

Vuosikertomus

2017

Haluamme jättää
tuleville sukupolville
elinvoimaisemman
maapallon luomalla
vastuullisia vaihtoehtoja
joka päivä

NESTE

Sisältö

01

Strategia

Vuosi 2017 lyhyesti	03
Toimitusjohtajan katsaus	04

Strategia	07
Strategia ja Way Forward 2030.	08
Liiketoiminnan ajurit	09
Strategiset tavoitteet.	10
Liiketoiminta-alueet lyhyesti.	13
Keskeisiä tapahtumia 2017.	15
Avainluvut 2017	16
Taloudelliset tavoitteet.	17
Tietoa sijoittajille	18

02

Vastuullisuus

Vastuullisuus	20
Vastuullisuuden kohokohtia.	21
Vastuullisuuden johtaminen.	22
Neste osana yhteiskuntaa	25
Sidosryhmäyhteistyö	26
Arvonluonti sidosryhmille	28
Ilmasto ja ympäristö	29
Vastuulliset raaka-aineet	36
Ympäristöjohtaminen.	42
Ihmiset	45
Ihmisoikeudet	45
Työntekijöiden tukeminen liiketoiminnan muutoksissa.	48
Turvallisuus	49
Suoritus ja raportointi	52
Nesteen vastuullisuusraportointi vuonna 2017.	52
Suoritus lukuina.	54
Riippumattoman varmentajan varmennusraportti	61

03

Hallinnointi

Hallinnointi	63
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017	64
Riskienhallinta	81
Nesteen palkka- ja palkkioselvitys 2017.	86

04

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus	100
Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut.	113
Tunnuslukujen laskentakaavat	115

05

Tilinpäätös

Tilinpäätös	117
Konsernitilinpäätös	118
Emoyhtiön tilinpäätös	172
Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöksi ja hallituksen toimintakertomuksen sekä tilinpäätöksen allekirjoitus.	190
Tilintarkastuskertomus	191

Vuosi 2017 lyhyesti

Neste luo vastuullisia vaihtoehtoja liikenteen, yritysten ja kuluttajien tarpeisiin. Autamme asiakkaitamme pienentämään hiilijalanjälkeään laadukkailla ja vähäpäästöisillä uusiutuvilla tuotteilla ja korkealaatuisilla öljytuotteilla.

Vuosi 2017 merkitsi meille jälleen harppausta kohti uusiutuvaa tulevaisuutta. Jo nyt olemme maailman suurin jätteistä ja tähteistä jalostetun uusiutuvan dieselin tuottaja, ja lisäksi näemme suuren potentiaalın erityisesti uusiutuvissa lentopolttoaineissa ja biopohjaisissa kemikaaleissa.

Toimitusjohtajan katsaus

Tulevaisuutta rakentamassa – intohimona uudistuminen

Kansainvälinen ja kansallinen ilmastokeskustelu voimistui vuoden 2017 aikana, ja kansalaisten huoli aiheesta on tutkimusten mukaan lisääntynyt. Monet pohtivat omaa rooliaan ilmastonmuutoksen vastaisessa työssä. Niin mekin, sillä haluamme jättää tuleville sukupolville elinvoimaisemman maapallon. Lunastamme sitouksemme luomalla vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä.

Strategian toteuttaminen eteni suunnitelmien mukaisesti

Nesteen strategia on selkeä. Haluamme kasvaa globaaleilla uusiutuvien tuotteiden markkinoilla ja olla Itämeren alueen johtava toimija.

Tavoitteenamme on olla vuoteen 2030 mennessä maailman johtava uusiutuvien tuotteiden yritys, jonka ratkaisulla voidaan vähentää päästöjä ja korvata fossiilisia raaka-aineita paitsi tieliikenteessä myös lentoliikenteessä ja kemianteollisuudessa. Pyrimme uudistamaan myös perinteistä liiketoimintaamme ja saavuttamaan toimialan johtavan aseman vähähiilisessä

jalostuksessa ja palveluissa. Lisäksi panostamme yrityskulttuurin kehittämiseen, jotta asiakastyytyväisyys, turvallisuus ja toiminnallinen tehokkuus juurtuvat syvälle päivittäiseen toimintaamme. Uskomme, että näihin tavoitteisiin keskittymällä voimme luoda merkittävää arvoa paitsi osakkeenomistajille myös ympäristölle ja yhteiskunnalle.

Toteutimme strategiaamme viime vuonna onnistuneesti. Sen näkyvin ilmentymä on ennätysellinen taloudellinen tuloksemme, mikä kuvastaa tahtoamme mennä eteenpäin. Huipputulos kertoo myös henkilöstömme motivaatiosta ja ammattitaidosta. Siitä kiitos heille.

Monivuotinen hanke yhdistää Suomen jalostamoiden toiminnat yhdeksi kokonaisuudeksi saatiin valmiiksi. Naantalin tuotantolinjalla toteutettu suurseisokki investointineen on panostus Nesteen jalostustoiminnan kilpailukyvyyn parantamiseen. Investointien ansiosta pystymme lisäämään korkealaatuisten jakeiden osuutta tuotannossa.

” Olen erittäin iloinen siitä, kuinka hyvin niin yksityisautoilijat kuin ammattiliikenne sekä kunnat ja kaupungit ovat ottaneet Neste MY uusiutuvan dieselin vastaan.

Etenimme myös uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnassa. Päätimme, että paras sijaintipaikka uusiutuvan dieselin, uusiutuvan lentopolttoaineen ja biokemikaalien tuotannon lisäkapasiteetille olisi Singapore. Teemme lopullisen investointipäätöksen kuluvan vuoden loppuun mennessä. Mikäli hanke etenee suunnitellusti, miljoonan lisätönnin tuotannon on määrä alkaa Singaporessa vuoteen 2022 mennessä.

Panostimme myös viime vuonna voimakkaasti tutkimus- ja kehitystoimintaan, mikä on edellytys uudistumiselle ja kestäväälle kasvulle. Kartoitamme jatkuvasti uusia, kestäviä raaka-ainevaihtoehtoja, joiden turvin voimme jatkaa kasvua myös uusille liiketoiminta-alueille.

Lanseerasimme viime vuoden alussa kokonaan jätteistä ja tähteistä valmistetun Neste MY uusiutuva diesel™ -polttoaineen omaan asemaverkostoomme Suomen markkinoilla. Olen erittäin iloinen siitä, kuinka hyvin niin yksityisautoilijat kuin ammattiliikenne sekä kunnat ja kaupungit ovat ottaneet tuotteen vastaan. Toimme myös Neste Pro Diesel™ -polttoaineen asemaverkostoomme Virossa.

Uudistimme uusiutuvan dieselin jakelun Kaliforniassa, tärkeimmällä markkina-alueellamme Yhdysvalloissa. Sovimme kumppanuudesta neljän polttoainejakelijan kanssa, minkä ansiosta Neste MY uusiutuvaa dieseliä on saatavilla jatkuvasti sekä julkisiin että yksityisiin ajoneuvokalustoihin.

Haluamme varmistaa turvalliset työskentelyolosuhteet oman henkilöstömme lisäksi myös kanssamme työskenteleville urakoitsijoille ja näiden työntekijöille. Osana tätä työtä päivitimme turvallisuusjohtamisen periaatteemme ja lisäsimme turvallisuuskoulutusta. Tiivistimme viime vuonna

turvallisuuteen liittyvää yhteistyötä urakoitsijoidemme kanssa, ja saavutimme kaikkien aikojen parhaimman urakoitsijaturvallisuustuloksen.

Pyrimme kehittämään monipuolisia palveluja osaksi tarjontaamme ja olemaan läsnä siellä, missä asiakkaatkin eli mobiilissa. Viime vuonna lanseerattu kuluttaja-asiakkaiden mobiilisovellus mahdollistaa maksamisen älypuhelimella. Maksamisen lisäksi sovellus auttaa löytämään lähimmät Neste-asemat ja navigoimaan asiakkaan haluamalle asemalle.

Kiertotalous sekä lento- ja laivaliikenne avaavat uusia mahdollisuuksia

Fossiilisten polttoaineiden tarve ja kysyntä vähenevät toimialaa koskevan sääntelyn ja autojen jatkuvasti parantuvan tehokkuuden myötä. Siksi olemme rakentaneet pitkäjänteisesti fossiilisten polttoaineiden rinnalle uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvia ratkaisuja ja palveluja. Sen lisäksi olemme jo pitkään tutkineet, miten voimme käyttää uusiutuvia raaka-aineita fossiilisten polttoaineiden tuotantolaitoksilla, seoksena fossiilisten raaka-aineiden kanssa.

Kiertotalous on entistä ajankohtaisempi teema. Esimerkiksi fossiilisten jäteöljyjen ja muovijätteiden kierrättäminen uusien polttoaineiden ja muovien raaka-aineiksi avaa meille kiinnostavia mahdollisuuksia.

Ilmailuala on maailmanlaajuisesti sitoutunut hiilineutraaliin kasvuun vuodesta 2020 alkaen, ja sitä tukemaan on kehittymässä myös sääntelyä. Uusiutuvat polttoaineet nähdään keskeisenä keinona lentoliikenteen päästöjen vähentämisessä. Neste MY uusiutuva lentopolttoaine™ on yksi monista tavoista, joilla voimme tukea ilmailualan toimijoita vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään.

Vuonna 2020 voimaantuleva IMO:n (International Maritime Organization) maailmanlaajuinen rikkisääntely rajaa laivapolttoaineissa käytettävän rikin määrän alle 0,5 prosenttiin. Tämä tarkoittaa, että iso osa laivaliikenteestä siirtyy käyttämään raskaan polttoöljyn sijaan matalarikkistä laivapolttoainetta. Meillä on tarjota varustamoille jo nyt vähärikkisiä laivapolttoaineita, jotka täyttävät uudet päästörajoitukset.

Seuraamme tulevaisuuden liikkumisratkaisuja ja niiden kehittämistä koskevaa keskustelua, ja osallistumme siihen itsekin aktiivisesti. Päästöjen vähentäminen edellyttää moottoriteknologian kehittymistä pienikulutusiseen suuntaan, biopolttoaineita ja sähköautoja. Mutta kyse ei ole ainoastaan siitä, valitsevatko kuluttajat sähkö-, kaasu- vai hybridauton vaan siitä, millaisiksi ihmisten liikkumistottumukset kehittyvät. Tähän kehitykseen vaikuttaa ennen kaikkea kaupungistuminen, mikä monissa Euroopan ja Aasian maissa sekä Yhdysvalloissa on hyvin pitkällä. Silloin pitää pohtia, mikä on kestävä tapa järjestää ihmisten liikkuminen tiheään asutuissa kaupungeissa ja keskuksissa.

Muutos ei koske vain liikennettä, vaan kyse on isoista yhteiskunnallisista ja rakenteellisista muutoksista. Työ ja työn tekemisen tavat muuttuvat, mikä vaikuttaa työpaikkojen määrään ja sijoittumiseen sekä kaupunkien infrastruktuuriin. Tämä tulee näkymään viimeistään 2030- ja 2040-luvuilla. Hyvinvoinnin turvaaminen kansalaisille uusissa olosuhteissa sekä monimuotoisten, toisiinsa kytkeytyvien yhteiskunnallisten haasteiden ratkaiseminen edellyttää monialaista yhteistyötä.

Yrityskulttuurimme kannustaa uuden etsimiseen

Neste on muuttunut öljynjalostajasta maailman suurimmaksi jätteistä ja tähteistä uusiutuvaa dieseliä valmistavaksi yhtiöksi. Viimeisten kymmenen vuoden aikana muutos on ollut erityisen nopeaa.

Muutos ja sen läpivienti on vaatinut vahvaa visiota ja uskoa siihen, että tarjoamillemme ratkaisuille on tarvetta. Olemme tehneet rohkeita päätöksiä ja kyenneet uudistumaan jatkuvasti. Kaiken lähtökohtana on se, että työntekijämme ymmärtävät ja sisäistävät strategiamme.

Yrityskulttuurimme on kannustava ja uutta luova. Onnistumme työssämme pilkkomalla haasteita pienemmiksi ja vastuuttamalla työlle tekijät. Asetamme tekemisille selkeät tavoitteet ja aikataulut, ja palkitsemme tavoitteiden saavuttamisesta. Palkitseminen ei aina välttämättä ole taloudellista, vaan se voi olla myös esimerkiksi huomionosoitus yksilölle tai ryhmälle, joka on toiminut strategiamme ja arvojemme mukaisesti.

Virkeä ja utelias seitsemänkymppinen

Tämä vuosi on meille juhlavuosi, sillä yhtiö täyttää 70 vuotta. Emme aio pysähtyä ihastelemaan saavutuksiamme vaan menemme eteenpäin, toteuttaen visiotamme ja strategiaamme askel kerrallaan.

Olemme tehneet paljon töitä turvallisen työympäristön eteen ja jatkamme hyvien turvallisuuskäytäntöjen vakiinnuttamista koko organisaatiossa. Vahvistamme asiakkuusnäkökulmaa, jatkamme palvelujen digitalisoimista ja kehitämme uusia palveluotoja eri liiketoiminta-alueilla.

Osaamispuhjan pitää olla riittävä, jotta voimme mennä eteenpäin. Siksi panostamme henkilöstöme jatkuvaan kehittämiseen. Keskeinen motivaatiotekijä on yhtiömme visio ”Luomme vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä”: ihmistemme tietävät olevansa muutoksentekijöitä. He ovat mukana kehittämässä ratkaisuja yhteen maailman vaikeimmista ongelmista, joten työn tarkoitusta ei tarvitse pitkään miettiä.

Verkotumme entistä aktiivisemmin muiden toimijoiden kanssa, sillä vain yhteistyössä ketterästi toimien voi menestyä yhä nopeammin muuttuvassa maailmassa. Rakennamme kestäväää kasvua, kun pysymme avoimena muutokselle emmekä pelkää sitä, ja haemme pitkäjänteisesti sellaisia ratkaisuja, jotka ovat hyviä meille, ympäristölle ja sidosryhmillemme.

Matti Lievonon
toimitusjohtaja
@MattiLievonen

Strategia

Strategia ja Way Forward 2030.....	08	Keskeisiä tapahtumia 2017.....	15
Liiketoiminnan ajurit	09	Avainluvut 2017	16
Strategiset tavoitteet.....	10	Taloudelliset tavoitteet.....	17
Liiketoiminta-alueet lyhyesti.....	13	Tietoa sijoittajille.....	18

Haluamme jättää tuleville sukupolville elinvoimaisemman maapallon luomalla vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä.

Lue lisää

Meillä on kaksi strategista tavoitetta: haluamme kasvaa globaaleilla uusiutuvien tuotteiden markkinoilla ja olla Itämeren alueen johtava toimija.

Lue lisää

Strategia ja Way Forward 2030

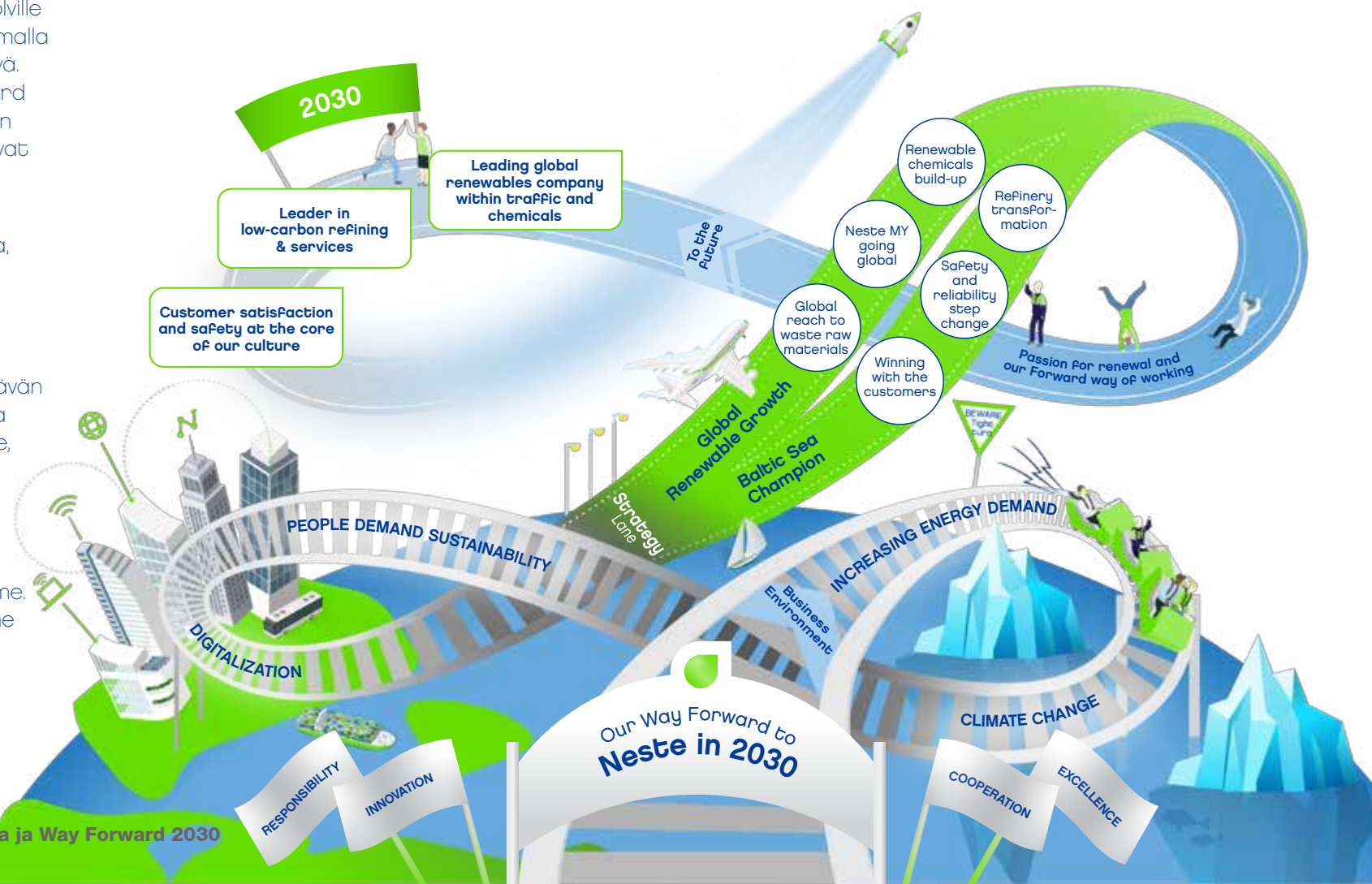
Strategiamme ja Way Forward 2030 -ohjelmamme taustalla ovat tarkoituksemme ja visiomme: haluamme jättää tuleville sukupolville elinvoimaisemman maapallon luomalla vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä. Halumme uudistua ja Way Forward -työskentelytapamme ovat kaiken tekemisemme ytimessä ja ohjaavat Nestettä kohti vuotta 2030.

Olemme matkalla kohti maailmaa, joka kamppailee samanaikaisesti ilmastonmuutokseen ja energian kysynnän maailmanlaajuiseen kasvuun liittyvien kysymysten kanssa. Markkinat vaativat kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja, ja uusia mahdollisuuksia syntyy niille, jotka ovat avoimia muutokselle.

[Lue lisää](#)

Ainutlaatuiset kilpailuetumme erottavat meidät kilpailijostamme. Kaksi strategista tavoitettamme perustuvat näihin vahvuuksiin.

[Lue lisää](#)

Liiketoimintaamme on ilmastonmuutoksen hillitseminen

Energia-ala on muuttumassa merkittävästi. Maailmanlaajuinen sitoutuminen ilmastonmuutoksen vastaiseen taisteluun vaatii merkittäviä toimia päästöjen pienentämiseksi, ja fossiilisten raaka-aineiden käytön vähentäminen on väistämätöntä energia-, kuljetus- ja kemikaalimarkkinoilla. Uskomme, että uusiutuville ratkaisuille on merkittäviä mahdollisuuksia tiekuljetuksissa, ilmailussa ja muoviteollisuudessa.

Olemme tunnistanee seuraavia liiketoiminnan ajureita, jotka liittyvät läheisesti Nesteen strategiaan valintoihin:

1.

Ilmastonmuutos määrittää energia-alan tulevaisuuden ja lisää kestävien ratkaisujen kysyntää

2.

Kuljetusten hiilidioksidipäästöjen vähentäminen on välttämätöntä ja edellyttää monia erilaisia ratkaisuja

3.

Lisääntyvä kilpailu ja entistä tiukemmat kestävä kehityksen vaatimukset määrittävät markkinoita. **Uusiutuvat polttoaineet** ovat tässä tärkeässä asemassa

4.

Fossiiliset polttoaineet eivät katoa, mutta muutos on väistämätöntä teollisuudessa

5.

Kiertotalous edistyy kemikaalimarkkinoilla

6.

Uusia liiketoimintamalleja syntyy **digitalisaatiossa, käyttömukavuudessa ja palveluissa**

Strategiset tavoitteet

Globaali kasvu uusiutuviissa

Painopistealueet

Jätteraaka-aineiden maailmanlaajuinen saatavuus

Neste MY maailmanlaajuisesti

Uusiutuvien kemikaalien kehittäminen

Kapasiteetin lisäysohjelma

Mittarit

Tavoitteena vahva asema jäte- ja tähderaaka-aineissa maailmanlaajuisesti

Tavoite: osuus saatavilla olevista jäte- ja tähdevirroista jopa 20 % vuoteen 2021 mennessä

100 % Neste MY uusiutuvan dieselin osuus kokonaisyntymäärästä nousee 25 %:sta (2017) 50 %:iin vuonna 2020

Myynnistä 20 % tieliikenteen ulkopuolelta vuoteen 2020 mennessä

Tavoite: uusiutuvan lentopolttoaineen 1. toimitus vauhdittaa Nesteen kestävästä ilmailun liiketoimintaa

Kehitys kohti biopohjaisten muovien kaupallisia toimituksia.

Tavoite: ensimmäinen kaupallinen toimitus vuonna 2018

Lopullinen investointipäätös vuoden 2018 loppuun mennessä

Uusi tuotantoyksikkö käytössä vuoteen 2022 mennessä

Tavoite: lisätä kokonaiskapasiteettia 4 milj. tonniin vuoteen 2022 mennessä

Itämeren alueen johtava toimija

Painopistealueet

Voittaminen yhdessä asiakkaiden kanssa

Merkittävä parannus operatiivisessa kyvykkyydessä

Jalostamojen muutos

Mittarit

Asiakastytyväisyys ensimmäisessä kvartaalissa, mitataan Net Promoter Score (NPS) -menetelmällä, NPS yli 50 kaikilla B2B-segmenteillä

Kasvava osuus liikevoitosta tulee palveluista

Turvallisuustuloksemme TRIF ja PSER ovat korkeimmassa neljänneksessä suhteessa muihin eurooppalaisiin jalostamoihin vuoteen 2020 mennessä

Käytettävyys 97,5% vuoteen 2020 mennessä

Keskimääräinen vuotuinen lisämarginaali yli 5,5 USD barreliita

Jalostamojen raaka-aineista miljoona tonnia vuodessa on vähähiilisiä vuoteen 2030 mennessä

Globaali kasvu uusiutuivissa

Meillä on vahva ja joustava liiketoimintamalli, jonka avulla voitamme kilpailijamme ja selviämme sääntelyn muutoksista.

Painopistealueemme

Jätteraaka-aineiden maailmanlaajuinen saatavuus

Saavutuksemme vuonna 2017

- Vahvistimme maailmanlaajuista saatavuutta, lanseerasimme uusia esikäsittelyratkaisuja ja varmistimme pysymisen keskeisillä markkinoillamme.
- Jätteiden ja tähteiden osuus uusiutuvien raaka-aineiden käytöstämme oli 76%.
- Hankimme Sluiskiin laitoksen Alankomaista uusiutuvien raaka-aineiden esikäsittelyä ja varastointia varten, joten Neste pystyy nyt laajentamaan raaka-ainepohjaansa entisestään. Laitos oli täydessä toiminnassa vuoden 2017 lopussa.

Neste MY maailmanlaajuisiksi

- Nesteen uusiutuva diesel on vähentänyt päästöjä jo kymmenen vuoden ajan. Tänä aikana innovaatio on nostanut Nesteen maailman johtavaksi kiertotalousyhtiöksi biopoltoaineissa ja vähentänyt liikenteen kasvihuonepäästöjä yli 33 miljoonalla tonnilla.
- Uudelleenbrändäsimme 100%:sti uusiutuvista raaka-aineista valmistetun dieselin Neste MY uusiutuvaksi dieseliksi. Sitä käytetään jo laajasti Kaliforniassa sekä Suomessa, jossa sitä valmistetaan kokonaan jätteistä ja tähteistä.
- Lanseerasimme uuden Neste Green Hub -ratkaisun ilmailun hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Esimerkiksi Geneven lentoaseman tavoitteena on, että osa sen vuotuisesta lentopoltoaineen kulutuksesta on uusiutuvaa lentopoltoainetta vuoden 2018 lopusta lähtien. Ilmoitimme myös yhteistyöstä American Airlinesin kanssa. Selvitämme yhdessä uusiutuvien ratkaisujen käyttömahdollisuuksia.

Uusiutuvien kemikaalien kehittäminen

- Olemme kehittäneet biopohjaisten muovien kaupallisia toimituksia ja tehneet merkittäviä investointeja biomuoveissa käytettävien jäte- ja tähderaaka-aineiden tutkimukseen. Lisäksi panostamme tutkimukseen, joka koskee jätemuovien käyttöä raakaöljyn korvikkeena.
- Teimme ensimmäisen merkittävän biomuovien toteutettavuuskokeen krakkausuunissa tuottaaksemme esimerkiksi osittain biopohjaista polypropeenaa.
- Ruotsalainen metsäyhtiö Sveaskog aloitti Neste MY uusiutuva isoalkaani™ -tuotteeseemme perustuvan uuden jäähdytysnesteen testauksen.

Kapasiteetin lisäysohjelma

- Uusiutuvien tuotteidemme vuotuinen tuotantokapasiteetti oli 2,6 miljoonaa tonnia.
- Uusiutuvien tuotteiden jalostamojemme käyttöaste oli 98%.
- Nesteen uusiutuvien tuotteiden tuotannon lisäkapasiteetin sijoituspaikaksi päätettiin Singapore, ja Singaporen jalostamon laajennuksesta aloitettiin toteutettavuustutkimus.

Seuraavaksi

- Tavoittelemme jopa 20%:n osuutta saatavilla olevista jäte- ja tähdevirroista vuoteen 2021 mennessä. Tätä varten meillä on selkeä suunnitelma: kehitämme tähteiden jäljitettävyyttä ja sertifiointia vuoteen 2020 mennessä, avaamme uusia raaka-ainemarkkinoita Pohjois-Amerikassa ja Kaakkois-Aasiassa, kehitämme raaka-aineiden kaupankäyntialustoja ja investoimme uuteen esikäsittelyteknologiaan.
- Lisäksi teemme yhteistyötä uusien kumppanien kanssa sekä laajennamme uusiutuvien raaka-aineiden pohjaamme heikkolaatuisempiin jätteisiin ja tähteisiin sekä investoimme niiden käsittelykapasiteettiin.
- Tavoitteenamme on nostaa Neste MY uusiutuvan dieselin osuus kokonaisyntymäärästä 25%:sta (2017) 50%:iin vuonna 2020. Saavutamme tavoitteemme vahvistamalla avainasiakkaiden uskollisuutta ja Nesteen brändiä valikoiduilla keskeisillä markkinoilla. Lisäksi jatkamme päämarkkinasegmenttiemme kehittämistä ja laajentumistamme uusiin asiakassegmentteihin.
- Jatkamme uusiutuviin polttoaineisiin perustuvien uusien ratkaisujen ja palveluiden kehittämistä ilmailualalle yhdessä asiakkaidemme ja kumppanimme kanssa.
- Jatkamme biopohjaisten muovien liiketoimintamallimme kehittämistä, ja laajennamme keskusteluja potentiaalisten asiakkaiden kanssa. Tavoitteenamme on ensimmäinen kaupallinen toimitus vuonna 2018.
- Kehitämme myös uusiutuvien liuottimien ja biopohjaisten kemikaalien liiketoimintojamme yhdessä asiakkaidemme ja kumppanimme kanssa eri arvoketjuissa.
- Tavoitteenamme on nostaa tieliikenteen polttoaineisiin kuulumattomien uusiutuvien ratkaisujen osuus 20%:iin kokonaisyntymäärästä vuoteen 2020 mennessä. Tavoite sisältää myös ilmailualan ratkaisumme.
- Jatkamme olemassa olevien yksiköiden pullonkaulojen purkamista kohti kolmea miljoonaa tonnia vuoteen 2020 mennessä.
- Lisäksi viemme päätökseen uuden kapasiteetin toteutettavuustutkimukset. Tavoitteenamme on lopullinen investointipäätös vuoden 2018 loppuun mennessä ja neljän miljoonan tonnin kapasiteetti vuoteen 2022 mennessä.

Itämeren alueen johtava toimija

Kun maailmalla on epävakautta, vahvat kotimarkkinamme näyttävät tietä ja tukevat kasvuamme.

Painopistealueemme

Voittaminen yhdessä asiakkaiden kanssa

Merkittävä parannus operatiivisessa kyvykkyydessä

Jalostamojen muutos

Saavutuksemme vuonna 2017

- Tarjosimme ainutlaatuisen valikoiman laadukkaita, fossiilisia ja uusiutuvia polttoaineita yhdistäviä ratkaisuja asiakkaillemme.
- Toimme 100 % Neste MY uusiutuvan dieselin valikoiduille asemille Suomessa. Sitä alkoivat käyttää esimerkiksi Porvoon kaupunki, Helsinki-Vantaan lentoasemalla terminaalien ja lentokoneiden välillä kulkevat bussit, DB Schenker ja Lassila & Tikanoja.
- Laajensimme Neste Pro Dieselin jakelun kaikkiin Baltian maihin.
- Laajensimme myös vähärikkisten laivapolttoaineittemme jakelua Ruotsin itärannikolle, ja aloitimme valmistautumisen polttoöljyn saralla Kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n vuonna 2020 voimaan tulevaan sääntelyyn.
- Aktiivinen asiakastytyväisyyden hallinta (NPS = Net Promoter Score) pantiin täytäntöön kaikille avainasiakkaille kaikissa liiketoiminnoissa. Keskimäärin NPS-tulos ylitti 50 B2B-segmenteissä.
- Paransimme digitaalisia palvelujamme lanseeraamalla maksuihin liittyviä palveluja, kuten mobiilimaksamisen Suomessa. Lisäksi lanseerasimme Nesteen asiakasalustan parantaaksemme yhteistyötä strategisten tukkuasiakkaidemme kanssa.
- Kaikkien kirjattujen tapaturmien taajuus (TRIF, Total Recordable Incident Frequency) oli 2,1 (2,8 vuonna 2016).
- PSER-tuloksemme (Process Safety Event Rate) parani 30 %:lla vuonna 2017 ollen 2,1 (3,1 vuonna 2016).
- Toimintojemme parannusohjelma kasvatti edelleen turvallisuutta, luotettavuutta ja kustannuskilpailukykyä. Suunnittelemattomat tuotannonmenetykset vähenivät 60 %:lla vuoteen 2016 verrattuna.
- Saimme päätökseen investointiohjelmamme sekä Naantalın ja Porvoon jalostamojemme yhdistämisen yhdeksi jalostamoyksiköksi. Tämä parantaa jalostamotoimintojemme kilpailukykyä ja tuotevalikoimaamme sekä tuo joustavuutta raaka-aineiden käyttöön.
- Saimme päätökseen investointimme syötön esikäsitteily-yksikköön sekä muut strategiset jalostamoinvestointimme osana investointiohjelmamme.
- Lisämarginaalimme oli 5,4 USD barreliilta.

Seuraavaksi

- Tutkimme mahdollisuuksia laajentaa Neste MY uusiutuvan dieselin saatavuutta yhä useammalle asiakkaalle Itämeren alueella.
- Teemme kehitystyötä muuttaaksemme polttoöljyn tuotantoamme vähärikkiseksi vuoteen 2020 mennessä ja tarjotaksemme asiakkaillemme IMO 2020 -sääntelyn mukaisia ratkaisuja.
- Tavoitteenamme on olla palvelujen kaupallistamisen markkinajohtaja ja jatkaa asiakaskokemuksen parantamista digitaalisia palveluja kehittämällä.
- Jatkamme myös toimituskapasiteettimme parantamista ja laatupoikkeaminen minimointia.
- Toteutamme Way Forward to Safety -ohjelmaamme, ja keskitymme erityisesti urakoitsija- ja prosessiturvallisuuteen. Tavoitteenamme on olla korkeimmassa neljänneksessä vuoteen 2020 mennessä.
- Lisäksi saamme päätökseen käyttövarmuusohjelmamme, joka kattaa vuoden 2018 puoliväliin mennessä kaikki One Refinery -tuotantolinjat.
- Jatkamme joustavuutemme parantamista raaka-aineiden osalta. Uusiutuvien ja kierrätettyjen raaka-aineiden yhteiskäsittelyssä on avautumassa mahdollisuuksia: tavoitteenamme on tuottaa miljoona tonnia vähähiilisiä jalostamon raaka-aineita vuodessa vuoteen 2030 mennessä.
- Jatkamme energiatehokkuutemme parantamista sekä sitoutumista energiatehokkuusohjelmiin ja uuteen sopimuskauteen 2017–2025, jolloin pyrimme säästämään 500 GWh vuoden 2014 tasosta.
- Tavoittelemamme keskimääräinen vuotuinen lisämarginaali on yli 5,5 USD barreliilta.

Liiketoiminta-alueet lyhyesti

Uusiutuvat tuotteet

Tarjoaa uusiutuvaa dieseliä, uusiutuvia lentopolttoaineita ja ratkaisuja, uusiutuvia liuottimia ja raaka-aineita biomuoveille.

Kapasiteetti 2,6 milj. tonnia vuodessa.

Uusiutuvat tuotteet

MEUR	2017	2016	2015
Liikevaihto	3 243	2 690	2 372
Vertailukelpoinen liikevoitto	561	469	402
Liikevoitto	476	518	233
Sidottu pääoma	1 863	1 811	1 884
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto (RONA)	30,2	25,9	21,8
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä osakkeisiin	122	104	28

Öljytuotteet

Tarjoaa vähähiilisiä ratkaisuja, jotka perustuvat korkealaatuisiin öljytuotteisiin ja niihin liittyviin palveluihin.

Kapasiteetti 15 milj. tonnia vuodessa.

Öljytuotteet

MEUR	2017	2016	2015
Liikevaihto	8 490	7 395	7 467
Vertailukelpoinen liikevoitto	495	453	439
Liikevoitto	650	563	389
Sidottu pääoma	2 497	2 424	2 320
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto (RONA)	19,5	18,7	18,2
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä osakkeisiin	307	249	453

Marketing & Services

Huomattava markkinointiorganisaatio yhtiön laajalle palvelujen ja laadukkaiden tuotteiden valikoimalle.

Yhteensä 1 076 asemaa viidessä maassa.

Marketing & Services

MEUR	2017	2016	2015
Liikevaihto	3 912	3 552	3 748
Vertailukelpoinen liikevoitto	68	90	84
Liikevoitto	69	89	79
Sidottu pääoma	280	196	184
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto (RONA)	28,5	47,5	41,2
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä osakkeisiin	37	31	37

Uusiutuvat tuotteet

Päämarkkina-alueet: Eurooppa ja Pohjois-Amerikka.

Asiakkaat: Öljy-yhtiöt, jälleenmyyjät, tukkuasiakkaat esimerkiksi kuljetusyhtiöt ja kunnat, lentoyhtiöt ja lentoasemat, kemianteollisuuden tuottajat, alkuperäiset laitevalmistajat (OEM:t) ja merkittävät brändit.

Vahvuudet:

- Laadukkaat uusiutuvat tuotteet, jotka sopivat nykyisiin moottoreihin, jakelujärjestelmiin ja prosesseihin
- Luotettavat tuotantoteknologiat raaka-aineiden joustavaan käyttöön
- Maailmanlaajuinen asiakaskanta ja toimitusketju

Keskeiset kysyntätekijät:

- Ilmastonmuutos ja päästöjen vähentäminen
- Lisääntyvät uusiutuvan energian käytön vaatimukset etenkin Euroopassa ja Yhdysvalloissa
- Energiaturvallisuus ja raakaöljyriippuvuuden vähentäminen
- Uraauurtavat brändit, jotka tarjoavat kuluttajille entistä kestävämpiä ja uusiutuvampia ratkaisuja

Markkina-asema: Neste on maailman suurin uusiutuvan dieselin tuottaja. Sen osuus maailman uusiutuvan dieselin tuotantokapasiteetista on noin 60 %.

Merkittävimmät kilpailijat: Muut uusiutuvan dieselin tuottajat Yhdysvalloissa ja Euroopassa sekä perinteisen biodieselin tuottajat.

Öljytuotteet

Päämarkkina-alueet: Itämeren alue ja muu Eurooppa sekä Pohjois-Amerikka.

Asiakkaat: Öljy-yhtiöt ja öljyä, polttoaineita, voiteluaineita ja muita erikoistuotteita markkinoivat yhtiöt.

Vahvuudet:

- Laaja valikoima laadukkaita tuotteita, mukaan lukien fossiilisia ja uusiutuvia tuotteita yhdistävät tuotteet
- Edistyskelliset jalostamot
- Joustavuus raaka-aineissa
- Joustavat ja luotettavat asiakasratkaisut

Keskeiset kysyntätekijät:

- Taloudellinen kasvu nostaa öljytuotteiden globaalia kysyntää. Euroopassa niiden kysynnän ennustetaan kuitenkin alkavan laskea samalla kun vähähiilisten ratkaisujen kysyntä kasvaa
- Tiukkenevat öljytuotteiden laatuvaatimukset
- Fossiilisia ja uusiutuvia polttoaineita yhdistelevien ratkaisujen kasvava kysyntä

Markkina-asema: Johtava asema Itämeren alueen tukkumarkkinoilla ja vahva maailmanlaajuinen toimija luokan III perusöljyissä.

Merkittävimmät kilpailijat: Edistyskelliset jalostamot Luoteis-Euroopassa, Venäjällä ja Lähi-idässä.

Marketing & Services

Päämarkkina-alueet: 796 asemaa Suomessa, 75 asemaa Pietarin alueella Luoteis-Venäjällä ja 205 asemaa Baltian maissa (Virossa, Latviassa ja Liettuaissa).

Asiakkaat: Kuluttajat, kuljetusyritykset, ilmailualan asiakkaat, meriliikenne, teollisuus, maatalous, kunnat, lämmitysasiakkaat ja jakelijat.

Vahvuudet:

- Paras asiakaskokemus
- Laadukkaat tuotteet ja palvelut
- Vahva brändi
- Laaja asemaverkosto
- Lisäarvoa luovat asiakasratkaisut

Keskeiset kysyntätekijät:

- Liikenteen ja kuljetuksen volyymin kehitys
- Autoilijoiden kasvavat palveluodotukset
- Kunta- ja toimialavaatimukset puhtaammista energiaratkaisuista

Markkina-asema: Johtava asema Suomessa. Yksi johtavista toimijoista Virossa, Latviassa, Liettuaissa ja Pietarin alueella Luoteis-Venäjällä.

Merkittävimmät kilpailijat: Muut suuret jälleenmyyjät Suomessa, Baltian maissa ja Luoteis-Venäjällä.

Keskeisiä tapahtumia 2017

Neste MY uusiutuva diesel Suomen markkinoille

Kokonaan jätteistä ja tähteistä valmistettu Neste MY uusiutuva diesel lanseerattiin Suomen kuluttajamarkkinoille ja sen jälkeen valituille raskaan kaluston asemille.

[Lue lisää](#)

Mobiilitankkaaminen

Nesteen mobiilisovellus Neste-äppi mahdollistaa nyt mobiilitankkaamisen. Sovellus tekee polttonesteiden ostamisesta entistä nopeampaa, turvallisempaa ja sujuvampaa.

[Lue lisää](#)

Raaka-aineiden esikäsittely-yksikkö

Uusi raaka-aineiden esikäsittely-yksikkö (SDA) eteni Porvoossa vuoden toisen neljänneksen aikana, ja se saavutti täyden käyttöasteen loppuvuoteen 2017 mennessä.

Geneven lentokenttä

Neste ja Geneven lentokenttä tarjoavat yhdessä vastuullisia ja uusiutuvia ratkaisuja ilmailualalle. Tavoitteena on, että osa lentokentän vuotuisesta lentopolttoaineen kulutuksesta on uusiutuvaa lentopolttoainetta vuoden 2018 lopusta lähtien.

[Lue lisää](#)

Uusiutuvien tuotteiden kasvuohjelma

Nesteen uusiutuvien tuotteiden tuotannon lisäkapasiteetti sijoitetaan Singaporeen. Lopullinen investointipäätös on määrä tehdä vuoden 2018 loppuun mennessä.

[Lue lisää](#)

American Airlines

Neste ja American Airlines selvittävät yhdessä uusiutuvien polttoaineiden käyttömahdollisuuksia.

[Lue lisää](#)

Neste Engineering Solutions

Neste osti Neste Jacobsin ja omistaa sen nyt kokonaan. Yrityksen uusi nimi Neste Engineering Solutions kuvaa sitä, kuinka se tarjoaa insinööriratkaisuja asiakkailleen.

[Lue lisää](#)

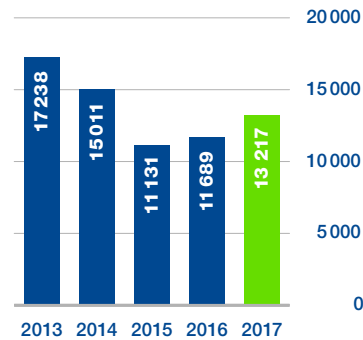
Syvempää kiertotalousosaamista

Neste panostaa jäte- ja tähderaaka-aineiden tutkimukseen. Raaka-ainetutkimuksen kohteena ovat nyt myös jätemuovit.

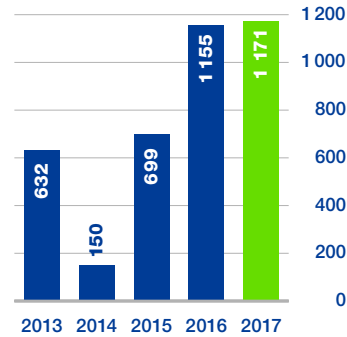
[Lue lisää](#)

Avainluvut 2017

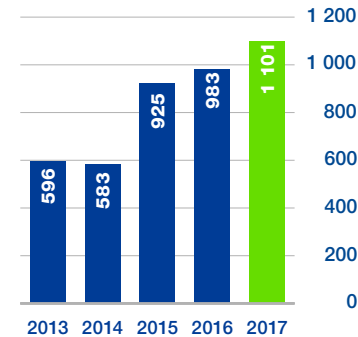
Liikevaihto, milj. euroa

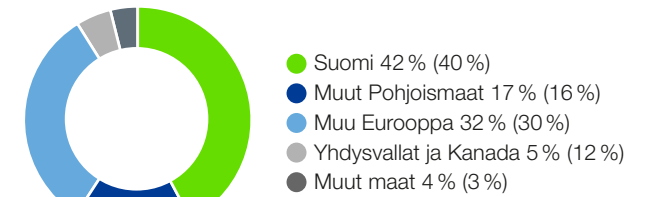
Liikevoitto, milj. euroa

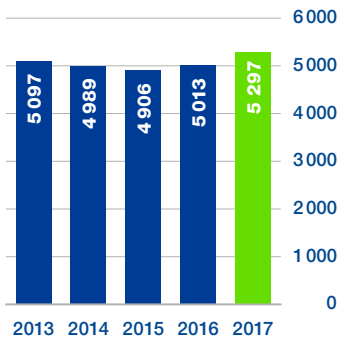
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa

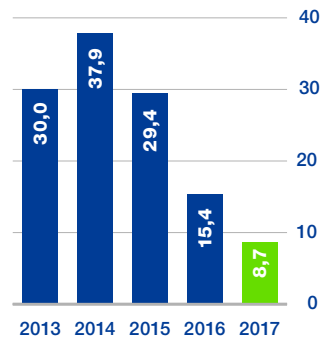
Myynti omasta tuotannosta markkina-alueittain, %

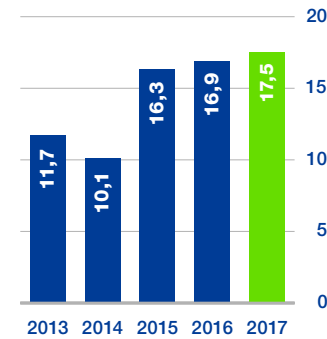
Henkilöstö keskimäärin

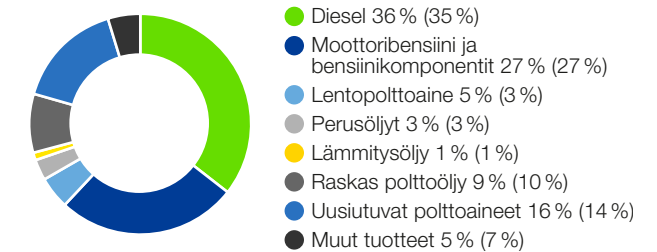
Velan osuus kokonaispääomasta, %

Keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE), %

Myynti omasta tuotannosta tuotelajeittain, %

Taloudelliset tavoitteet

Velan osuus kokonaispääomasta alle

40 %

ROACE vähintään

15 %

pitkällä aikavälillä
vuodessa

Osinkopolitiikkamme mukaisesti jaamme osinkoa vähintään

50 %

vertailukelpoisesta tilikauden voitosta

	2017	2016	Muutos, %
Tuloslaskelma			
Liikevaihto, milj. euroa	13 217	11 689	13 %
Liikevoitto, milj. euroa	1 171	1 155	1 %
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	1 101	983	12 %
Voitto ennen veroja, milj. euroa	1 094	1 075	2 %
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	1 542	1 521	1 %
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA), milj. euroa	1 472	1 349	9 %
Vertailukelpoinen tilikauden voitto, milj. euroa	851	793	7 %
Kannattavuus, %			
Oman pääoman tuotto (ROE), %	22,7	28,1	-19 %
Sijoitetun pääoman keskimääräinen tuotto verojen jälkeen (ROACE), %	17,5	16,9	4 %
Rahoitus ja taloudellinen asema			
Oma pääoma, milj. euroa	4 338	3 755	16 %
Korollinen nettovelka, milj. euroa	412	683	-40 %
Velan osuus kokonaispääomasta, %	8,7	15,4	-44 %
Velkaantumisaste, %	9,5	18,2	-48 %
Omavaraisuusaste, %	55,8	50,6	10 %
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. euroa	1 094	1 193	-8 %
Muut tunnusluvut			
Sijoitettu pääoma, milj. euroa	5 533	5 226	6 %
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä osakkeisiin, milj. euroa	536	422	27 %
Tutkimus- ja kehityksenotot, milj. euroa	44	41	7 %
Henkilöstö keskimäärin	5 297	5 013	6 %
Kokonaisjalostusmarginaali, USD/barreli	11,08	10,38	7 %
Kaikkien työpaikkatapaturmien kokonaismäärä miljoonaa työtuntia kohti (TRIF)	2,1	2,8	-25 %
Osakekohtaiset tunnusluvut			
Tulos / osake (EPS), euroa	3,56	3,67	-3 %
Vertailukelpoinen tulos / osake	3,33	3,10	7 %
Oma pääoma / osake, euroa	16,96	14,60	16 %
Rahavirta / osake	4,28	4,67	-8 %
Hinta / voitto -suhde (P/E)	14,99	9,94	51 %
Osinko / osake, euroa	1,70 ¹⁾	1,30	31 %
Osinko tuloksesta, %	47,8 ¹⁾	35,4	35 %
Efekttiivinen osinkotuotto, %	3,2 ¹⁾	3,6	-11 %
Osinko vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta, %	51,1 ¹⁾	41,9	22 %
Osakekurssi kauden lopussa, euroa	53,35	36,50	46 %
Keskikurssi, euroa	38,34	32,25	19 %
Alin kurssi, euroa	31,15	25,42	23 %
Ylin kurssi, euroa	54,05	40,78	33 %
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	13 679	9 359	46 %

¹⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Tietoa sijoittajille

Yhtiökokous

Neste Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 5.4.2018 klo 13 alkaen Messukeskuksessa osoitteessa Messuaukio 1, Helsinki. Ilmoittautuneiden vastaanotto ja äänilippujen jako alkavat klo 12. Yhtiökokoukseen osallistuvan osakkeenomistajan tulee ilmoittautua viimeistään 28.3.2018 klo 16 joko:

- yhtiön internetsivuilla www.neste.com siellä olevien ohjeiden mukaan, tai
- puhelimella numeroon 020 770 6862 (maanantaista perjantaihin klo 9.00–16.00), tai
- kirjeitse Neste Oyj, Yhtiökokous, PL 95, 00095 Neste.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 1,70 euroa osakkeelta. Yhtiö aikoo maksaa osinkoa kahdesti vuodessa, mistä on tehty ehdotus vuoden 2018 yhtiökokoukselle.

Osingonmaksu vuonna 2018:

- 9.4.2018: Ensimmäisen osingonmaksuerän täsmäytyspäivä
- 16.4.2018: Ensimmäinen osingonmaksuerä (0,85 euroa osakkeelta)
- 10.10.2018: Toisen osingonmaksuerän täsmäytyspäivä
- 17.10.2018: Toinen osingonmaksuerä (0,85 euroa osakkeelta)

Nesteen osakkeilla
käydään kauppaa Nasdaq
Helsingissä kaupankäynti-
tunnuksella NESTE.
Yhtiöllä oli vuoden 2017
lopussa 63 082 (64 794)
osakkeenomistajaa.

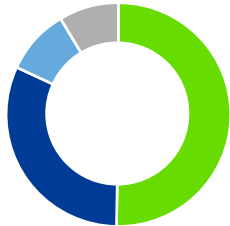
Osavuositarkastusten julkistaminen vuonna 2018

Neste Oyj julkistaa tulostiedotteensa vuonna 2018 seuraavasti:

- Osavuositarkastus tammi–maaliskuu 2018: 26.4.2018
- Puolivuositarkastus tammi–kesäkuu 2018: 3.8.2018
- Osavuositarkastus tammi–syyskuu 2018: 26.10.2018

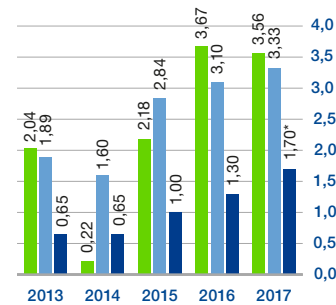
Osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Raportit ovat saatavilla verkkosivuillamme osoitteessa www.neste.com/sijoittajat.

Omistusrakenne 31.12.2017, %

- Suomen valtio 50,1 % (50,1 %)
- Ulkomaiset instituutiot 31,5 % (30,3 %)
- Suomalaiset instituutiot 9,6 % (10,1 %)
- Suomalaiset kotitaloudet 8,7 % (9,6 %)

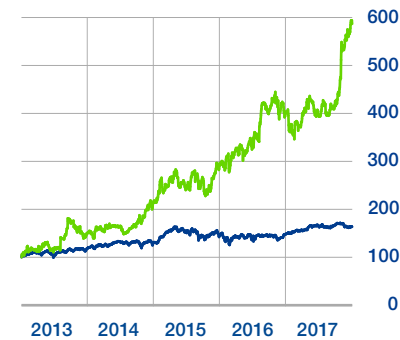
Tulos/osake, osinko/ osake, EUR

- Tulos/osake
- Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos
- Osinko/osake*

*2017: Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Osakkeenomistajan kokonaistuotto, indeksi

- Neste osakkeen kokonaistuotto (indeksoitu)
- STOXX Nordic Return (indeksoitu)

Yhteystiedot

Osakesijoittajasuhteet:

Jyrki Mäki-Kala
talous- ja rahoitusjohtaja
Tel. 010 458 4098
jyrki.maki-kala@neste.com

Juha-Pekka Kekäläinen
sijoittajasuhdejohtaja
Tel. 010 458 5292
juha-pekka.kekalainen@neste.com

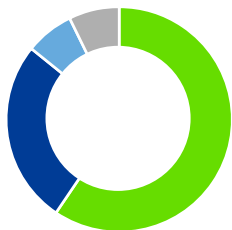
Velkasijoittaja- ja pankkisuhteet:

Mika Rydman
rahoitusjohtaja
Tel. 010 458 4710
mika.rydman@neste.com

Yleinen sähköpostiosoite sijoittajille:

investors@neste.com

Nesteen osakkeiden vaihdon jakauma vuonna 2017, %

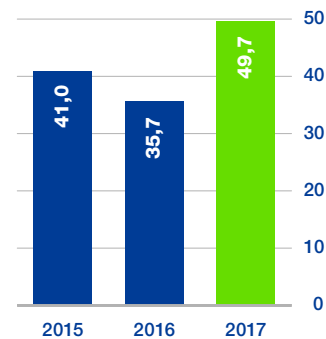

- Nasdaq Helsinki 59,2 % (61,2 %)
- Chi-X Europe 26,5 % (20,0 %)
- BATS Europe 7,0 % (12,2 %)
- Turquoise 7,3 % (6,6 %)

Osakkeen kurssikehitys 2013–2017, EUR

Osakkeenomistajan kokonaistuotto, %

Vastuullisuus

Vastuullisuuden kohokohtia.....	21	Ihmiset.....	45
Vastuullisuuden johtaminen.....	22	Ihmisoikeudet.....	45
Neste osana yhteiskuntaa.....	25	Työntekijöiden tukeminen liiketoiminnan muutoksissa	48
Sidosryhmäyhteistyö.....	26	Turvallisuus.....	49
Arvonluonti sidosryhmille.....	28	Suoritus ja raportointi.....	52
Ilmasto ja ympäristö.....	29	Nesteen vastuullisuusraportointi vuonna 2017.....	52
Vastuulliset raaka-aineet.....	36	Suoritus lukuina.....	54
Ympäristöjohtaminen.....	42	Riippumattoman varmentajan varmennusraportti.....	61

Vuonna 2017 uusiutuvat tuotteemme, etenkin Neste MY uusiutuva diesel, vähensivät ilmastopäästöjä 8,3 miljoonaa tonnia. Tavoitteemme on vielä korkeammalla.

Lisätietoa

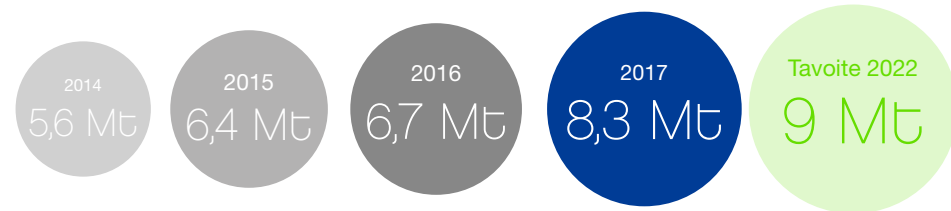
Tammikuussa 2018 julkaistulla Global 100 -listalla toimintamme arvioitiin maailman 2. vastuullisimmaksi.

Lisätietoa

Vastuullisuuden kohokohtia

Valmistamillamme uusiutuvilla polttoaineilla vähennettiin globaaleja ilmastopäästöjä yhteensä

Meidät valittiin:

- 11. peräkkäisen kerran **Dow Jones** Global Total Stock Market -indeksiin, joihin listatut 2 500 suurinta yritystä asetetaan paremmuusjärjestykseen vastuullisuuden perusteella;

- **CDP:n** johtavien suoritustien Climate-, Water- ja Forests-listoille sekä
- maailman vastuullisimpien yritysten **Global 100**-listalla 2. sijalle tammikuussa 2018.

Jätteiden ja tähteiden käytön osuus pysyi erittäin korkeana:

Uusiutuvien tuotteiden jalostamoillamme on tekninen valmius käyttää 100%:sti jätteitä ja tähteitä ensiluokkaisten uusiutuvien tuotteiden valmistuksessa.

Käyttämämme 100%:sti sertioidtua & jäljitettävää palmuöljyä oli

Kartoitimme 96% palmuöljyn rasvahappotisleen (PFAD) toimitusketjustamme aina palmuöljypunistamoihin asti. Ne toimittavat raaka-ainetta palmuöljyalostamoihin, joissa PFAD poistetaan ruokaöljyn tuotantoprosessissa.

298 turvallista päivää vuonna 2017

11 turvallista päivää enemmän kuin vuonna 2016

Öljytuotteiden tuotannon energia-intensiteetti parani 2% vuodesta 2016.

Vastuullisuuden johtaminen

Elinvoimaisempi planeetta lapsillemme

Olemme vahvasti sitä mieltä, että meidän on kaikkien tehtävä parhaamme jättääksemme maapallon paremmassa kunnossa tuleville sukupolville. Nykyiset ympäristö- ja ilmastohaasteet ovat niin suuria – ja voivat ajan myötä pahentua – ettei niitä voida ylenkatsoa. On toimittava heti.

Maa-, ilma- ja laivaliikenteen vähäpäästöiset ratkaisumme ovat merkittävin panoksemme globaaliin ympäristö- ja ilmastotyöhön. Uusiutuvien ratkaisujemme positiivinen maailmanlaajuinen ilmastovaikutus on sama kuin jos tieliikenteestä poistettaisiin kolme miljoonaa ajoneuvoa kokonaiseksi vuodeksi. Tavoittemme on kuitenkin vieläkin korkeammalla.

Vastuullisuus on juurtunut syvään Nesteen jokapäiväiseen liiketoimintaan. Meille se tarkoittaa jatkuvia ja koko toimitusketjun kattavia parannuksia ihmisten, ympäristön ja ilmaston kannalta.

Uskomme, että kiertotalous sekä jätteiden ja tähteiden älykäs hyödyntäminen raaka-aineina ovat keskeisessä roolissa tulevaisuudessa. Meidän ja eri sidosryhmiemme välinen yhteistyö, luottamus ja läpinäkyvyys ovat keskeisiä tekijöitä vastuullisen yhteistyön ja liiketoiminnan rakentamisessa.

Kiitämme liikekumppaneitamme ja muita sidosryhmiä hyvästä yhteistyöstä vuonna 2017 ja odotamme työn jatkumista vuonna 2018!

Simo Honkanen, vastuullisuus- ja yhteiskuntasuhdejohtaja

Hyviä tekoja yhteiskunnassa

”Vuoden 2017 lopussa johtoryhmämme tutustui hyväntekeväisyysjärjestöjen työhön. Yhdessä lakiasianjohtajamme Christian Ståhlbergin kanssa autoimme kokoamaan huonekaluja SOS-Lapsikylien asuntoja varten. Johtoryhmämme jäseniä työskenteli myös Myllypuron elintarvikejakelun ja Suomen Pelastusarmeijan apuna.

Myös työntekijämme voivat käyttää osan työajastaan vapaaehtoistyöhön vuonna 2018. Vuoden 2018 raportissa meillä on tästä varmasti paljon kerrottavaa.”

@SimoHonkanen @NesteGlobal

Johtamisjärjestelmän kehitys vuonna 2017

Vastuullisuuden johtaminen Nesteellä perustuu kestävyysperiaatteisiimme ja -ohjeisiimme.

- Käynnistimme Nesteen johtamisjärjestelmän uudelleenmäärittelyn ja -suunnittelun varmistaaksemme, että järjestelmä tukee tehokkaasti Nesteen strategian toteuttamista. Määrittelimme uuden järjestelmän rakenteen ja keskeiset osat sekä analysoimme toimintojen ja liiketoiminnan tasojen yksityiskohtia.
- Päivitimme konsernitason **terveyden, turvallisuuden ja ympäristön (HSE) johtamisjärjestelmän sekä sen 15 HSE-periaatetta**. Yhtenä 15 HSE-periaatteesta otimme käyttöön uuden ympäristöperiaatteen kaikilla liiketoiminta-alueilla ja logistiikassa. Sen vaatimukset käsittelevät ympäristötietoisuutta, ja niitä sovelletaan kaikilla oikeudenkäyttöalueilla, joilla Nesteellä on toimintaa. Teimme GAP-analyysin konsernitason periaatteiden ja paikallisten johtamisjärjestelmien välillä kaikilla liiketoiminta-alueilla. Kehitimme auditointimallin. Prosessi otetaan käyttöön vuonna 2018.
- Päivitimme **eettiset sääntömme** viittauksilla uuteen väärinkäytösten ilmoitusjärjestelmään **Ethics Onlineen** sekä vahvistuneeseen toimintamalliimme ihmisoikeuksiin liittyen. Tarjosimme eettisten sääntöjen koulutusta kaikille Nesteen työntekijöille ja Nesteen hallituksen jäsenille.
- Päivitimme työntekijöidemme korruption ehkäisemiseen liittyvän verkko-oppimismoduulin.
- Julkaisimme uudet **ihmisoikeusperiaatteet ja aloimme ottaa niitä käyttöön sisäisesti ja ulkoisesti**.
- Käynnistimme **metsäkadon ehkäisemistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevien ohjeiden** päivittämisen yhdessä Consortium of Resource Experts (CORE) -nimisen järjestön kanssa.

Vastuullisuuden johtaminen

Nesteen visiona on luoda vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä. Tuotamme yhteiskunnalle arvoa auttamalla asiakkaitamme vähentämään ilmastopäästöjä maa-, ilma- ja laivaliikenteen käyttöön tarjoamillamme puhtaammilla ratkaisuilla sekä kemikaali- ja muoviteollisuudelle kehittämillämme uusiutuville ratkaisuilla.

Nesteen vastuullisuus-, HR- sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristöorganisaatiot (HSE) tukevat Nesteen liiketoiminta-alueita. Nämä organisaatiot kantavat yhdessä vastuun tässä raportissa kuvatun Nesteen vastuullisuustyön johtamisesta.

Lisätietoa vastuullisuuden johtamisesta Nesteellä

Merkittävimmät **vastuullisuutta koskevat riskit** tunnistetaan ja niitä arvioidaan vuotuisen riskienhallintasyklin osana Nesteen riskienhallintatiimin johdolla. Riskienhallintatiimi seuraa riskien tasoa ja varmistaa, että riskejä hallitaan asianmukaisesti Nesteen liiketoiminta-alueilla, toiminnoissa ja maayksiköissä. Vuonna 2017 voimaan astuneiden **ei-taloudellisten ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamista** koskevien uusien vaatimusten täyttämisen yhteydessä teimme erillisen riskienarvioinnin, jolla varmistimme, että Nesteen riskiraportointi on riittävän kattavaa. Tätä työtä täydennettiin ympäristöä, yhteiskuntaa ja hyvää hallintotapaa (ESG) koskevien riskien arvioinnilla, jonka toteutti ulkopuolinen asiantuntijaorganisaatio.

Uusi työkalu kaikille sidosryhmille huolenaiheiden ilmaisemiseen

Ihmisoikeuksia koskevan toimintamallimme mukaisesti julkaisimme uuden väärinkäytösten ilmoitusjärjestelmämme **Ethics Onlinen** verkkosivuillamme ja tarjosimme sen kaikkien sidosryhmiemme käyttöön. Ethics Online on järjestelmä, jonka kautta Nesteen sidosryhmien edustajat, esimerkiksi toimitusketjujemme eri toimijat, voivat nostaa esiin mahdolliset Nesteen käytäntöihin liittyvät huolenaiheet ilman pelkoa seuraamuksista. Nesteen sisäinen tarkastus ja Compliance-toiminnoista vastaavat arvioivat ja tutkivat mahdolliset sääntöjenvastaisuudet tai väärinkäytökset. Tapauksista raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Uuden väärinkäytösten ilmoitusjärjestelmämme **Ethics Onlinen** avulla Nesteen sidosryhmät, esimerkiksi toimitusketjujemme eri toimijat, voivat nostaa esiin mahdolliset Nesteen käytäntöihin liittyvät huolenaiheet ilman pelkoa seuraamuksista.

Olennaisuusarviointi

Tässä vastuullisuusraportissa keskitytään Nesteen ja sen sidosryhmien kannalta olennaisimpiin aiheisiin. Neste tekee olennaisuusarvioinnin joka toinen vuosi. Viimeisin arviointi tehtiin syksyllä 2016 lähes 600 sidosryhmien edustajan kanssa, ja siinä tunnistettiin 24 olennaista aihetta.

Vuonna 2017 ryhmittelimme nämä 24 olennaista aihetta uudelleen ja yhdistelimme ne yhdeksään aiheeseen. Näin pyrimme varmistamaan tarkemman keskittymisen näihin aiheisiin sekä päivittäisessä toiminnassamme että raportoinnissamme.

Vastuullisuusraportointi vuonna 2017

- **Olennaisuusmatriisi**
- **Suoritus ja raportointi**
- Vastuullisuuden keskeiset suorituskykyindikaattorit: s. **24, 35, 41, 44, 46, 48** ja **51**
- **GRI-sisältöindeksi**
- Ei-taloudellisista tiedoista raportointi **hallituksen toimintakertomuksessa** ja **selvityksessä konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä**

Nämä yhdeksän olennaista aihetta liittyvät tässä kertomuksessa käsiteltäviin kolmeen teemaan:

- Vastuullisuuden johtaminen: taloudellinen kestävyys ja vastuu omistajille;
- Ilmasto ja ympäristö: vähähiiliset ratkaisut, raaka-aineiden vastuullisuus, biodiversiteetin suojeleminen ja metsäkadon ehkäiseminen, resurssitehokkuus;
- Ihmiset: häiriötön toiminta sekä ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuus, ihmisoikeudet, oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen työllistäminen, hyvä yrityskansalaisuus ja etiikka.

Olennaisuusarvioiden tekeminen yhdessä sidosryhmiemme kanssa on yksi esimerkki sitoutumisestamme AA1000APS (2008) -standardin periaatteisiin, joita ovat sidosryhmien osallistaminen, olennaisuus sekä sidosryhmien odotuksiin vastaaminen.

[Päivitettyyn olennaisuusmatriisiimme voi tutustua verkkosivuillamme](#)

Vastuullisuuden avainmittarit: Vastuullisuuden johtaminen

Tavoitteet ja saavutukset vuonna 2017

- **Katso kuinka luomme arvoa sidosryhmillemme.**
GRI-standardit: 201-1, 203-2

Olennaisuus, arvon luominen ja vaikutusten mittaaminen

Vuonna 2017 vastuullisuuden kehittämisessä on keskityttiin erityisesti toimintamme kokonaisvaikutuksen määrittämiseen, mittaamiseen ja seurantaan.

Aloimme aivan vuoden 2018 alussa tehdä olennaisuusarviota olennaisuusmatriisimme päivittämiseksi. Muokkasimme menetelmäämme, jotta saimme arvioon mukaan arvonluontia koskevia näkökulmia. Kun olemme määrittäneet olennaisimmat aiheet ja laatineet kehyksen Nesteen arvonluonnille, teemme pilottitutkimuksen Nesteen vaikutusten arvon määrittämisestä. Tulosten odotetaan valmistuvan vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla, ja niistä kerrotaan yksityiskohtaisemmin vuoden 2018 raportissa.

Seuraavaksi

- Jatkamme laajamittaisen yhteiskunnallisen arvon luomista.

Neste osana yhteiskuntaa

Visionamme on luoda vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä. Maa- ja lentoliikenteen sekä kemianteollisuuden raakaöljyriippuvuuden vähentämiseen tähtäävät vastuullisesti valmistetut tuotteemme ovat merkittävin panoksemme Pariisin ilmastopimuksen täytäntöönpanoon sekä Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden ”Ilmastotekoja” (tavoite 13) sekä ”Kestävät kaupungit ja yhteisöt” (tavoite 11) saavuttamiseen.

Näillä ratkaisuilla luomme lisää arvoa yhteiskunnalle ja tarjoamme asiakkaillemme mahdollisuuden pienentää ympäristöjalanjälkeään, mistä hyötyvät lopulta myös ihmiset.

Kaupungit, edistykselliset yritykset ja julkinen paine nopeuttavat siirtymistä vähähiiliseen talouteen.

YMPÄRISTÖ

Luonnon ja sen monimuotoisuuden suojeleminen tulevia sukupolvia varten.

Raaka-aineiden vastuullisuus

Resurssitehokkuus

Biodiversiteetin suojeleminen ja metsäkadon ehkäiseminen

ILMASTO

Ilmastonmuutoksen hillitseminen kehittämällä vastuullisia ratkaisuja liikenteen, yritysten ja kuluttajien tarpeisiin vähähiilisuuden mahdollistamiseksi yhteiskunnan eri osa-alueilla.

Vähähiiliset ratkaisut: uusiutuvat polttoaineet ja uusiutuvat kemikaalit

Vastuulliset ratkaisut

IHMISET

Työntekijöittemme sekä liiketoimintaamme ympäröivien ihmisten, yhteisöjen ja yhteiskuntien arvostaminen.

Ihmisoikeudet

Häiriötön toiminta sekä ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuus

Oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen työllistäminen

Hyvä yrityskansalaisuus ja etiikka

Sidosryhmäyhteistyö

Sidosryhmiemme näkemysten ja odotusten ymmärtämisellä on ratkaiseva vaikutus yhtiömme menestykseen ja toimintamme hyväksyttävyyteen. Siksi pyrimme käymään jatkuvaa, aktiivista ja avointa vuoropuhelua sidosryhmiemme kanssa ja selvittämään säännöllisesti heidän näkemyksiään toiminnastamme. Järjestämme tapahtumia ja tapaamisia, osallistumme seminaareihin ja konferensseihin ja olemme **jäsenenä** organisaatioissa, jotka ovat toimialamme kannalta merkittäviä ja tarjoavat lisäarvoa liiketoiminnallemme.

Sidosryhmäyhteistyö kattaa koko toimintamme ja osa päivittäistä työntekoa ja johtamista. Sidosryhmäyhteistyötä johtavat pääasiassa vastuullisuudesta ja yhteiskuntasuhteista, viestinnästä ja brändimarkkinoinnista sekä sijoittajasuhteista vastaavat johtajat. Aiheeseen liittyviä teemoja käsitellään muun muassa vastuullisuuden ja yhteiskuntasuhteiden ohjausryhmässä. Jatkuvasta yhteistyöstä asiakkaiden kanssa vastaavat yhtiön liiketoiminnot.

Yhteistyö vuonna 2017

Vuonna 2017 sidosryhmäkeskusteluissa keskityttiin edelleen erityisesti uusiutuvien raaka-aineiden hyväksyttävyyteen sekä niiden toimitusketjujen läpinäkyvyyteen. Tätä keskustelua kiihdytti etenkin Euroopan unionin uusiutuvaa energiaa koskevan direktiivin laatiminen vuosille 2021–2030 ("EU RED II").

Nesteen raaka-aineiden kehitys ja visiot tulevista raaka-aineista kiinnostivat edelleen sidosryhmiä, samoin kuin sopivien jäte- ja tähderaaka-aineiden saatavuus kasvavaan kysyntään vastaamiseksi. Kiinnostusta on herättänyt myös Nesteen rooli kiertotaloudessa sen muoviteollisuudelle tarjoamien uusiutuvien ratkaisujen myötä sekä yhtiön näkemykset **liikkumisen tulevaisuudesta**, muun muassa ajoneuvojen erilaisten voimalähteiden kehittämisen näkökulmasta.

Neste tekee jatkuvasti aktiivista yhteistyötä ajoneuvovalmistajien kanssa. Yhteistyötä tehdään polttoaineiden ja voiteluaineiden kehittämisessä, ja sen tavoitteena ovat esimerkiksi päästövähennykset.

Viime vuoden tapaan Nesteen keinot ja ratkaisut lentoliikenteen vastuullisen kasvun tukemiseksi toistuivat aiheina sidosryhmäyhteistyössä. Lisäksi sijoittajatapaamisissa on keskusteltu Nesteen suoritusympäristön, yhteiskunnan ja hyvän hallintotavan (ESG) näkökulmista. Neste on osallistunut useisiin sijoittajatapahtumiin, joissa keskityttiin vastuullisuuteen ja ESG-kysymyksiin.

Esimerkkejä vastuullisuudesta 2017

CASE

Nesteen uusiutuvat polttoaineet vähensivät maailman ilmastopäästöjä 8,3 miljoonaa tonnia vuonna 2017

[Lisätietoa](#)

CASE

EduCycle Exchange -ohjelmassa 20 koulua ympäri maailmaa sai lisäoppia ilmastomuutoksesta

[Lisätietoa](#)

CASE

Nesteen työntekijöitä kannustetaan lahjoittamaan työaikaansa hyvään tarkoitukseen vuonna 2018

[Lisätietoa](#)

CASE

Nestlé kehittää uutta toimittajien vastuullisuusportaalia yhdessä toimittajiensa kanssa

[Lisätietoa](#)

CASE

Nestlé Green Hub -ratkaisulla tuetaan usean sidosryhmän toimenpiteitä ilmailualan päästöjen vähentämiseksi

[Lisätietoa](#)

CASE

Nestléen ihmisoikeusohjelma tuottaa tuloksia Malesiassa ja Indonesiassa

[Lisätietoa](#)

CASE

Nestléen johtama projekti todensi 50 % pienemmät metaanipäästöt palmuöljypuristamoilla

[Lisätietoa](#)

CASE

Kinkkutemppu ylitti odotukset – yli 145 000 kotitaloutta kierrätti kinkun paistinrasvat uusiutuvaksi polttoaineeksi

[Lisätietoa](#)

Arvonluonti sidosryhmille

Henkilöstö

Suorat vaikutukset (milj. euroa)	2017	2016	2015
Palkat ja palkkiot	290	266	271
Muut henkilöstökulut*	82	83	80
Henkilöstön maksamat tuloverot Suomeen	68	68	73
Yhtiön suoritukset eläkerahastoihin	59	56	51
Yhtiön suoritukset henkilöstörahaan	4	4	6

* Sisältää koulutuskulut

Epäsuorat vaikutukset

- Maksamamme palkkatulot vaikuttavat yksityisen kulutuksen kautta toimintamaiden bruttokansantuotteeseen.
- Henkilöstömme maksamat verot tukevat yhteiskunnallisen hyvinvoinnin tuottamista.
- Henkilöstömme kehittäminen muun muassa työkierrolla ja erilaisilla valmennuskokonaisuuksilla lisää heidän henkistä pääomaansa ja kasvattaa heidän kilpailukykyään työmarkkinoilla.

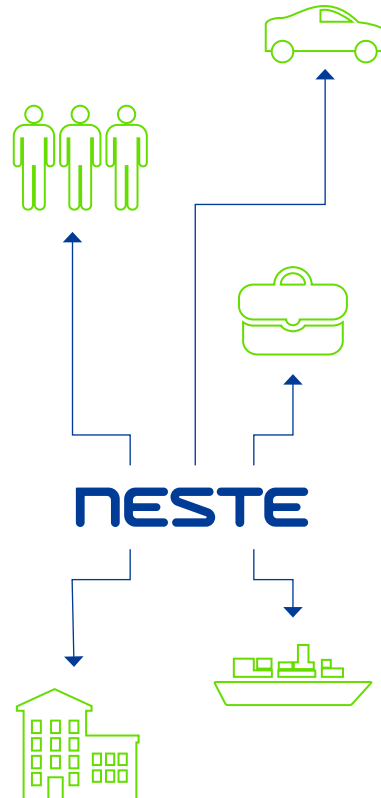
Yhteiskunta

Suorat vaikutukset (milj. euroa)	2017	2016	2015
Tuloverot	166	152	55
Valmisteverot	2 360	2 281	2 061
Ympäristöverot	8	9	21
Hyväntekeväisyys ja sponsorointi	1	1	1

Epäsuorat vaikutukset

- Tuemme yhteiskunnan ja palvelujen kehittämistä maksamalla veroja ja tarjoamalla työpaikkoja joko itse tai välillisesti toimittajiemme, urakoitsijoidemme ja muiden kumppaneidemme kautta kaikissa toimintamaissamme.

Tutustu Nesteen verojalanjäkiraporttiin verkkosivustollamme

Asiakkaat

Suorat vaikutukset (milj. euroa)	2017	2016	2015
Liikevaihto	13 217	11 689	11 131

Epäsuorat vaikutukset

- Vähähilliset uusiutuvat polttoaineemme tarjoivat asiakkaillemme mahdollisuuden vähentää kasvihuonekaasupäästöjä yhteensä 8,3 miljoonaa tonnia ja hillitsemään ilmastonmuutosta.
- Uusiutuvien polttoaineiden käytöllä vähennettiin myös paikalliseen ilmanlaatuun vaikuttavia hiukkaspäästöjä.
- Uusiutuvat polttoaineemme auttoivat biopolttoainealan asiakkaitamme täyttämään sekoitusvelvoitteensa.
- Raakaöljyyn perustuvien tuotteiden ja raaka-aineiden korvaaminen uusiutuvillamme antoi asiakkaillemme mahdollisuuden myös brändiarvon kasvattamiseen.

Omistajat ja rahoittajat

Suorat vaikutukset (milj. euroa)	2017	2016	2015
Osingot	435	332	256
Korot ja rahoituskulut	79	67	84

Epäsuorat vaikutukset

- Omistajat hyötivät omistamiensa osakkeiden ja saamiensa osinkojen arvon noususta.
- Suomen valtion omistamien osakkeiden (omistus vuoden 2017 lopussa 50,10 %) osinkotuotoilla edistettiin hyvinvointipalveluiden ylläpitoa.

Toimittajat

Suorat vaikutukset (milj. euroa)	2017	2016	2015
Rahavirtavaikutteiset investoinnit	502	407	505
Jalostuksessa käytettävien raaka-aineiden hankintakulut	10 736	8 921	9 016
Muut (mm. palvelujen ostot)	590	983	842

Epäsuorat vaikutukset

- Toimittajien kanssa yhteistyössä toteuttamamme vastuullisuushankkeet mm. metsäkadon ehkäisemiseksi sekä ihmisoikeuksien ja työelämän oikeuksien toteutumiseksi ylläpitivät tai lisäsivät toimittajien kilpailukykyä ja loivat uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Ne myös tukivat toimittajien työntekijöiden ja paikallisyhteisöjen hyvinvointia.
- Uusiutuvien raaka-aineiden toimittajat hyötivät T&K-asiantuntemuksestamme, mm. kasvihuonekaasupäästöjen elinkaarilaskelmista.
- Nesteen tarjoaman vakaan tulon myötä toimittajamme voivat tarjota yrityksissään työpaikkoja sekä hankkia tuotteita ja palveluja.

Ilmasto ja ympäristö

Ilmasto-opetukseen EduCycle

Käynnistimme vuonna 2017 EduCycle Exchange -ohjelman tukemaan globaalia ilmasto-opetusta. Ohjelman perustana on EduCycle-ilmastopeli, jonka lähetimme 20 kouluun ympäri maailmaa. Lisättyä todellisuutta hyödyntävässä pelissä opettajat ja lapset pystyvät yhdessä selvittämään, miten heidän päätöksensä vaikuttavat kuvitteelliseen EduVillen kaupunkiin ja sen asukkaisiin. Kannustimme kouluja jakamaan kokemuksia ja tekemään yhteistyötä eri puolilla maailmaa olevien koulujen kanssa.

Vuodesta 2018 alkaen EduCyclen kehitystä jatkaa opetuspeleihin erikoistunut SyraWise.

Lue lisää [🔗](#)

Autamme asiakkaitamme vähentämään ilmastopäästöjä kehittämälläme puhtaammilla ratkaisuilla tie-, lento- ja meriliikenteen tarpeisiin sekä uusiutuvilla ratkaisuillamme kemian- ja muoviteollisuuden eri käyttökohteisiin. Vuonna 2017 uusiutuvat polttoaineemme auttoivat **vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä** 8,3 miljoonaa (6,7) tonnia, mikä ylitti asettamamme 7 miljoonan tonnin tavoitteen. Se on merkittävin panoksemme globaaleihin toimiin ilmastomuutoksen torjumiseksi. Tavoitteenamme on yltää 9 miljoonan tonnin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen vuonna 2022. Asiakkaamme ovat Neste MY uusiutuvan dieselin avulla pystyneet vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä yli **33 miljoonaa tonnia viimeisten kymmenen vuoden aikana**.

Lainsäädännöllä luodaan markkinoita tieliikenteen vähähiilille ratkaisuille. Ratkaisujamme käytetään ympäri maailmaa biopolttoainelvoitteiden täyttämiseen, mutta ne myös auttavat asiakkaitamme tukemaan suoraan Pariisin ilmastopimuksen täytäntöönpanoa. Jälkimmäinen pätee myös ilmailu- ja kemianalan asiakkaisiimme. Siksi kysynnän odotetaan näillä aloilla kasvavan, vaikka lainsäädäntö ei siihen tällä hetkellä pakotakaan. Julkinen paine sekä loppukäyttäjien ja muiden asiakkaiden odotukset nopeuttavat siirtymistä vähähiiliseen talouteen.

Liikenteen päästöjen vähentäminen

Liikenteeseen liittyvien päästöjen vähentäminen on ollut yksi globaalien ilmastokeskustelujen keskeisistä aiheista. Tällä sektorilla olemme vakiinnuttaneet asemamme maailman johtavana uusiutuvan dieselin tuottajana.

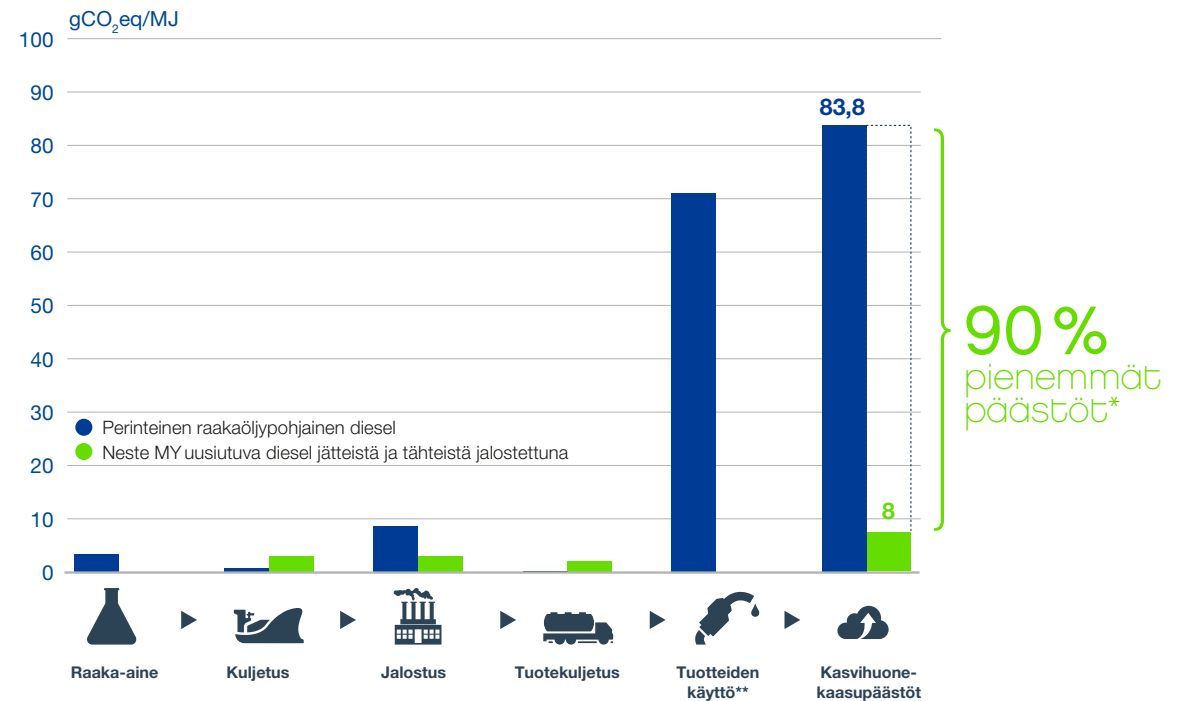
Päätuotteemme **Neste MY uusiutuva diesel** on drop-in-ratkaisu kaikille dieselkäyttöisille henkilöautoille ja raskaalle liikenteelle. Sen käyttö mahdollistaa jopa 90 % pienemmät polttoaineen koko elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöt perinteiseen dieseliin verrattuna.

Neste MY uusiutuvan dieselin käyttö voi myös vähentää paikallisia päästöjä, kuten pienhiukkasia ja typen oksideja, mikä auttaa parantamaan ilmanlaatua kaupunkialueilla.

Vuoden 2017 alussa aloitimme **100-prosenttisen Neste MY uusiutuvan dieselin jakelun pääkaupunkiseudulla**, ja raskaalle liikenteelle laajemmin Etelä-Suomessa. Suomessa myytävä polttoaine on valmistettu kokonaan jäte- ja tähderaaka-aineista. Neste MY uusiutuva diesel on ollut saatavilla maailman eri markkinoilla vuosia, mutta tämä oli Euroopassa ensimmäinen kerta, kun 100-prosenttisesti uusiutuva diesel tuli alueen kaikkien kuluttajien saataville.

90 % pienemmät elinkaaren aikaiset päästöt Neste MY uusiutuvalla dieselillä™

Perinteisen dieselin ja Neste MY uusiutuvan dieselin™ kasvihuonekaasupäästöjen (gCO₂eq/MJ) vertailu koko elinkaaren ajalta

* Laskentamenetelmä on EU:n uusiutuvaa energiaa koskevan direktiivin (2009/28/EY) mukainen. Sertifiointijärjestelmien päästökertoimia koskeva päivitys paransi Nesteen kasvihuonekaasupäästöjen vähenemää vuonna 2017 edellisvuoteen verrattuna.

** Uusiutuvan dieselin käytön hiilipäästöt ovat nolla, koska palamisessa vapautuneen hiilidioksidin määrä vastaa raaka-aineen aiemmin sitomaa määrää.

Neste MY uusiutuvan dieselin ilmastohyödyt ovat suurimmat silloin, kun sitä käytetään sellaisenaan 100-prosenttisenä ja kun polttoaine valmistetaan jäte- ja tähderaaka-aineista. Neste MY uusiutuva diesel vähentää kasvihuonekaasupäästöjä myös silloin, kun sitä käytetään polttoainesekoitusten biokomponenttina pienempinä pitoisuuksina.

Laajensimme **Neste Pro Dieselin** jakelua Viroon oman asemaverkostomme kautta. **Neste Pro Diesel** sisältää vähintään 15 % Neste MY uusiutuvaa dieseliä. Tuote on saatavilla myös Latviassa ja Liettuassa.

Suomi on 95 E10 -bensiniin käytössä Euroopan johtava maa. Polttoaine lanseerattiin Suomen markkinoilla vuonna 2011, ja se on siitä lähtien vähentänyt liikenteeseen liittyviä päästöjä. 95 E10 -bensiniä on saatavilla koko maan huoltoasemilla, myös Nesteen asemilla, minkä johdosta Neste on tämän enintään 10 prosenttia biopohjaista etanolia sisältävän polttoaineen johtava jakelija Suomessa.

Kaupungit ja edistykselliset yritykset päästöjen vähentämisen edelläkävijöitä

Kaupungit, kunnat ja erilaiset edistykselliset yritykset ympäri maailmaa käynnistävät edelleen vapaaehtoisia hankkeita ajoneuvokalustonsa päästöjen vähentämiseksi korvaamalla perinteisen dieselin uusiutuvalla polttoaineella. Esimerkiksi useat yritykset kuljetus- ja logistiikka-alalla ovat yhdistäneet vähähiilisiä ratkaisujamme omiin palveluihinsa ja nostaneet siten asiakkaille tarjoamiensa palvelujen arvoa.

Muun muassa seuraavat asiakkaamme Suomessa vähensivät ajoneuvokalustonsa päästöjä Neste MY uusiutuvan dieselin avulla:

- **DB Schenkerin** pakettiautot Helsingissä ja Turussa
- Osa **Lassila & Tikanojan** jätekuljetusautoista pääkaupunkiseudulla
- **Porvoon kaupungin** koko dieselmääräinen ajoneuvokalusto, ensimmäisenä kaupunkina Suomessa
- Helsingin kaupungin rakennuspalvelujen **Staran** koneet ja kuorma-autot osana Euroopan suurinta koordinoitua kehittyneiden biopolttoaineiden hanketta **BioSataa**.
- **UFF:n** logistiikkaketju, jossa kuljetetaan kierrätysvaatteita hyväntekeväisyyteen ympäri Suomea.
- **Espoon kaupungin** julkisten töiden osasto vaihtoi kaikkien dieselmääräisten koneidensa polttoaineeksi Neste MY uusiutuvan dieselin tammikuussa 2018.

Suomessa Neste MY uusiutuva diesel liikutti edelleen tapahtumajärjestäjien ajoneuvoja entistä pienemmin päästöin ja antoi myös **virtaa itse tapahtumille**. Esimerkiksi Tall Ships Races Turussa ja Kotkassa, Neste Rally Finland ja Weekend Festival Helsingissä vähensivät kasvihuonekaasupäästöjään määrän, joka vastaa 24:ää maailmanympärlentoa.

Kaliforniassa tarjosimme edelleen uusiutuvaa dieseliämme kaupungeille, kunnille ja yksityisille ajoneuvokalustoille neljän uuden jakelukumppanimme kautta. Ne ovat IPC USA (Etelä-Kalifornia), Ramos

Näkemyksiä liikkumisen tulevaisuudesta käytävään keskusteluun

Keskustelu dieselin tulevasta asemasta tieliikenteessä sekä biopolttoaineiden asemasta ilmastonmuutoksen torjunnassa jatkui vuonna 2017. Keskustelua kärjisti jatkuva uutisointi ”päästöskandaalista”, joka keskittyi dieselmoottoreiden paikallisiin pakokaasupäästöihin.

Osallistuimme keskusteluun ja ilmaisimme näkemyksemme muun muassa seuraavasti:

- Tammikuussa julkaistu uutisartikkelimme ”**Ovatko dieselaumat lähipäästöiltään niin huonoja kuin väitetään?**” korosti, että päästöistä maailmanlaajuisesti käytävässä keskustelussa käsitellään pääsääntöisesti dieselhenkilöautoja eikä kaikkia dieselkäyttöisiä ajoneuvoja. Nostimme esiin, että päästömittaukset ovat olleet raskaille hyötyajoneuvoille jo ennestään tiukkoja Euroopassa. Henkilöautojen tiukat testit käynnistettiin vuonna 2017, ja päätös niistä oli tehty jo ennen päästödebatin käynnistymistä. Uudet dieselkäyttöiset henkilöautot ovat yhtä vähäpäästöisiä kuin bensiiniautot, jotkin dieselmallit jopa vähäpäästöisempiä.
- Toukokuussa julkaistiin blogikirjoitus ”**Ei hätäillä dieselin kanssa**”, jossa korostettiin, että kehittyneet biopolttoaineet, kuten **Neste MY uusiutuva diesel** ovat **vielä pitkään puhtain ja taloudellisin energianlähde raskaalle liikenteelle ja raskaalle koneistolle**.
- Nesteen toimitusjohtajan Matti Lievosen elokuussa julkaistussa blogikirjoituksessa ”**Kahdella kaistalla pääsee kovempaa - autoilun tulevaisuus on hybridi**” korostui se, että liikenteeseen liittyvien päästöjen vähentämiseksi ja ilmastonmuutoksen torjumiseksi on käytettävä kaikki mahdolliset keinot ja että tulevaisuuden visiointi pelkäästään sähköön perustuvana on epärealistinen.
- Kävimme näitä näkemyksiä uudelleen läpi lokakuussa sidosryhmillemme järjestetyssä Suunta eteenpäin 2017 -seminaarissa ja julkaisimme **tiedotteen**, jossa esittelimme liiketoimintaympäristömme tulevaisuuden näkymiä ja korostimme, että ilmastonmuutosta voidaan tieliikenteen ohella hillitä huomattavasti ottamalla uusiutuvia ratkaisuja käyttöön lentoliikenteessä sekä muoviteollisuudessa.

Julkistimme Kaliforniassa uusia kumppanuuksia neljän polttoainejakelijan kanssa. Käynnistimme myös markkinointikampanjan ”Clear the air with Neste MY Renewable Diesel”.

Oil Company (Koillis-Kalifornia), Van De Pol Petroleum (Kalifornian keskuslaakso) ja Western States Oil Co. (Kalifornian pohjoisrannikko).

Edellä mainittujen asiakkaiden lisäksi Nesteen uusiutuvien polttoaineiden asiakkaita on lukuisissa eri maissa.

Lentoliikenteen päästöjen vähentäminen

Teimme yhteistyötä lentoasemien ja lentoyhtiöiden kanssa kehitteäksemme ratkaisuja, jotka auttavat ilmailualaa saavuttamaan päästövähennystavoitteen. Näitä tavoitteita ovat muun muassa paikallisten päästöjen vähentäminen lentoasemilla ja niitä ympäröivillä alueilla sekä tavoitteet, jotka liittyvät **maailmanlaajuiseen sitoumukseen** pysäyttää ilmailualan hiilidioksidipäästöt vuoden 2020 tasolle.

Vuonna 2017 autoimme vähentämään **Stuttgartin lentoaseman** päästöjä, kun sen maakalusto siirtyi käyttämään Nesteen valmistamaa uusiutuvaa dieseliä osana sen Fairport-ohjelmaa. Myös 20 **Helsinki-Vantaan lentoaseman bussia** siirtyi fossiilisesta dieselistä Neste MY uusiutuvaan dieseliin Finavian ilmasto-ohjelman myötä.

Neste MY uusiutuva lentopolttoainetta käytettiin onnistuneesti jo vuonna 2011 sekoitettuna 50 prosentin suhteessa tavanomaiseen lentopolttoaineeseen Lufthansan yli tuhannella lennolla. Polttoainetta oli tarjolla myös kaikkien Oslon Gardemoenin lentoasemalla tankkaavien lentoyhtiöiden käyttöön vuonna 2016. Nämä ovat esimerkkejä ilmailualan ensimmäisistä askelista päästöjen vähentämisessä uusiutuvilla lentopolttoaineilla. Kyseessä on on mittava

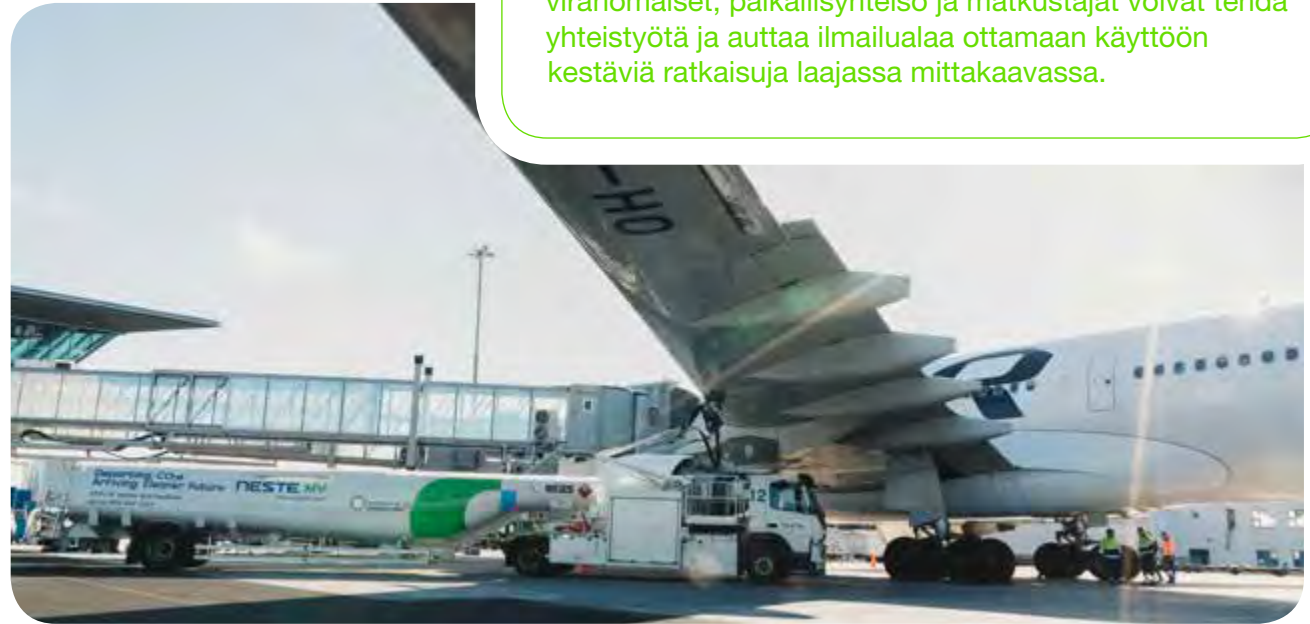
muutosprosessi, jossa vähähiilillä ratkaisullamme voi olla merkittävä rooli.

Lentoliikenteen muutosprosessin tukemiseksi lanseerasimme vuonna 2017 **Green Hub** -ratkaisun, jossa lentoasemat, palveluntarjoajat, lentoyhtiöt, viranomaiset, paikallisyhteisö ja matkustajat voivat tehdä yhteistyötä, jakaa parhaita käytäntöjä ja auttaa siten ilmailualaa ottamaan kestäviä ratkaisuja käyttöön laajassa mittakaavassa. Neste ilmoitti syyskuussa aloittaneensa ensimmäisen Green Hub -kumppanuuden **Sveitsin Geneven** lentoaseman kanssa.

Vuoden loppupuolella teimme **American Airlinesin** kanssa sopimuksen siitä, että selvittäisimme mahdollisuuksia, joiden avulla lentoyhtiön ympäristöjalanjälkeä voitaisiin pienentää entisestään Nesteen uusiutuvien polttoaineiden käytön avulla. Tämän yhteistyön yhtenä tavoitteena on helpottaa HFP-HEFA-tyyppisen, korkean jäähmepisteen omaavan uusiutuvan lentopolttoaineen hyväksymistä ja kaupallistamista. ASTM International -standardisoi misjärjestö käsittelee parhaillaan lupaa.

EU:n uusiutuvaa energiaa koskevaan direktiiviin ehdotetuilla muutoksilla (ns. "EU RED II") voitaisiin tukea entisestään uusiutuvien polttoaineiden nopeutettua käyttöönottoa lentoliikenteessä, mikäli ehdotuksen mukaisesti uusiutuvat lentopolttoaineet voitaisiin laskea omalla niille määritellyllä kertoimella EU:n uusiutuvan energian tavoitteisiin vuodesta 2021 alkaen.

Lanseerasimme vuonna 2017 Green Hub -ratkaisun, jossa lentoasemat, palveluntarjoajat, lentoyhtiöt, viranomaiset, paikallisyhteisö ja matkustajat voivat tehdä yhteistyötä ja auttaa ilmailualaa ottamaan käyttöön kestäviä ratkaisuja laajassa mittakaavassa.

Ratkaisuja laivaliikenteen päästöjen vähentämiseen

Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) vuonna 2020 voimaan tuleva maailmanlaajuinen rikkisääntely rajaa laivapolttoaineen rikkipitoisuuden 3,5 %:sta 0,5 %:iin maailmanlaajuisesti. Pohjois-Euroopan ja Pohjois-Amerikan nykyisellä rikkipäästöjen erityisalueella (SECA) raja pysyy 0,1 %:ssa.

Laivateollisuus pystyy noudattamaan uutta 0,5 % sääntelyä muun muassa siirtymällä korkean rikkipitoisuuden raskaasta polttoöljystä vähärikkiseen laivapolttoaineeseen.

Porvoossa sijaitsevan uuden syötön esikäsittely-yksikön (SDA) ansiosta pystymme tuottamaan rikkipitoisuuden osalta lain vaatimukset täyttäviä raskaampia laivapolttoainetuotteita. Suunnittelemme tällä hetkellä uusia polttoaineratkaisuja, joita laivateollisuudessa voitaisiin käyttää tulevilla 0,5 %:n maailmanlaajuisilla markkinoilla.

Uusiutuviin raaka-aineisiin pohjautuvan Nesteen biomuoviratkaisun avulla voidaan tuottaa uusiutuvia muoveja, jotka ovat samanlaisia kuin perinteiset muovit.

Kemianteollisuuden päästöjen vähentäminen

Uusiutuvat tuotteemme voivat auttaa vähentämään tai jopa korvaamaan raakaöljyyn perustuvia raaka-aineita kemianteollisuuden eri käyttötarkoituksissa. Tämä auttaa kemianteollisuuden toimijoita pienentämään tuotteidensa hiilijalanjälkeä.

Neste MY uusiutuvaa isoalkaania voidaan käyttää uusiutuvien liuottimien valmistuksessa. Uusiutuvien liuottimien hiilijalanjälki on fossiilisia liuottimia pienempi. Neste MY uusiutuva isoalkaani on vaihtoehto perinteisille mineraaliöljyille ja ihanteellinen moniin erilaisiin kemianteollisuuden käyttötarkoituksiin maaleista ja pinnoitteista voiteluaineisiin.

Vuonna 2017 ilmoitimme, että ruotsalainen metsäyhtiö **Sveaskog aloitti Nesteen uusiutuvaan isoalkaaninesteeseen perustuvan uuden jäähdytysnesteiden testauksen** metsäkoneissaan yhteistyössä Avanthermin kanssa. Avanthermin fossiilisista raaka-aineista vapaat tuotteet, esimerkiksi lämmönsiirtonesteet, perustuvat Neste MY uusiutuvaan isoalkaaniin. Kyseisiä lämmönsiirtonesteitä on käytetty esimerkiksi raitiovaunujen lämmityskokeissa Helsingissä vuonna 2016.

Uusiutuviin raaka-aineisiin pohjautuvan Nesteen biomuoviratkaisun avulla voidaan tuottaa täysin perinteisiä muoveja vastaavia biomuoveja. Neste keskittyy kehitystyössään kestäviin, uudelleenkäytettäviin ja kierrätettäviin **uusiutuviin polymeereihin**. Uusiutuvat polymeerit auttavat ilmastonmuutoksen vastaisessa taistelussa, sillä niistä valmistetuilla lopputuotteilla on perinteisiä muoveja pienemmät koko elinkaarenaikaiset hiilidioksidipäästöt. Uusiutuvista hiilivedyistäme valmistettuja biomuoveja voidaan käyttää muun muassa autonosien, pakkausten, kuluttajatuotteiden ja -elektronikan valmistuksessa.

Vuonna 2017 jatkoimme osaamisen jakamista biomuoviratkaisustamme kiinnostuneiden erilaisten edelläkävijäyritysten kanssa. Pisimmälle etenimme IKEAn kanssa, jonka kanssa vuonna 2016 ilmoitimme uusiutuvien muovien valmistamiseen tähtäävästä yhteistyöstä. Testasimme biomuovituotantoa onnistuneesti keväällä 2017. Tavoitteenamme on saada ensimmäinen erä biopohjaista muovia markkinoille vuonna 2018.

Ilmastotyö muilla alueilla

- Nesteen johtama yhteistyöprojekti todensi 50 % pienemmät metaanipäästöt suotonauhapuristimen käyttöönotosta palmuöljypuristamojen jäteveden käsittelyssä.
- Valmistauduimme 2018 alkupuolella käynnistämään uusiutuvan propaanin eli bio-LPG:n toimitukset Rotterdamin jalostamoltamme, jossa sitä valmistetaan uusiutuvista raaka-aineista kuten

jätteistä ja tähteistä. Valmistus on ensimmäinen laatuaan koko maailmassa. Neste MY uusiutuva propaani on puhtaampi vaihtoehto tavanomaiselle propaanille. Sitä voidaan käyttää teollisuuskaasuna sekä monissa eri käyttökohteissa, kuten ruoanlaitossa tai lämmityksessä. Sitä voidaan käyttää myös vähähiilisenä drop-in-polttoaineena nestekaasuautoissa, jotka ovat jo yleisiä joissakin Euroopan maissa.

Vastuullisuuden avainmittarit: Ilmasto ja ympäristö

Olenainen aihe

Vähähiiliset ratkaisut

Tavoitteet ja saavutukset vuonna 2017

- Nesteen uusiutuvilla polttoaineilla saavutettu kasvihuonekaasupäästöjen vähenemä verrattuna raakaöljypohjaiseen dieseliin: 8,3 Mt (tavoite 2017: 7 Mt)
GRI-standardit: 305-5.
- Puhtaat tulot (eli Uusiutuvat tuotteet -segmentin koko liikevaihto jaettuna konsernin liikevaihdolla): 24,5 %

Seuraavaksi

- Vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 9 Mt vuonna 2022.
- Laajentaa päästöjä vähentävien ratkaisujemme valikoimaa liikenteen, lentoliikenteen ja kemianalojen tarpeisiin.
- Kasvattaa 100-prosenttisen Neste MY uusiutuvan dieselin osuutta 25 %-sta vuonna 2017 50 %:iin koko myyntivolyymistamme vuonna 2020.
- Pitkän aikavälin tavoitteenamme on tulla maailman johtavaksi liikenteen ja kemianalan uusiutuvien ratkaisujen yhtiöksi.

Vastuulliset raaka-aineet

Neste käyttää yli kymmentä uusiutuvaa raaka-ainetta erilaisten uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvien kemikaalien valmistuksessa. Vuonna 2017 jätteiden ja tähteiden osuus uusiutuvien raaka-aineiden käytöstämme oli 76 %. Siirtyminen tavanomaisesta dieselistä jäte- ja tähdepohjaiseen 100-prosenttiseen Neste MY uusiutuvaan dieseliin vähentää kasvihuonekaasupäästöjä keskimäärin 90 % tuotteen koko elinkaaren ajalta laskettuna.

Hankimme vain vastuullisesti tuotettuja uusiutuvia raaka-aineita toimittajilta, jotka täyttävät tiukat kriteerimme ja noudattavat kaikilta osin biopolttoaineille avainmarkkinoillamme asetettuja lain vaatimuksia. Kattava raaka-ainepohjamme ja globaali toimitusketjumme tarjoavat meille joustavuutta; niiden ansiosta pystymme vastaamaan markkinoiden ja asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin.

Johtaja läpinäkyvyydessä ja edelläkävijä jäljitettävyydessä

Olemme edelleen energiasektorin ainoa yhtiö, joka raportoi metsäjalanjälkensä avoimesti osana maailmanlaajuisesti tunnustettua CDP Forests-ohjelmaa. Toimenpiteemme metsäkadon riskienhallinnassa arvioitiin parhaiden suoriutujien Leadership-luokkaan CDP Forests-ohjelmassa vuonna 2017.

Kaikkien uusiutuvien raaka-aineidemme alkuperä on jäljitettävissä, ja ne täyttävät täysimääräisesti keskeisten markkinoidemme lainsäädännön vaatimukset. Käyttämämme palmuöljy on ollut kokonaan jäljitettävissä viljelmille asti vuodesta 2007 ja 100-prosenttisesti sertifioitua vuodesta 2013. Se täyttää täysin biopolttoaineiden vastuullista valmistusta koskevat lainsäädännön vaatimukset ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 69 % Neste MY uusiutuvaksi dieseliksi jalostettuna. Tämä ylittää selvästi uusiutuvan energian direktiivin (EU RED) kaikkia biopolttoaineita koskevan 50 % kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisvaatimuksen. Vuonna 2017 jo 36 % käyttämästämme palmuöljystä oli peräisin puristamoista, joissa metaani otetaan talteen tai sen syntymistä ehkäistään muilla menetelmillä.

Vaikka jätteet ja tähteet muodostavat suuren osan käyttämistämme raaka-aineista, vastuullisesti tuotettu, 100-prosenttisesti sertifioitu ja jäljitettävä palmuöljy kuuluu edelleen raaka-ainevalikoimaamme. Sen osuus uusiutuvien raaka-aineiden käytöstämme oli 24 % vuonna 2017.

Hyödynnämme raaka-aineena myös palmujätevesilietettä, minkä talteenotto auttaa vähentämään palmuöljypuristamon metaanipäästöjä. Palmujätevesiliete on öljypitoista jätettä, jota voidaan ottaa teollista käyttöä varten talteen palmuöljypuristamojen jätevedestä eli POME:sta (palm oil mill effluent).

Olimme suurista palmuöljyä käyttävistä yrityksistä ensimmäinen, joka teki palmuöljyn toimitusketjustaan täysin läpinäkyvän. Julkaisimme vuonna 2016 kattavan listan palmuöljyn toimittajistamme verkkosivustollamme. Tällä osoitimme sitoutumisemme avoimuuteen ja tarjosimme sidosryhmillemme mahdollisuuden osallistua toimitusketjumme seurantaan.

Huhtikuussa paransimme palmuöljyn toimittajaketjumme avoimuutta lanseeraamalla palmuöljyn liittyvän sivuston ([Crude Palm Oil Dashboard](#)). Sivustolla esitellään koko palmuöljyn toimitusketjumme eli kaikki yhtiöt, puristamot ja viljelmät, jotka toimittivat Nesteelle palmuöljyä vuonna 2016. Sivustolla on myös tietoa sertifioinneista sekä puristamojen sijainneista.

Uraauurtavaa työtä PFAD:n toimitusketjun läpinäkyvydessä

Sidosryhmiemme toiveita kuultuamme sitouduimme huhtikuussa 2017 ensimmäisinä maailmassa toteuttamaan palmuöljyn rasvahappotisleen (PFAD) toimitusketjumme täydellisen jäljitettävyyden. Nämä toimet ylittävät nykyisen lainsäädännön asettamat vaatimukset PFAD:lle ja muille tähderaaka-aineille, joilta vaaditaan jäljitettävyyttä niiden syntypaikalle eli palmuöljyjalostamolle.

PFAD on palmuöljyn öljynjalostusprosessissa tähteeksi jäävä aine, joka on poistettava palmuöljystä, jotta se täyttää eri elintarvikkeiden laatuvaatimukset. Palmuöljyjalostamoissa syntyy prosessitähteenä 3–5 % PFAD:tä.

PFAD:tä koskevat tavoitteemme ovat seuraavat:

- Vuonna 2017 kartoitamme koko PFAD:n toimitusketjumme palmuöljypuristamoihin asti.
- Vuonna 2020 kartoitamme koko PFAD:n toimitusketjumme palmuöljyviljelmille asti.

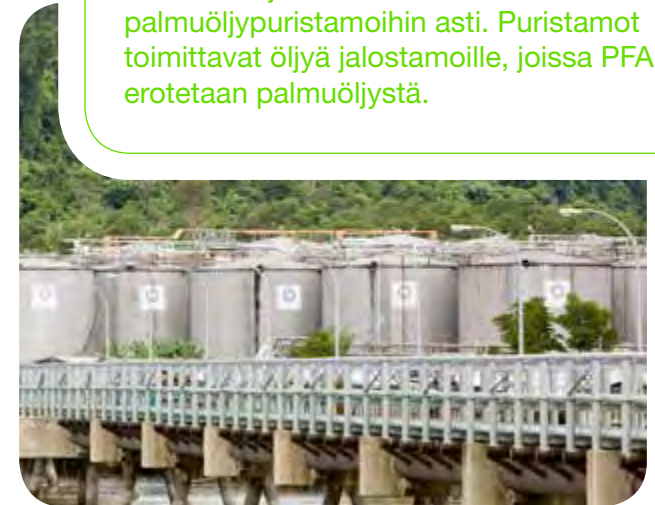
Vuoden 2017 loppuun mennessä olimme saaneet kartoitettua valtaosan (96 %) PFAD:n toimitusketjustamme palmuöljypuristamoihin asti. Puristamot toimittavat raakapalmuöljyä öljynjalostamoille, joissa PFAD erotetaan öljystä. Pyrimme vuonna 2018 osallistamaan toimitusketjuumme kuuluvat öljynjalostamot varmistamaan, että niiden omassa toiminnassa sekä niille öljyä toimittavissa puristamoissa noudatetaan vastuullisuuspolitiikkojamme ja periaatteitamme, kuten metsäkadon ehkäisemistä koskevia ohjeita ja toimittajien eettistä sääntöjä tai vastaavia.

Julkaisemme vuotta 2017 koskevia PFAD:n toimitusketjua koskevia tietoja sekä raakapalmuöljyn toimitusketjua koskevat päivitettyt tiedot keväällä 2018.

Jatkamme kohti jälkimmäistä tavoitettamme yhteistyössä palmuöljyn toimittajien ja The Consortium of Resource Experts (CORE) -organisaation kanssa. CORE yhdistää Daemeterin ja Proforestin vastuullisuusasiantuntijoita. Toivotamme muut palmuöljyä ja sen johdannaisia käyttävät yritykset tervetulleiksi mukaan työhön.

Jälkimmäinen tavoitteistamme on erityisen haastava siksi, että sen saavuttamiseksi pitää kartoittaa suuri osa elintarviketeollisuuden toimitusketjuista,

Käynnistimme ensimmäisenä yhtiönä maailmassa koko palmuöljyn rasvahappotisleen (PFAD) toimitusketjumme kartoittamisen palmuöljypuristamoihin asti. Puristamot toimittavat öljyä jalostamoille, joissa PFAD erotetaan palmuöljystä.

jotka ovat suurelta osin edelleen kartoittamatta. Elintarviketeollisuuden osuus koko maailman palmuöljyn käytöstä on edelleen lähes 70 %, mutta sillä ei ole lainsäädännön asettamia vaatimuksia raaka-aineiden tarkan alkuperän selvittämisestä.

Vaikeudesta huolimatta PFAD:n jäljitettävyyttä koskeva työ sekä sen vaatima eri sidosryhmien laajamittainen osallistaminen tarjoavat mahdollisuuden huomattavaan muutokseen koko palmuöljyteollisuudessa.

Metsäkadon ehkäiseminen ilmastonmuutoksen torjumiseksi

Edellä esiteltujen toimenpiteiden ohella olemme sitoutuneet ehkäisemään metsäkatoa omissa toimitusketjuissamme ja vaatimaan samaa kaikilta raaka-ainetoimittajiltamme.

Edistämme yhä enemmän kiertotaloutta uusiutuvien tuotteidemme tuotannossa. Hyödyntämällä jätteitä ja tähteitä raaka-aineena pidennämme näiden materiaalien elinkaarta tai tarjoamme niille uusia elinkaaria. Kun uusiutuvista raaka-aineista valmistetut tuotteet saavuttavat elinkaarensa pään, niiden sisältämä hiili ei lisää ilmakehän hiilidioksidipitoisuutta, toisin kuin fossiilisten materiaalien.

Metsäkatoa koskevat riskimme liittyvät ensisijaisesti palmuöljyn käyttöön. Siksi metsäkatoa ehkäisevässä työssä keskitymme palmuöljyteollisuuteen, vaikka palmuöljyn rooli raaka-ainekäyttömme näkökulmasta onkin vähentynyt huomattavasti viime vuosina.

Kaikki palmuöljyn toimittajamme sitoutuivat metsäkadon ehkäisemiseen myös hankinnoissaan kolmansilta osapuolilta jo vuonna 2015. Pyrimme siihen, että myös ne tuottajat, jotka eivät tuota raaka-aineita suoraan meille, mutta ovat sidoksissa toimittajiimme, sitoutuvat metsäkadon ehkäisemistä koskeviin toimiin. Tavoitteenamme on myös saada kaikki PFAD:n toimittajamme sitoutumaan metsäkadon

ehkäisemistä koskeviin toimiin ja varmistamaan, että myös niiden toimitusketjuissa otetaan käyttöön vastaavat toimenpiteet.

Saimme vuoden 2017 alussa päätökseen palmuöljyn toimittajamme koskevan ympäristöriskien arvioinnin. Olemme keskustelleet toimittajiemme kanssa riskien hallinnasta heidän tiloillaan. Olemme myös alkaneet tarjota toimittajillemme koulutusta sen varmistamiseksi, että metsäkadon torjuntaa koskevat ohjeemme ymmärretään asianmukaisesti ja että ne otetaan tehokkaasti käyttöön.

Aloimme päivittää metsäkadon estämistä ja vastuullista uusiutuvien raaka-aineiden hankintaa koskevaa ohjeistustamme yhteistyössä The Consortium of Resource Experts (CORE) -organisaation kanssa. Uusi ohjeistus on määrä saada valmiiksi vuoden 2018 loppuun mennessä, minkä jälkeen tavoitteenamme on ottaa käyttöön järjestelmä, jolla mitataan ja seurataan sitä, miten toimittajamme toteuttavat ohjeistusta koko toimitusketjussaan. Tämä koskee myös kolmannen osapuolen toimittajia.

Olemme jatkaneet yhteistyötä Indonesian ja Malaysian hallitusten kanssa ja auttaneet niitä vahvistamaan Indonesian Sustainable Palm Oil (ISPO) ja Malaysian Sustainable Palm Oil (MSPO) -järjestelmiä palmuöljyn vastuullisen tuotannon edistämiseksi.

Raaka-ainehankinnat IOI:lta uudelleen käyntiin

Ilmoitimme joulukuussa 2017 käynnistäneemme uudelleen raaka-ainehankinnat malesialaiselta palmuöljy-yhtiöltä IOI:lta. Olimme keskeyttäneet kaikki raaka-ainehankinnat IOI:lta huhtikuussa 2016 sen jälkeen, kun Roundtable on Sustainable Palm Oil -järjestö (RSPO) kumosi väliaikaisesti IOI:n sertifiointin ympäristöongelmien vuoksi. IOI ratkaisi nämä ongelmat, minkä jälkeen RSPO palautti IOI:n sertifiointin elokuussa 2016. IOI on myös saanut muun muassa Rainforest Action Networkiltä ja Finnwatchilta palautetta edistymisestä sosiaalisissa kysymyksissä, esimerkiksi ulkomaisten vierastyötekijöiden olojen parantamisessa ja heidän kohtelussaan työpaikalla. Työskentelemme jatkossakin tiiviisti IOI:n kanssa, jotta tiedämme, mitkä sen suunnitelmat ovat ja voimme tukea yhtiötä jatkuvassa kehittämisessä.

Yhteistyöhankkeet pienviljelijöiden kanssa suojelevat sademetsiä

Pienviljelijöiden kanssa toteuttamiemme yhteistyöhankkeiden tavoitteena on tukea pienviljelijöiden vastuullisuusymmärryksen ja -osaamisen kehittymistä. Vastuullisten toimintatapojen omaksuminen mahdollistaa pienviljelijöiden tuotannon sertifiointin, mitä Neste edellyttää kaikilta palmuöljytoimittajiltaan. Nesteen raaka-ainehankinnat sertifioiduilta pienviljelijöiltä tarjoavat heille taloudellisen kannustimen sitoutua vastuullisten toimintatapojen noudattamiseen sekä jatkuvaan kehittämiseen.

Vuonna 2017 toimitusketjuumme kuului lähes 36 000 osuuskunniksi järjestäytyntä indonesialaista pienviljelijää.

Vuonna 2017 osallistuimme kahteen pienviljelijöitä koskevaan hankkeeseen:

1. Osallistuimme ja osin rahoitimme malesialaisen Wild Asia -kansalaisjärjestön koordinoimaa hanketta, jossa oli mukana palmuöljyä Malesiassa tuottavia pienviljelijöitä. Hankkeen tavoitteena on lisätä Malesian Borneon saaren pohjoisosassa sijaitsevan Sabahin alueen pienviljelijöiden vastuullisuutta. Vuonna 2017 hankkeessa oli mukana 61 pienviljelijää ja yli 100 maanviljelijää Sabahin alueelta. Hankkeessa on annettu koulutusta palmuöljytuotannon johtamisen vastuullisista käytännöistä, uuden viljelmän perustamiskäytännöistä sekä ohjelmista, joilla seurataan edistymistä ympäristö- ja sosiaalikeskusteluissa, erityisesti niissä, jotka liittyvät terveyteen ja turvallisuuteen. Hankkeeseen osallistuneet pienviljelijät saivat huhtikuussa 2017 Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) -ryhmäsertifiointin, mikä todistaa, että heidän palmuviljelmäänsä viljellään

ja hoidetaan vastuullisesti. Pyrimme hankekumppaniemme kanssa auttamaan näitä pienviljelijöitä lisäämään mahdollisuuksiaan päästä kansainvälisille markkinoille hankkimalla kansainvälisen vastuullisuussertifiointin, erityisesti International Sustainability and Carbon Certification (ISCC) -järjestelmän mukaisesti. Tuimme rahoituksella hankkeen koordinaattoria Wild Asia -järjestöä ISCC-sertifiointijärjestelmän vaatimuksia koskevan koulutuksen hankkimiseksi. Järjestö jakaa tietämystään mukana oleville pienviljelijöille. Uskomme, että pienviljelijät pystyvät hankkimaan ISCC-sertifiointin lähitulevaisuudessa.

2. Käynnistimme Indonesiassa vastaavanlaisen yhteistyön palmuöljytuottaja Golden Agri Resourcesin (GAR) sekä Indonesian Palm Smallholders Union (Serikat Petani Kelapa Sawit, SPKS) ja World Resources Institute (WRI) -järjestöjen koordinoimassa pienviljelijähankkeessa. SPKS aikoo hankkeen osana tunnistaa, kartoittaa ja profiloita yhteensä 3 000 pienviljelijää 17 kylässä Indonesian Siakissa. Vuoden 2017 loppuun mennessä olimme kartoittaneet 745 viljelijää ja saaneet ympäristö- ja sosiaaliasioiden arvioinnin päätökseen kaikissa 17 kylässä. Neste on antanut Daemeterille tehtäväksi tehdä ympäristö- ja sosiaalisten kysymysten arvioinnit kartoitetulla alueella. Kartoituksen jälkeen toivomme, että voimme yhdessä GAR:n kanssa laatia toimintasuunnitelman, jossa on suosituksiamme pienviljelijöiden oikeudellisten, sosiaalisten, ekologisten ja taloudellisten olojen parantamiseksi.

Vuonna 2017 osallistuimme kahteen hankkeeseen, joissa tuetaan Malesian ja Indonesian palmuöljyn pientuottajia ottamaan käyttöön vastuullisia käytäntöjä ja valmistautumaan vastuullisuussertifiointiin. Malesian Borneossa toteutetussa hankkeessa oli 61 pienviljelijää ja sata maanviljelijää, jotka saivat hankkeen avulla RSPO:n ryhmäsertifiointin vuonna 2017.

Projekti todensi metaanipäästöjen merkittävän vähenemisen

Käynnistimme vuonna 2015 yhteistyöhankkeen selvittääksemme uusia keinoja vähentää metaanipäästöjä palmuöljypuristamoilla. Yhteistyöhankkeessa olivat mukana palmuöljy-yhtiö KLK, hollantilainen vastuullisen kaupan organisaatio IDH sekä kansainvälinen sertifiointiorganisaatio International Sustainability and Carbon Certification (ISCC).

Hankkeessa testattiin aiemmista käyttökohteista tuttua jäteveden käsittelymenetelmää uudessa käyttökohteessa palmuöljypuristamolla. Menetelmä pohjautuu kiinteän orgaanisen aineen erottamiseen palmuöljypuristamojen jätevedestä suotonauhapuristimella.

Indonesiassa ja Malesiassa tehdyt kenttämittaukset osoittivat, että menetelmän avulla palmujätevesilietealtaan kasvihuonekaasupäästöjä voitiin vähentää 50 % palmuöljypuristamon tavanomaisen avoaltaan päästöihin verrattuna.

[Lisätietoa projektia käsittelevässä artikkelissa](#)

Yhteistyön ja yhteydenpidon digitalisointi toimittajien vastuullisuusportaalilla

Esitimme joulukuussa 2016 sidosryhmillemme avoimen kutsun tulla mukaan kehityshankkeeseemme, jonka tarkoituksena on digitalisoida toimitusketjumme hallintajärjestelmä. Hankkeen tavoitteena on kehittää toimittajien vastuullisuusportaali, joka auttaa meitä toimittajien arvioinnissa, toiminnan seurannassa ja aktiivisessa yhteydenpidossa toimittajiimme uuden digitaalisen ja visuaalisen alustan avulla.

Kutsuimme kymmenen tiimiä työskentelemään Nesteen toimittajaportaalien parissa kaikkien aikojen ensimmäiseen hackathon-tapahtumaamme, joka järjestettiin yhtä aikaa Helsingissä ja Singaporessa. Tiimien työn pohjalta kehitimme portaalin demoversion yhden hackathoniin osallistuneen tiimin kanssa sekä tiiviissä yhteistyössä toimittajiemme kanssa. Esitelimme demoversion aiheesta kiinnostuneille osapuolille Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) -organisaation vuosikokouksessa marraskuussa.

Vuoden 2017 loppupuolella ja vuoden 2018 alussa olemme keränneet toimittajiltamme ja muilta sidosryhmiltämme laajasti palautetta portaalin kehittämiseksi. Tarkoituksenamme on saada järjestelmän ensimmäinen versio käyttövalmiiksi vuoden 2018 toisella puoliskolla. Tarjoamme portaalin ensimmäiseksi uusiutuvien raaka-aineiden toimittajiemme käyttöön.

[Lisätietoa toimittajien vastuullisuusportaalien kehittämisestä](#)

Raakaöljytuotannon vastuullisuus

Vaikka Neste on siirtymässä perinteisestä öljynjalostamosta uusiutuvan energian yhtiöksi, tuotamme edelleen myös laadukkaita perinteisiä öljytuotteita raakaöljystä ja kaasukondensaateista, joita hankimme pääasiassa Venäjältä mutta myös muista entisen Neuvostoliiton maista, Pohjanmereltä ja Tanskasta.

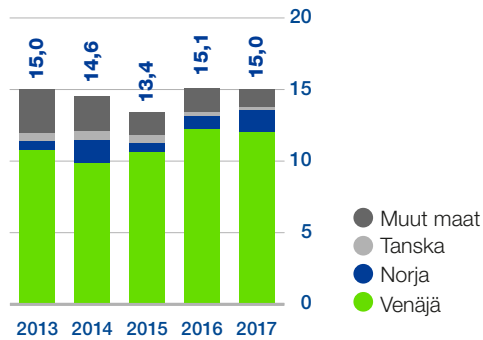
Suurin osa käyttämästämme raakaöljystä toimitetaan jalostamoillemme Primorskin ja Ust-Lugan öljysatamista, joihin öljy toimitetaan ympäri Venäjää sijaitsevilta öljykentiltä putkiverkoston kautta. Tämän vuoksi Venäjän toimitusten tarkan alkuperän jäljittäminen on haastavaa.

Venäjän terminaaleista meriteitse kuljetettavan raakaöljyn lisäksi hankimme myös pienempiä määriä raakaöljyä ja kaasukondensaatteja rautateitse toimitettuina, jolloin tuotteen alkuperä on tarkemmin tiedossa eikä laatu sekoitu muihin kuten putkilinjastossa.

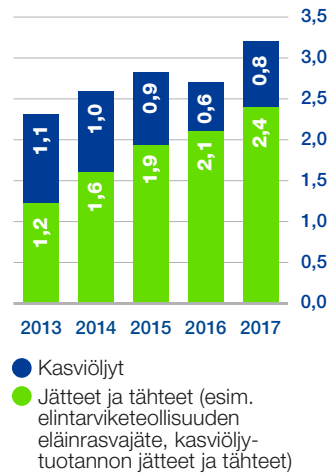
Seuraamme tiiviisti vastuullisuuden kehittymistä öljyä tuottavissa maissa ja keräämme tietoa esimerkiksi siihen liittyvistä oheiskaasun soihdutuksista ja öljyvuodoista. Edistämme mahdollisuuksien mukaan parannus- ja investointisuunnitelmien käyttöönottoa raakaöljyä tuottavilla alueilla.

Olemme raakaöljyn ostaja. Emme omista osuuksia raakaöljyä tuottavista yrityksistä emmekä harjoita öljyn etsintää tai -porausta. Emme myöskään hanki raakaöljyä arktisilta merialueilta emmekä konfliktialueilta.

Raakaöljyn ja muiden fossiilisten syöttö-aineiden lähteet alueittain, milj. tonnia

Uusiutuvien raaka-aineiden käyttö, milj. tonnia

Vastuullisuuden avainmittarit: Vastuulliset raaka-aineet

Oleellinen aihe

Biodiversiteetin suojeleminen ja metsäkadon ehkäiseminen

Raaka-aineiden vastuullisuus

Tavoitteet ja saavutukset vuonna 2017

- Aloimme päivittää metsäkadon ehkäisemistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevaa ohjeistustamme.
 - Kartoitimme vuoden 2017 loppuun mennessä valtaosan (96 %) palmuöljyn rasvahappotisleen (PFAD) toimitusketjustamme palmuöljypuristamoihin asti.
 - Potentiaalisten uusiutuvien raaka-aineiden toimittajien Due diligence -selvitysten lukumäärä ja tulokset: yhteensä 91 (49), läpäissyt 46 (34), käynnissä 44 (11), hylätty 1 (4).
 - Vuonna 2016 aloitimme Nesteen toimittajien eettisten sääntöjen käyttöönoton. Nesteen toimittajille suunnatut eettiset säännöt tai vastaavat säännöt kattoivat Nesteelle 2017 toimitetuista raaka-ainevolyymeistä jo 98 % uusiutuvien ja 75 % fossiilisten raaka-aineiden osalta. Kaakkoisaasialaisille toimittajille järjestettiin Nesteen työpajassa toimittajien eettisiä sääntöjä koskeva koulutus, jossa käsiteltiin eettisten sääntöjen eri aiheita, mukaan lukien korruption torjuntaa.
- GRI-standardit 205-2.

Seuraavaksi

- Uusi ohjeistus on määrä saada valmiiksi vuoden 2018 loppuun mennessä. Tämän jälkeen tavoitteenamme on ottaa käyttöön järjestelmä, jolla mitataan ja seurataan sitä, miten toimittajamme ottavat ohjeistuksen käyttöönsä koko toimitusketjussaan, mukaan lukien ns. kolmannet osapuolet.
- Vuonna 2020 koko PFAD:n toimitusketjumme kartoitetaan palmuöljyviljelmille asti.
- Kehitimme toimittajien vastuullisuusportaalia helpottamaan sekä mahdollisten että nykyisten toimittajien arviointia, toiminnan seuranta ja aktiivista yhteydenpitoa toimittajiemme kanssa uuden digitaalisen alustan avulla.
- Kaikki meille raaka-aineita tai palveluja toimittavat noudattavat Nesteen toimittajien eettisiä sääntöjä tai vastaavia vaatimuksia. Vuonna 2018 pyrimme saattamaan eettiset sääntömme käyttöön vielä tätäkin laajemmin.

Ympäristöjohtaminen

Nesteellä on hyvä maine ja pitkät perinteet ympäristöjohtamisessa. Vastuullisuusperiaatteidemme mukaisesti tavoitteenamme on varmistaa, että kaikki toimmemme ovat turvallisia henkilöstöllemme, kumppaneillemme, naapureillemme, asiakkaillemme ja ympäristölle. Vuoden 2017 aikana teimme parannuksia monilla osa-alueilla ja keskityimme erityisesti ympäristön hyvän laadun säilyttämiseen tuotantopaikojemme lähiympäristössä.

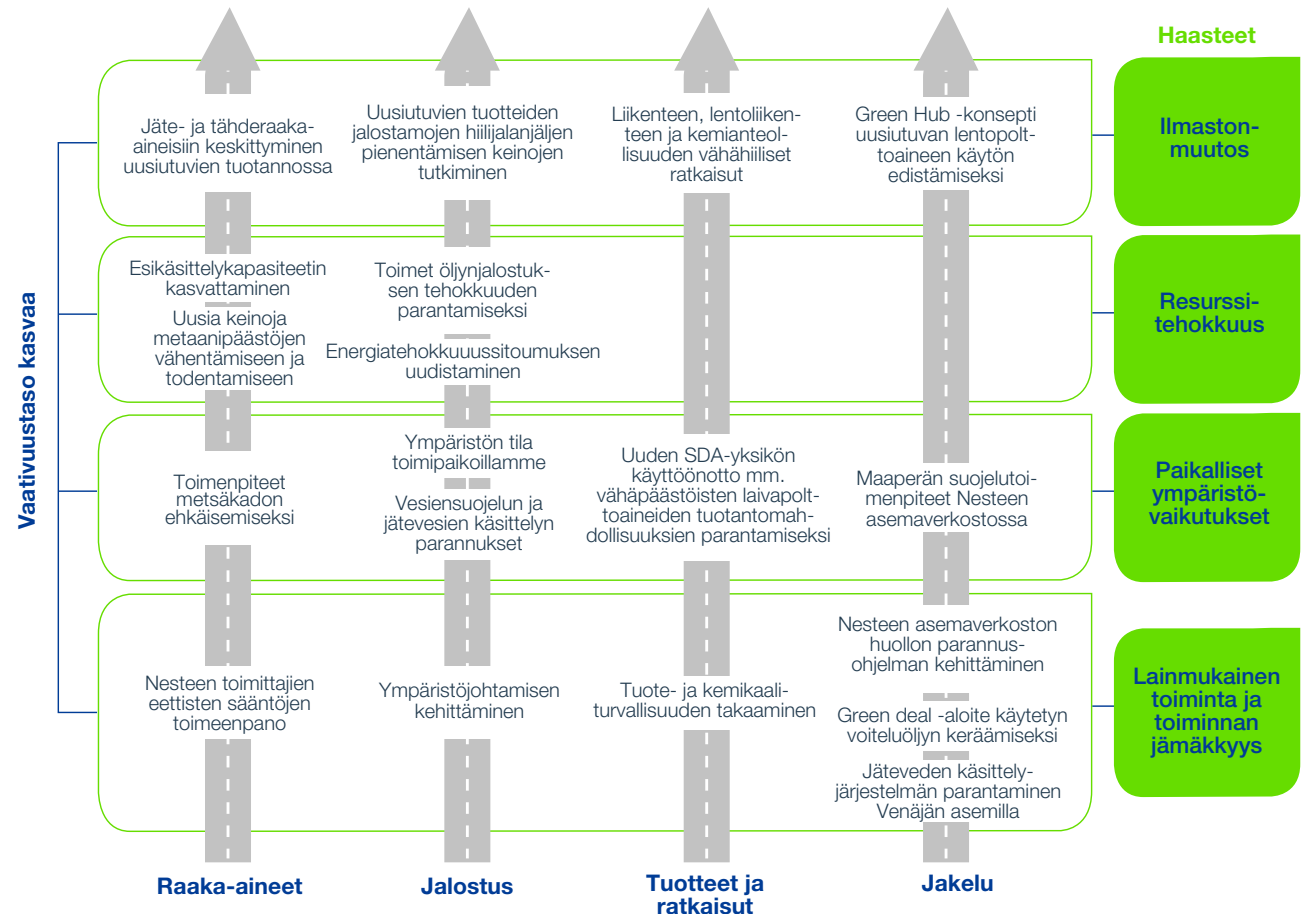
Ympäristöjohtamisen parannuksia

Nesteen jalostamolle Porvoossa annettiin mineraaliöljyjen jalostamoja koskevien BAT-vaatimusten (paras käytettävissä oleva tekniikka) mukainen uusi ympäristölupa. Helmikuussa 2018 annettiin lupa Nesteen jalostamolle Naantalissa.

Näiden tiukentuneiden ympäristövaatimusten noudattamisen varmistamiseksi laadimme vaatimustenmukaisuutta ja toimintaa koskevia uusia indikaattoreita. Ne koskivat muun muassa ympäristövalvontajärjestelmien saatavuutta ja vaatimustenmukaisuuden kannalta kriittisiä hankkeita. Ne laadittiin erikseen uusiutuvien tuotteiden ja öljytuotteiden liiketoiminta-alueille.

Vuonna 2017 lisäsimme ympäristötietoisuuttamme laatimalla erityisaineistoa ympäristökoulutukseen, jonka suorittaminen on pakollista tuotannossa työskenteleville Nesteen työntekijöille.

Nesteen ympäristötiekartta – esimerkkejä edistysalueista

Porvoon jalostamon uuden syötön esikäsittely-yksikön (SDA) käyttöönoton ansiosta pystymme vähentämään raskaiden polttoöljyjen tuotantoa ja lisäämään dieselin tuotantoa. Se vähentää rikki- ja hiukkaspäästöjä Nesteen polttoainetuotteiden loppukäytön aikana.

Hiilijalanjäljen pienentämismahdollisuudet uusiutuvien tuotteiden jalostamoissamme

Hollantilaisen Delftin teknillisen yliopiston tekemän tutkimuksen mukaan hiilijalanjäljen pienentämiseen Nesteen uusiutuvien tuotteiden tuotannon osalta on parhaat mahdollisuudet jalostamojen vedyn kulutuksessa. Hiilijalanjälkeä voidaan pienentää myös parantamalla energiatehokkuutta ja vähentämällä jalostamoissa käytettävän energian hiili-intensiteettiä.

Energiankulutuksen hiili-intensiteetin vähentämisen mahdollisiksi keinoiksi erityisesti Rotterdamin jalostamossa määritettiin hiilidioksidin uudelleenkäyttö ja tuulisähkö. Singaporessa prosessiyksiköissä tuotettava hiilidioksidi otetaan jo talteen ja käytetään kaupallisesti uudelleen.

Arvioimme hiilijalanjäljen pienentämiseksi ehdotettujen keinojen toteuttamiskelpoisuutta.

Resurssitehokkuuden parannukset öljyn jalostamisessa ja uusiutuvien tuotteiden tuotannossa

Käynnistimme vuonna 2017 useita investointiprojekteja parantaaksemme oman toimintamme turvallisuutta ja ympäristönsuojelun tasoa. Näitä olivat muun muassa Naantalın jalostamomme suurseisokki ja tuotannon kokoonpanomuutokset, uuden syötön esikäsittely-yksikön saattaminen valmiiksi Porvoon jalostamolla ja valmistelut biopropanin tuotannon aloittamiseen Rotterdamin jalostamolla.

Naantalın jalostamolla loppuun saadetut parannukset ja uuden esikäsittely-yksikön (SDA) käyttöönotto Porvoon jalostamolla lisäävät resurssitehokkuutta perinteisten öljytuotteiden tuotannossa. Syötön esikäsittely-yksikön ansiosta pystymme vähentämään raskaiden polttoöljyjen tuotantoa ja lisäämään dieselin tuotantoa, mikä vähentää rikki- ja hiukkaspäästöjä Nesteen jalostamien polttoaineiden loppukäytön aikana.

Naantalın jalostamolla raakaöljyn käyttöön liittyvää resurssitehokkuutta parannettiin muuttamalla jalostusprosessin kokoonpanoa vuonna 2017. TCC-yksikön (lämpökatalyyttinen krakkaus) käytöstä poistamisen ja muiden tuotantorakenteen muutosten arvioidaan vähentävän rikkidioksidin ja typen oksidin päästöjä yhteensä 30–40 prosenttia ja hiukkaspäästöjä jopa 60 prosenttia.

Otimme myös käyttöön resurssitehokkuustavoitteen uusiutuvan öljyn hävikille uusiutuvien tuotteiden jalostuksen esikäsittelyssä.

Uusi sitoumus energiatehokkuuteen

Vuonna 2016 ylitimme vuosille 2009–2016 asettamamme energiansäästötavoitteen 660 GWh saavuttamalla 855 GWh:n energiansäästöt verrattuna vuoden 2008 energiankäyttötasoon. Tavoite oli osa Suomen energiaintensiivisten teollisuusalojen energiatehokkuusohjelmaa.

Osallistumme edelleen ohjelmiin ja asetimme uudeksi energiansäästötavoitteeksemme tehostaa toimintaamme 500 GWh:lla vuosina 2017–2025 verrattuna vuoden 2014 tasoon. Uusi energiatehokkuuden säästötavoite on kunnianhimoinen, ja se edellyttää uusia investointeja.

Ilmanlaatu Porvoon ja Naantalin jalostamoilla oli yleisesti hyvä vuonna 2017.

Tuotantolaitostemme ympäristön laatu pysyi hyvänä

Jatkuvaa ilmanlaadun seuranta jatkettiin jalostamojemme läheisyydessä. Ilmanlaatu Porvoon ja Naantalin jalostamoilla oli yleisesti hyvä vuonna 2017. Alitimme kaikki Suomen ja EU:n asettamat ohje- ja raja-arvot ja täytimme useimmiten WHO:n tiukemmat suositukset.

Nesteen toiminnan vaikutus paikalliseen ilmanlaatuun Rotterdammassa ja Singaporessa on hyvin vähäinen, koska päästöjen määrä on pieni.

Myös meriveden laatu pystyttiin pitämään tyydyttävällä tasolla lähellä Porvoon ja Naantalin jalostamoja, joista jätevesi lasketaan mereen puhdistamisen jälkeen.

Öljypäästöjen määrä oli erittäin vähäinen. Rotterdamin ja Singaporen jalostamoilla tehdään teknisiä parannuksia jäteveden käsittelylaitteisiin sekä jäteveden käsittelyn toimenpiteisiin.

Otimme käyttöön kehittyneen toissijaisen säiliön sekä maaperän ja pohjaveden suojeluratkaisuja joillakin pohjaveden valuma-alueilla sijaitsevilla asemaverkostomme asemilla. Epäpuhtauksien hallinnan osalta tarjosimme myös Porvoon jalostamoa Suomen ympäristökeskuksen tekemään perfluoro-oktaanisulfo-naattihapon (PFOS) ja perfluoro-oktaanihapon (PFOA) yhdisteiden jatkuvaan arviointiin.

Vastuullisuuden avainmittarit: Ympäristöjohtaminen

Olellainen aihe

Resurssitehokkuus

Tavoitteet ja saavutukset vuonna 2017

- Energiatehokkuus, energiansäästötoimenpiteet: 4 GWh. GRI-standardit: 302-4.
- Päästöluvat ja ylitykset: lupapoiikkeamia oli kymmenen.

Seuraavaksi

- Tehostetaan Nesteen energiankulutusta 500 GWh vuosina 2017–2025.
- Puolitetaan öljytuotteissa tapahtuneiden poikkeamien määrä vuonna 2018 verrattuna vuosina 2016–2017 tapahtuneiden poikkeamien määrään.

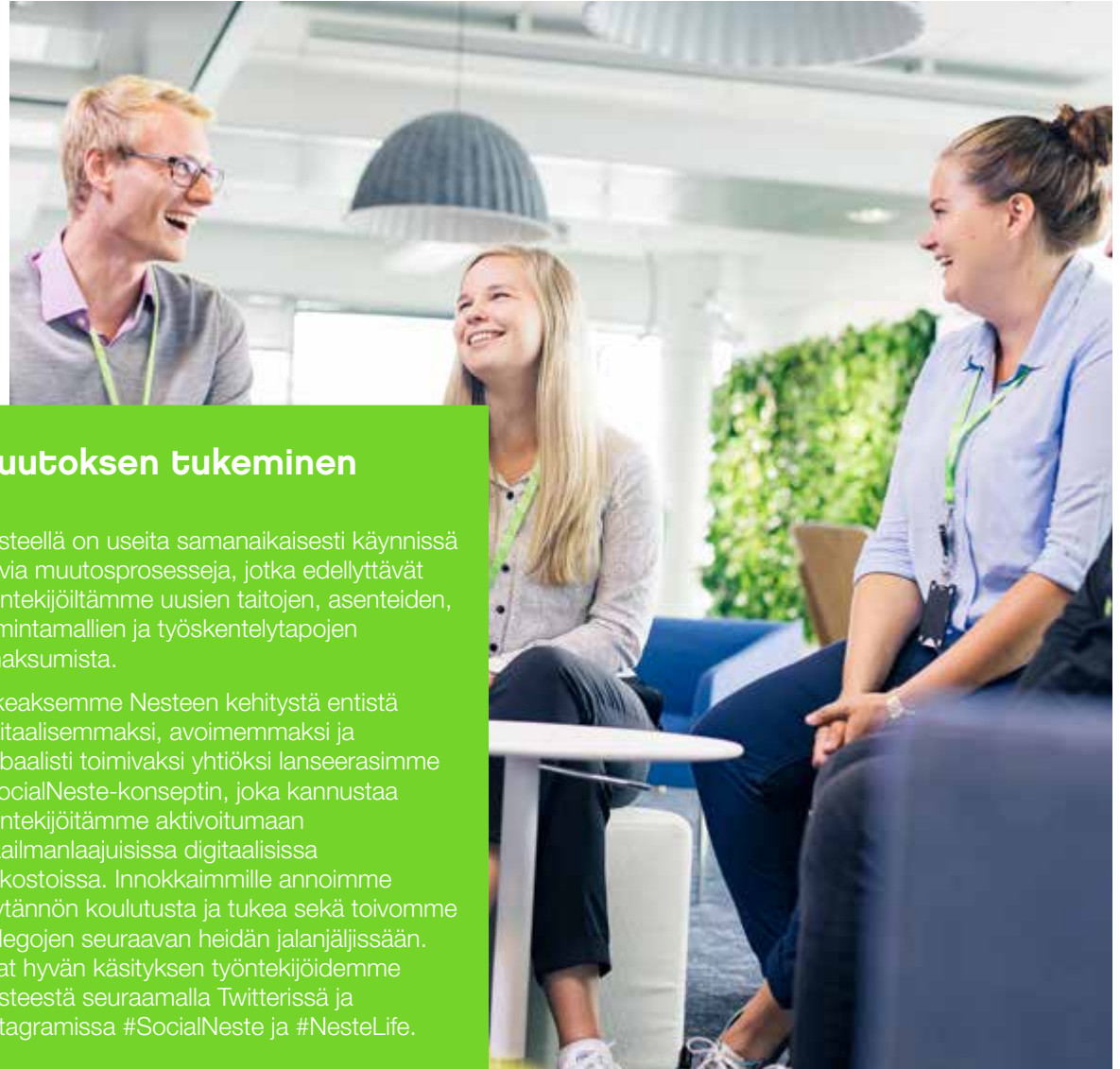
Ihmiset

Tässä luvussa kuvataan työtämme kahdella alueella, joilla ihmiset ovat keskipisteessä. Ensin käsitellään ihmisoikeuksien turvaamiseen liittyvää toimintamalliamme ja kehitystä tällä saralla. Toiseksi esitellään henkilöstöön ja johtamiseen liittyvää kehitystä Nesteellä.

Ihmisoikeudet

Nesteen ihmisoikeuksien turvaamisen toimintamallin kehittäminen on ollut keskeisiä vastuullisuuteen liittyviä kehityskohteitamme viime vuosina. Ihmisoikeuksien toimintamalliamme vahvistamalla pyrimme vaikuttamaan myönteisesti siihen, miten ihmisiä kohdellaan ja heidän oikeuksiaan kunnioitetaan kaikissa meihin liittyvissä arvoketjuissa.

Vuonna 2017 jatkoimme ihmisoikeuksien toimintamallimme vankan kehyksen rakentamista takamaan sen laajamittaisen soveltamisen. Jatkoimme myös ihmisoikeuksiin liittyviä toimenpiteitä ensimmäisen kerran vuonna 2016 esittelemämme ohjelman mukaisesti. Ihmisoikeustyömme on vahvasti sidoksissa tehtäväämme kehittää ja jalostaa ilmastonmuutosta ehkäiseviä uusiutuvia ratkaisuja. Näiden vastuullisten ratkaisujen toteuttamisella voi olla kauaskantoisia vaikutuksia epätasa-arvon ja köyhyyden vähentämiseen yhteiskunnassa.

Muutoksen tukeminen

Nesteellä on useita samanaikaisesti käynnissä olevia muutosprosesseja, jotka edellyttävät työntekijöiltämme uusien taitojen, asenteiden, toimintamallien ja työskentelytapojen omaksumista.

Tukeaksemme Nesteen kehitystä entistä digitaalisemmaksi, avoimemmaksi ja globaalisti toimivaksi yhtiöksi lanseerasimme #SocialNeste-konseptin, joka kannustaa työntekijöitämme aktivoitumaan maailmanlaajuisissa digitaalisissa verkostoissa. Innokkaimmille annoimme käytännön koulutusta ja tukea sekä toivomme kollegojen seuraavan heidän jalanjäljissään. Saat hyvän käsityksen työntekijöidemme Nesteestä seuraamalla Twitterissä ja Instagramissa #SocialNeste ja #NesteLife.

#SocialNeste #NesteLife @NesteGlobal

Ihmisoikeuskehystä täydennettiin kolmella keskeisellä tekijällä

Ihmisoikeuskehiksemme kolme tekijää määrittävät, miten kannamme vastuun ihmisoikeuksien kunnioittamisessa:

- 1. Julkaisimme Nesteen ihmisoikeusperiaatteet** kokonaisuudessaan syksyllä 2017. Niissä määritetään vaatimukset sille, miten varmistetaan parhaat käytännöt ja eettiset liiketoimintatavat ratkaisevan tärkeiden ihmisoikeuskysymysten osalta.
- 2. Päivitimme ihmisoikeussitoumuksemme**, joka ensimmäisen kerran julkaistiin vuonna 2015 ja joka noudattaa YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia ohjaavia periaatteita (UNGP).
- 3. Tärkeimmät toimenpiteemme periaatteiden noudattamisen varmistamiseksi ovat keskittyminen due diligence -arviointien tekemiseen, ihmisoikeusvaikutusten määrittäminen ja lieventäminen sekä prosessi liiketoimintastamme johtuvien haitallisten ihmisoikeusvaikutusten korjaamiseksi.** Lähestymistapaamme kuuluvat keskittyminen vastuullisiin hankintakäytäntöihin, koulutus ja valmiuksien vahvistaminen sekä sidosryhmien osallistaminen.

Ihmisoikeusperiaatteidemme toteuttamista koskeva ohjelma seuraavaksi vuodeksi sisältää erilaisia toimia, joilla arvioimme ja vahvistamme sisäisiä johtamisjärjestelmiämme. Aiomme järjestää tietoisuuden lisäämistä ja ihmisoikeusvalmiuksia koskevia koulutusohjelmia yhtiössä sekä sidosryhmiemme keskuudessa.

Edellytämme kaikilta liikekumppaneiltamme samaa sitoutumista ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja korjaustoimiin. Pidämme jatkuvasti yhteyttä liikekumppaneihimme ja kannustamme heitä laatimaan omat kehitysohjelmansa.

Lisätietoa Nesteen ihmisoikeusperiaatteista

Konserninlaajuinen ihmisoikeuksien ja työelämän oikeuksien ohjelma jatkuu

Vuoden 2017 tärkeimmät ihmisoikeustoimenpiteet esitetään aikajanalla, joka kuvaa Nesteen ihmisoikeuksiin liittyvää toimintaa (ks. seuraava sivu).

Yksi vuoden keskeisistä toimenpiteistämme oli helmikuussa 2017 Indonesiassa palmuöljyn toimittajillemme ja muille keskeisille sidosryhmille järjestämämme työpaja. Työpajasta on kehittynyt vuotuinen tapahtuma sen jälkeen, kun järjestimme ensimmäisen toimittajien työpajan Malesiassa 2015. Helmikuun työpajassa kerroimme keskeisiä havaintoja Indonesiassa tehdystä sosiaalisia kysymyksiä ja työvoimaa

Vastuullisuuden avainmittarit: Ihmisoikeudet

Tavoitteet ja saavutukset vuonna 2017

- Saimme valmiiksi ihmisoikeuskehiksemme (päivitetty ihmisoikeussitoumus ja uudet ihmisoikeusperiaatteet) ja viimeistelimme sen toteutusohjelman.
- Vuonna 2016 suoritettu konserninlaajuinen ihmisoikeusvaikutusten arviointi on edelleen voimassa.
GRI-standardit: 412-1.
- Uudet toimittajat arvioidaan sosiaalisten kriteerien mukaisesti: Kaikki hyväksytyt uusiutuvien raaka-aineiden toimittajat.
GRI-standardit: 414-1.
- Nesteen väärinkäytösten ilmoitusjärjestelmän tai sisäisen tarkastuksen tai turvallisuusyksikön kautta raportoitiin 13 väärinkäytöstapausta.
GRI-standardit: 205-3.
- Järjestimme koko Neste-konsernin henkilöstölle (myös hallituksen jäsenille) suunnatun eettisiä sääntöjä koskevan koulutuksen.
- Päivitimme työntekijöidemme korruption ehkäisemiseen liittyvän verkko-oppimismoduulin.
GRI-standardit: 205-2.

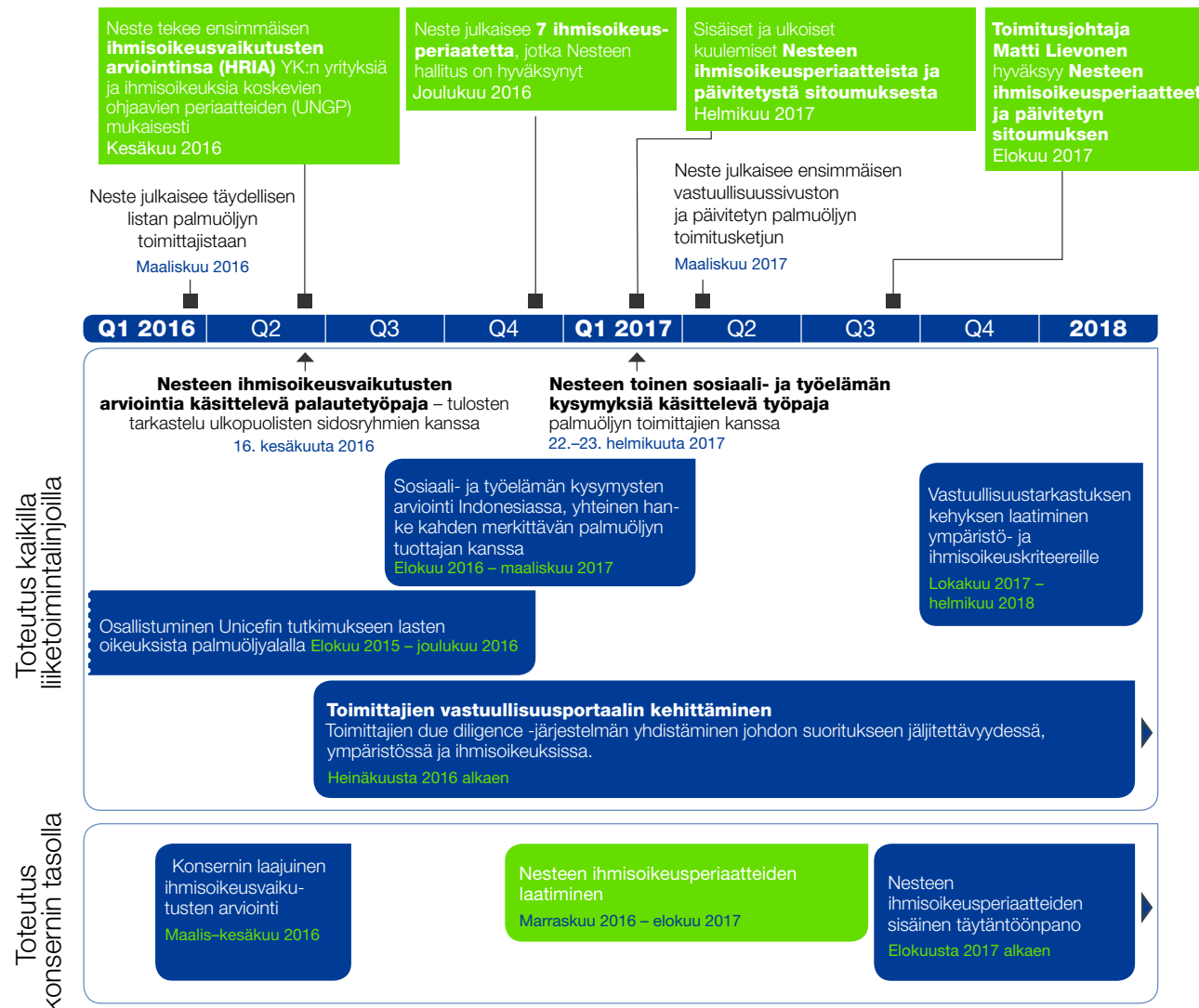
koskeneesta arvioinnista, joka oli tehty marraskuun 2016 ja tammikuun 2017 välisenä aikana. Niissä käsiteltiin palmuöljyviljelmien ja -puristamoiden työolosuhteita. Merkittäviä havaintoja olivat muun muassa, että matalat palkat ja työntekijöiden edustus (lähinnä riittämättömät valitusmekanismit) ovat Indonesian palmuöljyteollisuuden keskeisiä ongelmia.

Lisätietoa työpajasta ja ihmisoikeustyömme vaikutuksista

Seuraavaksi

- Sisäinen täytäntöönpano, jolla varmistetaan, että käyttöön otetaan ihmisoikeuskehiksen mukaisia järjestelmiä. Ihmisoikeusvalmiuksien vahvistaminen sekä sisäisesti että toimitusketjussa.
- Ihmisoikeusvaikutusten uudelleenarviointi yhtiön toiminnossa tapahtuvien muutosten mukaisesti.
- Integroitu due diligence -järjestelmä, jolla voidaan seurata ja mitata toimittajien tehokkuutta uuteen toimittajien vastuullisuusportaaliin sisällytettyjen sosiaalisten kriteerien (ja muiden vastuullisuuskriteerien) perusteella.
- Mahdollisten väärinkäytöstapausten käsittelyyn liittyvien protokollien ja käytäntöjen edelleen kehittäminen.

Nesteen ihmisoikeuksiin liittyvä toiminta 2016–2018

Liityimme pohjoismaiseen Nordic Business Network on Human Rights, joka on kansainvälinen yritysverkosto globaalisti toimiville yrityksille, jotka käsittelevät strategisesti ja/tai operatiivisesti ihmisoikeuskysymyksiä omassa organisaatiossaan ja toimitusketjuissa.

Monimuotoisuus ja yhdenvertaiset mahdollisuudet

Nesteen sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä koskevat periaatteet päivitettiin vuoden 2016 lopussa Suomen lainsäädäntöön tehtyjen muutosten mukaisesti. Edistämme tasa-arvoa muun muassa varmistamalla, että noudatamme syrjimättömyysperiaatetta rekrytoinnissa, tehtävien jaossa, koulutusmahdollisuuksien tarjoamisessa ja palkitsemisessa.

Valitsemme joka vuosi tietyn painopistealueen vuosittaisen tasa-arvosuunnitelman täytäntöönpanoa varten. Vuonna 2017 keskityimme tasa-arvoon rekrytointiprosessissa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kahdesta yhtä pätevistä ehdokkaasta valitaan se, joka edustaa kyseisessä ammatissa vähemmistöä. Tasa-arvosuunnitelman toteuttamista valvoo Nesteen tasa-arvo- ja syrjimättömyystyöryhmä.

Ulkopuolisen konsultin tekemä vuosia 2009–2016 koskeva henkilöstötietojen analyysi osoitti, että sukupuoli ei vaikuta urakehitykseen Nesteellä ja että naiset ja miehet saavat yhtiössä suunnilleen samaa palkkaa. Naisia on palkattu hieman enemmän kuin miehiä, mutta korkeimmalla hierarkiassa naisia on edelleen vähemmän kuin naisia keskimäärin koko yhtiössä. Nesteen globaalin liiketoimintamallin myötä yhtiössä on nykyisin aiempaa enemmän tiimejä, joissa sukupuolet sekä maat ovat monipuolisesti edustettuina. Neste on laajentamassa tasa-arvoon liittyvien asioiden seurantaan myös Suomen ulkopuolella sijaitsevilla toimipaikoilla.

Liityimme FIBSin (Finnish business society) monimuotoisuusverkostoon marraskuussa vahvistaaksemme monimuotoisuuden johtamistamme.

Työntekijöiden tukeminen liiketoiminnan muutoksissa

HR-työ perustuu Nesteellä strategiaan ja liiketoiminnan tarpeisiin. Se painottaa yrityskulttuurin ja johtajuuden jatkuvan kehittymisen merkitystä. Yhtiössä on käynnissä useita muutosprosesseja, muun muassa muutos perinteisestä öljynjalostajasta maailman johtavaksi uusiutuvien tuotteiden yhtiöksi. Tuemme muutosprosesseissa henkilöstöämme yhtiön arvojen noudattamisessa ja korostamme kaikkien omaa vastuuta kehityksestä, mikä on keino saavuttaa erinomaisia tuloksia sekä henkilön itsensä että yhtiön näkökulmasta. Pyrimme luomaan työpaikan, jossa kaikki ymmärtävät työnsä merkityksen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tuemme Nesteen strategian toteuttamista kehittämällä organisaatiomme valmiuksia, joihin kuuluvat muun muassa organisaatorakenteet, johtajuuskäyttäytyminen, työskentelytavat, työkalut sekä henkilöstömme osaaminen. Koska liiketoimimme ovat muutoksen eri vaiheissa, vahvistamme valmiuksia, joilla voimme vastata kunkin liiketoiminta-alueen ja toiminnon haasteisiin ja tarpeisiin. Pyrimme jatkuvasti uudistumaan ja parantamaan toimintaamme.

Työntekijöiden kehittämisessä keskitymme

- strategisten valmiuksien kehittämiseen,
- ihmisten ja turvallisuuden johtamiseen Nesteen toimintatapojen mukaisesti sekä
- tehokkaiden globaalien palvelujen ja toimitusten takaamiseen.

Pyrimme tehostamaan toimintaamme uudistamalla johtamisjärjestelmäämme, digitalisoimalla ja varmistamalla, että prosessimme ovat tehokkaita.

Johtajuus ja työskentelytavat

Kartoittaaksemme johtajuustilannettamme teimme datapohjaisia analyyseja työntekijäkyselyistä ja koulutusohjelmista ja täydensimme niitä linjaesimiesten haastatteluilla. Alustavien tulosten mukaan työntekijämme ymmärtävät Nesteen vision ja strategian hyvin. Myös johtajuuden katsotaan olevan hyvällä tasolla. Palautekulttuurissamme ja asiakkaan näkökulman huomioon ottamisessa on vielä kehitettävää. Määritämme perusteellisemman analyysin jälkeen johtajuuskehityksen konserninlaajuiset keihäänkärjet vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä ja huomioimme tulokset sisäisissä kehitysohjelmissa, osaamisen kehityksessä ja rekrytoinnissa.

Yhteensä 140 avainhenkilöä yhtiön kaikilta liiketoiminta-alueilta ja yhteisistä toiminnoista aloitti strategisen valmiuksien kehittämistä koskevan ”The Future Is Now” -ohjelman. Siinä keskitytään muutoksenhallintaan, ja sen tavoitteena on herättää uusia ajatuksia ja luoda uusia lähestymistapoja, joilla Nesteen strategian toteuttamista ja uusien työskentelytapojen käyttöönottoa voidaan tukea.

Lisätietoa ketterästä työskentelymallista sekä työhyvinvoinnin mittaamisesta

Osaamisen kehittäminen

Uudistimme sisäisen koulutusvalikoimamme ja kehitimme oppimispolkuja linjaesimiehille, asiantuntijoille sekä projektinjohto- ja myyntihenkilöstölle.

Palautteen antaminen ja vastaanottaminen muodostavat uudessa toimintakulttuurissamme vuorovaikutteisen, oikea-aikaisen ja jatkuvan prosessin. Korostamme päivittäisiä keskusteluja ja työntekijöidemme tukemista työhön liittyvissä kysymyksissä. Käynnistimme linjaesimiehille ”Skills to care and intervene” -koulutuksen, jolla autetaan esimiehiä tunnistamaan puuttumista vaativat asiat sekä toteuttamaan tarvittavia kehitystoimia. Kehitysohjelmissamme korostetaan myös itsensä johtamisen ja työhyvinvoinnin merkitystä.

Sisäinen tehtäväkierto on edelleen yksi tehokkaimmista tavoista kehittää työntekijöitämme. Tehtäväkierron lisäksi työpaikalla oppiminen projekti- ja kehitystehtävissä sekä yhteistyö ulkopuolisten sidosryhmien kanssa ovat tärkeitä keinoja henkilöstömme kehittämisessä.

Vastuullisuuden avainmittarit: Työntekijöiden tukeminen liiketoiminnan muutoksissa

Tavoitteet ja saavutukset vuonna 2017

- Työntekijöiden sitoutuneisuus: Kysely tehdään joka toinen vuosi. 2016: 78 % vastaajista oli tyytyväisiä; he olivat sitoutuneita Nesteeseen ja ylpeitä yhtiöstä. He olivat myös valmiita suosittelemaan Nestettä työnantajana. Luku kuuluu globaalin viiteryhmän parhaaseen neljännekseen.
- Uusien työntekijöiden palkkaaminen ja työntekijöiden vaihtuvuus: vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus 9,8 % ja vakinaisen henkilöstön tulovaihtuvuus 13,8 %. GRI-standardit: 401-1.

Seuraavaksi

- Säilytämme asemamme globaalin viiteryhmän parhaassa neljänneksessä.

Turvallisuus

Turvallisuuden ja toiminnan laadun tehostaminen ovat strategiamme ydinasioita ja päivittäisen toimintamme peruspilareita. Tavoitteemme on edelleen nolla tapaturmaa ja poikkeamaa, ja haluamme olla turvallisuusasioissa Euroopan parhaiden öljy-yhtiöiden joukossa. Turvallisuusvisiomme voi kiteyttää seuraavasti:

- Toimimme turvallisesti ja ammattimaisesti aina ja kaikkialla.
- Ainoa suunta on kohti nollaa tapaturmaa.
- Haluamme kaikkien palaavan turvallisen työpäivän jälkeen terveenä kotiin.

Nesteen henkilöstöpolitiikka, vastuullisuusperiaatteet, turvallisuuden pääsäännöt, 15 terveyttä, turvallisuutta ja ympäristöä (HSE) koskevaa periaatettamme (katso jäljempänä) sekä yksityiskohtaiset ohjeemme muodostavat lähestymistapamme turvallisuuteen.

[Katso turvallisuusvideomme](#)

Keskeiset kehitysalueet vuonna 2017

Osana koko yhtiön turvallisuuden kehittämiseen tähtäävää strategista ohjelmaamme uudistimme konsernitason HSE-asioiden johtamisjärjestelmän ja laadimme 15 uutta HSE-periaatetta, jotka muodostavat yhteiset vaatimukset toiminnallemme.

Teimme gap-analyysin konsernitason periaatteiden ja paikallisten johtamisjärjestelmien välillä kaikilla liiketoiminta-alueillamme. Pyrimme toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet liiketoimintatason ja konsernin toimintojen erojen poistamiseksi vuoden 2018 loppuun mennessä.

Kehitimme HSE-periaatteille ja -ohjeille myös auditointimallin, ja otamme auditointiprosessin käyttöön vuonna 2018.

Priorisoimme turvallisuuden kehittämisen strategisessa hankkeessamme seuraavia aiheita vuonna 2017:

Turvallisuuskulttuurin kehittäminen ja turvallisuusasioiden tietoisuuden lisääminen

Tavoite: Kaikki ottavat vastuun turvallisuudesta. Kaikilla on rohkeutta ja osaamista pitää toisista huolta ja puuttua asioihin.

- Kaikki tiimimme tekivät julkiset turvallisuuslupaukset (yhteensä noin 470 tiimiä) vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä. Vuoden loppuun mennessä 90 % tiimeistä oli käynyt sitoumuksensa uudelleen läpi ja saattanut luvatut toimet loppuun. Prosessi jatkuu vuonna 2018.
- Otimme käyttöön uudistetun globaalin perehdytysprosessin, joka sisältää turvallisuusnäkökohtia.
- Otimme käyttöön ”Turvallisuus alkaa tästä” -verkko-oppimishjelman, jossa on seitsemän moduulia seitsemällä kielellä. Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen loppuun mennessä lähes kaikki työntekijämme (99,87 % ja yhteensä 22 832 suoritettua koulutusta) olivat suorittaneet pakollisen ohjelman.
- Toteutimme pilottihankkeena turvallisuusjohtamista ja tietoisuutta käsittelevän koulutusohjelman ”I act safe”. Aloitimme ohjelman käyttöönoton ja saatamme sen loppuun vuonna 2018.

- Teetimme ulkopuolisen arvioinnin HSE-johtamisesta, -johtajuudesta ja -kulttuurista. Kaikki mukana olleet yksiköt laativat toimintasuunnitelman.

Urakoitsijoiden johtamisprosessin käyttöönotto

Tavoite: Kaikki urakoitsijamme ovat sitoutuneita korkean tason suoritukseen turvallisuudessa ja laadussa.

- Aloitimme yleisen urakoitsijoiden johtamisprosessin jalkauttamisen kaikilla liiketoiminta-alueillamme. Keskeytimme urakoitsijoiden valintaan sekä suorituksen arvioinnin ja palautteen parantamiseen. Osin uuden prosessinkin myötä saavutimme kaikkien aikojen parhaan tuloksen urakoitsijaturvallisuudessa (TRIF urakoitsijat, ks. seuraavan sivun graafi).

Prosessiriskin hallinnan parantuminen

Tavoite: Hallitsimme prosessiturvallisuutta ja luotettavuutta koskevia riskejämme järjestelmällisesti yhteisten työkalujen ja käytäntöjen avulla.

- Toteutimme yli 500 riskienhallintatoimenpidettä prosessivaarojen arviointien perusteella. Laadimme ja toteutimme suunnitelman pitkän aikavälin säännöllisestä prosessivaarojen arvioinnista.
- Paransimme yhteisiä prosessiturvallisuuden ohjeita. Parannettua käynnistystä edeltävää turvallisuustarkastusprosessia noudatettiin esimerkiksi Naantalin jalostamon suurseisokin aikana sekä äskettäin uusiutuvien raaka-aineiden esikäsitteilyä varten hankitussa Sluiskiliin laitoksessa.
- Otimme käyttöön Nesteen laajuisen prosessiturvallisuusverkoston ja paikalliset turvallisuusjohtamislautakunnat, jotta turvallisuusriskien hallintaprosessista saataisiin entistä järjestelmällisempi.

Nesteen terveyden, turvallisuuden ja ympäristön (HSE) johtamisjärjestelmä ja sen 15 HSE-periaatetta

Tuote- ja kemikaaliturvallisuus

- Julkaisimme kemikaali- ja tuoteturvallisuuden periaatteet, joissa kuvataan keskeiset vastuumme. Otimme käyttöön seitsemän kemikaaliturvallisuutta koskevaa pääsääntöä, joita on noudatettava kaikissa tuotantolaitoksissa ja työpisteissä.
- Kehitimme uuden mekanismin Nesteen EU:n REACH-asetuksen (kemikaalien rekisteröinti, arviointi ja lupamenettelyt) mukaisia rekisteröintejä koskevan tiedon jakamiseksi muiden rekisteröijien kanssa.
- Aloitimme valmistelut vuonna 2020 voimaan tulevan myrkytystietokeskukseen ilmoittamisen yhdenmukaistamista koskevan EU:n asetuksen noudattamiseksi.
- Osallistuimme aktiivisesti suomalaiseen KemiDigi-hankeeseen, jonka tavoitteena on luoda portaali viranomaisille toimitettavista kemikaalitiedoista. Portaalien on määrä olla käyttövalmis vuonna 2020.

- Paransimme työterveyskäytäntöjä huomattavasti Naantalin jalostamon suurseisokin aikana. Parannus edelliseen suurseisokkiin verrattuna saavutettiin ennakoimalla työtehtävät, joissa altistumista voi tapahtua sekä kouluttamalla henkilöstöä henkilösuojainten käytöstä ja mittaamalla työolosuhteita.
- Teimme useiden uusien uusiutuvien raaka-aineiden turvallisuusarviointeja.
- Osallistuimme aktiivisesti biopohjaisten tuotteiden standardisointityöhön. Työn tavoitteena on varmistaa vastuullinen toiminta ja tuotteiden turvallinen käyttö eri aloilla ja kuluttajien käytössä.

Lisätietoa yhteistyöstämme kuljetusten turvallisuuden takaamiseksi

Turvallisuuden jatkuva parantaminen

- Suunnittelimme uudelleen ja päivitimme HSE-raportointijärjestelmämme ja kehitimme keskeisiä HSE-suorituskykyindikaattoreita edelleen sekä konsernin että liiketoiminta-alueiden laajuisesti.
- Otimme käyttöön uuden poikkeamienhallintaprosessin. Aloitimme tapahtuma-analyysityöryhmäkäytännön, johon osallistetaan ylemmän johdon edustajia kaikilla liiketoiminta-alueilla. Työryhmä arvioi valikoidut poikkeamatilanteet ja määrittelee oikeat juurisyyt sekä soveltuvat toimenpiteet. Se myös arvioi valitut toimenpiteet ja pyrkii oppimaan tapahtumasta.

Turvallisuus vuonna 2017

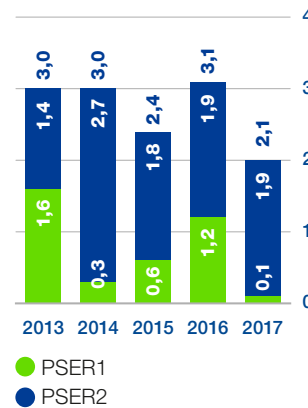
Nesteen työturvallisuus (TRIF eli lääkinnällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohti, mukaan lukien urakoitsijat) parani, ja saavutimme vuodelle 2017 asetetun tavoiteen. Ylsimme myös prosessiturvallisuustavoitteeseemme (PSER eli prosessiturvallisuustapahtumien taajuus miljoonaa työtuntia kohti). Emme saavuttaneet turvallisia päiviä koskevaa tavoitettamme vuonna 2017.

Nesteen vuoden 2017 merkittävimpiin hankkeisiin kuuluneiden Naantalin jalostamon suurseisokin sekä Porvoon jalostamon syötön esikäsittely-yksikön (SDA) käyttöönoton aikana ei havaittu vakavia työturvallisuustai prosessiturvallisuuspoikkeamia. Naantalin jalostamon hankkeessa saavutettiin erittäin hyvä turvallisuustaso, kun yhteensä 800 päivän eli investointihankkeen koko keston ajan toimittiin ilman lääkinnällistä hoitoa vaativia tapaturmia. Porvoon jalostamon syötön esikäsittely-yksikön käyttöönotossa tapahtui vain yksi pieni poikkeama.

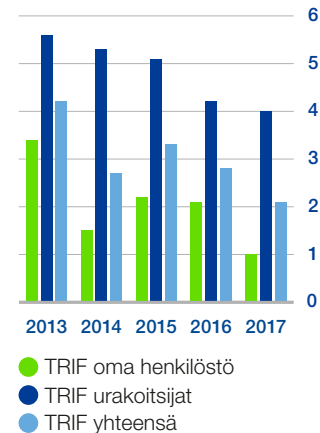
Painopistealueet vuonna 2018

Sekä kumppaneihimme liittyvä turvallisuus että prosessiturvallisuus ovat painopistealueitamme myös vuonna 2018. Painotamme äskettäin kehitettyjen turvallisuuskäytäntöjen täydellistä noudattamista sekä paikallisesti että konsernitason.

Prosessiturvallisuustapahtumien taajuus

Lääkinnällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuus

Vastuullisuuden avainmittarit: Turvallisuus

Olennainen aihe

Häiriötön toiminta sekä ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuus

Tavoitteet ja saavutukset vuonna 2017

- TRIF 2,1 (2017 tavoite: TRIF 2,1)
- PSER 2,1 (2017 tavoite: PSER 2,4)
- 298 turvallista päivää vuonna 2017 (2017 tavoite: 306 turvallista päivää)
- Ennakoivat turvallisuustoimenpiteet 31 816
GRI-standardit: 403-2.

Seuraavaksi

- 2018 tavoite: TRIF 2,0. Pitkän aikavälin tavoite: nolla tapaturmaa. Turvallisuus korkeimmassa neljänneksessä suhteessa muihin eurooppalaisiin öljynjalostamoihin.
- 2018 tavoite: PSER 1,7. Pitkän aikavälin tavoite: nolla turvallisuuspoikkeamaa. Turvallisuus korkeimmassa neljänneksessä suhteessa muihin eurooppalaisiin öljynjalostamoihin.
- 315 turvallista päivää vuonna 2018. Pitkän aikavälin tavoite: jatkuva turvallisten päivien lukumäärän kasvattaminen.
- Pitkän aikavälin tavoite: nolla tapaturmaa. Jatkuva aktiivisuuden ja tietoisuuden kasvattaminen keskittymällä ennakoiviin toimenpiteisiin, kuten turvallisuuden havainnointikierrokset, turvallisuuskeskustelut ja raportointi.

Suoritus ja raportointi

Nesteen vastuullisuusraportointi 2017

Vuoden 2017 vastuullisuusraportti on laadittu GRI-standardeja (Global Reporting Initiative) soveltuvien osin noudattaen. Englanninkielisen raportin taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun tunnusluvut ovat riippumattoman kolmannen osapuolen PricewaterhouseCoopers Oy:n varmentamia. Suomenkielisen raportin numeerisille vastuullisuustiedoille on tehty vastaavuustarkistus.

Olemme pyrkineet keskittymään raportissamme niihin asioihin, jotka syksyllä 2016 tekemämme olennaisuusarvion mukaan ovat kaikkein keskeisimpiä.

Lisätietoa yhdeksästä olennaisesta aiheestamme, jotka liittyvät tässä raportissa käsiteltyyn kolmeen pääteemaan

Neste on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen periaatteita, ja raporttimme sisältää Global Compact -aloitteen raportointivaatimuksia vastaavat tiedot. Raportoidut indikaattorit ja Global Compact -periaatteet on listattu **GRI-sisältöindeksin** yhteydessä.

Tämän vuoden raportointi täyttää EU:n muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamista koskevan

Ainoa suunta on eteenpäin

”Tammikuussa 2018 julkaistulla **Global 100-listalla vastuullisuussuorituksemme arvioitiin maailman 2. parhaaksi**. Tämä saa mielen nöyräksi, sillä se on korkein kunnianosoitus henkilöstömme tekemästä työstä.

Emme ole kuitenkaan saavuttaneet tätä sijoitusta yksin. Suorituksemme perustuu jatkuvaan yhteistyöhön ja yhteydenpitoon Nesteen sisällä ja sen ulkopuolella, palautteeseen ja jopa rakentavaan kritiikkiin, jota meille on annettu, ja se on saanut meidät pyrkimään jatkuviin parannuksiin. Emmekä pysähdy tähän, vaan asetamme itsellemme vielä vaativampia tavoitteita. Pysykää kuulolla!

Johan Lunabba,
 vastuullisuusjohtaja
@NesteGlobal @NesteSuomi @jlunabba

direktiivin ja Suomen kirjanpitolain muutosten edellyttämät vaatimukset. Ne molemmat vaikuttavat organisaatioiden raportointiin ensimmäisen kerran vuonna 2017. Vaaditut ei-taloudelliset tiedot kerrotaan **selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä** ja **hallituksen toimintakertomuksessa**, kun taas vastuullisuusraportissa vastataan laajempiin sidosryhmien odotuksiin ja monien kansainvälisten indeksien vaatimuksiin.

Turvallisuusindikaattoriemme, joita ovat lääkinnällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohti mukaan lukien urakoitsijat (TRIF) ja prosessiturvallisuustapahtumien taajuus miljoonaa työtuntia kohti (PSER), lisäksi otimme tänä syksynä neljännesvuosiraportointissamme käyttöön uuden vastuullisuusindikaattorin eli kasvihuonekaasupäästöjen vähenemän. Tämä luku tarkoittaa uusiutuvien tuotteidemme käytöstä johtuvien ehkäistyjen päästöjen määrää, eli sitä, kun tavanomaisen dieselin käyttö korvataan Neste MY uusiutuvalla dieselillä. Olemme julkistaneet kasvihuonekaasupäästöjen määrän, jonka globaaleille markkinoille tuottamat uusiutuvat tuotteemme ovat auttaneet välttämään kullakin vuosineljänneksellä. Olemme myös seuranneet vältettyjä kasvihuonekaasupäästöjä kumulatiivisesti ja verranneet tätä tavoitteeseemme vähentää kasvihuonekaasupäästöjä yhteensä 7 miljoonaa tonnia vuonna 2017.

Julkaisimme vuoden 2016 vuosikertomuksemme ja sen sisältämän **vastuullisuusraportin** 8. maaliskuuta 2017 PDF-muodossa verkkosivustollamme.

Raportointiperiaatteet ja -ohjeet

Taloudellisessa raportoinnissa noudatamme kansainvälistä IFRS-tilinpäätöskäytäntöä ja hallinointiin liittyvässä raportoinnissa listayhtiöitä koskevaa lainsäädäntöä ja Suomen listayhtiöiden hallinointikoodia. Ympäristökustannusten ja -vastuiden esittäminen perustuu Suomen kirjanpitolakiin. Raportoidut taloudelliset tunnusluvut perustuvat tilintarkastettuun tietoon.

Henkilöstölukujen laskennassa noudatetaan Kirjanpitolautakunnan yleisohjetta toimintakertomuksen laatimisesta. Turvallisuutta koskevassa tapaturmataajuuksien laskennassa noudatetaan Concawen, eurooppalaisen öljynjalostajien turvallisuutta, terveyttä ja ympäristönhallintaa edistävän järjestön, laskentaperiaatteita.

Muutokset aiempina vuosina raportoiduissa tiedoissa tai laskentaperiaatteissa kerrotaan kyseessä olevien tunnuslukujen yhteydessä. Raportoitujen indikaattoreiden määritelmät, laskentaperiaatteet ja kaavat on esitelty erikseen **tunnuslukujen laskentaperiaatteet -osiossa**.

Raportin kattavuus

Vastuullisuusraportin raportointijakso on vuosikertomuksen tavoin tilikausi 1.1.–31.12.2017. Turvallisuus- ja ympäristöraportointi vuodelta 2016 kattaa ne yhtiön omistamat jalostamot Suomessa ja ulkomailla, joista yhtiön omistusosuus on yli 50 prosenttia. Näiden lisäksi turvallisuus- ja ympäristöraportointi kattaa yhtiön terminaalit, toimistot ja vähittäismyynnin maayhtiöt.

Yhtiö ei raportoi ympäristötietoja sellaisista toimipaikoista, joissa yhtiöllä on käytössään vain pieni osa toimistorakennuksen tiloista. Tällaisia ovat yhtiön toimistot Houstonissa, Oulussa, Torontossa ja Vilnassa. Turvallisuustietojen raportointi kattaa myös palveluntarjoittajat ja urakoitsijat. Muuten raportointi kattaa koko Neste Oyj:n toiminnan sekä niiden yhtiöiden toiminnan, joista yhtiön omistusosuus on yli 50 prosenttia.

Raportointijärjestelmät

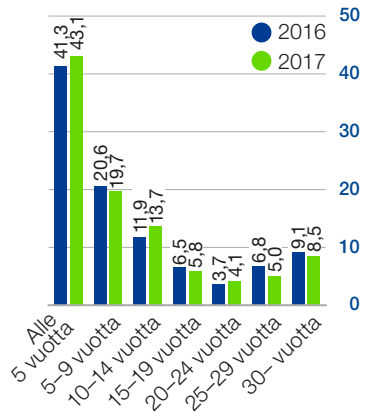
Neste kerää ympäristö- ja turvallisuustietoja HSEQ-raportointityökalulla, joka tukee Nesteen kuukausi- ja vuositaso raportointia. Henkilöstöön liittyvät tunnusluvut saadaan henkilöstötietojärjestelmistä. Yhtiöllä on käytössään myös muita raportointivälineitä, joilla kerätään vastuullisuusraportointiin tarvittavia tietoja.

Raportointi vastaa EU:n muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamista koskevan direktiivin vaatimuksia. Tiedot esitetään **selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä hallituksen toimintakertomuksessa**.

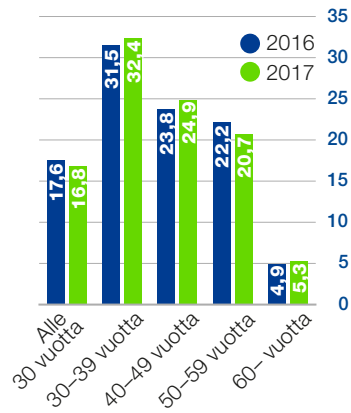
Suoritus lukuina

Ihmiset

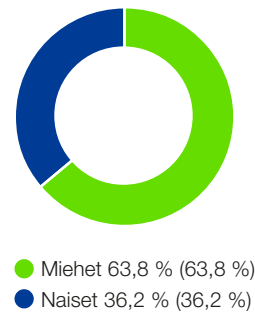
Henkilöstön palvelusvuodet
31.12.2017, %

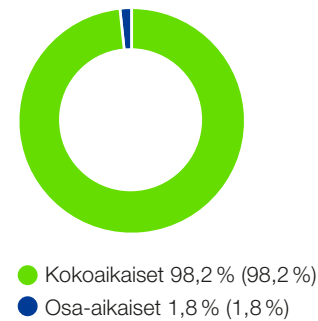
Henkilöstön ikäjakauma
31.12.2017, %

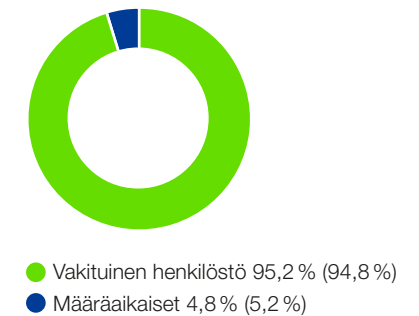
Henkilöstön
sukupuolijakauma
31.12.2017, %

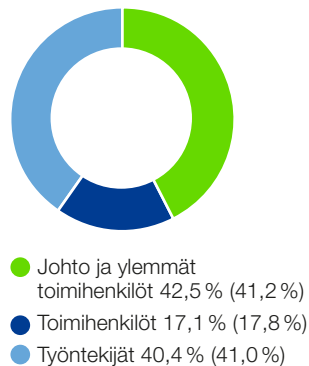
Työsuhteiden rakenne työajan
mukaan 31.12.2017, %

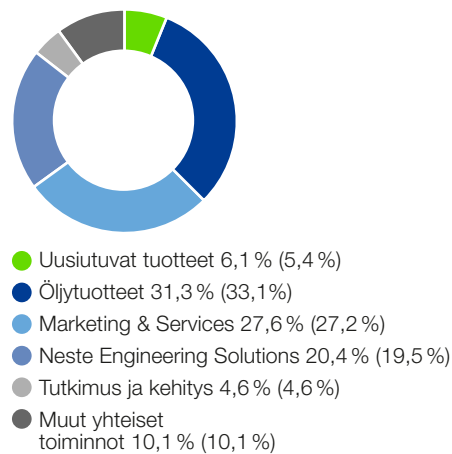
Työsuhteiden rakenne työsuhteen
mukaan 31.12.2017, %

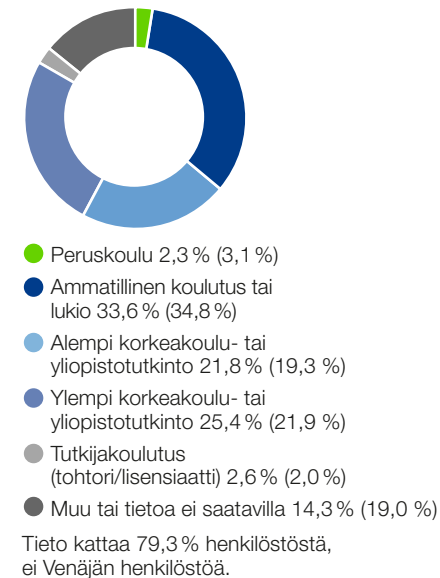
Henkilöstömäärä
henkilöstöryhmittäin 31.12.2017, %

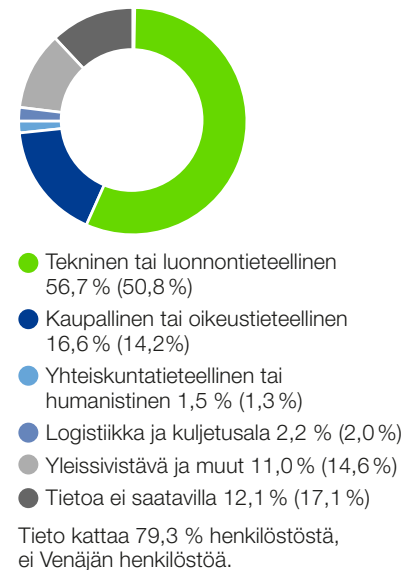
Henkilöstömäärä segmenteittäin
31.12.2017, %

Henkilöstön koulutustaso
31.12.2017, %

Henkilöstön koulutusalat
31.12.2017, %

Suoritus lukuina

Ilmasto ja ympäristö

	2017	2016	2015	2014
Päästöluvut ja ylitykset: Ympäristö-lupapölkkeamat	10	8	6	8
Päästöt ilmaan, tonnia				
Suorat CO ₂ -päästöt (Scope 1)	2 359 000	2 601 000	2 933 000	3 167 000
Epäsuorat CO ₂ -päästöt (Scope 2, sijainti)	634 000	747 000	452 000	419 000
Epäsuorat CO ₂ -päästöt (Scope 2, toimittaja)	880 000	832 000		
Muut epäsuorat kasviuonekaasupäästöt (Scope 3) ¹	48 000 000			
hankitut tavarat ja palvelut	3 900 000			
polttoaineeseen ja energiaan liittyvät toimet ²	< 50 000			
tuotantoketjun alkupään kuljetus ja jakelu ³	300 000			
toiminnoissa syntynyt jäte	100 000			
tuotantoketjun loppupään kuljetus ja jakelu	400 000			
Myytujen tuotteiden prosessointi ja loppukäyttö	42 000 000			
myytujen tuotteiden loppukäsittely	1 700 000			
VOC	3 860	4 120	3 760	3 700
NO _x	1 530	1 900	2 300	3 000
SO ₂	4 760	5 900	7 800	6 800
Hiukkaset	220	170	180	220
Energiankäyttö				
Kokonaiskulutus, TWh	12,7	12,9	10,2	12,7
Polttoaineet ja maakaasu, %	74,3	77,6	86,5	91,5
Ostosähkö, %	11,2	10,1	7,9	6,1
Ostolämpö, %	14,5	12,3	5,6	2,4
Energiatehokkuus, energiansäästötoimet GWh	4	134		
Vesi, m³/v				
Vedenotto	9 110 000	9 142 000	8 378 000	8 626 000
Kokonaisvedenotto vesilähteittäin				
pintavesi	7 905 000	8 002 000		
pohjavesi	6 000	6 000		
kunnallinen verkosto	1 199 000	1 134 000		
muu	merkityksetön	merkityksetön		
Jätevesi	9 931 000	9 433 000	9 068 000	8 396 000
Päästöt veteen, tonnia				
Öljypäästöt veteen	1,8	1,4	1,6	1,4
Kemiallinen hapenkulutus	399	410	398	392
Typpipäästöt veteen	104	73	62	52
Fosforipäästöt veteen	2,7	3	2,4	1,9

	2017	2016	2015	2014
Jätteet, tonnia				
Tavanomainen jäte loppusijoitukseen	7 800	5 800	3 600	12 100
Jäte hyötykäyttöön	58 800	49 800	56 000	33 800
Vaarallinen jäte loppusijoitukseen	55 100	49 500	20 800	24 200
Merkittävien vuotojen määrä ja suuruus	0	0	1 kpl/1m ²	0
Jalostamoilla talteenotettu hiilidioksidi, tonnia	147 800	134 500	115 000	131 000
Myyty pesulipeä, tonnia	10 970	9 130	7 380	8 600
Toimitusketju ja raaka-aineet				
Uusiutuvien raaka-aineiden käyttö, milj. tonnia	3,2	2,7	2,8	2,6
Jäte- ja tähderaaka-aineiden osuus ja käyttö uusiutuvien tuotteiden jalostamisessa	76 % 2,4 Mt	78 % 2,1 Mt	68 % 1,9 Mt	62 % 1,6 Mt
Kasviuonekaasupäästöjen vähenemä Nesteen uusiutuvilla tuotteilla, milj. tonnia ⁴	8,3	6,7	6,4	5,6
Kasviuonekaasupäästöjen vähenemä Nesteen uusiutuvalla dieseleillä kaikilla Nesteen uusiutuvan valikoiman raaka-aineilla ⁴	50–90 %	40–90 %	40–90 %	40–90 %
Uusiutuvien raaka-aineiden toimittajien määrä	53	48	43	38
Sertifioidun palmuöljyn osuus ja käyttö kaikesta palmuöljyn käytöstä ⁵	100% 663 kt	100 % 516 kt	100 %	100 %
Palmuöljyn pienviljelijöiden määrä	35 984	33 122 ⁶	53 249	40 000
Palmuöljytoimittajien määrä	7	5	7	6
Palmuöljylviljelmien määrä	143	156	165	212
Palmuöljypuristamojen määrä	55	50	51	57
Osuus Nesteen käyttämästä palmuöljystä, jonka tuotannossa metaania on otettu talteen tai sen syntyä on pyritty ehkäisemään ⁵	36 %	35 % ⁶	28 %	
Potentiaalisten uusiutuvien raaka-aineiden toimittajien Due diligence -menettelyjen määrä ja niiden tulos	Yhteensä: 91 Hyväksytyt: 46 Kesken: 44 Hylätyt: 1	Yhteensä: 49 Hyväksytyt: 34 Kesken: 11 Hylätyt: 4	Yhteensä: 35 Hyväksytyt: 30 Kesken: 5 Hylätyt: 0	
Raakaöljyn ja fossiilisten syöttöaineiden lähteet alueittain, milj. tonnia	15,0	15,1	13,4	14,6
Venäjä	12,0	12,3	10,6	9,9
Norja	1,5	0,9	0,6	1,6
Tanska	0,2	0,3	0,6	0,6
Muut maat	1,2	1,7 ⁶	1,6 ⁶	2,5 ⁶

¹ Scope 3 kategorisoitu GHG-protokollan mukaisesti vuonna 2017.

² Sisältää vain maakaasun päästöt

³ Osa tuotantoketjun alkupään kuljetuksen päästöistä on raportoitu muissa kategorioissa.

⁴ Raakaöljypohjaiseen dieseliin verrattuna. Laskentamenetelmä on EU:n uusiutuvaa energiaa koskevan direktiivin (2009/28/EY) mukainen. Sertifiointijärjestelmien päästökertoimia koskeva päivitys paransi Nesteen kasviuonekaasupäästöjen vähenemää vuonna 2017 edellisvuoteen verrattuna.

⁵ Sisältää raakapalmuöljyn (CPO), palmuöljyn (RBDPO) ja palmusteariinin (RBDPS) käytön, joka on fyysisesti siirretty tuotantolaitoksistamme vuoden 2017 aikana.

⁶ Tarkistettu.

GRI sisältöindeksi ja YK:n Global Compact

GRI-standardit

Tunnus	Sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
GRI 102: Yleinen perussisältö 2016			
1. Organisaation kuvaus			
102-1	Organisaation nimi	s. 18–19 Tietoa sijoittajille	
102-2	Tuotteet, palvelut ja tuotemerkit	s. 13–14 Liiketoiminta-alueet lyhyesti	
102-3	Yhtiön pääkonttorin sijainti	Espoo, Suomi	
102-4	Toimintojen sijainti	Suomi, Alankomaat, Belgia, Kanada, Latvia, Liettua, Ruotsi, Singapore, Sveitsi, Venäjä, Viro, Yhdysvallat	
102-5	Omistusrakenne ja yhtiömuoto	s. 18–19 Tietoa sijoittajille	
102-6	Markkina-alueet	s. 13–14 Liiketoiminta-alueet lyhyesti	
102-7	Organisaation koko	s. 16 Avainluvut 2017	
102-8	Tietoja henkilöstöstä ja muista työntekijöistä	s. 54 Suoritus lukuina, Ihmiset s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	6
102-9	Organisaation toimitusketju	s. 36 Vastuulliset raaka-aineet s. 28 Arvonluonti sidosryhmille s. 45 Ihmisoikeudet	
102-10	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa, omistusrakenteessa tai toimitusketjussa	Neste osti Neste Jacobs Oy:n	
102-11	Varovaisuuden periaatteen soveltaminen	s. 22–24 Vastuullisuuden johtaminen Olellisuusarvio s. 81–85 Riskienhallinta Riskienhallinta	
102-12	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	Vastuullisuuspolitiikat ja -periaatteet Sertifikaatit Järjestötoiminta ja yhteistyöhankkeet	7
102-13	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Järjestötoiminta ja yhteistyöhankkeet	
2. Strategia			
102-14	Toimitusjohtajan katsaus	s. 4–6 Toimitusjohtajan katsaus	

Tunnus	Sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
3. Liiketoiminnan eettisyys			
102-16	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Arvot Way Forward-toimintatapa	10
4. Hallinto			
102-18	Hallintorakenne ja valiokunnat	s. 64–67 Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017 s. 71–72 Hallituksen valiokunnat s. 76–77 Liiketoiminnan johtoryhmä	
5. Sidosryhmävuorovaikutus			
102-40	Organisaation sidosryhmät	Sidosryhmäyhteistyö	
102-41	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	3 648 henkilöä, 68,3 %	3
102-42	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	Sidosryhmäyhteistyö	
102-43	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	s. 24 Olellisuusarviointi s. 26–27 Sidosryhmäyhteistyö	
102-44	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	s. 24 Olellisuusarviointi s. 26–27 Sidosryhmäyhteistyö	
6. Raportointikäytäntö			
102-45	Konsernin laskentaraja	s. 52–53 Nesteen vastuullisuusraportointi 2017 s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet Tilinpäätös 2017	
102-46	Raportin sisällönmäärittely	s. 24 Olellisuusarviointi Olellisuusarvio	
102-47	Olellaiset näkökohdat	s. 24 Olellisuusarviointi Olellisuusarvio	
102-48	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	Ei merkittäviä muutoksia raportointijaksolla. Mahdolliset muutokset tunnusluvuissa raportoitu kyseisten tunnuslukujen yhteydessä. s. 52–53 Nesteen vastuullisuusraportointi 2017 s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	

Tunnus	Sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
102-49	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarojoissa	Ei merkittäviä muutoksia raportointijaksolla. s. 52–53 Nesteen vastuullisuusraportointi 2017 s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet Olellisuusarvio	
102-50	Raportointijakso	s. 52–53 Nesteen vastuullisuusraportointi 2017	
102-51	Edellisen raportin päiväys	s. 52–53 Nesteen vastuullisuusraportointi 2017	
102-52	Raportin julkaisu tiheys	s. 52–53 Nesteen vastuullisuusraportointi 2017	
102-53	Yhteystiedot, josta voi kysyä raporttiin liittyviä lisätietoja	Vastuullisuus, ympäristö ja turvallisuus -yhteyshenkilöt	
102-54	GRI -standardien mukainen raportointi	s. 52–53 Nesteen vastuullisuusraportointi 2017	
102-55	GRI sisältöindeksi	s. 56–59 GRI sisältöindeksi ja YK:n Global Compact	
102-56	Ulkoisen varmennus	s. 61–62 Riippumattoman varmentajan varmennusraportti	
GRI 103: Johtamistavan kuvaus 2016			
103-1	Kuvaus näkökohdan olennaisuudesta ja rajaukset	s. 24 Olellisuusarviointi Vastuullisuuden johtaminen Nesteen olennaisten aiheiden ja GRI-standardien yhdistäminen (vain englanniksi)	
103-2	Johtamistavan kuvaus ja osa-alueet	s. 24 Olellisuusarviointi Vastuullisuuden johtaminen Nesteen olennaisten aiheiden ja GRI-standardien yhdistäminen (vain englanniksi)	
103-3	Johtamistavan arviointi	s. 24 Olellisuusarviointi Vastuullisuuden johtaminen Nesteen olennaisten aiheiden ja GRI-standardien yhdistäminen (vain englanniksi)	

Tunnus	Sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
GRI 200: Taloudellinen vastuu			
GRI 201: Suorat taloudelliset vaikutukset 2016			
201-1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	s. 28 Arvonluonti sidosryhmille	
201-4	Valtiolta saadut avustukset	s. 139 Tilinpäätös 2017, Liiketoiminnan muut tuotot	
GRI 203: Indirect Economic Impacts 2016			
203-2	Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset	s. 28 Arvonluonti sidosryhmille	
GRI 205: Anti-corruption 2016			
205-2	Viestintä ja koulutus korruption torjunnan politiikoista ja käytännöistä	s. 22–24 Vastuullisuuden johtaminen s. 111 Korruption ja lahjonnan torjunta	
205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja tehdyt toimenpiteet	13 väärinkäytöstapausta. s. 22–24 Vastuullisuuden johtaminen s. 111 Korruption ja lahjonnan torjunta	
GRI 206: Kilpailun rajoitukset			
206-1	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen ja määrävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	Yksi vireillä oleva oikeudellinen prosessi.	
GRI 300: Ympäristövastuu			
GRI 302: Energia 2016			
302-1	Organisaation oma energiankulutus	s. 42 Ympäristöjohtaminen s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	7, 8, 9
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	s. 42 Ympäristöjohtaminen s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	8, 9

Tunnus	Sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
GRI 303: Vesi 2016			
303-1	Kokonaisvedenotto vesilähteittäin	s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö	7, 8
GRI 305: Päästöt 2016			
305-1	Suorat CO ₂ -päästöt (scope 1)	s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	7, 8
305-2	Epäsuorat CO ₂ -päästöt (scope 2)	s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	7, 8
305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 3)	s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	7, 8
305-5	Kasvihuonekaasupäästöjen (GHG) vähentäminen	s. 29–35 Ilmasto ja ympäristö s. 42 Ympäristöjohtaminen	8, 9
305-7	Typen oksidien (NO _x) ja rikkioksidien (SO _x) päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan	s. 44 Tuotantolaitostemme ympäristön laatu pysyi hyvänä s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö	7, 8
GRI 306: Jätevedet ja jätteet 2016			
306-1	Päästöt vesistöön jaoteltuna päästölajeittain ja kohteen mukaan	s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	8
306-2	Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti	s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö	8
306-3	Merkittävät vuodot	s. 55 Suoritus lukuina, Ilmasto ja ympäristö	8
GRI 307: Määräystenmukaisuus 2016			
307-1	Ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkomukset	a. Ei merkittäviä sakkoja tai ei-rahallisia seuraamuksia. b. 9 ympäristöluparikkomusta ja yksi muu ympäristölainsäädännön rikkomus.	8
GRI 308: Toimittajien ympäristöarvioinnit 2016			
308-1	Uudet toimittajat, jotka on arvioitu ympäristökriteerien mukaisesti	Kaikki hyväksytyt uusiutuvien raaka-aineiden toimittajat. s. 36–41 Vastuulliset raaka-aineet Vastuullisuuspolitiikat ja -periaatteet Toimittajavaatimukset	8

Tunnus	Sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
GRI 400: Sosiaalinen vastuu			
GRI 401: Työllistäminen			
401-1	Uusi palkattu henkilöstö ja henkilöstön vaihtuvuus	Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus 9,8 %. Vakinaisen henkilöstön tulovaihtuvuus 13,8 %. Kokonaisvaihtuvuutta nostaa Venäjän palveluasemien henkilöstö, joka kattaa valtaosan yhtiön henkilöstöstä Venäjällä. Henkilöstöluvu ei Suomen osalta kata palveluasemien henkilöstöä.	6
GRI 403: Työterveys ja -turvallisuus 2016			
403-2	Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset	Sairauspoissaoloprosentti 2,5 %. s. 49 Turvallisuus	
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen 2016			
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Nesteen strategiaan liittyvien valmennusohjelmien osallistujamäärä 460 hlöä. Koulutuskulut 4,4 milj. euroa (sisältäen myös pakolliset koulutukset). s. 28 Arvonluonti sidosryhmille s. 48 Osaamisen kehittäminen	
GRI 405: Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet			
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	s. 47 Monimuotoisuus ja yhdenvertaiset mahdollisuudet s. 66–67, 69–70, 73–75 Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017 s. 54 Suoritus lukuina, Ihmiset s. 60 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	6
405-2	Naisten ja miesten peruspalkkojen suhde	Naisten peruspalkkojen keskiarvon suhde miesten keskiarvoon palkka- ja henkilöstöluokittain Suomessa 90%–130%. s. 47 Monimuotoisuus ja yhdenvertaiset mahdollisuudet	6

Tunnus	Sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
GRI 407: Yhdistymisen vapaus ja työehtosopimukset 2016			
407-1	Toiminnot ja tavarantoimittajat, joiden osalta järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvotteluoikeus voivat olla uhattuna	Tunnistimme toimitusketjussamme järjestäytymisvapauteen mahdollisesti vaikuttavan tekijän. Laadimme politiikan mahdollisten negatiivisten vaikutusten ehkäisemiseksi.	
Nesteen ihmisoikeusperiaatteet			
GRI 408: Lapsityövoima 2016			
408-1	Toiminnot ja toimittajat, joiden osalta on tunnistettu merkittävä lapsityövoiman käytön riski	Tunnistimme toimitusketjussamme lapsityövoimaan mahdollisesti vaikuttavan tekijän. Laadimme politiikan mahdollisten negatiivisten vaikutusten ehkäisemiseksi.	5
Nesteen ihmisoikeusperiaatteet			
GRI 409: Pakko- ja rangaistustyövoima 2016			
409-1	Toiminnot ja toimittajat, joiden osalta on tunnistettu merkittävä pakko- ja rangaistustyövoiman käytön riski	Tunnistimme toimitusketjussamme pakkotyövoimaan mahdollisesti vaikuttavan tekijän. Laadimme politiikan mahdollisten negatiivisten vaikutusten ehkäisemiseksi.	4
Nesteen ihmisoikeusperiaatteet			
GRI 412: Ihmisoikeusarviointi 2016			
412-1	Toiminnot, joissa on toteutettu ihmisoikeusarviointi	Vuonna 2016 suoritettu konserninlaajuinen ihmisoikeusvaikutusten arviointi on edelleen voimassa.	1
s. 45–47 Ihmisoikeudet			
GRI 414: Tavarantoimittajien sosiaalisen vastuun arviointi 2016			
414-1	Toimittajat, jotka on arvioitu sosiaaliseen vastuuseen liittyvien kriteerien mukaisesti	Kaikki hyväksytyt uusiutuvien raaka-aineiden toimittajat.	2
s. 45–47 Ihmisoikeudet			
GRI 415: Poliittinen vaikuttaminen 2016			
415-1	Poliittinen tuki	Yhtiö ei jaa poliittisia tukia.	10
GRI 416: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus 2016			
416-2	Tuotteiden terveys- ja turvallisuusvaatimusten rikkomukset	Ei tapauksia.	
GRI 417: Markkinointiviestintä ja tuoteinformaatio 2016			
417-3	Tuotteisiin ja palveluihin liittyvät informaatio- ja merkintävaatimukset	Ei tapauksia.	

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Ympäristö

Energia: Energiankulutustiedot kattavat Nesteen jalostamot, terminaalit, toimistot, oman asematoiminnan sekä aikarahdatut laivat. Luvut perustuvat näiden yksiköiden toimittamiin tietoihin.

Vedenotto: Vedenottomäärät perustuvat joko omiin mittauksiin tai laskutukseen.

Jätevesipäästöt: Neste raportoi jätevesimäärät, kemiallisen hapenkulutuksen (COD) ja öljy-, typpi sekä fosforipäästöt. Tiedot lasketaan näytteisiin tai jatkuvaan mittaukseen perustuvien jalostamo- ja terminaali-kohtaisten tietojen perusteella. Tiedot eivät sisällä kunnalliseen tai ulkoiseen jätevedenkäsittelylaitokseen sisältyvien jätevesien kuormitusarvoja.

Kasvihuonekaasupäästöt: Scope 1 -päästöjen laskennassa on käytetty Tilastokeskuksen julkaisemien polttoaineluokitusten mukaisten päästökertoimien lisäksi Nesteen omia laboratoriomittauksia. Ostetun sähkön ja lämmön kulutuksen päästökertoimina on käytetty GHG-protokollan mukaisia kertoimia (Scope 2). Scope 3 -päästöjen laskenta perustuu sisäisiin tietoihin (esim. hankinnan ja myynnin tiedot), julkisista lähteistä saataviin tietoihin (esimerkiksi uusiutuvan energian direktiivi) sekä Nesteen omiin akkreditoituihin laskentatietoihin. Scope 3 -laskenta perustuu GHG-protokollan (Corporate standard) periaatteisiin. Vain merkitykselliset scope 3 -kategoriat on sisällytetty raporttiin.

Turvallisuus

Tapaturmataajuus: Tapaturmataajuuteen lasketaan poissaoloon johtaneet, työrajoitteen aiheuttaneet tai lääkinällistä hoitoa edellyttäneet työpaikkatapaturmat.

Tapaturmataajuuden (työpaikkatapaturmat miljoonaa tehtyä työtuntia kohden) laskentakaava: työpaikkatapaturmien kokonaismäärä × 1 000 000 / tehdyt työtunnit.

Laskenta sisältää oman henkilöstön, urakoitsijat ja Nesteen toimipaikoilla työskentelevät palveluntoimittajat.

Safe Day: Päivä ilman TRI-tapaturmaa, prosessiturvallisuuspoikkeamaa, tulipaloa tai syytymää, ympäristöluparikkomusta tai liikenneonnettomuutta.

Tehdyt työtunnit: Tarkastelujakson aikana koko henkilöstön sekä palvelutoimittajien tekemät työtunnit. Palvelutoimittajien työtunneissa voi käyttää arviota (esim. kirjanpilotunnit) ellei tarkka tuntimäärä ole tiedossa.

Total recordable injury frequency (TRIF): Kaikki kirjatut työpaikkatapaturmat: poissaoloon johtaneiden, työrajoitteen aiheuttaneiden tai lääkinällistä hoitoa edellyttäneiden työpaikkatapaturmien kappalemäärä. Vuonna 2016 raportoidaan tapaturmataajuus ensimmäistä kertaa erikseen oman henkilöstön (TRIF oma henkilöstö) ja urakoitsijoiden (TRIF urakoitsijat) osalta. Työpaikkatapaturma: Työssä/työtehtävissä sattuneet tapaturmat.

Process safety event rate (PSER): Prosessiturvallisuus-tapahtumien taajuus miljoonaa työtuntia kohti.

PSE1 (Process Safety Event): Prosessissa tapahtunut suunnitteleman ja hallitsematon minkä tahansa aineen päästö, joka johtaa PSE1-luokituksen mukaisiin seurauksiin. Seuraukset voivat olla:

1. poissaoloon (LWI, RWI) tai menehtymiseen (Fatality) johtanut työpaikkatapaturma
2. tulipalo tai räjähdys, jonka suorat kustannukset (ei tuotantomenetykset) ovat > 25 000 euroa
3. evakuointi, sisäsuojautuminen
4. vuoto, jonka määrä ylittää raportointikynnyksen tiettyssä ajassa, raja-arvot Concawen (Eurooppalaisten öljynjalostajien yhteistyöjärjestö) mukaan
5. varopurkausjärjestelmän kautta tapahtuva päästö em. seurauksin

Konsernitason suorituskykytiedot sisältävät emoyhtiön ja emoyhtiön omistuksessa yli 50 %:n osuudella olevat yhtiöt. Osakkuusyhtiöt eivät sisälly laskentaan.

PSE2 (Process Safety Event): Prosessissa tapahtunut suunnitteleman ja hallitsematon minkä tahansa aineen päästö, joka johtaa PSE2-luokituksen mukaisiin seurauksiin. Seuraukset voivat olla:

1. lääkinällistä hoitoa (MTC) vaativa työpaikkatapaturma
2. tulipalo tai räjähdys, jonka suorat kustannukset (ei tuotantomenetykset) ovat > 2 500 euroa
3. vuoto, jonka määrä ylittää raportointikynnyksen tiettyssä ajassa, raja-arvot Concawen mukaan
4. varopurkausjärjestelmän kautta tapahtuva päästö em. seurauksin

HSEQ (Health, Safety, Environment, Quality): Terveys, turvallisuus, ympäristö ja laatu.

Henkilöstö

Henkilöstölukujen raportointi: Henkilöstömäärät lasketaan henkilömäärinä ja ne sisältävät lähtökohtaisesti aktiivisessa ja lepäävässä työsuhteessa olevan henkilöstön. Tuntityöntekijöitä ei lasketa mukaan, koska heidän työtuntimäärissään on suurta hajontaa ja heidän lukumääränsä suhteessa muuhun henkilöstöön on hyvin vähäinen. Henkilöstöluvut on raportoitu 31.12. tilanteen mukaisesti, ellei toisin ole mainittu.

Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus: Palveluksesta lähteneiden vakinaisten henkilöiden määrä 1.1.–31.12. / vakinaisen henkilöstön määrä 31.12. (Mukana ovat kaikki työsuhteen päättymisen syyt.)

Vakinaisen henkilöstön tulovaihtuvuus: Palvelukseen tulleiden vakinaisten henkilöiden määrä 1.1.–31.12. / vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.

Koulutuskulut: Koulutuskulut sisältävät koulutukseen liittyvät ulkopuoliset kustannukset, kuten ulkopuolisten kouluttajien palkkiot ja ulkopuolisten koulutusten osallistumismaksut, mutta eivät esimerkiksi osallistujien tai yhtiön omien kouluttajien palkkoja.

Riippumattoman varmentajan varmennusraportti

Käännös englanninkielisestä tekstistä (alkuperäinen)

Neste Oyj:n johdolle

Olemme Neste Oyj:n (jäljempänä myös ”Yhtiö”) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun numeeriset tiedot raportointikaudelta 1.1.–31.12.2017 Neste Oyj:n vuosikertomuksen 2017 ”Vastuullisuus”-osiossa (jäljempänä ”Vastuullisuustiedot”).

Rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kohteena on lisäksi ollut AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltaminen Neste Oyj:ssä.

Johdon vastuu

Neste Oyj:n johto vastaa Vastuullisuustietojen laatimisesta raportointikriteeristöä eli yhtiön raportointiohjeita ja soveltuvin osin Global Reporting Initiativen laatiman yhteiskuntavastuun GRI Standards-raportointiohjeiston mukaisesti. Neste Oyj:n johto vastaa myös sellaisen sisäisen valvonnan järjestämisestä, jonka johto katsoo tarpeelliseksi, jotta on mahdollista laatia Vastuullisuustiedot, joissa ei ole väärinkäytöksistä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Neste Oyj:n johto vastaa myös siitä, että Yhtiö soveltaa AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita (sidosryhmien osallistaminen, olennaisten

vastuullisuusnäkökohtien määrittäminen, sidosryhmien odotuksiin vastaaminen) AccountAbilityn AA1000 AccountAbility Principles Standard 2008:n mukaisesti.

Varmentajan riippumattomuus ja laadunvalvonta

Olemme noudattaneet IESBA:n (the International Ethics Standards Board for Accountants) antamien *Eettisten sääntöjen tilintarkastusammattilaisille* mukaisia riippumattomuusvaatimuksia ja muita eettisiä vaatimuksia. Näiden sääntöjen pohjana olevat perusperiaatteet ovat rehellisyys, objektiivisuus, ammatillinen pätevyys ja huolellisuus, salassapitovelvollisuus ja ammatillinen käyttäytyminen.

PricewaterhouseCoopers Oy soveltaa kansainvälistä laadunvalvontastandardia ISQC1 ja näin ollen ylläpitää kattavaa laadunvalvontajärjestelmää. Siihen kuuluu dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, jotka koskevat eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista.

Varmentajan velvollisuudet

Meidän velvollisuutenamme on esittää suorittamamme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella rajoitetun varmuuden antava johtopäätös Vastuullisuustiedoista ja AA1000 AccountAbility

Principles -periaatteiden soveltamisesta Yhtiössä. Tämä varmennusraportti on laadittu toimeksiannon ehtojen mukaisesti. Vastaamme työstämme, varmennusraportista ja esittämistämme johtopäätöksistä vain Neste Oyj:lle, emme kolmansille osapuolille.

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiannostandardin (ISAE) 3000 ”Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus” mukaisesti. Kyseinen standardi edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme toimeksiannon hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko Vastuullisuustiedoissa olennaista virheellisyttä.

Olemme lisäksi suorittaneet työmme AA1000 Assurance Standard 2008:n mukaisesti ja sopineet Yhtiön kanssa, että se suoritetaan Type 2-muotoisena. Tämä edellyttää varmennustoimeksiannon suunnittelemista ja suorittamista siten, että saadaan rajoitettu varmuus siitä, ettei tietoomme ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei Neste Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltaisi AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita ja etteivätkö Vastuullisuustiedot olisi kaikilta olennaisilta osiltaan luotettavia raportointikriteeristön perusteella.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Varmennustoimeksiantoon kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi Vastuullisuustietoihin sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista sekä AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta yhtiössä. Toimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että Vastuullisuustiedoissa on olennainen virheellisyys ja arvioihin riskeistä, että Yhtiö poikkeaa olennaisesti AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta.

Olemme toteuttaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet Yhtiön ylimmän johdon edustajia.
- Haastatelleet Yhtiön työntekijöitä organisaation eri tasoilta koskien olennaisuutta, sidosryhmien odotuksia, niihin vastaamista ja sidosryhmien osallistamista.
- Arvioineet sidosryhmien osallistamista ja odotuksiin vastaamista yhtiön dokumentaation ja sisäisen viestinnän perusteella.
- Arvioineet Yhtiössä olennaisiksi määriteltyjä vastuullisuusnäkökohtia sekä arvioineet vastuullisuusraportointia näiden näkökohtien perusteella.
- Toteuttaneet media-analyysin ja internethaun viittauksista Yhtiöön raportointikaudella.
- Vierailleet Yhtiön pääkonttorissa ja yhdellä toimipaikalla Singaporessa ja toteuttaneet verkkoneuvottelun yhden toimipaikan kanssa Alankomaissa.

- Haastatelleet Vastuullisuustietojen sisältämien tietojen keruusta ja raportoinnista vastaavia henkilöitä konsernitasolla sekä toimipaikassa.
- Arvioineet, miten konsernin työntekijät soveltavat Yhtiön raportointiohjeita ja menettelytapoja.
- Testanneet tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti.
- Testanneet tietojen yhdistelyä ja suorittaneet uudenlelaskentaa otospohjaisesti.

Rajoitetun varmuuden antava johtopäätös

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Neste Oyj:n Vastuullisuustietoja 31.12.2017 päättyneeltä raportointikaudelta ole kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu asianmukaisesti raportointikriteeristön perusteella.

Tietoomme ei myöskään ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Neste Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltaisi AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita.

Varmennusraporttiamme luettaessa on otettava huomioon yritys vastuutietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitteet.

Havainnot ja suositukset

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella raportioimme seuraavat havainnot ja suositukset, jotka koskevat AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamista Neste Oyj:ssä. Nämä havainnot ja suositukset eivät vaikuta edellä esittämiimme johtopäätöksiin.

- **Sidosryhmien osallistaminen:** Neste Oyj:llä on käytössään prosessit sidosryhmien osallistamiseen ja sidosryhmäyhteistyöhön. Yhtiö on kuullut sidosryhmiä saadakseen palautetta olennaisuusarvioinnistaan ja raportoinnistaan. Suosittelemme, että Yhtiö jatkaa sidosryhmätyön kehittämistä kaikkien sidosryhmien kanssa mukaan lukien kansalaisyhteiskunnan toimijat.
- **Olennaisten yhteiskuntavastuun näkökohtien määrittäminen:** Neste Oyj:llä on käytössään systemaattinen prosessi vastuullisuusnäkökohtien olennaisuuden arvioimiseksi ja määrittämiseksi. Yhtiö on päivittänyt olennaisuusarvioinnin edellisen kerran vuonna 2016 ja tulee päivittämään arvioinnin seuraavan kerran vuonna 2018. Suosittelemme olennaisuusarvioinnin päivityksessä huomioimaan liiketoiminnan jatkuvuuden ja kehityksen kannalta olennaisimmat näkökohdat.
- **Sidosryhmien odotuksiin vastaaminen:** Neste Oyj:llä on käytössään prosessit sidosryhmien odotusten tunnistamiseksi ja niiden välittämiseksi Yhtiön päätöksentekoprosesseihin. Suosittelemme Yhtiötä huomioimaan jatkossakin sijoittajien ESG-raportointia kokevat odotukset muiden olennaisten vastuullisuusasioiden lisäksi.

Helsingissä 6. päivänä maaliskuuta 2018

PricewaterhouseCoopers Oy

Sirpa Juutinen
Partner
Sustainability & Climate Change

Hallinnointi

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017	64
Riskienhallinta	81
Nesteen palkka- ja palkkioselvitys 2017	86

Neste noudattaa hyvää hallinnointitapaa suomalaisia listayhtiöitä koskevan lainsäädännön, oman yhtiöjärjestyksensä ja listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 mukaisesti.

Lue lisää

Nesteelle riskienhallinta on erottamaton osa päivittäisiä johtamisprosesseja ja hyvää hallinnointia.

Lue lisää

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 ja arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 §:n sekä arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta annetun valtiovarainministeriön asetuksen 7 §:n mukaisesti. Selvitys annetaan erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta. Se on saatavilla vuosikertomuksen lisäksi osoitteessa www.neste.com/sijoittajat.

Sääntely-ympäristö

Neste Oyj (Neste tai Yhtiö) noudattaa hyvää hallinnointitapaa suomalaisia listayhtiöitä koskevan lainsäädännön, oman yhtiöjärjestyksensä ja listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 mukaisesti. Hallinnointikoodiin voi tutustua osoitteessa www.cgfinland.fi/. Neste Oyj:n osake on noteerattu Nasdaq Helsingissä, ja yhtiö noudattaa Helsingin pörssin sääntöjä sekä Finanssivalvonnan sääntöjä ja määräyksiä.

Nesteen tarkastusvaliokunta on käsitellyt hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen. Myös Nesteen tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Neste laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-tilinpäätös-standardien, arvopaperimarkkinalain ja soveltuvien Finanssivalvonnan standardien sekä Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti. Yhtiön toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Hallintoelimet

Nesteen hallinto on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa, jossa valitaan hallituksen jäsenet ja tilintarkastaja. Hallitus vastaa Nesteen strategiasta, liiketoiminnan ohjaamisesta ja valvonnasta

sekä nimittää yhtiön toimitusjohtajan. Yhtiön liiketoimintaa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamista johtaa Nesteen toimitusjohtaja johtoryhmän (NEB) ja liiketoiminnan johtoryhmän (NEMB) avustamana. Nesteen pääkonttori sijaitsee Espoossa.

Nesteen hallintomalli

Yhtiökokous

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksessa päätösvaltaansa yhtiön asioissa. Omistajat osallistuvat yhtiökokoukseen henkilökohtaisesti tai edustajan välityksellä. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa osakkeenomistajat päättävät muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistamisesta,
- taseen osoittaman voiton jakamisesta,
- vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle,
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten sekä tilintarkastusyhteisön valinnasta ja palkkioista.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä silloin, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joilla on yhteensä vähintään kymmenesosa kaikista yhtiön osakkeista, sitä kirjallisesti vaativat tietyn asian käsittelemistä varten.

Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen toimitetaan osakkeenomistajille julkaisemalla kutsu yhtiön internetsivuilla www.neste.com aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin vähintään yhdeksän päivää ennen osakeyhtiölaissa tarkoitettua yhtiökokouksen täsmäytyspäivää. Yhtiö julkaisee tiedot yhtiökokouksen ajankohdasta ja paikasta sekä yhtiön internetsivujen osoitteen yhdessä tai useammassa sanomalehdessä samassa määräjässä. Nesteellä ei ole tiedossa yhtiön osakkeiden omistukseen liittyviä osakassopimuksia.

2017

Yhtiökokous pidettiin keskiviikkona 5.4.2017 Helsingissä. Kokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin vuoden 2016 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle vuodelta 2016. Yhtiökokous myös hyväksyi hallituksen ehdotuksen voitonjaosta, jonka mukaan vuodelta 2016 maksettiin osinkoa 1,30 euroa osakkeelta.

Osinkoon olivat oikeutettuja osakkeenomistajat, jotka oli merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon osingonmaksun täsmäytyspäivänä 7.4.2017. Osingot maksettiin 18.4.2017. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen jäsenistä ja palkkioista sekä valitsi yhtiölle tilintarkastajan.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Vuonna 2013 yhtiökokous päätti hallituksen esityksestä perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan. Nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella ja esitellä varsinaiselle yhtiökokoukselle ja tarvittaessa ylimääräiselle yhtiökokoukselle ehdotukset hallituksen jäsenten palkitsemisesta ja lukumäärästä sekä hallituksen puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja jäsenistä. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta koostuu neljästä jäsenestä, joista yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa ovat kukin oikeutettuja nimeämään yhden jäsenen. Yhtiön kulloinkin hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan neljäntenä jäsenenä.

Nimeämiseen oikeutetut yhtiön suurimmat osakkeenomistajat määräytyvät vuosittain Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon syyskuun ensimmäisenä arkipäivänä rekisteröityinä olevien omistustietojen perusteella. Hallituksen puheenjohtaja pyytää näin määräytyvän osakeomistuksen mukaisesti kolmea suurinta osakkeenomistajaa kutakin nimeämään yhden jäsenen nimitystoimikuntaan. Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, oikeus siirtyy seuraavaksi suurimmalle omistajalle, jolla muutoin ei olisi nimeämisoikeutta.

Hallituksen puheenjohtaja kutsuu koolle osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ensimmäisen kokouksen. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, jonka kutsusta toimikunta jatkossa kokoontuu. Kun toimikunnan jäsenet on nimetty, yhtiö julkistaa kokoonpanon tiedotteella.

Nimitystoimikunta perustetaan toimimaan toistaiseksi kunnes yhtiökokous toisin päättää. Toimikunnan jäsenet nimitetään vuosittain ja jäsenten toimikausi päättyy, kun toimikuntaan on nimitetty uudet jäsenet.

Toimikunnan tulee toimittaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle vuosittain varsinaista yhtiökokousta edeltävän

tammikuun 31. päivään mennessä. Ylimääräiselle yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset tulee toimittaa yhtiön hallitukselle siten, että ne voidaan sisällyttää yhtiökokouksuun.

Vuoden 2018 yhtiökokousta valmistelleen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan kokoonpano

Nesteen osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan nimitettiin 6.9.2017 puheenjohtajaksi ylijohtaja Pekka Timonen Työ- ja elinkeinoministeriöstä, jäseniksi toimitusjohtaja Timo Ritakallio Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisesta, pääjohtaja Elli Aaltonen Kansaneläkelaitoksesta sekä Nesteen hallituksen puheenjohtaja Jorma Eloranta.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta kokoontui 4 kertaa. Nimitystoimikunta teki ehdotuksen hallituksen jäsenistä ja heidän palkkioistaan 30.1.2018.

Toiminta

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta valmistele ehdotukset seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle:

- hallituksen jäsenten lukumäärästä,
- hallituksen puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja jäsenistä,
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioista.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan valintaprosessi, kokoonpano ja tehtävät on määritelty yksityiskohtaisesti työjärjestyksessä.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsenet:

Pekka Timonen

Oikeustieteen tohtori, Nesteen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan puheenjohtaja 6.9.2017 lähtien. s. 1960.

Työllisyys ja toimivat markkinat -osaston johtaja Työ- ja elinkeinoministeriössä, Nesteen osakkeenomistajien

nimitystoimikunnan puheenjohtaja, Finveran hallituksen varapuheenjohtaja ja jäsen, Finrailin ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran hallitusten jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017: 0 osaketta. ¹⁾
Suomen valtio: 128 458 247 osaketta. ²⁾

Elli Aaltonen

Filosofian maisteri, yhteiskuntatieteiden tohtori. Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsen.
s. 1953.

Kelan pääjohtaja. Nesteen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsen. Itä-Suomen yliopiston hallituksen ja neuvottelukunnan jäsen. HAUSin neuvottelukunnan jäsen. ICSW, International Council on Social Welfare, Suomen toimikunnan puheenjohtaja.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017: 0 osaketta. ¹⁾
Kela: 2 648 424 osaketta. ²⁾

Jorma Eloranta

Diplomi-insinööri, vuorineuvos, tekniikan tohtori h.c., osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsen.
s. 1951.

Hallitusammattilainen. Nesteen, Stora Enson ja Uponorin hallitusten puheenjohtaja. Pienelon hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Suomen messusäätiön hallituksen varapuheenjohtaja. Cargotecin hallituksen jäsen. Nesteen ja Uponorin henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntien sekä Stora Enson palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja. Cargotecin nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen. Stora Enson rahoitus- ja tarkastusvaliokunnan jäsen. Stora Enson ja Nesteen osakkeenomistajien nimitystoimikuntien jäsen. Asiantuntijajäsen Uponorin osakkeenomistajien nimitystoimikunnassa. Meripuolustusäätiön hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
13 985 osaketta. ¹⁾

Timo Ritakallio

Tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA, osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsen.
s. 1962.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen toimitusjohtaja. Maaliskuusta 2018 lähtien OP-ryhmän pääjohtaja. Elisan, Fortumin, Nesteen, Orionin, Outokummun, Technopoliksen, Tiedon ja Valmetin osakkeenomistajien nimitystoimikuntien jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017: 0 osaketta. ¹⁾
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen: 4 700 000 osaketta. ²⁾

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:

¹⁾Omat omistukset ja määräysvalta-yhteisöt.

²⁾Nimitystoimikunnan jäsenen edustaman osakkeenomistajan omistus.

6.9.2017 nimitetyn osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin vuosina 2017–2018:

	Osallistuminen
Pekka Timonen	4/4
Elli Aaltonen	3/4
Jorma Eloranta	4/4
Timo Ritakallio	4/4

30.1.2018 pidettyyn kokoukseen, jossa hyväksyttiin ehdotukset vuoden 2018 yhtiökokoukselle, osallistuivat kaikki jäsenet.

Vuoden 2017 yhtiökokousta valmistelleen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan kokoonpano

Vuoden 2017 yhtiökokousta valmistelleeseen osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan kuuluivat ylijohtaja Eero Heliövaara Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausyksiköstä (puheenjohtaja), toimitusjohtaja Timo Ritakallio Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisesta, pääjohtaja Elli Aaltonen Kelasta sekä Nesteen hallituksen puheenjohtaja Jorma Eloranta.

Nimitystoimikunta kokoontui neljä kertaa. Nimitystoimikunta teki ehdotuksen hallituksen jäsenistä ja heidän palkkioistaan 27.1.2017.

Hallitus

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu viidestä kahdeksaan jäsentä, jotka valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Hallituksen monimuotoisuus

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan suunnitelmassa taitavan, osaavan, kokeneen ja tehokkaan hallituksen kokoonpanoa monimuotoisuuden näkökulmasta, sillä on käytettävissä myös seuraavat yhtiön itsensä määrittämät monimuotoisuutta koskevat periaatteet:

Hallituksen monimuotoisuuden tulee olla osana yhteistyökykyistä ja toimivaa hallitusta, joka pystyy vastaamaan Nesteen liiketoimintojen ja strategisten tavoitteiden asettamiin vaatimuksiin sekä tukemaan ja haastamaan Nesteen toimivaa johtoa ennakoivasti ja rakentavasti. Hallituksen kokoonpanon kannalta olennaisia tekijöitä ovat hallituksen jäsenten toisiaan täydentävä ja monipuolinen osaaminen, koulutus ja kokemus eri ammatti- ja toimialoilta, johtamisesta, eri kehitysvaiheessa olevista liiketoiminnoista sekä jäsenten henkilökohtaiset ominaisuudet, jotka kaikki tuovat hallitukseen monimuotoisuutta. Hallituksen monimuotoisuutta tukevat myös kokemus Nesteelle strategisesti merkityksellisistä teollisuudenaloista ja markkinoista, kokemus ja kyvykyys teknologioista ja kansainvälisestä toimintaympäristöstä sekä monipuolinen ikä- ja sukupuolijakauma siten, että hallituksessa on aina riittävästi molempia sukupuolia. Hallituksen kokoonpanon kannalta tärkeää on huomioida Nesteen nykyiset ja kehittyvät tarpeet ja varmistaa, että hallitus kokonaisuutena mahdollistaa Nesteen nykyisen ja tulevan liiketoiminnan kehittämisen, mitä myös monimuotoisuus omalta osaltaan tukee.

Vuonna 2017¹⁾ Nesteen hallitukseen kuului kahdeksan jäsentä. Kaikilla hallituksen jäsenillä on korkeakoulututkinto, ja kaksi on väitellyt tohtoriksi. Tutkinnot ovat eri aloilta pääpainon ollessa tekniikan tutkinnoissa. Kaikilla hallituksen jäsenillä on kansainvälistä työkokemusta eri tyyppisistä tehtävistä ja he ovat toimineet tai toimivat sekä listattujen että listaamattomien yhtiöiden johto- tai hallitustehtävissä. Kaksi jäsenistä on toiminut suurten kansainvälisten

öljy-yhtiöiden johtotehtävissä. Hallitus on myös kulttuuritaustaltaan monimuotoinen: jäsenet tulevat viidestä eri maasta ja puhuvat äidinkielenään viittä eri kieltä. Naisten osuus hallituksen jäsenistä on 38 %. Ikänsä puolesta hallituksen jäsenet jakautuvat tasaisesti 51–69 ikävuoden välille. Hallituksen jäsenten toimikauden pituus jakautuu seuraavasti: kolme jäsenistä on kuulunut hallitukseen yli neljä vuotta, ja viisi jäsenistä alle neljä vuotta.

1 kuvastaa tilannetta 30.11. asti, jolloin Heike van de Kerkhof erosi hallituksen jäsenyydestä.

Hallituksen toiminta

Hallituksella tulee vuosittain olla vähintään 8 säännöllistä kokousta, joiden ajankohdat on etukäteen määritelty. Tarvittaessa järjestetään lisäksi ylimääräisiä kokouksia. Hallituksen puheenjohtaja tai hänen ollessaan estyneenä hallituksen varapuheenjohtaja kutsuu hallituksen koolle sen jäsenen tai toimitusjohtajan pyynnöstä tai mikäli hallituksen puheenjohtaja itse katsoo sen tarpeelliseksi. Kokous on päätösvaltainen, jos siihen osallistuu yli puolet jäsenistä. Hallitus laatii itselleen toimintasuunnitelman varsinaisten yhtiökokousten väliseksi ajanjaksoksi. Suunnitelma sisältää muun ohessa kokousaikataulun ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat. Hallituksen tulee vuosittain arvioida toimintansa tehokkuutta. Arviointi käsitellään hallituksessa viimeistään tilikauden päättymisen jälkeen.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävät ja vastuut määritellään yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä.

Hallituksen jäsen ei voi olla mukana päätettäessä sellaista asiaa, joka liittyy (i) sopimukseen kyseisen hallituksen jäsenen ja Neste-konserniin kuuluvan yhtiön välillä; (ii) sopimukseen Neste-konserniin kuuluvan yhtiön ja kolmannen osapuolen välillä, kun hallituksen jäsenellä on sellainen olennainen etu, joka on ristiriidassa Nesteen tai Neste-konserniin kuuluvan yhtiön edun kanssa; (iii) sopimukseen Neste-konserniin kuuluvan yhtiön ja sellaisen oikeussubjektin, jota hallituksen jäsen edustaa joko itse tai yhdessä muiden henkilöiden kanssa, välillä. Kohtaa ei kuitenkaan sovelleta silloin, kun Nesteen kanssa sopimuksen solminut taho on

Neste-konserniin kuuluva yhtiö. Termi ”sopimus” käsittää tässä yhteydessä myös kanteet sekä muut oikeusprosessit, jotka ovat seurausta mainituista sopimuksista tai yhteydessä niihin.

2017

Vuonna 2017 yhtiökokous valitsi hallitukseen seuraavan yhtiökokouksen loppuun asti kahdeksan jäsentä, jotka ovat Jorma Eloranta, Martina Flöel, Heike van de Kerkhof, Matti Kähkönen, Laura Raitio, Jean-Baptiste Renard, Willem Schoeber ja Marco Wirén. Jorma Eloranta toimii hallituksen puheenjohtajana ja Matti Kähkönen varapuheenjohtajana.

Vuonna 2017 hallitus kokoontui 13 kertaa ja osallistumisprosentti kokouksiin oli 97. Vuonna 2017 hallitus ja henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta keskittyivät erityisesti toimitusjohtajan seuraajasuunnitteluun, jonka tuloksena yhtiön uusi toimitusjohtaja nimitettiin 8.2.2018. Hallituksen muita painopistealueita vuonna 2017 olivat hyväksytyn kasvustrategian toteuttaminen, T&K-toimintojen nopeuttaminen, toiminnan laadun parantaminen, osaamisen hallinta sekä ylimmän johdon seuraajasuunnittelu hallituksen hyväksymän asialistan mukaisesti. Hallitus on käsitellyt ja arvioinut eri osa-alueita asialistansa pohjalta sekä tehnyt niitä koskevia päätöksiä. Asialistansa ja työlistansa pohjalta hallitus on arvioinut yrityksen tulosta ja tilaa, keskustellut johdon kanssa liiketoimintastrategian kehittämisestä, hyväksynyt johdon strategisen peruslähdekohtan, valvonut strategian toteuttamista sekä arvioinut pitkän aikavälin toimintaympäristön muutoksia ja niiden vaikutusta yrityksen liiketoimintaan. Hallitus on kiinnittänyt huomiota turvallisuuden kehittämiseen ja arvioinut toimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan tuotantoyksiköiden käytettävyyttä ja kehittämään toimintoja. Hallitus on myös seurannut yrityksen uusiutuvien polttoaineiden kasvuohjelman, kuten tuotantokapasiteetin lisäämiseen tähtääviä suunnitelmia, uusiutuvien tuotteiden raaka-ainepohjan joustavuutta sekä erilaisiin uusiutuviin tuoteratkaisuihin perustuvan liiketoiminnan kehittämistä. Viimeksi mainittuun kuuluvat esimerkiksi uusiutuvat lentopolttoaineet ja biopohjaiset kemikaalit. Lisäksi hallitus on kiinnittänyt huomiota riskinhallinnan parantamiseen.

Tietoja hallituksen jäsenten riippumattomuudesta, valiokuntatyöstä ja osallistumisesta kokouksiin on esitetty oheisessa taulukossa.

Hallitus, 31.12.2017

	Asema	Syntymä- vuosi	Koulutus	Päätoimi	Riippumaton yhtiöstä	Riippumaton merkittävistä os.om.	Henkilöstö- ja palkitsemis- valiokunta	Tarkastus- valiokunta	Läsnäolo kokouksissa	
									Hallitus	Valiokunnat
Jorma Eloranta	Puheenjohtaja	1951	Diplomi-insinööri, tekniikan tohtori h.c.	Hallitusammattilainen	•	•	•		13/13	7/7
Martina Flöel	Jäsen	1960	Kemian tohtori	Hallitusammattilainen	•	•		•	12/12	5/5
Maija-Liisa Friman ³⁾	Varapuheen- johtaja	1952	Diplomi-insinööri	Hallitusammattilainen	•	•	•		1/1	1/1
Heike van de Kerkhof ¹⁾	Jäsen	1962	Insinööri, MBA	Toimitusjohtaja, Chemours Titanium Technologies	•	•	•		10/10	4/5
Matti Kähkönen	Varapuheen- johtaja	1956	Diplomi-insinööri	Hallitusammattilainen	•	•	•		12/12	6/6
Laura Raitio ²⁾	Jäsen	1962	Tekniikan lisensiaatti	Hallitusammattilainen	•	•	•	•	13/13	1/1 + 6/6
Jean-Baptiste Renard	Jäsen	1961	Diplomi-insinööri	Hallitusammattilainen	•	•	•		13/13	7/7
Willem Schoeber	Jäsen	1948	Tekniikan tohtori	Hallitusammattilainen	•	•		•	12/13	6/6
Kirsi Sormunen ³⁾	Jäsen	1957	Kauppätieteiden maisteri	Hallitusammattilainen	•	•		•	1/1	1/1
Marco Wirén	Jäsen	1966	Kauppätieteiden maisteri	Wärtsilän talous- ja rahoitusjohtaja	•	•		•	11/13	6/6

¹⁾ erosi hallituksen jäsenyydestä 30.11.2017

²⁾ korvasi van de Kerkhofin henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnassa alkaen 30.11.2017

³⁾ hallituksen jäsen yhtiökokoukseen 5.4.2017 asti

Hallituksen jäsenten osakeomistukset on esitetty ansioluetteloiden yhteydessä. Hallituksen jäsenten palkkiot on esitetty vuosikertomuksen Palkka- ja palkkioselvityksessä.

Hallituksen jäsenet

Jorma Eloranta

(s. 1951)
Diplomi-insinööri, vuorineuvos,
tekniikan tohtori h.c.
Hallituksen puheenjohtaja
Hallituksessa vuodesta 2011
Riippumaton jäsen

Metso Oyj:n toimitusjohtaja 2004–2011.
Kvaerner Masa-Yards Oy:n toimitusjohtaja
2001–2003. Patria Industries Oyj:n toimitusjohtaja
1997–2000. Finvest ja Jaakko Pöyry -konsernien
varatoimitusjohtaja 1996. Finvest Oy:n
toimitusjohtaja 1985–1995. Suominen Oyj:n
hallituksen puheenjohtaja 2011–2017. Stora
Enson ja Uponor Oyj:n hallitusten puheenjohtaja.
Pienelo Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja
toimitusjohtaja. Suomen messusäätiön hallituksen
varapuheenjohtaja. Cargotec Oyj:n hallituksen
jäsen. Nesteen ja Uponorin henkilöstö- ja
palkitsemisvaliokuntien puheenjohtaja ja Stora
Enson palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja.
Cargotecin nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.
Stora Enson rahoitus- ja tarkastusvaliokunnan
jäsen. Nesteen ja Stora Enson osakkeenomistajien
nimitystoimikuntien jäsen. Asiantuntijajäsen
Uponorin osakkeenomistajien nimitystoimikunnassa.
Meripuolustussäätiön hallintoneuvoston
varapuheenjohtaja.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
13 985 osaketta ¹⁾

Matti Kähkönen

(s. 1956)
Diplomi-insinööri
Hallituksen varapuheenjohtaja
Hallituksessa vuodesta 2017
Riippumaton jäsen

Hallituksen neuvonantaja, Metso Oyj 2017–.
Toimitusjohtaja, Metso Oyj 2011–2017.
Varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen,
Metso Oyj 2010–2011. Toimitusjohtaja Kaivos- ja
maanrakennustekniikka Metso Oyj 2008–2011.
Toimitusjohtaja Metso Minerals 2006–2008.
Toimitusjohtaja Metso Automation 2001–2006.
Divisioonajohtaja Metso Automation Field
Systems 1999–2001. Ennen vuotta 1999 useita
pääliikkö- ja kehitystehtäviä Neles-Jamesburyllä ja
Rauma-Repolassa.

Hallituksen jäsen Elinkeinoelämän
valtuuskunnassa ja tutkimuslaitoksessa (EVA/
ETLA), puheenjohtaja Teollisuuden ja Työnantajien
Keskusliiton TT-säätiössä, Tampereen teknillisen
yliopiston neuvottelukunnassa sekä Keskinäinen
vakuutusyhtiö Ilmarisessa. Nesteen henkilöstö- ja
palkitsemisvaliokunnan jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
2 270 osaketta ¹⁾

Martina Flöel

(s. 1960)
Kemian diplomi-insinööri, kemian tohtori
Hallituksessa vuodesta 2017
Riippumaton jäsen

Toimitusjohtaja, Oxea 2007–2016.
Toimitusjohtaja ja liiketoimintajohtaja,
Eurooppa, European Oxo 2003–2007.
Johtaja, Oxo Chemicals, Celanese
Chemicals 2000–2003. Tehtaanjohtaja,
Böhlen, Celanese Chemicals 1998–2000.
Ennen vuotta 1998 useita pääliikkö- ja
johtajatehtäviä Hoechst Groupissa. Nesteen
tarkastusvaliokunnan jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
0 osaketta ¹⁾

Laura Raitio

(s. 1962)
Tekniikan lisensiaatti
Hallituksessa vuodesta 2011
Riippumaton jäsen

Diacor terveystalvet Oy:n toimitusjohtaja
2014–2017. Ahlstrom Oyj:n Building
and Energy -liiketoiminta-alueen johtaja
2009–2014 ja johtoryhmän jäsen 2006–2014,
Ahlstrom Oyj:n markkinointijohtaja
(myyntiverkosto, henkilöstöhallinto, viestintä
ja markkinointi) 2006–2008. Ahlstromin
Tapetti- ja julistepaperit-, esikyllästetyt
huonekalupaperit- ja hiomapaperit
-tuotelinjojen johtaja Osnabrückissä Saksassa
2002–2005. Ahlstrom Kauttua Oy:n
toimitusjohtaja 2001–2002. Vuodesta 1990
lähtien useita johtotason tehtäviä Ahlstromin
erikoispaperi-liiketoiminnoissa. Boardmanin,
Suomisen ja Rauten hallitusten jäsen.
Nesteen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan
sekä tarkastusvaliokunnan jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
1 500 osaketta ¹⁾

¹⁾ Osakeomistus Neste Oyj:ssä: omat omistukset ja määräysvalta yhteisöt.

Jean-Baptiste Renard

(s. 1961)

Teknisen alan ylempi korkeakoulututkinto Ecole Polytechniquesta ja öljyalan tutkinto French Petroleum Institutesta
Hallituksessa vuodesta 2014
Riippumaton jäsen

2PR Consultingin perustaja ja toimitusjohtaja, itsenäinen energia-asiantuntija ja konsultti. Useita tehtäviä BP:ssä 1986–2010; Euroopan ja Etelä-Afrikan alueista vastaava johtaja 2006–2010, liiketoiminnan markkinoinnista ja uusista markkinoista vastaava johtaja sekä Öljynjalostus- ja markkinointi -toimintojen johtoryhmän jäsen 2003–2006. Johtaja (non-executive) Masana Petroleum Solutionsissa (Etelä-Afrikka), IFP Trainingissä (Ranska) ja CLH-yhtiössä (Espanja); pro bono -konsultointia yhteiskunnallisille yrittäjille. Entreprenre&+:n hallintoneuvoston jäsen. IFP-koulun (French Petroleum Institute) neuvottelukunnan jäsen. Nesteen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
7 650 osaketta ¹⁾

Willem Schoeber

(s. 1948)

Tekniikan tohtori
Hallituksessa vuodesta 2013
Riippumaton jäsen

Itsenäinen liiketoimintakonsultti. Hallituksen puheenjohtaja EWE Turkey Holding AŞ:ssä, Bursagaz AŞ:ssä ja Kayserigaz AŞ:ssä 2010–2015. EWE AG:n johtoryhmän jäsen, vastuualueena sähköntuotanto ja kansainvälinen liiketoiminta (Turkki ja Puola) 2010–2013. swb AG:n (Saksa) johtoryhmän puheenjohtaja 2007–2011. Useita tehtäviä erityisesti öljynjalostuksessa Royal Dutch Shell -konsernin yhtiöissä vuosina 1977–2007. Gasunie N.V:n (Hollanti) hallintoneuvoston jäsen vuodesta 2013 ja Societatea Energetica "Electrica" S.A:n (Romania) hallituksen jäsen vuodesta 2016. Nesteen tarkastusvaliokunnan jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
2 000 osaketta ¹⁾

Marco Wirén

(s. 1966)

Kauppätieteiden maisteri
Hallituksessa vuodesta 2015
Riippumaton jäsen

Wärtsilä Oyj:n talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 2013. SSAB:n talous- ja rahoitusjohtaja 2008–2013. SSAB:n Business Control -johtaja 2007–2008. Eitel Networksin talous- ja rahoitusjohtaja ja liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja 2002–2007. NCC:n liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja ja talousjohtaja 1995–2001. Nesteen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
1 000 osaketta ¹⁾

Heike van de Kerkhof

Hallituksen jäsen 30.11.2017 asti

(s. 1962)

Insinööri, MBA

Riippumaton jäsen

Toimitusjohtaja, Chemours Titanium Technologies, 2015–. Liiketoimintajohtaja, El DuPont Titanium Technologies 2013–2015. Hallintoneuvoston puheenjohtaja, DuPont Deutschland 2013–2015. Euroopan kasvun johtaja, DuPont Food Industry Solutions 2009–2013. Liiketoimintajohtaja, Packaging and Industrial Polymers, DuPont De Nemours & Company 2008–2012. Globaalien hankkeiden johtaja, DuPont Packaging Solutions 2006–2008.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 30.11.2017:
0 osaketta ¹⁾

¹⁾ Osakeomistus Neste Oyj:ssä: omat omistukset ja määräysvaltaYTEISÖT.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on muodostanut keskuudestaan tarkastusvaliokunnan, jossa on 4 jäsentä sekä henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan, jossa on 4 jäsentä. Valiokuntien kokoukset ovat päätösvaltaisia, jos niihin osallistuu enemmän kuin kaksi valiokunnan jäsentä, puheenjohtaja mukaan lukien. Valiokuntien jäsenet valitaan hallituksen jäsenten keskuudesta vuoden toimikaudeksi. Hallitus on hyväksynyt kummallekin valiokunnalle työjärjestyksen, jossa määritellään tehtävät ja vastuut. Valiokunnan puheenjohtaja määrittää jäsenten kanssa kokousten määrän ja aikataulun.

Lisäksi hallitus voi asettaa tarpeen mukaan kuten merkittäviin investointihankkeisiin tai muihin erityistehtäviin valiokuntia. Vuonna 2017 asetettiin kahden henkilön valiokunta selvittämään merkittävää investointisuunnitelmaa.

Valiokuntakokouksia on vähintään kaksi vuodessa. Kumpikin valiokunta raportoi säännöllisesti kokouksistaan hallitukselle. Raportti sisältää vähintään yhteenvedon valiokunnalle osoitetuista tehtävistä ja niiden hoitamisesta. Valiokunnat tekevät vuosittain toiminnastaan itsearviointiraportin hallitukselle.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta koostuu työjärjestyksensä mukaisesti vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen tytäryhtiöistä ja joista vähintään yksi on riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Jäsenillä tulee olla riittävät tiedot kirjanpitokäytännöistä ja taloudellisten raporttien valmistelusta sekä muu hallituksen määrittelemä pätevyys. Tarkastusvaliokunnalla on tarpeen mukaan lupa käyttää ulkopuolisia konsultteja tai asiantuntijoita.

Tehtävät

Tarkastusvaliokunnan tehtävät ja vastuut määritellään yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä.

2017

Tarkastusvaliokuntaan ovat 5.4.2017 alkaen kuuluneet Marco Wirén (puheenjohtaja), Martina Flöel, Laura Raitio ja Willem Schoeber. 5.4.2017 asti tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Marco Wirén (puheenjohtaja), Laura Raitio, Willem Schoeber ja Kirsi Sormunen.

Vuoden 2017 aikana tarkastusvaliokunta kokoontui kuusi kertaa. Jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100. Tarkastusvaliokunta on keskittynyt työjärjestyksessään määriteltyjen tehtävien lisäksi taloudelliseen raportointiin ja riskienhallintaan, erityisesti markkinariskeihin. Tässä yhteydessä tarkastusvaliokunta on arvioinut muun muassa ICT-järjestelmien kehitystä, kuten toiminnanohjausjärjestelmän uudistamishanketta sekä IT- ja kyberturvallisuutta. Lisäksi tarkastusvaliokunta on arvioinut toimenpiteitä, joilla valmistaudutaan muiden kuin taloudellisten asioiden raportointiin sekä EU:n yleisen tietosuojasetuksen (GDPR) voimaantuloon.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta koostuu hallituksen puheenjohtajasta ja vähintään kahdesta muusta yhtiön johtoon kuulumattomasta hallituksen jäsenestä.

Tehtävät

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävät ja vastuut määritellään yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä.

2017

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaan ovat 5.4.2017 alkaen kuuluneet Jorma Eloranta (puheenjohtaja), Heike van de Kerkhof (30.11.2017 asti), Matti Kähkönen, Jean-Baptiste Renard ja Laura Raitio (30.11.2017 lähtien). 5.4.2017 asti henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat Jorma

Eloranta (puheenjohtaja), Maija-Liisa Friman ja Jean-Baptiste Renard.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2017 aikana seitsemän kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 96. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta keskittyi erityisesti toimitusjohtajan seuraajasuunnitteluun, jonka tuloksena hallitus nimitti yhtiön uuden toimitusjohtajan 8.2.2018. Lisäksi työjärjestyksessä esitettyjen muiden tehtäviensä mukaisesti valiokunta seurasi lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiä, millä varmistettiin, että ne tukivat tavoitteiden saavuttamista ja auttoivat yhtiötä parantamaan suorituskykyään. Seuranta koski sekä meneillään olevaa suoritusjaksoa että vuoden 2016 tuloksiin perustuvaa palkitsemista. Valiokunta tarkisti myös Nesteen ylimmän johdon palkitsemisperiaatteet. Valiokunta keskittyi myös seuraamaan kasvustrategian ja tuottavuuden lisäämisen edellyttämää avainhenkilöstön ja strategisten valmiuksien kehitystä, johdon raportointia ja organisaatiokulttuurin kehittymistä.

Toimitusjohtaja

Nesteen toimitusjohtaja Matti Lievonen (s. 1958, insinööri, eMBA) johtaa yhtiön liiketoimintaa osakeyhtiölain sekä yhtiön hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Hallitus nimittää toimitusjohtajan. Hallitus myös arvioi toimitusjohtajan suoritusta vuosittain ja päättää hänen palkastaan henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan esityksen pohjalta. Toimitusjohtajan palkitsemiseen liittyvät tiedot on esitetty Palkka- ja palkkioselvityksessä 2017.

Konsernin johtoryhmä

Nesteen johtoryhmä (Neste Executive Board, NEB) avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamisessa. Johtoryhmän jäsenet nimittää hallitus. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, keskimäärin kerran kuussa. Johtoryhmän palkitsemiseen liittyvät tiedot on esitetty Palkka- ja palkkioselvityksessä 2017.

2017

Johtoryhmään (NEB) kuului yksitoista jäsentä. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Johtoryhmä on tukenut toimitusjohtajaa tämän yleisten tehtävien suorittamisessa sekä tehostanut strategian toteuttamista edistämällä yrityksen uusiutuvien polttoaineiden kasvuohjelmaa, johon kuuluvat muun muassa suunnitelma tuotantokapasiteetin lisäämiseksi sekä uusiutuvien tuotteiden raaka-ainepohjan joustavuus. Laajemman asiakaslähtöisyysnäkökulman mukaisesti huomiota on kiinnitetty erityisesti uusiutuviin tuoteratkaisuihin, kuten uusiutuviin lentopolttoaineisiin ja biopohjaisiin kemikaaleihin sekä uusiutuvien tuotteiden liiketoimintamallien kehittämiseen eri maissa. Johtoryhmä on myös jatkanut toimia, joilla parannetaan yrityksen taloudellista tulosta ja turvallisuustasoa ja joiden toteutumista johtoryhmä valvoo säännöllisesti. Muita painopistealueita vuonna 2017 olivat muun muassa tuotantoyksiköiden käytettävyyden parantaminen, yrityksen investointien ohjaus, palvelukonseptien kehittäminen sekä yrityksen toiminnan-ohjausjärjestelmän uudistamiseen tähtäävä hanke.

Johtoryhmän jäsenet

Matti Lievonen

(s.1958)
Toimitusjohtaja ja
johtoryhmän puheenjohtaja
Insinööri, eMBA, vuorineuvos, tekniikan
tohtori h.c.
Toimitusjohtaja 1.12.2008 alkaen

Tullut yhtiön palvelukseen 2008. Toiminut aikaisemmin UPM-Kymmene Oyj:n Hieno- ja erikoispaperit -toimialan johtajana. Työkennellyt monissa liiketoiminnan johtotehtävissä UPM-Kymmenen eri liiketoimintayksiköissä vuosina 1986–2008 ja sitä ennen ABB:llä. UPM-Kymmenen johtajiston jäsen 2002–2008. Fortum Oyj:n ja Nynas AB:n hallitusten varapuheenjohtaja. Kemianteollisuus ry:n, SSAB AB:n ja European Business Leaders' Conventionin hallitusten jäsen. Huoltovarmuuskeskuksen neuvottelukunnan ja East Office of Finnish Industries Oy:n jäsen. Suomen Messut Osuuskunnan hallintoneuvoston ja Elinkeinoelämän valtuuskunnan jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
45 548 osaketta. ¹⁾

Kaisa Hietala

(s.1971)
Liiketoiminta-alueen johtaja,
Uusiutuvat tuotteet
Filosofian maisteri, fysiikka (Suomi),
filosofian maisteri, ympäristötieteet
(Iso-Britannia)
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2014

Tullut yhtiön palvelukseen 1998. Vastaa Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta-alueesta. Toiminut aiemmin Nesteellä useissa eri tehtävissä, joista viimeisimpänä Uusiutuvat polttoaineet -liiketoiminnan johtajana 2011–2014, hankinnasta ja kaupallisesta toiminnasta vastaavana johtajana Singaporessa 2008–2011. Kemira Oyj:n hallituksen jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
10 000 osaketta. ¹⁾

Matti Lehmus

(s. 1974)
Liiketoiminta-alueen johtaja,
Öljytuotteet
Diplomi-insinööri, eMBA
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009

Tullut yhtiön palvelukseen 1997. Vastaa Öljytuotteet-liiketoiminta-alueesta. Toiminut aiemmin muun muassa Öljy- ja uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta-alueen johtajana 2011–2014, Öljytuotteet-liiketoiminta-alueen johtajana 2009–2010, Perusöljyt-liiketoiminnan johtajana Erikoistuotteet-toimialalla 2007–2009, liiketoiminnan kehitysjohtajana 2007 ja bensiiniviennistä ja tradingistä vastaavana päällikkönä 2004–2007 Öljynjalostus-toimialalla. Öljy- ja biopolttoaineala ry:n hallituksen puheenjohtaja.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
16 810 osaketta. ¹⁾

Panu Kopra

(s. 1972)
Liiketoiminta-alueen johtaja,
Marketing & Services
Tradenomi, MBA
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2016

Tullut yhtiön palvelukseen vuonna 1996. Vastaa Marketing & Services -liiketoiminta-alueesta. Toimi Öljyn vähittäismyynnin Suomen ja Baltian myynnistä vastaavana johtajana 2014–2015, Öljyn vähittäismyynnin Venäjän ja Baltian toimintojen johtajana 2010–2014, maajohtajana Venäjällä 2009, liiketoiminnan kehitysjohtajana Uusiutuviissa tuotteissa 2007–2008, myyntijohtajana 2006, maajohtajana Latviassa 2003–2005 sekä lukuisissa muissa tehtävissä yhtiössä.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
5 849 osaketta. ¹⁾

¹⁾ Osakeomistus Neste Oyj:ssä: omat omistukset ja määräysvalta yhteisöt.

Tuomas Hyyryläinen

(s. 1977)
Johtaja, Uudet liiketoiminnot -yksikkö
Kauppätieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012

Tullut yhtiön palvelukseen 2012. Vastaa Uudet liiketoiminnot -yksiköstä. Toimi vuosina 2014–2016 yhtiön strategiatyöstä, Market Intelligence -toiminnosta, yritysjärjestelyistä sekä uusista liiketoiminnoista vastaavana johtajana ja vuosina 2012–2014 strategiasta vastaavana johtajana. Toiminut aiemmin strategiaohtajana F-Securessa sekä erilaisissa strategiaan ja liiketoiminnan kehittämiseen liittyvissä tehtävissä Nokiassa. Nynas AB:n ja Vapo Oy:n hallitusten jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
8 709 osaketta. ¹⁾

Simo Honkanen

(s. 1958)
Vastuullisuus- ja yhteiskuntasuhdejohtaja
Kauppätieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009

Tullut yhtiön palvelukseen 2006. Vastaa yhtiön vastuullisuusasioista ja yhteiskuntasuhteista. Toiminut aiemmin markkinoinnista, sidosryhmäsuhteista ja raaka-ainehankinnasta vastaavana johtajana Uusiutuvat polttoaineet -toimialalla 2008–2009, uusista liiketoiminnoista vastaavana johtajana Komponentit-toimialalla 2006–2007 sekä sitä ennen eri tehtävissä Shellissä Suomessa ja ulkomailla. Smart & Clean -säätiön sekä Maj ja Torr Nessling -säätiön hallitusten jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
19 519 osaketta. ¹⁾

Hannele
Jakosuo-Jansson

(s. 1966)
Henkilöstö- ja turvallisuusjohtaja
Diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2006

Tullut yhtiön palvelukseen 1990. Vastaa konsernin henkilöstö- ja turvallisuusasioista. Toiminut aiemmin muun muassa Öljynjalostuksen henkilöstöjohtajana 2004–2005 ja laboratorio- ja tutkimuspäällikkönä yhtiön Teknologiakeskuksessa 1998–2004. Ahlstrom-Munksjön hallituksen jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
17 072 osaketta. ¹⁾

Osmo Kammonen

(s. 1959)
Viestintä- ja brändimarkkinointijohtaja
Oikeustieteen kandidaatti
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2004

Tullut yhtiön palvelukseen 2004. Vastaa viestinnästä ja brändimarkkinoinnista. Toiminut aiemmin muun muassa viestintä- ja sijoittajasuhdejohtajana ja -päällikkönä, tiedotuspäällikkönä ja taloustiedottajana elektroniikkateollisuuden, konepajateollisuuden, rakennusmateriaaliteollisuuden ja metsäteollisuuden yrityksissä.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
14 043 osaketta. ¹⁾

¹⁾ Osakeomistus Neste Oyj:ssä: omat omistukset ja määräysvalta yhteisöt.

Lars Peter Lindfors

(s. 1964)
Teknologiajohtaja
Tekniikan tohtori, MBA
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009

Tullut yhtiön palvelukseen 2007. Vastaa tutkimus- ja tuotekehityksestä, investointien hallinnasta, informaatioteknologiasta, hankinnasta sekä liiketoimintaprosesseista. Toiminut aiemmin yhtiön teknologia- ja strategiajohtajana 2009–2012, Tutkimus- ja teknologia -yksikön johtajana 2007–2009, Perstorp-konsernin kehitysjohtajana 2004–2007 ja tutkimuksesta, teknologiasta ja kehityksestä vastaavana johtajana 2001–2004 sekä sitä ennen Nesteellä muun muassa tutkimuksesta ja kehityksestä vastaavana päällikkönä. Fortumin säätiön ja Tekniikan edistämissäätiön hallitusten jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
14 063 osaketta. ¹⁾

Jyrki Mäki-Kala

(s. 1961)
Talous- ja rahoitusjohtaja
Kauppätieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013

Tullut yhtiön palvelukseen vuonna 2013. Vastaa konsernin strategiasta, talous- ja rahoitushallinnosta, sijoittajasuhteista sekä riskienhallinnasta. Toiminut vuosina 2005–2013 liiketoimintojen ja konsernin taloushallinnon johtotehtävissä Kemira Oyj:ssä. Työskenteli aiemmin Finnish Chemicalsin palveluksessa 1988–2005. Ilmarisen hallintoneuvoston jäsen.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
14 013 osaketta. ¹⁾

Christian Ståhlberg

(s. 1974)
Lakiasiaintohtaja
Oikeustieteen kandidaatti
Johtoryhmän jäsen toukokuusta 2017
alkaen

Tullut yhtiön palvelukseen toukokuussa 2017. Vastaa konsernin lakiasioista. Toimii johtoryhmän, hallituksen, tarkastusvaliokunnan, osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ja sidosryhmien neuvottelukunnan sihteerinä. Toiminut aiemmin lakiasiaintohtajana Rettig Groupissa 2015–2017, sekä lakimiehenä Pohjola Pankissa 2011–2014, Neste Oilissa 2007–2011 ja Roschierilla 1998–2007.

Osakeomistus Neste Oyj:ssä 31.12.2017:
0 osaketta. ¹⁾

¹⁾ Osakeomistus Neste Oyj:ssä: omat omistukset ja määräysvaltahteisöt.

Liiketoiminnan johtoryhmä

Liiketoiminnan johtoryhmä (Neste Executive Management Board, NEMB) ohjaa liiketoimintaa sekä asettaa operatiivisen toiminnan tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista.

2017

Liiketoiminnan johtoryhmä koostui toimitusjohtajasta, liiketoiminta-alueiden johtajista, talous- ja rahoitusjohtajasta sekä Uudet liiketoiminnat -yksikön johtajasta. Liiketoiminnan johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 12 kertaa.

Tilintarkastaja

Osakkeenomistajat valitsevat vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiölle tilintarkastajan. Tilintarkastajan toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä.

Tilintarkastajan tehtävänä on tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen sekä hallinnon tarkastus. Tilintarkastuskertomus kattaa konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen. Tilintarkastuskertomus on esitetty vuosikertomuksen tilinpäätösosiossa.

Tilintarkastajien palkkiot

1 000 eur	2017	2016
Tilintarkastuspalkkiot	1 326	936
Muut palkkiot	419	288
Yhteensä	1 745	1 224

2017

Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy toimi yhtiön tilintarkastajana 5.4.2017 asti päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Markku Katajisto. Yhtiökokouksessa 5.4.2017 yhtiön tilintarkastajaksi valittiin uudelleen seuraavan yhtiökokouksen loppuun asti PricewaterhouseCoopers Oy, jonka päävastuullisena tilintarkastajana toimii edelleen KHT Markku Katajisto.

Sisäinen tarkastus

Nesteen sisäinen tarkastus on riippumaton ja objektiivinen varmistus- ja konsultointitoiminto, joka on suunniteltu tuottamaan lisäarvoa Nesteen toiminnalle ja parantamaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus on osa Nesteen ohjaus- ja hallintojärjestelmää ja se tukee organisaatiota järjestelmällisesti riski- ja varmennusnäkökulmasta riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuuden arvioinnissa ja parantamisessa.

Sisäinen tarkastus arvioi tavoitteiden toteutumista, liiketoimintojen taloudellista tehokkuutta, varojen suojausta sekä lakien ja säännösten noudattamista. Kunkin tarkastuksen yhteydessä sisäinen tarkastus varmistaa, että myös organisaatorakenne ja hallintomalli mahdollistavat tehokkaan ohjauksen sekä päätöksentekojärjestelmän, sisältäen selkeät roolit ja vastuut sekä keskeiset politiikat ja ohjeistukset. Lisäksi tarkastus arvioi valvonta- ja raportointikäytäntöjen riittävyyttä.

Sisäinen tarkastus laatii vuosittain tarkastussuunnitelman ja vastaa sen toteuttamisesta. Tarkastusten perusteella sisäinen tarkastus raportoi tehdyistä havainnoista ja antaa suosituksia toiminnan parantamiseksi, lisäarvon tuottamiseksi sekä riskien hallinnoimiseksi. Nesteen strategiset ja operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät riskit ovat tarkastuksen suunnittelussa ja toteutuksessa keskeisessä roolissa. Tehokkaan ja lisäarvoa tuottavan prosessin varmistamiseksi sisäinen tarkastus tekee tiivistä yhteistyötä Nesteen muiden varmistuspalvelutoimintojen ja ylimmän johdon kanssa ja jakaa parhaita käytäntöjä prosessien sekä ohjaus- ja hallintojärjestelmän kehittämisen näkökulmasta.

Sisäinen tarkastus toteuttaa myös erikseen johdon tai tarkastusvaliokunnan kanssa sovittaessa erityistoimeksiantoja. Sisäinen tarkastus varmistaa, että Nesteen ylimmän johdon määrittämiä arvoja ja eettisiä sääntöjä noudatetaan. Nesteellä on internetsivuillaan työntekijöilleen ja muille sidosryhmille, kuten toimitusketjun toimijoille tarkoitettu

uusi ilmoituskanava, joka mahdollistaa Nesteen toimintaan liittyvien mahdollisten epäkohtien ja huolien ilmoittamisen nimettömänä. Sisäinen tarkastus vastaa ilmoitusten selvityksestä ja arvioinnista ja mahdolliset poikkeamat tai väärinkäytökset raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Nesteen sisäinen tarkastus noudattaa (IIA = Institute of Internal Auditors) sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä ammattistandardeja. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan hallituksesta muodostetulle tarkastusvaliokunnalle ja hallinnollisesti toimitusjohtajalle. Hallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja toimintasuunnitelman. Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa kuvataan ammattistandardien mukaan sisäisen tarkastuksen asema, toimintamalli, prosessit ja raportointisuhteet. Sisäisellä tarkastuksella on vuosittain tarkastusvaliokunnan jäsenten ja puheenjohtajan kanssa ainakin yksi tapaaminen ilman johdon läsnäoloa. Nesteen sisäisen tarkastuksen johtaja on vastuussa sisäisen tarkastuksen toiminnasta ja johtaa yhtiön omaa sisäisen tarkastuksen toimintoa sekä ohjaa ulkoistettuja palveluntarjoajia.

2017

Sisäisen tarkastuksen toiminto jatkoi yhteistyötä Nesteen muiden varmistus- ja palvelutoimintojen kanssa riskilähtöisen ja vaatimustenmukaisen toiminnan arviointimallin luomiseksi ja parantamiseksi.

Nesteen sisäinen tarkastus jatkoi toiminnassaan sekä omien että ulkopuolisten asiantuntijoiden hyödyntämistä tarkastustoiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi. Vuonna 2017 painopistealueita olivat Nesteen keskeiset liiketoimintaprosessit, toimipaikat, projektit sekä riskialueet sisältäen esimerkiksi merkittävät seisokit, ICT-hankkeet sekä turvallisuus- ja ympäristötoimenpiteet.

Compliance-toiminto

Neste harjoittaa liiketoimintaansa lakien, määräysten ja hyvän hallintotavan mukaisesti. Nesteen eettiset säännöt asettavat työntekijöille keskeiset noudatettavat vaatimukset. Jokaisen työntekijän tulee toimia näiden vaatimusten mukaisesti. Nesteellä vaatimustenmukaisuuden tavoitteena ei ole pelkästään lakien ja asetusten noudattaminen, vaan se myös tukee yhtiön, sen liiketoiminnan ja työntekijöiden rehellisyyttä ja eettisyyttä.

Nesteen Compliance-toiminnon tavoitteena on vahvistaa vaatimustenmukaisuuden noudattamista yhtiössä. Se auttaa Nesteen johtoa yhtiön vaatimustenmukaisuuskäytäntöjen ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Compliance-toiminto tekee tiivistä yhteistyötä Nesteen liiketoiminta-alueiden, konsernitoimintojen ja muiden sisäisten varmistustoimintojen, erityisesti riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen, kanssa. Compliance-toiminnon johtaja on Chief Compliance Officer (CCO), joka raportoi vuonna 2017 Nesteen talousjohtajalle.

CCO:n tukena on yhtiön Compliance-valiokunta, jonka tehtävänä on tehostaa hallinnon kykyä seurata vaatimustenmukaisuuteen liittyviä kysymyksiä ja varmistaa, että toimet vaatimustenmukaisuuteen liittyvien riskialteimpien alueiden turvallisuuden parantamiseksi ovat riittävät. Yhtiön Ethics-valiokunta ohjaa ja tukee eettistä toimintaa sekä petoksiin ja muihin väärinkäyttöihin liittyvää ilmoituskanavaa.

Sisäpiirihallinto

Neste noudattaa EU-asetusta markkinoiden väärinkäytöstä (596/2014), sitä täydentävää sääntelyä sekä Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta vähimmäissäännöstönä sisäpiiriasioissa. Tämän lisäksi yhtiöllä on oma sisäpiiriohje, jonka yhtiön hallitus on hyväksynyt 9.6.2016.

Yhtiön sisäpiirivastaava on yhtiön lakiasiainjohtaja, joka hoitaa sisäpiirihallintoon kuuluvia tehtäviä yhdessä sisäpiirilueteloiden hoitajan, sisäpiiriviestintävastaavan

ja hankekohtaisista sisäpiirirekistereistä vastuullisten henkilöiden kanssa. Kaikilla edellä mainituilla henkilöillä on omat varahenkilönsä. Lisäksi kunkin liiketoiminta-alueen tai toiminnon johtaja vastaa oman organisaationsa sisäpiiriasioiden valvonnasta. Yhtiö järjestää koulutusta sisäpiiriasioihin liittyvissä toimissa.

Hankekohtaisten sisäpiirirekisterien laatisesta ja ylläpitämisestä vastaa asianomaisen sisäpiirihankkeen johtaja, joka on nimetty ao. hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin.

Yhtiö on määritellyt johtohenkilöiksi yhtiön hallituksen jäsenet ja sihteerin, toimitusjohtajan sekä johtoryhmän jäsenet ja sihteerin. Näiden johtohenkilöiden sekä heidän lähipiirinsä tulee ilmoittaa yhtiön rahoitusvälineillä tai rahoitusjohdannaisilla tekemänsä omat liiketoimensa yhtiölle ja Finanssivalvonnalle viipymättä ja viimeistään kolmen työpäivän määräajassa liiketoimen toteuttamisen jälkeen. Ilmoitukset yhtiölle ja Finanssivalvonnalle voidaan tehdä osoitteessa www.neste.com/kaupat noudattaen siellä annettuja ohjeita.

Yhtiö on lisäksi nimennyt tietyt muut henkilöt yhtiön tiedollisessa ytimessä toimiviksi henkilöiksi, joilla on suorittamiensa tehtävien perusteella parempi tietämys yhtiöstä kuin markkinoilla yleisesti. Näitä henkilöitä ovat tyypillisesti osavuosikatsausta tai vuositilinpäätöstä valmistelevat, yhtiön taloudesta, taloudellisesta raportoinnista tai viestinnästä vastaavat henkilöt tai henkilöt, joilla on pääsy tällaisiin tietoihin, samoin kuin eräät muut yhtiön johtavissa tehtävissä toimivat henkilöt.

Johtohenkilöt ja tiedollisessa ytimessä toimivat henkilöt eivät saa käydä kauppaa tai toteuttaa muita liiketoimia yhtiön rahoitusvälineillä omaan tai kolmannen lukuun suoraan tai välillisesti yhtiön vuosineljänneksen tai tilikauden päättymispäivän ja sitä koskevan osavuosikatsauksen tai vuositilinpäätöksen julkistamisen välisenä ajanjaksona; kaupankäynti on kuitenkin aina kiellettyä vähintään 30 vuorokauden ajan ennen osavuosikatsauksen tai

vuositilinpäätöksen julkistamista sekä vielä ko. julkistamispäivänä (ns. suljettu ikkuna).

Yhtiö pitää lisäksi hanke- tai tapahtumakohtaista sisäpiirilueteloa kaikista henkilöistä, joilla on pääsy sisäpiiritietoon ja jotka työskentelevät yhtiölle työsopimuksen perusteella tai muutoin suorittavat tehtäviä, joiden kautta heillä on pääsy sisäpiiritietoon. Hanke- tai tapahtumakohtaiseksi sisäpiiriläiseksi katsotaan henkilöt, jotka osallistuvat sisäpiiritietoja käsittelevien hankkeiden tai tapahtumien kuten esimerkiksi yritysjärjestelyjen suunnitteluun ja valmisteluun. Hankekohdainen sisäpiiriläinen ei saa käydä kauppaa tai toteuttaa muita liiketoimia yhtiön rahoitusvälineillä hankkeen aikana.

Taloudellisen raportoinnin luotettavuuteen tähtäävien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteet

Tavoitteet

Nesteen taloudellisen raportoinnin luotettavuuteen tähtäävän sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa riittävällä tavalla taloudellisen raportoinnin oikeellisuus sekä taata sisäisten ohjeiden sekä lakien ja säädösten noudattaminen.

Nesteen taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan viitekehys pohjautuu kansainvälisen COSO-organisaation (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) julkaisemaan ohjeistukseen.

Valvontaympäristö

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Nesteen sisäisen valvonnan perustana on konsernirakenne, jossa liiketoiminta on jaettu liiketoiminta-alueisiin ja näitä tukeviin yhteisiin toimintoihin. Nesteen liiketoiminta-alueet ja taloushallinto ovat vastuussa siitä, että taloudelliseen raportointiin liittyvät kontrollit on määritelty ja että kontrollit ovat tehokkaat ja ajantasaiset. Nesteen taloudellisesta raportoinnista vastaavat taloushallinnon ja liiketoimintojen kontrollerit sekä prosessien omistajat ovat avainasemassa kehittäessään sisäistä valvontaa ja raportointikäytäntöjä. Tietyillä alueilla kontrolli- ja valvontavastuu on keskitetty konsernin taloustoiminnolle.

Nesteen arvot ja johtamisjärjestelmä sisältäen eettiset toimintaperiaatteet ovat perustana taloudelliseen raportointiin liittyvälle valvontaympäristölle. Toimitusjohtaja ja yhtiön johto vastaavat eettisten toimintaperiaatteiden ja taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden merkityksen korostamisesta. Organisaatorakenne ja resurssien allokointi on suunniteltu

valvomaan tehokkaasti taloudellista raportointia ja tehtävien eriyttämistä.

Riskien arviointi

Riskien arvioinnin edellytyksenä on, että organisaation tavoitteet on määritetty. Taloudellisessa raportoinnissa yleisenä tavoitteena on raportoinnin luotettavuus. Tämä tarkoittaa sitä, että liiketapahtumat kirjataan ja raportoidaan täydellisesti ja oikein. Riskien arviointi sisältää väärinkäytöksiin liittyvien riskien arvioinnin.

Riskien arviointiin perustuvat sisäisen valvonnan vaatimukset on määritetty taloudellisen raportoinnin sisäisiä kontroleja koskevissa konserniohjeissa (Principle and Instruction for Control over Financial Reporting).

Lisätietoja riskienhallinnan periaatteista on esitetty vuosikertomuksen [Riskienhallinta](#)-osiossa.

Kontrollitoimenpiteet

Kontrollitoimenpiteet ovat toimintaohjeita ja menettelytapoja, joita noudattamalla pyritään varmistamaan, että johdon määrittelemät, riskienhallinnan kannalta tärkeät toimenpiteet toteutetaan tehokkaasti. Taloudellisen raportoinnin kannalta tärkeimmät ohjeet ovat taloushallinnon ammattilaisille suunnatussa ohjeistossa (Finance Instructions).

Nesteen luotettavaan taloudelliseen raportointiin liittyvät kontrollitoimenpiteet on kuvattu taloudellisen raportoinnin sisäisiä kontroleja koskevissa ohjeissa (Principle and Instruction for Control over Financial Reporting). Ohjeissa esitetään vähimmäisvaatimukset kontrollitoimenpiteille, ja ne sisältävät olennaisten prosessien liiketapahtumiin sekä kuukausiraportointiprosessiin liittyviä kontroleja. Muut riskeihin ja prosesseihin liittyvät politiikat ja ohjeet on dokumentoitu osana Nesteen johtamisjärjestelmää.

Viestintä

Yhtiön viestintä tukee taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden ja täydellisyyden varmentamista. Nesteen henkilökunnalla on pääsy taloudellisen raportoinnin kannalta tärkeimpiin periaatteisiin ja ohjeisiin. Taloudellisen raportoinnin ohjeisto, joka sisältää ohjeet konsernin laskentaperiaatteista, ennustamisesta ja raportoinnista, on tärkein keino viestiä taloudelliseen raportointiin liittyviä asioita. Prosessin läpinäkyvyyden lisäämiseksi Nesteen henkilökunnalla on pääsy työkaluun, jossa sekä liiketoimintaprosessit että taloudelliset prosessit on kuvattu. Sekä ohjeiston, että prosessikuvausten dokumentointi jatkuu vuonna 2018. Lisäksi Nesteen kontroleiden verkostolla on säännöllisiä tapaamisia ja koulutusta osaamisen varmistamiseksi.

Nesteen liiketoiminta-alueet laativat johdolle säännöllisesti raportit toiminnan tuloksesta sisältäen analyysijä ja kommentteja suorituksen tasosta. Konsernin johtoryhmälle toimitetaan taloudelliset raportit kuukausittain. Väli- ja vuositilinpäätösten taloudelliset raportit käsitellään tarkastusvaliokunnan kokouksissa ja tämän jälkeen hallituksessa.

Seuranta

Kontrollien tehokkuutta seurataan säännöllisesti osana johtamista, sillä alun perin tehokas kontrolli voi muuttua tehottomaksi toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vuoksi. Myös kontroleissa saattaa tapahtua muutoksia, jotka aiheutuvat muuttuneista prosesseista, tietoteknisistä järjestelmistä tai henkilökunnasta.

Hallitus ja tarkastusvaliokunta seuraavat säännöllisesti yhtiön taloudellista tulosta ja suoriutumista. Tähän liittyy myös seuranta, onko yhtiöllä olemassa tarpeeksi prosesseja, joilla arvioidaan riskejä ja kontrollien tehokkuutta taloudellisen raportoinnin osalta kaikilla organisaatiotasolla.

Tarkastusvaliokunta valvoo yhtiön taloutta, taloudellista raportointia, riskien hallintaa sekä sisäistä tarkastusta osana yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmää. Sisäisen valvonnan puutteet kommunikoidaan ajoissa korjaavista toimenpiteistä vastuussa oleville tahoille sekä tarvittaessa johdolle ja hallitukselle.

Sisäinen tarkastus arvioi vuosittain taloudellisten raportointiprosessien sisäistä valvontaa sekä niihin liittyviä prosesseja ja menettelyitä osana liiketoimintaprosessien tarkastuksia.

2017

Vuonna 2017 sisäisen valvonnan kehityksen painopisteet olivat uuden konsernilaajuisen järjestelmän (SAP) käyttöönotto raaka-ainehankinnan ja tukitoimintojen osalta emoyhtiössä, myyntiprosessin käyttöönoton suunnittelu sekä seuranta tukevien kontrollimittareiden määrittely.

Raaka-ainehankinnan ja tukitoimintojen osalta käyttöönotto tarkoitti taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan osalta sekä prosessien että käyttövaltuuksien hallintaan liittyvien kontrollien käyttöönottoa uudessa järjestelmäympäristössä. Automaattisten kontrollien osuutta pystyttiin lisäämään uuden teknologian myötä.

Myyntiprosessin käyttöönoton suunnittelu ja alustavat testaukset tehtiin syksyllä. Tähän liittyen prosessikontrollien suunnittelu toteutettiin osana kokonaissuunnitelmaa.

Kontrollien seurannan tukemiseksi prosessi- ja kontrollimittareiden suunnittelu aloitettiin syksyllä. Tavoitteena on mittaroinnin automatisoinnin lisääminen sekä kattavuuden että esitystavan kehittäminen.

Taloudellisen raportoinnin sisäinen valvonta

Yhtiön sisäistä valvontaa ylläpidetään ja kehitetään liiketoiminnan ja talouden yhteistyönä. Kehityksen painopisteitä tarkastellaan vuosittain.

Suoritusjohtamisprosessi

Suoritusjohtamisprosessilla on tärkeä tehtävä konsernin strategisten tavoitteiden saavuttamisessa ja suorituskulttuurin vahvistamisessa. Neste on siirtynyt kehittämään suoritusjohtamista kohti ketterämpää, päivittäistä toimintaa tukevaa mallia.

Suoritusjohtaminen on päivittäisjohtamista, jonka avulla yksilöt, tiimit, yksiköt ja yhtiö voivat saavuttaa valitut strategiset tavoitteensa ja kehittää organisaation kyvykkyyttä. Sen avulla varmistetaan, että kaikki tietävät yhtiön arvot ja tavoitteet, omat lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteensa sekä sen, mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yksilön ja tiimien tavoitteet perustuvat Nesteen strategiaan ja toimintatapaan. Työhyvinvoinnin ja hyvän päivittäisjohtamisen välillä on selvä yhteys.

Nesteen päivittäisen suoritusjohtamisen keskeisenä lähtökohtana on:

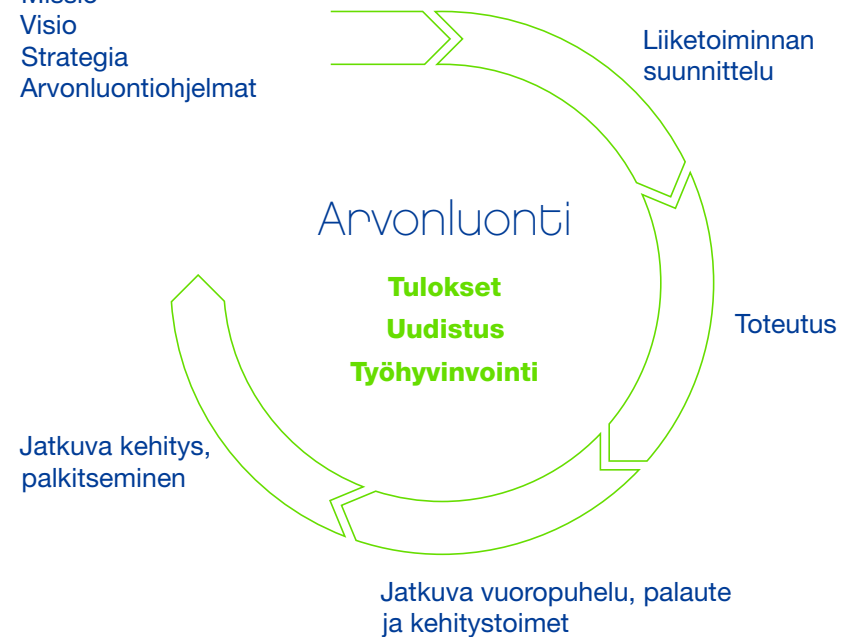
- asettaa haastavia tavoitteita ja seurata niiden toteutumista
- tukea tavoitteiden saavuttamisessa ajantasaisen palautteen avulla
- arvioida omaa toimintaa ja saavutettuja tuloksia
- kehittää toimintatapoja ja ottaa vastuuta oman osaamisen kehittämisestä
- käydä henkilökohtaiset kehityskeskustelut ja päivittäistä työtä tukevia keskusteluita.

Suoritusjohtaminen päivittäisessä työssä

Suoritusjohtamisprosessi

Missio
Visio
Strategia
Arvonluotiohjelmat

Taloudellisen raportoinnin näkökulmasta Nesteen suoritusjohtamisen prosessi koostuu johdon kuukausiraportoinnista, liiketoiminnan vuosineljänneksittäin tehtävästä suorituksen arvioinnista sekä puolivuositaisesta yhteisten toimintojen arvioinnista.

Tuloksia, kuukausiraporteista saatavaa tietoa ja suoritusta koskevia arvioita verrataan konsernitasolla strategiaan

tavoitteisiin, liiketoimintasuunnitelmiin, analyyseihin ja suunniteltuihin korjaaviin toimenpiteisiin ympäri vuoden.

Liiketoiminta-alueet ja yhteiset toiminnot noudattavat samaa periaatetta, mutta keskittyvät enemmän yksityiskohtaiseen analyysiin ja korjaavien toimenpiteiden määrittämiseen sekä jatkuvaan parantamiseen, toimenpiteiden priorisointiin ja kehitysprojekteihin.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteet ja laajuus

Nesteelle riskienhallinta on erottamaton osa päivittäisiä johtamisprosesseja ja hyvää hallinnointia. Liiketoimintaan liittyy epävarmuustekijöitä eli riskejä, jotka voivat toteutessaan vaikuttaa joko positiivisesti tai negatiivisesti yhtiön toimintaan. Järjestelmälliset käytännöt riskien hallitsemiseksi ovat Nesteen tapa varmistaa, että se onnistuu saavuttamaan asettamansa strategiset tavoitteet ja liiketoiminnalliset päämäärät samalla, kun se pystyy jatkamaan toimintojaan keskeytyksittä muuttuvassa liiketoimintaympäristössä.

Nesteen riskienhallintakäytännöille ominaisina voidaan pitää seuraavia periaatteita:

- Yhtiö korostaa riskitietoista kulttuuria ja riskien aktiivista hallintaa.
- Riskienhallinta on jatkuva prosessi, jonka tarkoituksena on luoda yritykselle lisäarvoa.
- Riskienhallinnan tarkoituksena on analysoida ja hallita liiketoimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Nesteen kilpailuedun lähtökohtana on liiketoiminnallisten mahdollisuuksien hyödyntäminen ja uhkien rajoittaminen.
- Riskienhallinta on olennainen osa toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja operatiivisia prosesseja, ja riskienhallinnan roolit ja vastuut on määritelty selkeästi.
- Riskienhallinnallisten toimenpiteiden ja kontrollien asianmukaisuutta seurataan järjestelmällisesti.

Riskienhallinnan periaatteet

Riskienhallinnan puitteet ja periaatteet on määritelty hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa (Corporate risk management policy). Poliittikkaa täydentävät eri riskialueita koskevat yksityiskohtaisemmat riskienhallintamenetelyt ja -ohjeet.

Nesteen riskienhallintaa toteutetaan kansainvälisen riskienhallintastandardin ISO 31000:2009 mukaisesti.

Nesteen riskienhallintamallissa riskit luokitellaan ulkoisiin, strategiaan ja luonteeltaan operatiivisempiin riskeihin, jotka ovat useimmissa tapauksissa ehkäistävissä.

- Ulkoisten riskien luonteeseen kuuluu, että Neste ei voi täysin vaikuttaa niihin tai ohjailta niitä. Tärkeimpiä riskiluokkia ovat ulkoisen toimintaympäristön muutokset sekä kumppanuusverkostoon liittyvät riskit.

- Strategiset riskit liittyvät strategiaan valintoihin, strategian täytäntöönpanoon ja liiketoiminnan kannalta merkittävien projektien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Strategiseen epävarmuuteen liittyy tyypillisesti sekä hyödyn että negatiivisen toteuman mahdollisuus.
- Kolmas riskiluokka koostuu useista erityyppisistä riskeistä, jotka ovat useimmiten hallittavissa. Yleisesti ottaen Neste ei saa näiden riskien ottamisesta kilpailuetua.

Riskienhallinnan ohjausmalli

Vastuu riskienhallinnan valvonnasta on viime kädessä Nesteen hallituksella. Tässä roolissa hallituksen tehtäviin kuuluu esimerkiksi konsernin riskinottohalukkuuden vahvistaminen ja riskienhallintapolitiikan hyväksyminen.

Riskienhallintaprosessin käytännön toteutus, kehittäminen ja seuranta perustuvat kolmen puolustuslinjan malliin. Roolit ja vastuut jakautuvat puolustuslinjoittain seuraavasti:

1. Puolustuslinja

Osana ensimmäistä puolustuslinjaa Nesteen toimitusjohtajalla ja Nesteen johtoryhmällä on kokonaisvastuu asianmukaisen riskienhallinnan järjestämisestä. Käytännössä liiketoiminta-alueet ja yhteiset toiminnot ottavat ja hallitsevat riskejä. Nesteen riskiasiantuntijoiden verkosto varmistaa eri riskilajeja koskevan asiantuntemuksen ja huolehtii siitä, että keskustelu riskeistä on osa päivittäistä johtamista.

2. Puolustuslinja

Toisen puolustuslinjan toimijoiden roolina on riskienhallinnan toteutuksen tukeminen sekä riskienhallinnan prosessien ja työvälineiden kehittäminen.

Talousjohtajan johdolla toimiva Compliance-toimikunta pyrkii varmistamaan asianmukaisen valvonnan ja edistämään prosessien tehokkuutta ulkoiseen ja sisäiseen vaatimustenmukaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Valiokunta myös varmistaa, että riskienhallinnalliset toimet ovat riittäviä korkean riskin alueilla.

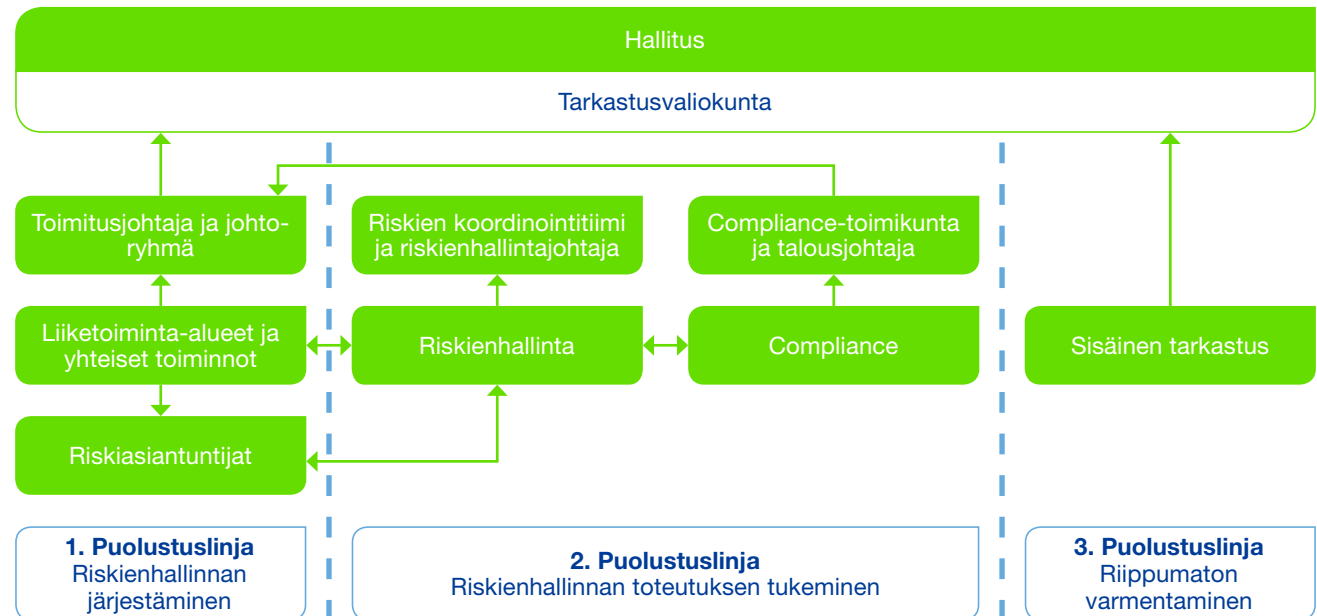
Riskienhallintajohtajaa tukeva riskien koordinoitintimi on työryhmä, joka pyrkii varmistamaan Nesteen riskienhallintakäytäntöjen vaikuttavuuden ja tehokkuuden. Tiimi ohjaa riskienhallintaperiaatteiden, -välineiden ja -prosessien kehittämistä.

Konsernin riskienhallintatiimin tehtävänä on varmistaa, että yhtiön riskienhallintaa toteutetaan johdonmukaisella ja tehokkaalla tavalla. Konsernin riskienhallinnan vastuulla on myös riskienhallintakäytäntöjen ja -välineiden kehittäminen.

3. Puolustuslinja

Sisäinen tarkastus arvioi yhtiötasolla määritellyn riskienhallinnan viitekehyksen, roolien ja käytäntöjen toimivuutta ja tehokkuutta. Lisäksi sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta yksityiskohtaisemmin kunkin tarkastuksen kohteena olevilla alueilla. Sisäinen tarkastus myös antaa kehityssuosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi.

Riskienhallinta

Riskien raportointi

Riskiraportoinnin yleisenä tavoitteena on mahdollisimman läpinäkyvä, kattava ja johdonmukainen kuva eri riskialueiden merkittävyydestä Nesteen liiketoiminnan kannalta.

Riskeihin liittyvää viestintää toteutetaan kiinteänä osana strategista suunnittelua ja suorituksen johtamista.

Muodollinen riskiraportointi suunnataan liiketoimintojen ja yhteisten toimintojen johtoryhmille, Nesteen johtoryhmälle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Konsernin riskienhallintatiimi vastaa riskitiedon kokoamisesta kunkin sidosryhmän tarpeiden mukaisesti.

Nesteen liiketoimintaan liittyvät riskit

Nesteen liiketoiminta altistaa yhtiön erilaisille riskitekijöille, jotka liittyvät ulkoiseen toimintaympäristöön, sisäiseen päätöksentekoon ja toimintaprosesseihin sekä käytössä oleviin järjestelmiin.

Nesteen liiketoimintojen erilaisen luonteen vuoksi myös yksiköiden suurimmat riskitekijät ovat erilaisia. Esimerkiksi lainsäädäntöön, teknologiaan ja aineettomiin oikeuksiin sekä raaka-aineen toimituksiin liittyvät riskit saavat todennäköisesti suuremman painoarvon Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnassa kuin perinteisessä öljynjalostuksessa.

Nesteen merkittävimmät riskitekijät liittyvät jäljempänä mainittuihin alueisiin. Mikä tahansa riskeistä voi joko yksinään tai yhdessä muiden kanssa heikentää merkittävästi Nesteen liiketoiminnan edellytyksiä, taloudellista asemaa, toiminnan tuloksellisuutta ja tulevaisuudennäkymiä.

Ulkoiset riskit – geopolitiikka

Muutaman viime vuoden aikana maailmantalouden yleinen epävarmuus on heijastunut sekä öljymarkkinoihin yleisesti, että markkinoihin jotka ovat keskeisiä Nesteen liiketoiminnan kannalta.

Euroopan unionin alueella Brexit ja muut jäsenvaltioiden taloudelliseen tai poliittiseen kehitykseen liittyvät muutokset voivat vaikuttaa myös Nesteen edellytyksiin hankkia raaka-aineita ja myydä lopputuotteita. Yhdysvalloissa uusiutuvien polttoaineiden standardeja ja mahdollisia tuontituloja koskeva keskustelu luo epävarmuutta myös Nesteen liiketoiminnalle.

Lisäksi geopolittiset jännitteet voivat vaikuttaa kielteisesti Nesteen liiketoimintaan. Esimerkiksi Venäjään kohdistettujen kauppapolittisten pakotteiden uusinta tai muut vastaavat toimet voivat rajoittaa Nesteen mahdollisuuksia hankkia venäläistä raakaöljyä ja muita syöttöaineita.

Ulkoiset riskit – luonnonkatastrofit

Alttiutta erityyppisille luonnonilmiöille voidaan pitää öljy- ja energiatoimialalle tyypillisenä riskinä. Nesteen liiketoiminnan kannalta erilaisten luonnonkatastrofiin aiheuttama suora riski on kuitenkin suhteellisen pieni. Esimerkiksi vuoden 2017 loppupuolella tuhoa aiheuttaneiden hurrikaanien Harveyn, Marian ja Irman vaikutukset Nesteen liiketoimintaan olivat ensisijaisesti positiivisia, koska lopputuotteiden hinnat Yhdysvalloissa nousivat paikallisten öljynjalostajien rajoitettua tuotantoaan.

Ulkoiset riskit – lait ja sääntely

Sääntelyn muutokset ovat Nesteen liiketoiminta-alueille sekä mahdollisuus että uhka. Nesteen toiminta ja tuotteet ovat laajan sääntelyn alaisia (esimerkiksi ympäristöön, henkilö- ja prosessiturvallisuuteen sekä kestäväan kehitykseen liittyvä sääntely). Jatkuvasti lisääntyvä sääntely muun muassa hyödykekaupankäynnin, tietosuojaan ja jäljitettävyyssvaatimusten alueella on haaste koko toimialalle.

Toisaalta erityisesti Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta hyötyy biopolttoaineita ja uusiutuvia polttoaineita koskevan regulaation kehityksestä (esimerkiksi biomassaosuutta koskevat velvoitteet). Varsinkin Euroopan unionin ja

Riskeihin liittyvää viestintää toteutetaan kiinteänä osana strategista suunnittelua ja suorituksen johtamista.

Yhdysvaltojen säännösten muutokset voivat vaikuttaa uusiutuvien tuotteiden kysynnän kasvun sekä vaihtoehdoisten syöttöaineiden hyödyntämisen nopeuteen.

Strategisiin valintoihin ja strategian toteuttamiseen liittyvät riskit

Suurin osa strategisista riskeistä liittyy tehtyjen strategisten valintojen toteuttamiskelpoisuuteen ja strategian toteuttamisen riskialttiuteen. Mahdollisuudet ja uhat voivat perustua kilpailuympäristön muutoksiin tai sisäiseen päätöksentekoon ja teknologian käyttöön.

Nesteen kilpailuasema valituilla tärkeimmillä markkinoilla on hyvä. Nesteen kehittämä NEXBTL-tuotantoteknologia on kaupallisesti käyttöönotettu teknologia laadukkaan dieselin tuottamiseksi uusiutuvista raaka-aineista. Tämän kilpailuaseman säilyminen ei ole kuitenkaan varmaa, kun markkinoille tulee uusia toimijoita, asiakkaiden vaatimukset ja tarpeet muuttuvat tai kun nykyiset kilpailijat kehittävät omia teknologioitaan. Dieselin tuotantoteknologioiden kehittämisen lisäksi myös moottoritekniikan tai vaihtoehtoisten käyttövoimien kehitys voi olla odotettua nopeampaa.

Johtajuusaseman ylläpito edellyttää kykyä kyseenalaistaa olemassa olevia liiketoimintamalleja, vahvaa panostusta tutkimustyöhön sekä halua kehittää operaatioita edelleen.

Nesteen ylimmän johdon, henkilöstön ja kumppaneiden jatkuva panos on olennaisen tärkeää yhtiön menestymiselle.

Osaajista käytävä ankara kilpailu aiheuttaa riskin, että Neste ei ehkä onnistu palkkaamaan ja pitämään palveluksessaan erittäin ammattitaitoista henkilöstöä, joka on tarpeen strategian toteuttamista ja menestyksellistä toimintaa varten. Lisäksi on riskinä, että Neste ei pysty luomaan ja ylläpitämään tulevaisuuden menestyksen kannalta olennaisia kumppanuusverkostoja.

Projektiriskit

Onnistuneella projektityöllä on keskeinen rooli Nesteen strategian jalkautuksessa, operatiivisessa kehityksessä ja prosessien digitalisoinnissa. Merkittävät viiveet projektien suunnittelussa tai toteutuksessa voivat heikentää toimintojen tehokkuutta tai vaikeuttaa kilpailuaseman ylläpitoa.

Liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyvät riskit

Nesteen liiketoiminnot ovat huomattavan riippuvaisia fossiilisen polttoaineen jalostamoista Suomessa (Porvoo ja Naantali) sekä uusiutuvan dieselin jalostamoista Singaporessa ja Alankomaissa (Rotterdam). Nesteen perinteisissä öljynjalostamoissa toteutetaan huoltoseisokki joka viides vuosi. Suunnitellut ja mahdolliset odottamattomat seisokit vaikuttavat jalostustoiminnan jatkuvuuteen.

Nesteen vuokraamat tai omistamat alukset ovat alttiina riskeille, kuten havereille, ympäristökatastrofeille sekä lastin ja omaisuuden vaurioitumisille tai menetyksille. Tällaiset tapahtumat voivat johtua monista tekijöistä, kuten epäsuotuisista sääolosuhteista tai mekaanisista vioista.

Nesteellä on vakuutukset omaisuusvahinkojen, liiketoiminnan keskeytymisen ja havereiden aiheuttamien taloudellisten menetysten varalta. Vakuutukset eivät kuitenkaan kata kaikkia mahdollisia tappioita, ja siksi toiminnalliset katastrofit tai tahallinen sabotaasi voivat aiheuttaa Nesteelle huomattavaa vahinkoa.

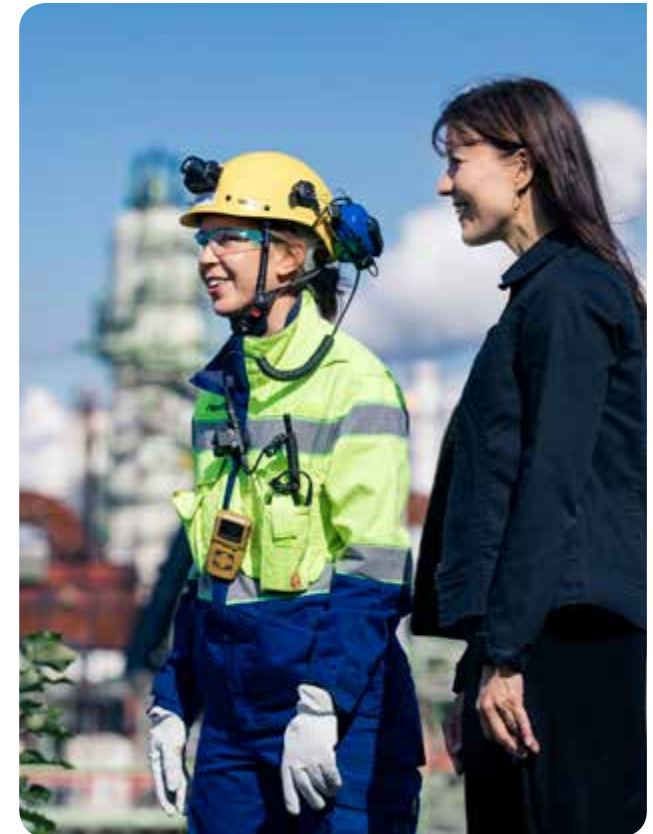
Nesteen ylimmän johdon, henkilöstön ja kumppaneiden jatkuva panos on olennaisen tärkeää yhtiön menestymiselle.

Markkinariskit

Öljymarkkinat ovat olleet hyvin vaihtelevat, ja vaihtelevan markkinatilanteen odotetaan jatkuvan. Öljymarkkinoiden yleinen heilahtelu voi aiheuttaa raakaöljyn ja syöttöaineiden hintoihin odottamattomia muutoksia.

Nesteen taloudellinen tulos riippuu ennen kaikkea jalostettujen öljytuotteiden ja uusiutuvien tuotteiden hintojen sekä raakaöljyn, erilaisten kasviöljyjen ja muiden käytettävien raaka-aineiden hintojen välisestä hintaerosta eli marginaalista. Historiallisesti jalostusmarginaalit ovat vaihdelleet ja todennäköisesti ne vaihtelevat myös tulevaisuudessa. Jalostusmarginaaleihin eniten vaikuttavia tekijöitä ovat seuraavat:

- Raaka-aineiden ja tuotteiden kokonaiskysynnän ja -tarjonnan muutokset.
- Yksittäisten raaka-aineiden ja tuotteiden kysynnän ja tarjonnan muutokset.
- Raaka-aineiden ja tuotteiden hintojen heilahtelut.
- Maailmanlaajuisen jalostuskapasiteetin kehitys ja etenkin Nesteen tuottamien öljytuotteiden ja uusiutuvien tuotteiden kaltaisten tuotteiden jalostuskapasiteetin kehitys.

Osana raaka-ainehintojen vaihteluun liittyvien riskien hallintaa Neste käyttää asemansa turvaamiseen johdannais-instrumentteja.

Neste on altis valuuttakurssien muutoksille siksi, että suurin osa myynnistä on hinnoiteltu Yhdysvaltain dollareina, kun taas toimintakustannukset (paitsi raaka-aineiden hankinta) kirjataan euroina. Neste lieventää valuuttakurssien vaihteluun liittyviä epävarmuustekijöitä suojaamalla sopimusten mukaiseen ja ennakoituun kassavirtaan ja taseeseen kohdistuvat valuuttariskit.

Lisätietoja markkinariskeistä on esitetty vuosikertomuksen osassa [Tilinpäätös, liitetieto 3](#).

Luottoriski

Luotto- ja vastapuoliriskit syntyvät myynnistä, suojauksista ja tradingtransaktioista sekä kassavarojen sijoittamisesta. Riski liittyy vastapuolen mahdolliseen kyvyttömyyteen täyttää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa, ja se on siksi sidoksissa vastapuolen luottokelpoisuuteen ja transaktion suuruuteen.

Riskin hallitsemiseksi Nesteellä on käytössä systemaattiset toimintatavat vastapuolten valintaan ja valvontaan.

Kyberriski

Digitalisaatio ja uudet teknologiat (muun muassa sensorit, miehittämättömät lennokit ja virtuaalikypärät) tarjoavat mahdollisuuksia toiminnan tehostamiseen sekä automaation lisäämiseen vaarallisilla tai virheherkillä alueilla.

Samanaikaisesti kyberhyökkäysten kehittyneisyys ja toimialan yhtiöitä vastaan suunnattujen hyökkäysten määrän lisääntyminen ovat huolenaihe myös Nesteelle. Kyberriskit lisäävät muiden riskien vaikutusta ja voivat myös yksittäisinä riskeinä aiheuttaa merkittävää haittaa Nesteen maineelle tai vaarantaa toimintojen jatkuvuuden.

Riskienhallinnan painopisteet vuonna 2017

Vuoden 2017 aikana erityiset riskienhallinnan hankkeet keskittyivät järjestelmämuutoksiin, liiketoimintamallien kehitykseen, markkinariskien hallintaan ja tietosuojariskien arviointiin.

Nesteen liiketoiminnan tai kumppaniverkoston vastuullisuuteen liittyviä riskejä on arvioitu perinteisesti osana Nesteen riskienhallinnan vuosisyklää, jota yhtiön riskienhallintatiimi on koordinoit. Vuonna 2017 toteutettiin tiettyihin vastuullisuuden osa-alueisiin kohdistuva erillinen riskikartoitus, jonka kautta varmistettiin, että Neste huomioi viestinnässään muuta kuin taloudellista raportointia koskevan direktiivin vaatimukset. Sisäistä riskiarviota täydennettiin ulkopuolisella arvioinnilla. Merkittävimmät vastuullisuusriskit on raportoitu osana [hallituksen vuosikertomusta](#).

Vuoden 2017 aikana erityiset riskienhallinnan hankkeet keskittyivät järjestelmämuutoksiin, liiketoimintamallien kehitykseen, markkinariskien hallintaan ja tietosuojariskien arviointiin.

Nesteen palkka- ja palkkioselvitys 2017

Arvoisa osakkeenomistaja,

Uudistimme palkka- ja palkkioselvitystä vuonna 2016 mm. avaamalla toimitusjohtajan suorituspalkitsemiseen liittyviä mittareita, niiden painoarvoja ja toisaalta saavutettuja tuloksia. Tänä vuonna selvitys on rakenteeltaan ja sisällöltään viime vuotta vastaava, mutta tiedostamme, että seuraavan kahden vuoden aikana on sisältöä edelleen tarkennettava, kun selviää, miten keväällä 2017 muutettu EU-direktiivi osakkeenomistajien oikeuksista pannaan täytäntöön Suomessa.

Lähestymistapamme

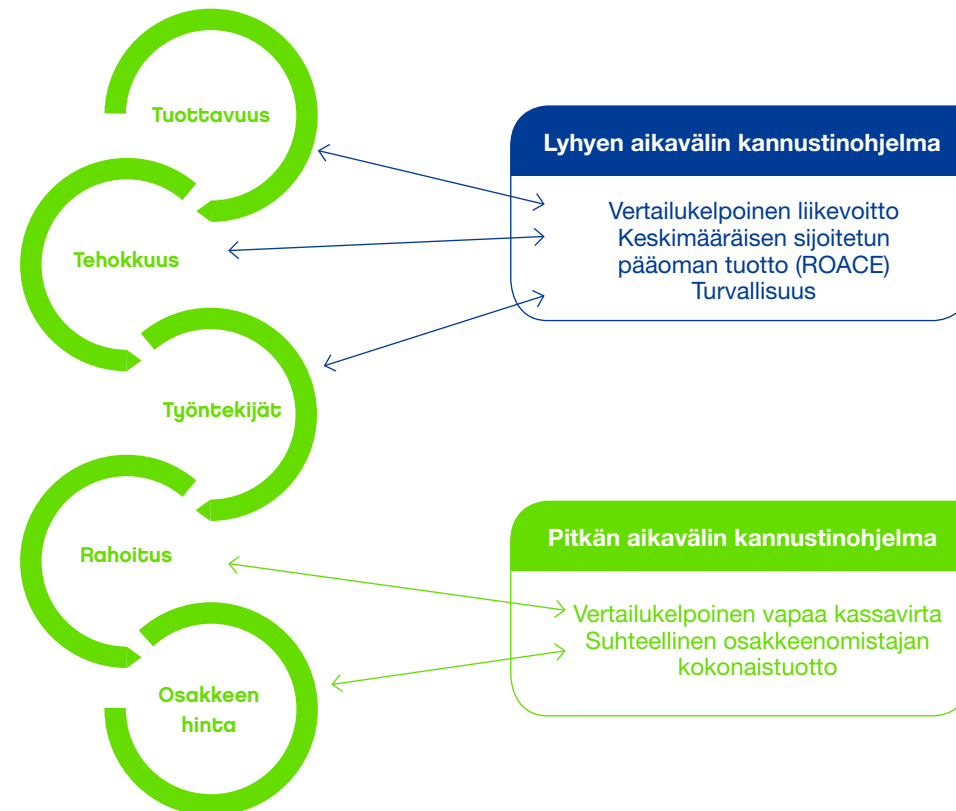
Palkitsemiskäytännön tarkoituksena on:

- **Suorituskyvyn varmistaminen** – kansainvälisen tason operatiivinen ja taloudellinen toiminta.
- **Arvojen mukaisen toiminnan tukeminen** – Neste on vastuullinen työnantaja ja kannustaa työntekijöitään kantamaan vastuunsa sitoumuksistaan. Välitämme muiden hyvinvoinnista ja varmistamme, että toimintamme epäsuotuisat vaikutukset ympäristölle ja yhteiskunnalle ovat mahdollisimman pienet.
- **Yksilöiden ja tiimien vastuunoton korostaminen** – tavoitteenamme on rehellinen ja avoin ilmapiiri. Kilpailukykyimme perustuu siihen, että löydämme parempia ratkaisuja erilaisia kokemustaustoja ja ajattelutapoja yhdistämällä.
- **Oikeudenmukaisuus ja läpinäkyvyys** – asetamme tiukkoja tavoitteita ja iloitemme menestyksestä, kun ne saavutetaan.

Palkitsemisjärjestelmän rakenne

Nesteen tavoitteena ei ole olla palkkajohtaja, mutta yhtiön on pystyttävä kilpailemaan osaavista työntekijöistä ja johdosta. Palkat ja palkitsemisjärjestelmät muodostavat

Suorituksen mittaaminen Nesteellä

yhden osan kokonaisuutta, jolla tähän pyritään. Avainhenkilöiden valinta ja suoritusten arviointi, ja suorituksiin perustuva palkitseminen, tehtäväkierto ja seuraajasuunnitelu sekä koko henkilöstön osaaminen ja asianmukainen palkitseminen ovat keskeisiä menestyksellemme nyt ja vastaisuudessa. Arvioimme, että tekemämme linjaukset ja ratkaisut palkitsemisen alueella ovat tukeneet yhtiön menestystä.

Suuri osa toimitusjohtajalle ja avaintehtävissä toimiville henkilöille maksettavasta palkkiosta perustuu palkan muuttuvaan osaan, jotta varmistutaan siitä, että suorituskyvyn ja palkkioiden välillä on vahva yhteys.

Kannustinohjelmissä käytettävät suorituskyvykriteerit ovat yhteydessä liiketoimintastrategiamme toteuttamiseen. Lisäksi otamme huomioon sekä johdon että osakkeenomistajien edun tarjoamalla pitkän aikavälin kannustinohjelman palkkioita osakkeina ja vaatimalla, että toimitusjohtajalla ja johtoryhmän jäsenillä on tietty minimimäärä Nesteen osakkeita. Vuoden 2017 lopussa kaikilla johtoryhmän jäsenillä lukuun ottamatta tuoreinta johtoryhmän jäsentä, toukuussa aloittanutta lakiasianjohtajaa, oli omistuksessaan yli kiinteätä vuosiansiota vastaava määrä yhtiön osakkeita.

Haluamme palkita kaikki työntekijämme hyvistä suorituksista, sillä uskomme, että reilu korvaus motivoi työntekijöitä tekemään työnsä entistäkin paremmin. Näin ollen kaikki työntekijämme pääsevät osallisiksi lyhyen aikavälin kannustinohjelmiin. Vuonna 2017 maksoimme palkkiota henkilöstölle 35 miljoonaa euroa ohjelmien sekä henkilöstörahasen kautta. Summa vastaa noin 4 % vertailukelpoisesta liikevoitosta vuodelta 2017.

Palkitseminen vuodesta 2017

Viimeksi kuluneiden parin vuoden aikana yhtiön tuottavuus on parantunut huomattavasti ja yhtiörakenne on muuttunut monialaisemmaksi ja kansainvälisemmäksi. Tämä positiivinen kehitys näkyy toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten

saamissa suorituksessa perustuvissa sekä lyhyen että pitkän aikavälin kannustinohjelmien mukaisissa palkkioissa. Myös yhtiön osakkeen hinta on noin kaksinkertaistunut viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana, ja olemme pystyneet maksamaan osinkoa osakkeenomistajille osinkopolitiikkamme mukaisesti kasvun ja liiketoiminnan kehityksen siitä kärsimättä.

- Nesteen hallitus on harkinnut oikeaksi ottaa huomioon vuonna 2016 voimaan tulleet Suomen valtion kannustinohjeet. Vuonna 2017, kuten myös vuonna 2016, toimitusjohtajan ja joidenkin johtoryhmän jäsenten pitkän aikavälin kannustinohjelman mukaisia palkkioita rajoitettiin, jotta voitiin varmistaa, että kannustimien kokonaisarvo (sekä lyhyen että pitkän aikavälin ohjelman mukaisten) ei ylittäisi heidän vuosittaista kiinteää peruspalkkaansa yli 1,2-kertaisesti. Toimitusjohtajalle ei annettu palkankorotusta ja muiden johtoryhmän jäsenten palkankorotukset olivat maltillisia ja perustuivat uusiin rooleihin ja vastuisiin.
- Lyhyen aikavälin kannustinohjelmaan lisättiin uusi turvallisuuteen liittyvä mittari. Konsernitason sekä Öljytuotteiden ja Uusiutuvien tuotteiden lääkinällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuuden miljoonaa työtuntia kohden mukaan lukien urakoitsijat (TRIF, Total Recordable Injury Frequency) on tarkasteltu myös prosessiturvallisuustapahtumien taajuutta miljoonaa työtuntia kohden (PSER, Process Safety Event Rate). Turvallisuus on strategiamme kannalta elintärkeä asia ja halusimme varmistua siitä, että parannamme turvallisuutta koko ajan.
- Vuosien 2017–2019 pitkän aikavälin kannustinohjelman tavoitepalkkiomahdollisuutta pienennettiin 40 %:sta 30 %:iin palkasta toimitusjohtajan ja ylimmän johdon osalta. Lisäksi ohjelman mukaisesti luovutettujen osakkeiden myyntikieltojaksoa lyhennettiin kolmesta yhteen vuoteen.

- Yhtiökokouksessa 2017 esitimme aikaisempaa laajemmin yhtiön palkitsemispolitiikan päärakenteen ja perustelimme toimitusjohtajan toteutuneen tulospalkitsemisen sekä yhtenä kokonaisuutena johtoryhmän toteutuneen tulospalkitsemisen.

Vuoden 2018 palkitsemiskäytäntö

Vuoden 2017 aikana valiokunta tarkisti palkitsemisperiaatteet, jotta varmistuttiin siitä, että se on yhä tavoitteiden mukainen ja tukee liiketoimintastrategiaa. Olennaisia muutoksia ei tehty.

Vuoden 2018 palkitsemiskäytäntöjä jatketaan vuonna 2017 tehtyjen päätösten pohjalta.

- Lyhyen aikavälin kannustinohjelmassa konsernitason pidetään samat mittarit kuin 2017: Vertailukelpoinen liikevoitto, keskimääräinen sijoitetun pääoman tuotto (ROACE) sekä lääkinällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohden mukaan lukien urakoitsijat (TRIF, Total Recordable Injury Frequency) ja prosessiturvallisuustapahtumien taajuus miljoonaa työtuntia kohden (PSER, Process Safety Event Rate).
- Pitkän aikavälin kannustinohjelmassa mittarit pidettiin myös samoina kuin kahtena aikaisempana vuonna: vertailukelpoinen vapaa kassavirta sekä suhteellinen osakkeenomistajan kokonaistuotto. Uusimman 2018–2020 -ohjelman osallistujien määrää päätettiin kuitenkin kasvattaa noin 100 henkilöstä noin 130 henkilöön tukemaan kasvustrategian toteuttamista.
- Osana normaalia vuosikelloa tarkasteltiin johtoryhmän peruspalkkoja ja kokonaispalkitsemista. Toimitusjohtajan peruspalkkaa nostettiin 1,6 % ja myös osalle johtoryhmän jäseniä kohdistettiin maltillisia korotuksia 1.1.2018 alkaen.

Palkitsemisesta raportointi

Palkka- ja palkitsemisraportti on jaettu neljään osaan seuraavasti:

1. **Kirje henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta.** Tässä osassa tuodaan esiin henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan tärkeimmät toimet ja päätökset vuoden ajalta. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta raportoi hallitukselle, joka tekee lopulliset päätökset valiokunnan ehdotusten pohjalta.
2. **Raportti Nesteen johdon palkitsemiskäytännöistä.** Tässä osassa selitetään, miten johdon palkitsemiskäytäntöä suorituskriteereineen käytetään toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten palkitsemistason määrittämiseen tulevien tilikausien aikana. Osassa kuvataan myös johdon palkitsemisperiaatteita.

3. **Nesteen johdon vuosittainen palkitsemisraportti.**

Tässä osassa on kattava selvitys Nesteen toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta yhtiön viimeisimmän tilikauden taloudelliseen ja operatiiviseen tulokseen suhteutettuna.

4. **Nesteen hallituksen palkitsemiselonteko.** Tässä osiossa kuvataan Nesteen hallitukselle viimeisimmän tilikauden aikana maksetut palkkiot ja kerrotaan, miten palkkiotasot ovat muuttuneet viimeksi kuluneiden vuosien aikana. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta vastaa Nesteen hallituksen jäsenten palkkioehdotusten esittelystä yhtiökokouksen hyväksyttäväksi.

Jorma Eloranta

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja

Raportti Nesteen johdon palkitsemiskäytännöistä

Periaatteet ohjaavat toimintaamme

Käymme läpi yhtiön palkitsemisperiaatteet säännöllisesti. Vuoden 2014 alussa käyttöön otetut palkitsemisperiaatteet säilyivät muuttumattomina, sillä päivityksiä ei katsottu tarpeellisiksi vuoden 2017 tarkastelussa. Nämä neljä periaatetta ovat koko yhtiön palkitsemisohjelmien taustalla, ja niiden peruspilareina toimivat oikeudenmukaisuus ja suorituksesta maksaminen.

Haluamme tunnistaa ja palkita hyvät suoritukset ja vastuullisen toiminnan, joka tukee konsernin strategisten tavoitteiden saavuttamista ja liiketoiminnan pitkän aikavälin kestävästä kehitystä.

Nesteen johtoryhmän ja johdon palkitsemisperiaatteet

Hallitus ottaa henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan valmistelun pohjalta johtoryhmän ja johdon palkkioita määrittäessään huomioon seuraavat tavoitteet:

- Palkkioiden tulee olla riittävän suuria houkuttelemaan ja pitämään palveluksessamme johdon henkilöitä, joilla on strategisten tavoitteidemme saavuttamiseen tarvittavaa osaamista ja kokemusta, mutta samalla taloudellisesti järkeviä yhtiön kannalta, jottei yhtiön kilpailukykyinen kustannusrakenne vaarannu.
- Yhtiön tehokas toiminta maailmanlaajuisessa ympäristössä edellyttää, että palkkiot ovat oikeudenmukaiset ja kilpailukykyiset niillä kansainvälisillä markkinoilla, joilla yhtiö toimii. Peruspalkkojen ja muiden palkanosien tulee perustua paikallisiin markkinoihin, ja niiden tulee olla riittävät houkuttelemaan palvelukseemme tärkeää johtamisoosaamista.
- Palkitsemisessa tulee ottaa huomioon asianmukainen palkkioiden kiinteiden ja työsuoritukseen perustuvien osien suhde, joka tukee lyhyt- ja pitkäaikaisen suorituskäytännön parantamista sekä joustavan kulurakenteen

ylläpitoa ja joka auttaa välttämään kannustamista liialliseen riskinottoon.

- Lisäksi palkitsemisen tulee ohjata ja kannustaa haastavien strategisten, operatiivisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.
- Ylimmän johdon edun tulee sopia yhteen yhtiön sekä sen laajan kotimaisen ja kansainvälisen sidosryhmäpohjan edun kanssa.
- Johdon palkitsemiskäytännön tulee noudattaa Nesteen työntekijöiden maailmanlaajuisesti voimassa olevia yleisiä palkkausperiaatteita.
- Neste pyrkii aina kohtelemaan johtoaan ja organisaationsa avainhenkilöitä tasavertaisesti ja puolueettomasti sukupuoleen, syntyperään, ikään, uskontoon, poliittiseen kantaan ja muihin vastaaviin seikkoihin katsomatta.
- Palkkiot määritetään yhden yli -periaatteella, jossa kunkin henkilön palkkion hyväksyy esimiehen esimies. Kukaan ei myöskään voi päättää omiin palkkioihinsa liittyvistä asioista.

Strategiamme toteuttamisen varmistaminen

Tavoitteenamme on viitoittaa selkeästi tietä eteenpäin toteuttamalla konsernin strategiaa ja jakamalla yhteiset liiketoimintatavoitteet.

Suorituskyvyn ja arvojen mukaisen toiminnan varmistaminen

Tavoitteenamme on parantaa yksilöiden, tiimien ja liiketoiminnan tuloksia palkitsemalla erinomaisista suorituksista, kehityksestä ja arvojen mukaisesta toiminnasta.

Yksilöiden ja tiimien vastuunoton korostaminen

Suosimme selkeitä tavoitteita ja keskittymistä jatkuvaan suoritusten parantamiseen. Toteutamme tämän käymällä jatkuvaa keskustelua henkilöstömme kanssa ja ottamalla huomioon heidän palautteensa.

Oikeudenmukaisuus ja läpinäkyvyys

Hoidamme suorituskyky- ja palkitsemisprosessit eettisesti ja johdonmukaisesti. Tätä tukee selkeä viestintä.

Yhteenveto konsernin johtoryhmän palkitsemiskäytännöstä

Konsernin johtoryhmän palkitsemiskäytäntö koostuu seuraavista avainelementeistä:

Palkkioelementti	Merkitys ja yhteys strategiaan	Kuvaus ja toimintaperiaate
Peruspalkka	Roolin mukainen perustason palkitseminen.	Kiinteä palkka, johon sisältyvät verotettavat luontaisedut (auto- ja puhelinetu). Toimitusjohtajan palkka oli 55 039 euroa kuukaudessa 1.1.2012–31.12.2017. Palkka on 55 920 euroa kuukaudessa 1.1.2018 alkaen.
Vakuutukset	Suojaavat konsernin johtoryhmää näiden tehdessä työtään.	Johtoryhmän jäsenille on hankittu vapaa-ajan tapaturma-, henki- ja työkyvyttömyysvakuutus, työmatkavakuutus sekä johtajien vastuuvakuutus. Johtoryhmän jäsenet voivat kuulua sairauskassaan (Suomessa).
Lisäeläke	Paikallisten käytäntöjen mukainen kilpailukykyinen eläke.	Toimitusjohtaja: vuonna 2008 hyväksytty etuuspohjainen eläkejärjestely (DB), joka perustuu 60 vuoden eläköitymisikään ja 60 % eläkepalkkaan. Konsernin johtoryhmän jäsenet: Etuuspohjainen eläkejärjestely, joka perustuu 60 vuoden eläköitymisikään (ja enintään 60 % eläkepalkkaan) tai 1.1.2009 jälkeen yhtiön palvelukseen tulleille täydentävä eläkejärjestely (DC), joka perustuu 62, 63 vuoden tai Suomen eläkelainsäädännön mukaiseen eläköitymisikään. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen eläkepalkka lasketaan eläkkeelle jäämistä edeltävien kymmenen vuoden keskimääräisen laskennallisen kuukausipalkan ja siihen liittyvien lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen perusteella. Maksuperusteisen eläkkeen kustannus on 16 % kiinteästä vuosipalkasta. Uusia DB-järjestelyjä ei enää tehdä.
Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä	Lyhyen aikavälin taloudellisen ja operatiivisen tuloksen parantamisen palkitseminen ja liiketoimintastrategian mukaisen toiminnan tukeminen.	Perustuu vuosittaisten taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamiseen. Palkkion enimmäismäärä on 40 % vuosittaisesta kiinteästä peruspalkasta. Toimitusjohtaja: konsernin taloudellisten tavoitteiden perusteella (vertailukelpoinen liikevoitto, keskimääräinen sijoitetun pääoman tuotto [ROACE, %] ja konsernin turvallisuustavoitteet [lääkinnällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohden mukaan lukien urakoitsijat, TRIF] sekä uutena vuonna 2017 prosessiturvallisuustapahtumien taajuus miljoonaa työtuntia kohden [PSER]). Johtoryhmän jäsenet, joilla on vastuu liiketoiminta-alueesta: konsernin vertailukelpoisen liikevoiton ja ROACEn, liiketoiminta-alueen vertailukelpoisen liikevoiton, liiketoiminta-alueen TRIF:n sekä Öljytuotteissa ja Uusiutuviissa tuotteissa PSER:n (uusi vuodelle 2017). Johtoryhmän jäsenet, joilla on vastuu yhteisistä toiminnoista: konsernin vertailukelpoisen liikevoiton, ROACEn, TRIF:n, PSER:n ja kyseisen toiminnon tiettyjen strategisten toimenpiteiden perusteella.
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä	Pitkän aikavälin kestävän kasvun kannustaminen sekä ylimmän johdon ja osakeomistajien etujen yhteensovittaminen.	Perustuu Nesteen taloudellisten ja osakekurssiin liittyvien kolmivuotistavoitteiden saavuttamiseen. Vuosina 2017 ja 2018 alkavilla palkkiokausilla 75 % palkkioista perustuu kumulatiiviseen vertailukelpoiseen vapaaseen kassavirtaan ja 25 % Nesteen osakkeiden kokonaistuottoon STOXX Europe 600 -indeksiin verrattuna. Palkkio luovutetaan yhdessä erässä kolmen vuoden kuluttua osin osakkeina ja osin käteisenä. Käteisenä maksettava osa kattaa verot ja muut veroluonteiset maksut. Toimitusjohtajalle maksettava palkkio vaihtelee välillä 0–100 % vuosipalkasta suorituskyvyn ja osakekurssin mukaan. Johtoryhmän jäsenille maksettavat palkkiot vaihtelevat välillä 0–80 % vuosipalkasta. Sekä toimitusjohtajan että johtoryhmän jäsenten tavoitepalkkiotaso on 30 % palkasta. Jos ylemmälle johdolle maksettavien kannustimien (pitkän ja lyhyen aikavälin kannustinohjelmien) kokonaismäärä ylittää 120 % heidän vuosipalkkoistaan, pitkän aikavälin kannustinohjelman puitteissa yhden vuoden aikana luovutettavien osakkeiden määrää leikataan tämän rajan puitteissa pysymiseksi.
Osakeomistuksen rajoittaminen	Pidemmän aikavälin näkyvien parantaminen sekä johtoryhmän jäsenten ja osakeomistajien etujen yhteensovittaminen.	Vuonna 2017 ja sen jälkeen alkavilla pitkän aikavälin kannustinohjelman kausilla toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät saa myydä tai siirtää pitkän aikavälin kannustinohjelman mukaisia osakkeita yhden vuoden pituisen ajanjakson aikana osakkeiden siirrosta (aikaisemmin kolme vuotta). Tämän myyntikieltojakson aikana osakkeet voidaan hallituksen harkinnan mukaan periä takaisin, jos työsuhte päättyy.
Takaisinperintä	Varmistaa, että palkkiot perustuvat suoritukseen.	Pitkän ja lyhyen aikavälin kannustinohjelmiin liittyvät palkkiot voidaan periä takaisin poikkeustilanteissa, kuten väärinkäytösten tai taloudellisten tulosten virheellisen ilmoittamisen yhteydessä.
Osakeomistuksen ohjeet	Kannustavat ylempää johtoa luomaan merkittävän osakeomistuksen Nesteessä.	Toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten on kerrytettävä ja pidettävä omistuksessaan omistusosuutta, joka vastaa heidän kiinteää vuosipalkkaansa. Osapuolten on pidettävä omistuksessaan 100 % heille kannustinpalkkiona siirretyistä osakkeista verojen jälkeen, kunnes tämä kynnysarvo saavutetaan.
Toimi- ja työ sopimukset sekä erokorvaukset	Varmistavat, että selkeitä sopimusehtoja noudatetaan.	Sekä yhtiön että toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Jos yhtiö irtisanoo sopimuksen, toimitusjohtaja on oikeutettu 18 kuukauden palkkaa vastaavaan erorahaan. Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja kuuden kuukauden palkkaa vastaavaan erorahaan. Omistajanvaihdosta koskevat samat ehdot kuin toimi- tai työsuhteen päättämistä.

Nesteen johdon vuosittainen palkitsemisraportti

Täydentävät tiedot

Vertailuanalysiin perustuva lähestymistapa:

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta käy läpi Nesteen kanssa vastaavan kokoisia ja vastaavanlaisia suomalaisia ja tarvittaessa ulkomaalaisia teollisuuden yrityksiä koskevia vertailevia markkinatietoja määrittäessään toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän palkitsemisen kokonaisratkaisua. Tietoja käytetään palkkiotasojen määrittämisessä suuntaa antavasti, ei suoraan määrittävänä tekijänä. Muita huomioon otettavia tekijöitä ovat yksittäisen henkilön rooli ja kokemus sekä yhtiön suoritusaste ja henkilökohtainen suoriutuminen.

Osakkeenomistajien huomioiminen: Yhtiön suurin osakkeenomistaja Suomen valtio päivitti vuonna 2016 ohjeitaan johdon palkitsemisesta pörssinoteeratuissa valtionyhtiöissä. Nesteen hallitus on harkinnut oikeaksi ottaa ylimmän johdon palkitsemiskäytäntöjä määrittäessään huomioon nämä ohjeet ja laajemman sidosryhmäpohjansa edun.

Katsaus kuluneeseen vuoteen

Mittaamme johtoryhmämme onnistumista sillä, miten hyvin Neste saavuttaa strategiset ja taloudelliset tavoitteensa.

Vuosi 2017 oli erittäin hyvä Nesteelle. Vertailukelpoinen liikevoittomme oli ennätyskallista korkeaa 1 101 miljoonaa euroa.

Lyhyen aikavälin kannustimet (STI)

Lyhyen aikavälin kannustimet vuodelta 2016 (maksettiin 2017)

Vuoden 2016 lyhyen aikavälin kannustinohjelma perustui seuraaviin mittareihin:

- Konsernin ja liiketoiminta-alueiden vertailukelpoinen liikevoitto
- Konsernin ROACE
- Konsernin turvallisuustavoite (TRIF)
- Lisäksi osana lyhyen aikavälin kannustinohjelmaa johtoryhmän jäsenten liiketoiminta-alueen tai toimintovastuun mukaiset strategiset tavoitteet.

Vuonna 2016 Nesteen taloudellinen tulos oli ennätyskallista hyvä (983 miljoonaa euroa) ja yhtiö saavutti erinomaisen oman pääoman tuoton (16,9 %). Neste hyödynsi kaikkia liiketoiminta-alueitaan aikaisempaa paremmin niin, että Öljytuotteiden vertailukelpoinen liikevoitto oli 453 miljoonaa euroa. Yhtiö teki uuden ennätyskallista Uusiutuvien tuotteiden myynnissä, jossa vertailukelpoinen

liikevoitto oli 469 miljoonaa euroa, että Marketing & Services -liiketoiminta-alueella (entinen Öljyn vähittäismyynti), jossa vertailukelpoinen liikevoitto oli 90 miljoonaa euroa vuonna 2016. Uusiutuvien tuotteiden osuus koko vuoden liikevoitosta oli ensimmäistä kertaa suurin.

Turvallisuuden johtaminen on kiinteä osa päivittäistä työtämme. Vuonna 2016 keskityimme edelleen turvallisuuden hallintaan, ja työstimme yhdessä yksiköiden johtoryhmien ja koko henkilöstön kanssa Way Forward to Safety -ohjelmaa. Vuonna 2016 yhtiö eteni henkilöturvallisuudessa ja TRIF (lääkinnällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohden mukaan lukien urakoitsijat) oli 2,8. Emme saavuttaneet vuoden 2016 TRIF-tavoitetta, vaikka suoritus olikin parempi kuin vuonna 2015 (3,3). Prosessiturvallisuutta kuvaava PSEER kehittyi heikosti ja toteuma oli 3,1. Jotta tähän alueeseen keskityttäisiin enemmän, PSEERIin liittyvät tavoitteet otettiin mukaan vuoden 2017 lyhyen aikavälin kannustinohjelmaan.

Neste ylitti yleisesti ottaen vuoden 2016 lyhyen aikavälin kannustinohjelman taloudelliset tavoitteet. Liiketoimintojen suoritusten ja turvallisuustavoitteiden saavuttamisen perusteella hallitus palkitsi toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenet tavoitetasoa paremmasta tuloksesta vuonna 2016. Palkkiot olivat keskimäärin hieman matalampia kuin edeltävänä vuonna, ja ne pysyivät lyhyen aikavälin kannustinohjelman enimmäisrajan (40 % vuosipalkasta) puitteissa.

Taulukossa kuvataan lyhyen aikavälin kannustinohjelman mukaiset toimitusjohtajan palkkiot vuodelta 2016.

Toimitusjohtajan vuoden 2016 lyhyen aikavälin kannustimet (maksettiin maaliskuussa 2017)

Painotus	Mittarit
60 %	Konsernin vertailukelpoinen liikevoitto
30 %	Konsernin keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto (ROACE)
10 %	Konsernin turvallisuustavoite (TRIF)
	Yhteensä

Vuoden 2016 tulokset

Saavutettu taso
Enimmäismäärä
Enimmäismäärä
Kynnysarvon ja tavoitearvon välillä
Tavoitearvon ja enimmäismäärän välillä

Lyhyen aikavälin kannustimet vuodelta 2017 (maksetaan 2018)

Vuoden 2017 lyhyen aikavälin kannustinohjelman mittarit olivat:

- konsernin ja liiketoiminta-alueiden vertailukelpoinen liikevoitto
- konsernin ROACE
- konsernin turvallisuustavoite (TRIF)
- konsernin prosessiturvallisuustavoite (PSER, uusi)
- lisäksi osana lyhyen aikavälin kannustinohjelmaa toimivat johtoryhmän jäsenten liiketoiminta-alueen tai toimintovastuun mukaiset strategiset tavoitteet.

Nesteen erinomainen tuloksenteko jatkui vuonna 2017, ja konsernin vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 101 miljoonaa euroa. Lisäksi konsernin rahavirta oli 628 miljoonaa euroa. Vahvan tuloksen ja taseen ansiosta Nesteen keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto (ROACE) oli 17,5 %.

Vuonna 2017 saavutimme kaksi turvallisuuteen liittyvää tavoitettamme: TRIF-tulos (lääkinnällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohti, mukaan lukien urakoitsijat) oli 2,1 ja PSER-tulos (prosessiturvallisuustapahtumien taajuus miljoonaa työtuntia kohti) oli 2,1. Jatkoimme koko henkilöstöä koskevan strategisen Way Forward to Safety -ohjelmamme kehitystoimenpiteiden toteuttamista. Toteutimme myös useita paikallisia parannuksia. Sekä TRIF että PSER sisältyvät edelleen lyhyen aikavälin kannustinohjelmaan, mutta tavoitteet ovat entistä haastavampia.

Neste ylitti yleisesti ottaen vuoden 2017 lyhyen aikavälin kannustinohjelman taloudelliset tavoitteet. Liiketoimintayksiköiden suoritusten ja turvallisuustavoitteiden saavuttamisen perusteella hallitus palkitsi toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenet pääsääntöisesti tavoitetasoa paremmasta suorituskyvystä vuonna 2017 ja palkkiot pysyivät lyhyen aikavälin kannustinohjelman enimmäisrajan (40 % vuosipalkasta) puitteissa.

Pitkän aikavälin kannustimet (LTI)

Nesteen vuonna 2010 laadittua pitkän aikavälin kannustinohjelmaa sovellettiin kolmen vuoden jaksoihin (2010–2012, 2011–2013 ja 2012–2014). Vuonna 2013 laadittua pitkän aikavälin kannustinohjelmaa sovelletaan kolmen vuoden jaksoihin (2013–2015, 2014–2016 ja 2015–2017). Vuoden 2016 pitkän aikavälin kannustinohjelma käynnistyi vuosista 2016–2018, 2017–2019 ja jatkuu 2018–2020.

Alla kuvataan lyhyen aikavälin kannustinohjelman mukaiset toimitusjohtajan palkkiot vuonna 2017:

Toimitusjohtajan vuoden 2017 lyhyen aikavälin kannustimet (maksettiin maaliskuussa 2018)

Toimitusjohtajan vuoden 2017 lyhyen aikavälin kannustimet (maksettiin maaliskuussa 2018)		Vuoden 2017 tulos
Painotus	Mittarit	Saavutettu taso
60 %	Konsernin vertailukelpoinen liikevoitto	Enimmäismäärä
20 %	Konsernin keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto (ROACE)	Tavoitearvon ja enimmäismäärän välillä
10 %	Konsernin turvallisuustavoite (TRIF)	Tavoitearvossa
10 %	Konsernin prosessiturvallisuustavoite (PSER)	Tavoitearvon ja enimmäismäärän välillä
Yhteensä		Tavoitearvon ja enimmäismäärän välillä

Pitkän aikavälin kannustinohjelmien mukaiset palkkiot:

Ansaintakausi	LTI 2010			LTI 2013			LTI 2016		
	2010–2012	2011–2013	2012–2014	2013–2015	2014–2016	2015–2017	2016–2018	2017–2019	2018–2020
Osallistujien kokonaisuus määrä palkkioita maksettaessa tai ohjelman alkaessa	34	50	66	86	92	81	94	95	130
Ansaintakriteerit	50 % Uusiutuvien tuotteiden myyntivolyymi ja 50 % suhteellinen TSR*	50 % Uusiutuvien tuotteiden myyntivolyymi ja 50 % suhteellinen TSR	50 % Uusiutuvien tuotteiden myyntivolyymi ja 50 % suhteellinen TSR	75 % vertailukelpoinen kassavirta ja 25 % Uusiutuvien tuotteiden vertailukelpoinen liikevoitto	75 % vertailukelpoinen kassavirta ja 25 % suhteellinen TSR	75 % vertailukelpoinen kassavirta ja 25 % suhteellinen TSR	75 % vertailukelpoinen kassavirta ja 25 % suhteellinen TSR	75 % vertailukelpoinen kassavirta ja 25 % suhteellinen TSR	75 % vertailukelpoinen kassavirta ja 25 % suhteellinen TSR
Kriteerin saavuttamisaste	19,6 %	64,6 %	100 %	100 %	100 %	100 %	–	–	–

Luovutettujen osakkeiden määrä verojen jälkeen:

– Toimitusjohtajalle	10 912	25 064	14 823	10 458	7 791	4 068	–	–	–
– Muille johtoryhmän jäsenille	21 214	48 993	39 124	25 856	18 241	10 271	–	–	–
Luovutusvuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Luovutettujen osakkeiden myyntikieltojakso			3 vuotta	3 vuotta toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle (1 vuotta muille)			3 vuotta	1 vuosi	1 vuosi

* Suhteellinen osakkeenomistajan kokonaistuotto

Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2014–2016 (maksettu 2017)

Vuosien 2014–2016 pitkän aikavälin kannustinohjelman kauden konsernin kumulatiivisen vertailukelpoisen vapaan kassavirran joulukuussa 2013 asetetut tavoitteet ylitettiin ja Nesteen suhteellinen osakkeenomistajan kokonaistuotto kaudella oli kymmenestä öljyalan yrityksestä koostuvaa vertaisryhmää parempi. Näin ollen vuonna 2017 myönnetty palkkiot vastasivat 167 693 yhtiön osaketta, joista 58 513 siirrettiin toimitusjohtajalle ja nykyisille johtoryhmän jäsenille. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksettavien osakkeiden kokonaismäärä verojen jälkeen oli 26 032 (lisätietoja maksetuista osakkeista on sivulla 95). Osakkeisiin sovelletaan kolmen vuoden myyntikieltojaksoa toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille.

Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2015–2017 (maksetaan 2018)

Vuosien 2015–2017 pitkän aikavälin kannustinohjelman kauden konsernin kumulatiivisen vertailukelpoisen vapaan kassavirran joulukuussa 2014 asetetut tavoitteet ylitettiin ja Nesteen suhteellinen osakkeenomistajan kokonaistuotto kaudella oli kymmenestä öljyalan yrityksestä koostuvaa vertaisryhmää parempi. Näin ollen vuonna 2018 myönnetty palkkiot vastasivat 95 779 yhtiön osaketta, joista 33 515 siirretään toimitusjohtajalle ja nykyisille johtoryhmän jäsenille. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksettavien osakkeiden kokonaismäärä verojen jälkeen on 10 271 (lisätietoja maksetuista osakkeista on sivulla 95). Osakkeisiin sovelletaan kolmen vuoden myyntikieltojaksoa toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille.

Vuosina 2016, 2017 ja 2018 alkaneiden kausien ansaintakriteerit kuvataan edellisessä taulukossa. Kautena 2016–2018 vuosittaiset palkkiot vastaavat enintään 272 000 Neste Oyj:n osaketta, kautena 2017–2019 191 000 osaketta ja kautena 2018–2020 176 000 osaketta.

Toimitusjohtajalle ja konsernin johtoryhmän jäsenille maksetut palkkiot

EUR	Toimitusjohtaja		Johtoryhmän jäsenet yhteensä	
	2017	2016	2017	2016
Vuosittaiset palkkiot				
Peruspalkka ¹⁾	667 328	685 702	1 973 276	1 845 731
Verotettavat etuudet ²⁾	21 660	7 034	106 501	101 675
Vuosikannustin (lyhyen aikavälin kannustinohjelma) ³⁾	237 521	260 337	593 753	683 492
Vuosittaiset palkkiot yhteensä	926 509	953 072	2 673 530	2 630 898
Pitkän aikavälin kannustinohjelman palkkiot ⁴⁾				
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2013: Kausi 2014–2016	597 228	–	1 398 859	–
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2013: Kausi 2013–2015	–	630 226	–	1 538 602
Lisäeläke (katso sivu 90)	1 191 415	957 062	490 707	487 153
Palkkiot yhteensä	2 715 152	2 540 360	4 563 096	4 656 653

¹⁾ Peruspalkka sisältää lomarahan, jonka suuruus on vaihdellut vuosina 2016 ja 2017. Toimitusjohtajan kiinteä peruspalkka (sis. verotettavat etuudet) ei ole muuttunut 1.1.2012 jälkeen.

²⁾ Johtoryhmän jäsenet saavat veronalaisen auto- ja matkapuhelinedun osana kiinteää palkkaansa. Toimitusjohtajan luontaisetujen arvo muodostuu seuraavasti: 21 180 euron autoetu ja 480 euron puhelinetu.

³⁾ Vuoden 2017 luvut liittyvät vuoden 2016 tulokseen. Vuoden 2016 luvut liittyvät vuoden 2015 tulokseen. Vuoden 2017 tulokseen liittyvät vuoden 2018 luvut ovat: toimitusjohtaja 251 945 euroa ja johtoryhmän jäsenet 641 434 euroa.

⁴⁾ Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän palkkioiden verotettava kokonaismäärä (sisältää varainsiirtoveron).

Pitkän aikavälin kannustinohjelman osakepalkkiot

Osakkeina maksettavat kannustinpalkkiot konsernin johtoryhmälle

Nimi	Toimen nimi	Konsernin johtoryhmän jäsen alkaen	2017 ¹⁾ (maksetaan 2018)	2016 ²⁾ (maksettu 2017)
Matti Lievonen	Toimitusjohtaja	2008	4 068	7 791
Kaisa Hietala	Liiketoiminta-alueen johtaja, Uusiutuvat tuotteet	2014	1 402	1 572
Panu Kopra	Liiketoiminta-alueen johtaja, Marketing & Services ³⁾	2016	740	1 244
Matti Lehmus	Liiketoiminta-alueen johtaja, Öljytuotteet	2009	1 612	2 528
Simo Honkanen	Johtaja, Kestävä kehitys ja yhteiskuntasuhteet	2009	771	1 907
Tuomas Hyryläinen	Johtaja, Uudet liiketoiminnot	2012	1 121	1 991
Hannele Jakosuo-Jansson	Johtaja, Henkilöstö ja turvallisuus	2006	1 121	2 096
Osmo Kammonen	Johtaja, Viestintä ja brändimarkkinointi	2004	771	1 768
Lars Peter Lindfors	Johtaja, Teknologia	2009	1 121	2 122
Jyrki Mäki-Kala	Talous- ja rahoitusjohtaja	2013	1 612	3 013
Christian Ståhlberg ⁴⁾	Lakiasiaintoimittaja	2017	–	

¹⁾ Vuoden 2017 sarakkeessa mainitaan keväällä 2018 maksettavat kauden 2015–2017 osakepalkkiot. Luvut osoittavat osakkeiden nettomäärän verojen ja muiden lakisääteisten maksujen jälkeen. Osakkeita koskevat rajoitettu omistajakso ja omistusvaatimukset (lisätietoja on palkitsemiskäytäntötaulukossa).

²⁾ Vuoden 2016 sarakkeessa mainitaan vuonna 2017 maksetut kauden 2014–2016 osakepalkkiot. Taulukossa on osakkeiden nettomäärä (verojen jälkeen).

³⁾ Öljyn vähittäismyynti -liiketoiminta-alueen nimi on 7.2.2017 lähtien Marketing & Services.

⁴⁾ Nimitetty konsernin johtoryhmän jäseneksi 22.5.2017.

Johtajien osakeomistus

Johtajien palkitsemiskäytäntömme pääperiaatteena on varmistaa, että Nesteen johtajien ja osakkeenomistajien edut kohtaavat.

Johtajiemme osakeomistuskäytäntö edellyttää, että toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet kartuttavat ja ylläpitävät omistussuutta, joka vastaa heidän kiinteää vuosipalkkaansa. Osapuolten on pidettävä omistuksessaan 100 % heille palkkiona saamistaan osakkeista verojen jälkeen, kunnes tämä kynnysarvo ylittyy.

Lisäksi vuosina 2016–2018 ja sitä ennen alkavilla pitkän aikavälin kannustinohjelman mukaisilla jaksoilla toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet eivät saa myydä palkkiona saamiaan osakkeita tai siirtää niiden omistusoikeutta eteenpäin, ennen kuin kolme vuotta osakkeiden siirtymisestä on kulunut. Kun osakeomistusvaatimukset ovat täyttyneet, rajoitetun osakeomistuksen kesto voidaan lyhentää kolmesta vuodesta yhteen hallituksen päätöksellä. Vuosina 2017–2019 ja niiden jälkeen alkavilla jaksoilla myyntikieltojakso on lyhennetty yhteen vuoteen kaikille osallistujille.

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin johtoryhmän jäsenten nykyiset osakeomistukset.

Konsernin johtoryhmän osakeomistukset¹⁾ 31.12.2017

Nimi	Toimen nimi	Konsernin johtoryhmän jäsen alkaen	2017	2016
Matti Lievonen	Toimitusjohtaja	2008	45 548	50 757
Kaisa Hietala	Liiketoiminta-alueen johtaja, Uusiutuvat tuotteet	2014	10 000	11 174
Panu Kopra	Liiketoiminta-alueen johtaja, Marketing & Services ²⁾	2016	5 849	10 605
Matti Lehmus	Liiketoiminta-alueen johtaja, Öljytuotteet	2009	16 810	18 282
Simo Honkanen	Johtaja, Kestävä kehitys ja yhteiskuntasuhteet	2009	19 519	17 162
Tuomas Hyyryläinen	Johtaja, Uudet liiketoiminnot	2012	8 709	6 718
Hannele Jakosuo-Jansson	Johtaja, Henkilöstö ja turvallisuus	2006	17 072	14 976
Osmo Kammonen	Johtaja, Viestintä ja brändimarkkinointi	2004	14 043	17 275
Lars Peter Lindfors	Johtaja, Teknologia	2009	14 063	14 941
Jyrki Mäki-Kala	Talous- ja rahoitusjohtaja	2013	14 013	11 000
Christian Ståhlberg	Lakiasianjohtaja ³⁾	2017	–	–

¹⁾ Osakeomistukset sisältävät pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän mukaan maksetut osakkeet, joista osaan sovelletaan myyntikieltoa. Jos työntekijä lähtee yhtiön palveluksesta tämän ajanjakson aikana, hallitus voi harkintansa mukaan päättää periä osakkeet takaisin. Luvussa ovat mukana myös mahdolliset johtajien itse ostamat osakkeet. Kaikki johtoryhmän jäsenet täyttivät osakeomistusvaateen 31.12.2017 lukuun ottamatta uutta lakiasianjohtajaa.

²⁾ Öljyn vähittäismyynti -liiketoiminta-alueen nimi on ollut 7.2.2017 lähtien Marketing & Services.

³⁾ Nimitetty konsernin johtoryhmän jäseneksi 22.5.2017.

Henkilöstön palkitseminen

Lyhyen aikavälin kannustimet. Neste haluaa varmistaa, että myös sen työntekijät pääsevät hyötymään yhtiön menestyksestä ja sen henkilöstön hyvistä suorituksista. Kaikissa maissa sovelletaan lyhyen aikavälin kannustinohjelmia ja palkkioita maksetaan asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Neste maksoi keväällä 2017 tulosvuoden 2016 osalta 30,7 miljoonan euron (29 miljoonaa euroa) edestä suoritetseen perustuvia lyhyen aikavälin kannustinpalkkioita johtajille ja työntekijöille (summa sisältää eläke- ja sosiaaliturva-maksut).

Yhtiön henkilöstön pääasiallinen lyhyen aikavälin kannustinohjelma määrittyy tehtävän vaativuusluokan ja työskentelymaan mukaan, ja se on 4–20 % vuosittaisesta peruspalkasta tavoitetasolla. Lopullisen palkkion määrittää yhtiön tuloskerroin, joka on yhtiön vertailukelpoisesta liikevoitosta riippuen 0–1,5, jos kynnysarvo on ylittynyt. Palkkiot määritetään siis yhtiön taloudellisen tilanteen mukaan.

Henkilöstörahasto. Neste tarjoaa kaikille Suomessa vakinaisesti ja määräaikaisesti työllistämilleen työntekijöille oikeuden voitonjakoon, kun työsuhde on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta. Rahastoon maksetut voittopalkkioerät jaetaan tasan rahaston jäsenille. Pitkän aikavälin kannustinohjelmiin osallistuvat työntekijät eivät kuitenkaan ole oikeutettuja voitonjakoeriin ohjelman ansaintakauden aikana.

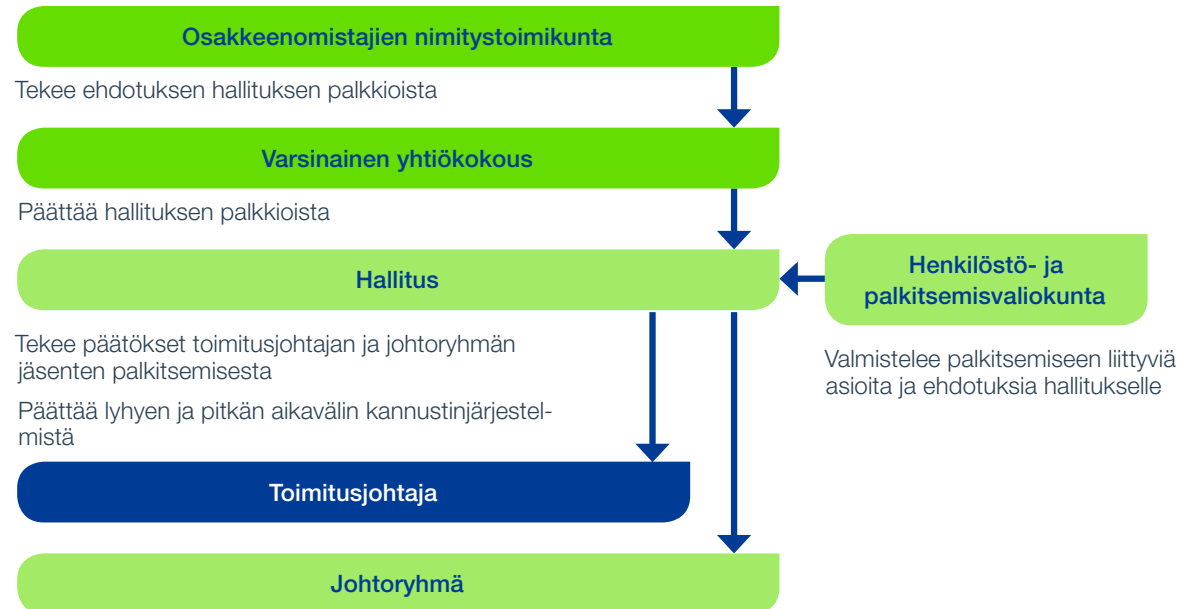
Hallitus määrittää voittopalkkioerän ansaintakriteerit erikseen vuosittain. Palkkion määrä riippuu Nesteen vertailukelpoisesta tuloksesta. Vuonna 2017 yhtiön henkilöstörahastomaksu oli 4,4 miljoonaa euroa (5,7 miljoonaa euroa) vuoden 2016 erinomaisesta vertailukelpoisesta liikevoitosta johtuen.

Nesteen hallituksen palkitsemiselonteko

Palkkioiden hallinnointi

Palkkioihin liittyvään keskusteluun ja päätöksentekoon Nesteellä osallistuvat osakkeenomistajien nimitystoimikunta, yhtiökokous, hallitus sekä hallituksen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta. Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan vastuulla on esittää yhtiökokoukselle ehdotus hallitukselle maksettavista palkkioista. Hallitus puolestaan vastaa ylimmän johdon ja avainhenkilöiden palkitsemis- ja kannustinjärjestelyjä koskevasta päätöksenteosta, joka perustuu hallituksen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksiin. Seuraavassa kaaviossa pääpiirteissään esitetty päätöksentekoprosessi takaa, että päätökset tehdään oikeudenmukaisesti ja puolueettomasti.

Päätöksentekoprosessi palkitsemiseen liittyvissä asioissa

Hallituksen palkkiot

Yhtiökokous on vastuussa hallituksen palkkioihin liittyvistä asioista. Vuoden 2017 yhtiökokous päätti säilyttää hallitukselle maksettavat palkkiot ennallaan seuraavasti:

- Puheenjohtaja, 66 000 euroa vuodessa.
- Varapuheenjohtaja, 49 200 euroa vuodessa.
- Jäsenet, 35 400 euroa vuodessa.

Palkkioita ei ole muutettu vuoden 2008 jälkeen.

Lisäksi jäsenet saavat 600 euron osallistumismaksun jokaisesta heidän kotimaassaan pidetystä hallituksen tai toimikunnan kokouksesta ja 1 200 euron osallistumismaksun jokaisesta jossakin muussa maassa pidetystä hallituksen tai toimikunnan kokouksesta sekä yhtiön matkustuskäytännön mukaiset korvaukset. Puhelinkokouksista maksetaan sama palkkio kuin jäsenen kotimaassa pidetyistä kokouksista.

Yhtiön kannustinjärjestelmät eivät koske hallituksen jäseniä, eivätkä he saa suorituksen perusteella määräytyviä palkkioita tai osakepalkkioita.

Hallitukselle maksetut palkkiot

	Hallituksen vuosipalkkiot (EUR)		Kokouspalkkiot (EUR)	
	2017	2016	2017	2016
Jorma Eloranta	66 000	66 000	11 400	10 800
Matti Kähkönen	36 900	–	10 200	–
Maija-Liisa Friman ¹⁾	12 300	49 200	1 200	11 400
Martina Flöel	26 550	–	14 400	–
Heike van de Kerkhof ²⁾	23 600	–	13 200	–
Laura Raitio	35 400	35 400	12 000	10 800
Jean-Baptiste Renard	35 400	35 400	18 600	18 000
Willem Schoeber	35 400	35 400	16 200	23 400
Kirsi Sormunen ¹⁾	8 850	35 400	1 200	12 000
Marco Wirén	35 400	35 400	12 000	12 000

¹⁾ Maija-Liisa Friman ja Kirsi Sormunen olivat hallituksen jäseniä 5.4.2017 asti

²⁾ Heike van de Kerkhof erosi hallituksen jäsenyydestä 30.11.2017

Kokouspalkkioihin sisältyy myös hallituksen erityistehtävien johdosta suoritetuista kokouspalkkioista. Kokouspalkkiot eivät sisällä matkakuluja.

Lisätietoja hallituksen osakeomistuksista on vuosikertomuksessa sivuilla 69–70. Nämä osakkeet ovat henkilöiden itse ostamia.

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus 2017	100
Tunnusluvut	113
Tunnuslukujen laskentakaavat	115

Katso myös:
Hallituksen CV:t
Lue lisää

Hallituksen toimintakertomus 2017

Nesteen vuosi 2017 oli erittäin menestyksenkäs määrätietoisien strategian toteuttamisen, hyvän toiminnallisen tehokkuuden ja parantuneen turvallisuuden seurauksena. Kirjasimme kaikkien aikojen suurimman vertailukelpoisen liikevoiton, 1 101 miljoonaa euroa verrattuna 983 miljoonaa euroon vuonna 2016. Konsernin liikevoitto oli 1 171 miljoonaa euroa (1 155 miljoonaa). Uusiutuvien tuotteiden osuus vertailukelpoisesta liikevoitosta oli jälleen segmenteistä suurin. Konsernin rahavirta oli vahva ja velan osuus kokonaispääomasta laski 8,7 %:iin. Keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen oli 17,5 %, joka on pitkän aikavälin tavoitetaso 15 % yläpuolella. Uusiutuvien tuotteiden viitemarginaali ja myyntivolyymit olivat korkeammat kuin vuonna 2016. Segmentin myyntimäärä saavutti lähes 2,6 miljoonan tonnin tason, joka on uusi ennätys ja 16 % korkeampi kuin edellisellä vuonna. Vuotta 2016 suurempi osuus myynnistä suuntautui Euroopan markkinoille. Myös Öljytuotteet paransi tulostaan suotuisien jalostusmarginaalien ja hyvän operatiivisen toiminnan ansiosta. Strategiset jalostamoinvestoinnit syötön esikäsittely-yksikköön (SDA) ja OneRefinery-konseptiin valmistuivat vuonna 2017. Marketing & Services -segmentin myyntimäärät pysyivät edellisvuoden tasolla, mutta markkinat olivat edelleen kilpailut, ja yksikkökatteet olivat selvästi matalammat. Hallitus esittää vuoden 2017 osingoksi 1,70 euroa osakkeelta (1,30), joka on yhteensä 435 miljoonaa euroa (332 milj.).

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2016 vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin ole mainittu.

Konsernin vuoden 2017 tulos

Nesteen liikevaihto vuonna 2017 oli 13 217 miljoonaa euroa (11 689 milj.). Kasvu johtui pääasiassa myyntihintojen noususta, jolla oli noin 1 300 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevaihtoon. Suuremmat myyntimäärät kasvattivat liikevaihtoa noin 400 miljoonaa euroa. Dollarin kurssin heikentymisellä oli noin 200 miljoonan euron negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Konsernin vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 101 miljoonaa euroa (983 milj.). Uusiutuvien tuotteiden myyntimäärien ja viitemarginaalin kasvu kompensoi lisämarginaalin laskun vaikutuksen, ja segmentti kirjasi kaikkien aikojen suurimman vertailukelpoisen liikevoittonsa. Öljytuotteiden tulosta vahvisti viitemarginaalin kasvu edellisvuoteen verrattuna. Marketing & Services -segmentin tulosta heikensi yksikkökatteiden pieneneminen. Muut-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto pysyi lähes vuoden 2016 tasolla.

Uusiutuvien tuotteiden koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 561 miljoonaa euroa (469 milj.), Öljytuotteiden 495 miljoonaa euroa (453 milj.) ja Marketing & Services -segmentin 68 miljoonaa euroa (90 milj.). Muut-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli -24 miljoonaa euroa (-23 milj.), josta Nynasin osuus oli -2 miljoonaa euroa (11 milj.).

Konsernin liikevoitto oli 1 171 miljoonaa euroa (1 155 milj.). Liikevoittoon vaikuttivat varastovoitot, jotka olivat 31 miljoonaa euroa (280 milj.), sekä avoimien hyödyke- ja valuuttajohdannaispositioiden käypien arvojen muutokset, jotka olivat 24 miljoonaa euroa (-118 milj.) ja liittyivät lähinnä varastojen suojaukseen. Tulos ennen veroja oli 1 094 miljoonaa euroa (1 075 milj.), ja kauden voitto oli 914 miljoonaa euroa (943 milj.). Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 3,33 euroa (3,10), ja osakekohtainen tulos oli 3,56 euroa (3,67).

Konsernin avainluvut (miljoonaa euroa)

	2017	2016
Vertailukelpoinen liikevoitto	1 101	983
- varastovoitot/-tappiot	31	280
- avoimien hyödyke- ja valuuttajohdannaispositioiden käypien arvojen muutokset	24	-118
- omaisuuden myyntivoitot/-tappiot	3	23
- vakuutus- ja muut korvaukset	0	0
- muut oikaisut	12	-13
Liikevoitto	1 171	1 155

Liikevaihto

	2017	2016
Uusiutuvat tuotteet	3 243	2 690
Öljytuotteet	8 490	7 395
Marketing & Services	3 912	3 552
Muut	237	294
Eliminoinnit	-2 666	-2 241
Yhteensä	13 217	11 689

Vertailukelpoinen liikevoitto

	2017	2016
Uusiutuvat tuotteet	561	469
Öljytuotteet	495	453
Marketing & Services	68	90
Muut	-24	-23
Eliminoinnit	0	-6
Yhteensä	1 101	983

Liikevoitto

	2017	2016
Uusiutuvat tuotteet	476	518
Öljytuotteet	650	563
Marketing & Services	69	89
Muut	-24	-11
Eliminoinnit	0	-5
Yhteensä	1 171	1 155

Taloudelliset tavoitteet

Nesteen tärkeimmät taloudelliset tavoitteet ovat keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE) ja velan osuus kokonaispääomasta. ROACE-tunnusluku lasketaan vertailukelpoisesta liikevoitosta. Yhtiön pitkän aikavälin ROACE-tavoite on 15 %, ja velan tavoiteosuus kokonaispääomasta on alle 40 %. Joulukuun lopussa edellisten 12 kuukauden ajalta laskettu ROACE pysyi tavoitetason yläpuolella, ja velan osuus kokonaispääomasta oli tavoitealueella.

	31.12.2017	31.12. 2016
Keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE) ¹⁾ , %	17,5	16,9
Velan osuus kokonaispääomasta, %	8,7	15,4

¹⁾ Viimeiset 12 kuukautta

Rahavirta, investoinnit ja rahoitus

Konsernin liiketoiminnan rahavirta vuonna 2017 oli 1 094 miljoonaa euroa (1 193 milj.). Ero johtui pääasiassa vuosia 2015 ja 2016 koskeneista Yhdysvaltain Blender's Tax Credit (BTC) -maksuista, jotka saatiin vuonna 2016. Kasvaneet rahoituskulut sisälsivät myös vuoden 2017 toisella neljänneksellä tehtyihin joukkovelkakirjalainojen osittaisiin takaisinostoihin liittyviä kertaluonteisia kuluja. Rahavirta ennen rahoituseriä oli 628 miljoonaa euroa (834 milj.). Konsernin käyttöpääoman kiertonopeus oli 26,9 päivää (26,8 päivää) liukuvalla 12 kuukauden jaksolla vuoden 2017 lopussa.

	2017	2016
Käyttökate (EBITDA)	1 542	1 521
Omaisuuksien myyntivoitot/-tappiot	-3	-28
Muut oikaisut	-82	129
Käyttöpääoman muutos	-104	-229
Rahoituskulut, netto	-90	-63
Maksetut verot	-169	-137
Liiketoiminnan nettorahavirta	1 094	1 193
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-502	-407
Muut investoinnit	36	49
Vapaa rahavirta (rahavirta ennen rahoitusta)	628	834

Rahavirtavaikutteiset investoinnit olivat 502 miljoonaa euroa (407 milj.) vuonna 2017. Kunnossapitoinvestoinnit olivat 214 miljoonaa euroa (148 milj.), ja tuottavuusinvestoinnit ja strategiset investoinnit olivat 288 miljoonaa euroa (259 milj.). Uusiutuvien tuotteiden investoinnit olivat 92 miljoonaa euroa (90 milj.), ja ne liittyivät lähinnä Rotterdamin jalostamon biopropani-investointiin. Öljytuotteiden investoinnit olivat 299 miljoonaa euroa (257 milj.), ja segmentin suurimmat projektit olivat Porvooseen valmistunut syötön esikäsittely-yksikkö (SDA) ja Naantalin kokoonpanomuutokset. Marketing & Services -segmentin yhteensä 40 miljoonan euron (26 milj.) investoinnit keskittyivät vähittäismyynnin asemaverkostoon. Muut-segmentin investoinnit olivat 72 miljoonaa euroa (35 milj.). Ne keskittyivät tietotekniikka- ja liiketoimintainfrastruktuurin päivityksiin ja Jacobs Engineeringin osuuden ostoon Neste Jacobs Oy:stä.

Konsernin korolliset nettovelat olivat joulukuun 2017 lopussa 412 miljoonaa euroa (683 milj. euroa vuoden 2016 lopussa). Nettorahoituskulut vuonna 2017 olivat 77 miljoonaa euroa (79 milj.). Luottojen kesikorko joulukuun lopussa oli 3,3 % (3,5 %) ja luottojen erääntymisaika keskimäärin 4,5 vuotta (3,6). Korollisen nettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde oli vuoden lopussa 0,3 (0,5) edellisten 12 kuukauden ajalta laskettuna.

Velan osuus kokonaispääomasta oli 8,7 % (31.12.2016: 15,4 %), ja velkaantumisaste oli 9,5 % (31.12.2016: 18,2 %). Konsernin tase on vahva, mikä mahdollistaa kasvustrategiamme toteutuksen ja hyvän osingonmaksukykyyn myös tulevaisuudessa.

Konsernin rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset olivat joulukuun lopussa 2 433 miljoonaa euroa (31.12.2016: 2 438 milj.). Konserniyhtiöiden lainasopimuksissa ei ole rahoituskovenantteja.

Suojauspolitiikkansa mukaisesti Neste suojaa suuren osan seuraavien 12 kuukauden ennustetusta nettovaluuttavirrastaan. Suojausinstrumentteina on käytetty pääasiassa valuuttatermiinejä ja -optioita. Tärkein suojattava valuutta on Yhdysvaltain dollari. Joulukuun lopussa konsernin 12 seuraavan kuukauden valuuttasuojausaste oli yli 50 %.

Yhdysvaltain dollarin vaihtokurssit

	2017	2016
EUR/USD -valuuttakurssi	1,13	1,11
EUR/USD efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾	1,12	1,11

¹⁾ Efektiivinen valuuttakurssi sisältää valuuttasuojauksen vaikutuksen.

Segmenttikatsaukset

Nesteen liiketoiminnot on jaettu neljään raportointisegmenttiin: Uusiutuvat tuotteet, Öljytuotteet, Marketing & Services ja Muut.

Uusiutuvat tuotteet

Keskeiset tunnusluvut

	2017	2016
Liikevaihto, MEUR	3 243	2 690
Käyttökate (EBITDA), MEUR	586	628
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA), MEUR	671	578
Vertailukelpoinen liikevoitto, MEUR	561	469
Liikevoitto, MEUR	476	518
Sidottu pääoma, MEUR	1 863	1 811
Sidotun pääoman tuotto ¹⁾ , %	25,6	28,6
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto ¹⁾ , %	30,2	25,9

¹⁾ Viimeiset 12 kuukautta

Tärkeimmät markkinatekijät

	2017	2016
FAME-palmuöljy-hintaero ¹⁾ , USD/tonni	242	194
SME-palmuöljy-hintaero ²⁾ , USD/tonni	225	222
Viitemarginaali, USD/tonni	291	207
Lisämarginaali ³⁾ , USD/tonni	184	272
Vertailukelpoinen myyntikate ³⁾ , USD/tonni	365	348
Biomassapohjainen diesel (D4) RIN, USD/gallona	1,01	0,91
Kalifornian LCFS-päästöoikeudet, USD/tonni	89	101
Palmuöljyn hinta ⁴⁾ , USD/tonni	629	634
Raakapalmuöljyn osuus raaka-aineista, %	23	19

¹⁾ FAME kausiluonteinen verrattuna CPO BMD 3rd (raakapalmuöljyn kolmannen kuukauden futuurihinta Malesian pörssissä) + rahti 70 dollaria tonnilta ARA-alueelle (Amsterdam-Rotterdam-Antwerpen)

²⁾ SME USG (Meksikonlahden rannikolla) verrattuna SBO CBOT 1st (soijaöljyn ensimmäisen kuukauden futuurihinta Chicagon johdannaispörssissä)

³⁾ Perustuu tuotannon muuttuviin standardikustannuksiin: 130 USD/tonni vuonna 2016 ja 110 USD/tonni vuonna 2017

⁴⁾ CPO BMD 3rd

Kasviöljyjen hinnat pysyivät melko vahvoina vuonna 2017. Niiden kehitystä tukivat raakaöljyn hinnan elpyminen ja varastojen täyttämisen merkittävimmillä kulutusalueilla. Raakapalmuöljyn tuotanto elpyi hitaasti, koska edellinen El Nino -ilmiö vaikutti satoon vielä negatiivisesti ja Malesiassa oli pulaa työvoimasta. Soijaöljyn kysyntä oli vahvaa Yhdysvalloissa etenkin vuoden 2017 jälkipuoliskolla, kun Argentiinasta tuodun soijapohjaisen biodieselin tuontituloja korotettiin. Euroopassa rypsiöljyvarastot laskivat ennätyskellisen alhaiselle tasolle, koska rypsisato jäi odotettua selvästi pienemmäksi ja rypsiöljyn kysyntä oli vahvaa etenkin elintarviketeollisuudessa. Tämän johdosta rypsiöljy oli hinnaltaan vahvin kasviöljy.

Biodieselin marginaalien kehitys Euroopassa poikkesi selvästi niiden kehityksestä Yhdysvalloissa vuonna 2017. Euroopassa biodieselin hintoja tuki vahva rypsiöljy, kun taas FAME-biodieselin tuottajien marginaalit pysyivät ennallaan. Euroopan komission päätös laskea Argentiinasta tuodun soijapohjaisen biodieselin polkumyynnin vastaisia tulleja rajoitti marginaalien nousua. Yhdysvalloissa soijapohjainen biodiesel oli melko heikko, ja tuottajien marginaalit olivat matalia, vaikka soijaöljy pysyi melko vakaana.

D4 RIN (Renewable Identification Number) -hintaa vaihteli Yhdysvalloissa vuonna 2017. Se oli matalalla tasolla vuoden 2017 alussa, koska Yhdysvaltain biopolttoaineiden velvoitteeseen liittyi epävarmuutta, mutta elpyi vähitellen vuoden keskivaiheilla. Hinta oli korkeimmillaan noin 1,10 dollaria gallonalta, koska biomassapohjaisen dieselin lopullinen määrävelvoite oli melko suuri. RIN-hinnat laskivat loppuvuodesta, koska markkinoilla spekulointi BTC-verohelpotuksen mahdollisella takautuvalla käyttönotolla vuodelle 2017. Kalifornian Low Carbon Fuel Standard (LCFS) -päästöoikeuksien tonnihinta oli keskimäärin 89 dollaria (101 dollaria) vuonna 2017.

Uusiutuvien tuotteiden koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 561 miljoonaa euroa (469 milj.). Vuoden 2017 keskimääräinen viitemarginaali oli edellisvuotta korkeampi, ja sillä oli 87 miljoonan euron positiivinen vaikutus segmentin liikevoittoon. Vaikka lisämarginaalimme parani merkittävästi vuoden toisella puoliskolla, se oli kumulatiivisesti matalampi kuin vuoden 2016 keskiarvo. Lisämarginaalin lasku johtui pääasiassa Yhdysvaltain BTC-verohelpotuksen päättyemisestä vuoden 2016 lopussa. Matalammalla lisämarginaalilla oli 47 miljoonan euron negatiivinen vaikutus edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Myyntimäärien kasvulla oli 104 miljoonan euron positiivinen vaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon edellisvuoteen verrattuna. Myyntimäärissä ylsimme vuonna 2017 uuteen vuosiennätykseen: 2,57 miljoonaa tonniin. Myyntimäärät kasvoivat 16 % edellisvuodesta. Vuonna 2017 noin 74 % (66 %) myyntimäärästä meni Eurooppaan ja 26 % (34 %) Pohjois-Amerikkaan. Loppukäyttäjille 100 %:na toimitettavan uusiutuvan dieselin osuus nousi 25 %:iin kokonaismäärästä vuonna 2017. Uusiutuvan dieselin tuotannon käyttöaste vuonna 2017 oli korkea, 98 % (88 %). Raaka-ainepohjan menestyksekkäs optimointi jatkui, ja jätteiden ja tähteiden osuus raaka-ainesyötöstä oli keskimäärin 76 % (78 %). Dollarin kurssin heikentymisellä oli 17 miljoonan euron negatiivinen vaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon. Segmentin kiinteät kustannukset olivat 31 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuonna 2016. Nousu liittyi pääasiassa strategiaan kasvuhankkeisiin.

Tuotanto

	2017	2016
Neste MY uusiutuva diesel, 1 000 tonnia	2 587	2 213
Muut tuotteet, 1 000 tonnia	196	175
Käyttöaste, %	98	88

Myynti

	2017	2016
Neste MY uusiutuva diesel, 1 000 tonnia	2 567	2 222
Euroopan osuus myyntimääristä, %	74	66
Pohjois-Amerikan osuus myyntimääristä, %	26	34

Öljytuotteet

Keskeiset tunnusluvut

	2017	2016
Liikevaihto, MEUR	8 490	7 395
Käyttökate (EBITDA), MEUR	863	780
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA), MEUR	708	670
Vertailukelpoinen liikevoitto, MEUR	495	453
Liikevoitto, MEUR	650	563
Sidottu pääoma, MEUR	2 497	2 424
Sidotun pääoman tuotto ¹⁾ , %	25,6	23,2
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto ¹⁾ , %	19,5	18,7

¹⁾ Viimeiset 12 kuukautta

Tärkeimmät markkinatekijät

	2017	2016
Nesteen viitejalostusmarginaali, USD/bbl	5,68	4,88
Lisämarginaali, USD/bbl	5,39	5,50
Kokonaisjalostusmarginaali, USD/bbl	11,08	10,38
Urals-Brent-hintaero	-1,39	-2,48
Uralsin osuus jalostamoiden kokonaissyötöstä, %	69	68

Raakaöljyn hinnat olivat epävakaita vuonna 2017. Raakaöljyn hinta laski alle 50 dollariin barreilita vuoden alkupuoliskolla, koska liuskeöljyn tuotanto kasvoi Yhdysvalloissa ja OPEC-maiden ja muiden maiden tuotantoleikkauksiin suhtauduttiin epäilevästi. Geopolitiik-
tisten jännitteiden kasvu, tuotteiden vahva kysyntä, Yhdysvaltain öljynporauslaitteistojen määrän kasvun hidastuminen ja merkit tuotantoleikkausten jatkumisesta vuonna 2018 kuitenkin käänsivät markkinat nousuun. Vuonna 2017 Pohjanmeren Brent-raakaöljyn hinta

oli keskimäärin 54,3 dollaria barreilita, mutta vuoden lopussa se oli noin 66 dollaria barreilita, mikä on korkein hinta kesän 2015 jälkeen.

Venäläinen Russian Export Blend -raakaöljy (REB) oli keskimäärin 1,4 dollaria barreilita Pohjanmeren Brent-raakaöljyä edullisempaa vuonna 2017 ja 0,9 dollaria barreilita halvempaa viimeisellä neljänneksellä. OPEC-maiden tarjonnan leikkaukset vähensivät Lähi-idän laatujen tuomaa kilpailua Itämeren ja Välimeren markkinoilla, mikä kavensi REB-hintaeroa. Hyvät jalostusmarginaalit ja vahvat polttoöljymarginaalit nostivat eurooppalaisten jalostamojen käyttöasteen korkealle tasolle, mikä lisäsi Urals-raakaöljyn kysyntää.

Viitemarginaali nousi hieman vuoden 2017 alkupuoliskolla tuotteiden hyvän kysynnän ja Aasian jalostamojen kunnossapitokauden seurauksena. Syyskuussa Harvey-myrsky sulki tilapäisesti noin 25 % Yhdysvaltain jalostuskapasiteetista, mikä vaikutti sekä raakaöljymarkkinaan että tuotemarginaaleihin. Tämä kiristi tuotemarkkinoita entisestään, kun tuotteiden kysyntä oli kasvussa ja tuotevarastot pieniä kevään kunnossapitokauden jälkeen. Vuoden lopulla jalostamojen kohonneet käyttöasteet ja REB-hintaeron pieneneminen vaikuttivat negatiivisesti marginaaleihin. Bensiinimarginaalit olivat keskimäärin vahvimpia vuonna 2017, mutta dieselmarginaalit vahvistuivat merkittävästi vuoteen 2016 verrattuna, kun maailmantalouden hyvä kasvuvauhti tuki tuotteiden kysyntää ja pienensi varastotasoja. Nesteen viitemarginaali oli keskimäärin 5,7 dollaria barreilita vuonna 2017 ja keskimäärin 4,9 dollaria barreilita neljännellä neljänneksellä.

Öljytuotteiden koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 495 miljoonaa euroa (453 milj.). Viitemarginaali oli noin 0,8 dollaria barreilita korkeampi kuin edellisvuonna, millä oli 82 miljoonan euron positiivinen vaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon edellisvuoteen verrattuna. Heikommalla lisämarginaalilla oli 19 miljoonan euron negatiivinen vaikutus edellisvuoteen verrattuna. Myyntimäärät olivat suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2016. Dollarin kurssin heikkenemisellä oli 19 miljoonan euron negatiivinen vaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon vuoteen 2016 verrattuna. Segmentin kiinteät kustannukset vuonna 2017 olivat 13 miljoonaa euroa suuremmat kuin edellisvuonna, mikä johtui lähinnä kunnossapitotoista.

Tuotanto

	2017	2016
OneRefinery		
– Porvoon tuotanto, 1 000 tonnia	12 190	11 718
– Porvoon käyttöaste, %	92	89
– Naantalin (TL5) tuotanto, 1 000 tonnia	1 726	1 869
– Naantalin (TL5) käyttöaste, %	59	62
Jalostamon tuotantokustannukset, USD/bbl	4,4	4,2
Bahrainin perusöljylaitos (Nesteen osuus), 1 000 tonnia	210	159

Myynti omasta tuotannosta tuotelajeittain (1 000 tonnia)

	2017	%	2016	%
Keskitysleht ¹⁾	6 808	48	6 590	46
Kevyet tisleet ²⁾	4 630	33	4 706	33
Raskas polttoöljy	1 483	10	1 594	11
Perusöljyt	449	3	461	3
Muut tuotteet	823	6	965	7
Yhteensä	14 193	100	14 316	100

¹⁾ Diesel, lentopetrol, lämmitysöljy

²⁾ Moottoribensiini, bensiinikomponentit, nestekaasu

Myynti omasta tuotannosta markkina-alueittain (1 000 tonnia)

	2017	%	2016	%
Itämeren alue ¹⁾	8 268	58	8 037	56
Muu Eurooppa	4 606	32	4 596	32
Pohjois-Amerikka	746	5	1 198	8
Muut alueet	572	4	485	3

¹⁾ Suomi, Ruotsi, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Tanska

Marketing & Services

Keskeiset tunnusluvut

	2017	2016
Liikevaihto, MEUR	3 912	3 552
Käyttökate (EBITDA), MEUR	93	111
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA), MEUR	93	112
Vertailukelpoinen liikevoitto, MEUR	68	90
Liikevoitto, MEUR	69	89
Sidottu pääoma, MEUR	280	196
Sidotun pääoman tuotto ¹⁾ , %	28,7	47,3
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto ¹⁾ , %	28,5	47,5

¹⁾ Viimeiset 12 kuukautta

Marketing & Services -segmentin koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 68 miljoonaa euroa (90 milj.). Myyntimäärät olivat suunnilleen edellisvuoden tasolla. Keskimääräiset yksikkökatteet olivat selvästi matalammat etenkin Venäjällä ja Suomessa, ja niiden laskulla oli 14 miljoonan euron negatiivinen tulosvaikutus vuoteen 2016 verrattuna. Kiinteiden kustannusten kasvu ja muiden tuottojen lasku heikensivät tulosta 9 miljoonalla eurolla edellisvuoteen verrattuna.

Myyntimäärät päätuotelajeittain, miljoonaa litraa

	2017	2016
Bensiini, asemien myynti	1 080	1 112
Diesel, asemien myynti	1 739	1 695
Lämmitysöljy	615	620

Liikevaihto markkina-alueittain, milj. euroa

	2017	2016
Suomi	2 820	2 497
Luoteis-Venäjä	290	248
Baltian maat	802	777

Muut

Keskeiset tunnusluvut

	2017	2016
Vertailukelpoinen liikevoitto, MEUR	-24	-23
Liikevoitto, MEUR	-24	-11

Muut-segmentti sisältää Neste Engineering Solutions -yhtiön ja Nynasin, joka on Nesteen (49,99 % osuus) ja Petróleos de Venezuelan yhteisyritys, sekä konsernin yhteiset kustannukset. Neste osti Jacobs Engineeringin 40 %:n osuuden Neste Jacobsista syyskuussa 2017, ja yhtiön nimi muutettiin Neste Engineering Solutions Oy:ksi 1.1.2018. Muut-segmentin koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli -24 miljoonaa euroa (-23 milj.), josta Nynasin osuus oli -2 miljoonaa euroa (11 milj.)

Osakkeet, kaupankäynti ja omistus

Nesteen osakkeilla käydään kauppaa pääasiassa NASDAQ Helsinki Oy:ssä. Vuoden 2017 viimeinen noteeraus oli 53,35 euroa, joka oli 46,2 % korkeampi kuin vuoden 2016 lopussa. Osakkeen kokonaistuotto (TSR) oli 49,7 % (35,7 %) vuonna 2017. Vuonna 2017 osakekurssi oli korkeimmillaan 54,05 euroa, kun taas alin päivän päätöskurssi oli 31,15 euroa. Yhtiön markkina-arvo oli 13,7 miljardia euroa 31.12.2017. Päivittäin vaihdettiin keskimäärin 0,64 miljoonaa osaketta, mikä vastaa 0,2 %:a osakkeiden kokonaismäärästä.

Nesteen kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2017 oli 40 miljoonaa euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 256 403 686. Hallitus on varsinaisen yhtiökokouksen 1.4.2015 myöntämän valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 1 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Nesteellä oli hallussaan joulukuun 2017 lopussa 613 545 yhtiön omaa osaketta, jotka oli hankittu tämän valtuutuksen nojalla. Hallituksella ei ole valtuutusta laskea liikkeelle vaihtovelkakirjalainoja, osakeoptioita tai uusia osakkeita.

Suomen valtio omisti vuoden 2017 lopussa osakkeista 50,1 % (50,1 % vuoden 2016 lopussa), ulkomaiset omistajat 31,5 % (30,3 %), suomalaiset instituutiot 9,6 % (10,1 %) ja suomalaiset kotitaloudet 8,7 % (9,6 %).

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2017

Osakkeenomistaja	Osakkeita	% osakkeista
Suomen valtio / Valtioneuvoston kanslia ¹⁾	128 458 247	50,10 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4 700 000	1,83 %
Kansaneläkelaitos, KELA	2 648 424	1,03 %
Valtion Eläkerahasto	1 900 000	0,74 %
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 777 514	0,69 %
Kurikan kaupunki	1 550 875	0,60 %
OP-Suomi Arvo	797 459	0,31 %
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	750 000	0,29 %
Evli Eurooppa	639 872	0,25 %
Neste Oyj	613 545	0,24 %
Schweizerische Nationalbank	568 116	0,22 %
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	522 230	0,20 %
Sigrid Juséliuksen Säätiö	423 000	0,17 %
Alhopuro Eero Sakari	362 600	0,14 %
Suomen Kulttuurirahasto Sr	303 113	0,12 %
Sr Seligson & Co OMX Helsinki 25 Pörssinoteerattu Rahasto	265 680	0,10 %
Etola Erkki Olavi	250 000	0,10 %
OP-Henkivakuutus Oy	248 167	0,10 %
Sijoitusrahasto Nordea Suomi Indeksirahasto	218 170	0,09 %
SEB Gyllenberg Finlandia Sijoitusrahasto	214 519	0,08 %
20 suurinta omistajaa yhteensä	147 211 531	57,41 %
Hallintarekisteröidyt	79 843 777	31,14 %
Muut	29 348 378	11,45 %
Kaikki osakkeet yhteensä	256 403 686	100,00 %

¹⁾ Suomen valtion omistusosuus laski 49,74 %:iin 4.1.2018.

Omistusjakauma 31.12.2017

Omistettujen osakkeiden mukaan

Osakkeita	Osakkeen- omistajia	% osakkeen- omistajista	Osakkeita	% osakkeista
1–100	26 760	42,4 %	1 366 172	0,5 %
101–500	25 883	41,0 %	6 342 925	2,5 %
501–1 000	5 790	9,2 %	4 389 404	1,7 %
1 001–5 000	4 100	6,5 %	8 216 333	3,2 %
5 001–10 000	313	0,5 %	2 229 894	0,9 %
10 001–50 000	175	0,3 %	3 537 812	1,4 %
50 001–100 000	23	0,0 %	1 577 453	0,6 %
100 001–500 000	21	0,0 %	4 162 519	1,6 %
500 001–	17	0,0 %	224 581 174	87,6 %
Yhteensä	63 082	100,0 %	256 403 686	100,0 %
joista hallintarekisterissä	11		79 843 777	

Omistajaryhmittäin

	% osakkeista
Suomen valtio ¹⁾	50,1 %
Ulkomaiset osakkeenomistajat	31,5 %
Kotitaloudet	8,7 %
Julkishallinto	5,5 %
Pankit ja vakuutuslaitokset	1,6 %
Yritykset	1,0 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,5 %
Yhteensä	100,0 %

¹⁾ Suomen valtion omistusosuus laski 49,74 %:iin 4.1.2018.

Corporate governance

Yhtiön hallinto on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Varsinainen yhtiökokous nimittää yhtiökokouksen nimitystoimikunnan esityksen pohjalta hallituksen toimikaudelle, joka kestää valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun. Hallitus valitsee yhtiölle toimitusjohtajan ja tekee päätöksen hänen erottamisestaan.

Varsinainen yhtiökokous voi tehdä muutoksia yhtiöjärjestykseen hallituksen esityksen pohjalta.

Neste Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 5.4.2017. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2016 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle vuodelta 2016. Lisäksi yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen voitonjaosta. Ehdotuksen mukaan vuodelta 2016 maksetaan osinkoa 1,30 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin 18.4.2017.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin kahdeksan. Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti valittiin hallituksen nykyisistä jäsenistä Jorma Eloranta, Laura Raitio, Jean-Baptiste Renard, Willem Schoeber ja Marco Wirén sekä uusina jäseninä Martina Flöel, Heike van de Kerkhof ja Matti Kähkönen. Jorma Eloranta jatkoi hallituksen puheenjohtajana, ja varapuheenjohtajaksi valittiin Matti Kähkönen.

Nesteen hallitus kokoontui heti yhtiökokouksen jälkeen ja valitsi kahden valiokuntansa jäsenet. Jorma Eloranta valittiin henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi ja Heike van de Kerkhof, Matti Kähkönen ja Jean-Baptiste Renard sen jäseniksi. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Marco Wirén ja jäseniksi Laura Raitio, Martina Flöel ja Willem Schoeber.

Hallituksen esityksen mukaisesti yhtiön tilintarkastajaksi valittiin seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers. Päävastuullinen tilintarkastaja on Markku Katajisto, KHT. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän laskun perusteella.

Neste julkaisee selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä dokumenttina.

Tutkimus ja kehitys

Nesteen tutkimus- ja tuotekehityskulut vuonna 2017 olivat yhteensä 44 miljoonaa euroa (41 milj.). Jatkoimme raaka-ainevalikoiman laajentamista, kehitimme edelleen raaka-aineiden puhdistusteknologioita ja tuimme raaka-aineiden esikäsittelylaitoksen käynnistystä Hollannin Sluiskilissä. Tuotevalikoiman kehittämisessä keskityimme erityisesti uusiutuvaan lentopolttoaineeseen, vähärikkisiin laivapolttoaineisiin ja uusiin biopohjaisiin muoveihin ja kemikaaleihin. Ennätysmäärä uusia patenteja ja patenttihakemuksia vahvisti entisestään Nesteen patenttisalkkua uusiutuviissa raaka-aineissa, polttoaineissa ja kemianteollisuuden sovelluksissa.

Uusiutuvien raaka-ainevalikoiman laajentaminen pysyi keskeisenä tutkimustyön kohteena vuonna 2017. Jäte- ja tähdepohjaisten raaka-aineiden volyymi kasvoi jälleen ja oli 2,4 miljoonaa tonnia (2,1), ja niiden osuus uusiutuvien polttoaineiden raaka-aineista oli 76 % (78 %). Uusiutuvan dieselin raaka-ainevalikoiman laajentamisen lisäksi panostimme öljynjalostamojen vaihtoehtoisten raaka-aineiden tutkimukseen. Niitä ovat esimerkiksi uusiutuvat ja jättepohjaiset fossiiliset raaka-aineet, kuten jätemuovi. Uusiutuvan dieselin kokonaistuotanto nousi 2,6 miljoonaan (2,2) tonniin tuotantokapasiteetin parannusten myötä. Tutkimus- ja kehitysyksikkö tuki myös Nesteen öljynjalostusyksiköiden kehitystä ja optimointia. Esimerkiksi vuonna 2017 käynnistettiin uusi asfalteeneja poistava krakkerisyötön esikäsittely-yksikkö (SDA). Jalostamojen optimointia jatkettiin kehittämällä mallinnustyökaluja sekä kehittämällä ja testaamalla katalyytteja yhteistyössä strategisten kumppanien kanssa.

Vuoden 2017 tärkeimmät tapahtumat

Neste ilmoitti 7.2.2017, että sen Öljyn vähittäismyynti -liiketoiminta-alueen nimeksi tulee Marketing & Services. Marketing & Services on yksi Nesteen kolmesta raportointisegmentistä. Nimenmuutoksen taustalla on ratkaisujen ja palvelujen kasvanut merkitys.

Neste ilmoitti 31.5.2017 laskevansa liikkeelle 400 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan. Seitsemän vuoden lainan kiinteä korko on 1,5 %. Joukkovelkakirjalainaa merkitsi 136 sijoittajaa. Liikkeeseenlaskusta saadut varat käytettiin olemassa olevan vuonna 2019 erääntyvän 400 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan ja olemassa olevan vuonna 2022 erääntyvän 500 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon. Pääjärjestäjinä transaktiossa toimivat BNP Paribas, ING Bank N.V. ja Nordea Bank AB (publ).

Neste ilmoitti 9.8.2017 aloittavansa kaksi kuukautta kestävästä suurseisokista Naantalissa ja jaloistamolla. Suurseisokissa viedään loppuun suunnitelma, jossa Nesteen Suomen jalostamoiden toiminnot integroidaan tiiviimmin yhteen ja niitä johdetaan yhtenä kokonaisuutena. Nesteen Suomen jalostamokokonaisuus koostuu Porvoon jalostamon neljästä tuotantolinjasta ja viidennestä Naantalissa sijaitsevasta tuotantolinjasta.

Neste ilmoitti 6.9.2017, että yhtiön osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan on valittu puheenjohtajaksi ylijohtaja Pekka Timonen työ- ja elinkeinoministeriöstä ja jäseniksi toimitusjohtaja Timo Ritakallio Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisesta, pääjohtaja Elli Aaltonen Kansaneläkelaitoksesta sekä Nesteen hallituksen puheenjohtaja Jorma Eloranta.

Neste ilmoitti 13.9.2017, että Neste ja Geneven lentokenttä alkavat tarjota yhdessä vastuullisia ja uusiutuvia ratkaisuja ilmailualalle. Neste ja Geneven lentokenttä aloittavat urauurtavaan yhteistyön parantaakseen lentoliikenteen vastuullisuutta ja turvatakseen ilmailualan hiilineutraalin kasvun hiilidioksidipäästöjä vähentämällä. Geneven lentokenttä aikoo tarjota lentoliikenteen käyttöön uusiutuvaa lentopolttoainetta Geneven kansainvälisellä lentoasemalla. Tavoitteena on, että vähintään 1 % Geneven lentokentän vuotuisesta lentopolttoaineen kulutuksesta on uusiutuvaa lentopolttoainetta vuoden 2018 lopusta alkaen.

Neste järjesti 19.9.2017 Lontoossa pääomamarkkinapäivän, jonka teemana oli ”Kasvamme kannattavasti”. Nesteen pitkän tähtäimen taloudelliset tavoitteet ovat velan osuus kokonaispääomasta (leverage) ja keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE). Tavoite velan osuudelle kokonaispääomasta päivitettiin, ja uusi tavoite on alle 40 %. ROACE-tavoite pysyi ennallaan 15 %:ssa. Myös Nesteen osinkopolitiikka päivitettiin. Neste jakaa osinkona vähintään 50 % yhtiön vertailukelpoisesta tilikauden voitosta. Yhtiö aikoo maksaa osinkoa kahdesti vuodessa, ja tästä tullaan tekemään ehdotus vuoden 2018 yhtiökokoukselle.

Strategiset tavoitteet pysyvät ennallaan: haluamme olla Itämeren alueen johtava toimija ja kasvaa globaaleilla uusiutuvien tuotteiden markkinoilla. Neste hakee Itämeren alueella arvon kasvua kaikilla liiketoiminta-alueillaan. Neste on globaali markkinajohtaja uusiutuvan dieselin markkinoilla, ja yhtiö on sitoutunut kehittämään merkittävää liiketoimintaa liikenteen ulkopuolisten uusiutuvien tuotteiden markkinoilla vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteena on lisätä loppukäyttäjille 100 %:na toimitettavan uusiutuvan dieselin osuutta kokonaisyhteistyöstä vuoden 2017 noin 25 %:sta 50 %:iin vuonna 2020. Nesteen markkinoille tuoma Green Hub -konsepti edistää uusiutuvan lentopolttoaineen käyttöä lentoasemayhteistyön avulla, mistä äskettäin julkaistu yhteistyö Geneven lentoaseman kanssa on ensimmäinen esimerkki. Biomuoveja on tuotettu ensimmäinen erä, ja Nesteen tavoitteena on ensimmäinen kaupallinen toimitus vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla.

Yhtiön tavoitteena on uusiutuvan dieselin nykyisen tuotantokapasiteetin nostaminen 3 miljoonaan tonniin vuoteen 2020 mennessä pullonkauloja poistamalla. Yhtiö viimeistelee vuoden 2017 loppuun mennessä selvitykset uuden, enintään 1 miljoonan tonnin vuotuisen tuotantokapasiteetin rakentamiseksi. Selvitykset sisältävät laitoksen sijainnin valinnan lisäksi päivitetty raaka-aine- ja kysyntänäkymät. Hanke kattaa uusiutuvan dieselin ja lentopoltto-aineen tuotannon sekä huonompilaatuisten raaka-aineiden esikäsittelyn. Nesteen tavoitteena on tehdä laitoksesta lopullinen investointipäätös vuoden 2018 loppuun mennessä ja käynnistää tuotanto vuoteen 2022 mennessä.

Neste ilmoitti 29.9.2017 ostavansa Jacobs Engineeringin osuuden Neste Jacobs Oy:stä. Neste ja Jacobs Engineering Group sopivat, että Neste ostaa Jacobsin omistaman 40 % osuuden Neste Jacobs -suunnittelutoimistosta. Kaupan jälkeen Neste omistaa Neste Jacobsin kokonaan.

Neste ilmoitti 30.11.2017, että hallituksen jäsen Heike van de Kerkhof oli eronnut hallituksen jäsenyydestä. Hän siirtyi BP:n palvelukseen Isoon-Britanniaan vuoden 2018 alussa. Heike van de Kerkhofin tilalle henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäseneksi valittiin Laura Raitio, joka jatkaa myös tarkastusvaliokunnan jäsenenä.

Yhdysvaltain ympäristöviranomaisen (EPA) julkaisi 30.11.2017 lopullisen päätöksensä vuoden 2018 uusiutuvien polttoaineiden velvoitteista uusiutuvien polttoaineiden standardin (RFS) mukaisesti. Neste MY uusiutuva diesel täyttää kehittyneen biopolttoaineen vaatimukset EPA:n biomassapohjaisen dieselin luokassa. Lopullinen päätös nostaa biomassapohjaisen dieselin vuoden 2018 velvoitetta 2,0 miljardista gallonasta 2,1 miljardiin gallonaan. Lisäksi EPA päätti, että biomassapohjaisen dieselin velvoite vuonna 2019 pidetään samalla tasolla kuin vuonna 2018.

Neste ilmoitti 12.12.2017, että yhtiön hallitus oli päättänyt osakeohjelman 2018–2020 kohderyhmästä, mahdollisten palkkioiden suuruudesta ja ansaintakriteereistä. Osakeohjelman 2018–2020 kohderyhmään kuuluu noin 130 avainhenkilöä, mukaan lukien yhtiön johtoryhmän jäsenet.

Neste ilmoitti 12.12.2017, että yhtiön uusiutuvien tuotteiden kasvuojelma etenee. Nesteen hallitus on päättänyt, että uusiutuvan dieselin, uusiutuvan lentopolttoaineen ja biokemikaalien tuotannon lisäkapasiteetti sijoitetaan Singaporeen. Päätös käynnisti uuden tuotantolinjan teknisen suunnittelun, ja tavoitteena on lopullinen investointipäätös vuoden 2018 loppuun mennessä. Jos hanke etenee suunnitellusti, tuotanto uudella tuotantolinjalla alkaa vuoteen 2022 mennessä.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Neste ilmoitti 4.1.2018 saaneensa Arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen ilmoituksen omistusosuuden muutoksesta. Valtioneuvoston kanslia oli ilmoittanut, että Suomen valtion yhteenlaskettu osuus Neste Oyj:n osakkeista ja äänistä oli laskenut alle 50 %:iin ja on tällä hetkellä 49,74 %.

Neste ilmoitti 31.1.2018, että Nesteen osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää 5.4.2018 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että hallituksen varapuheenjohtaja Matti Kähkönen

valittaisiin uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi. Hänen lisäksi hallitukseen esitetään valittavan uudelleen nykyiset jäsenet Martina Flöel, Laura Raitio, Jean-Baptiste Renard, Willem Schoeber ja Marco Wirén. Raitio esitetään valittavaksi hallituksen varapuheenjohtajaksi. Nimitystoimikunta esittää lisäksi, että hallituksen jäsenmäärä olisi kahdeksan ja uusiksi jäseniksi valittaisiin kemian insinööri Elizabeth (Elly) Burghout ja diplomi-insinööri Jari Rosendal.

Riskienhallinta

Riskienhallinta nähdään Nesteellä keskeiseksi osaksi päivittäisiä johtamisprosesseja ja hyvää hallinnointitapaa. Systemaattiset riskienhallintakäytännöt ovat Nesteen keino varmistua siitä, että asetetut strategiset ja liiketoimintatavoitteet saavutetaan ja että toiminnan jatkuvuus voidaan varmistaa muuttuvassa toimintaympäristössä.

Nesteen riskienhallinnan viitekehys ja ohjaavat periaatteet on määritelty konsernin riskienhallintapolitiikassa, jonka hyväksyy yhtiön hallitus. Riskienhallintaa toteutetaan kansainvälisen riskienhallinnan ISO 31000:2009 -standardin mukaan.

Nesteen riskienhallintapolitiikkaa täydentävät eri riskialueita koskevat yksityiskohtaisemmat riskienhallintamenettelyt ja -ohjeet. Keskeisimmistä riskeistä viestitään osana strategiasuunnittelu- ja suoritusjohtamisprosessia. Määrämuotoista riskiraportointia tuotetaan liiketoimintojen ja funktioiden johtoryhmille, konsernin johtoryhmälle, hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja yhtiön hallitukselle.

Nesteen liiketoimintaan liittyvät riskit

Nesteen lyhyen aikavälin riskeissä ja epävarmuustekijöissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2016 lopun jälkeen.

Keskeisiä Nesteen seuraavan 12 kuukauden tulokseen vaikuttavia markkinariskejä ovat biopolttoaineita koskevan lainsäädännön muutokset, markkinahintojen odottamattomat muutokset, kilpailutilanteen muutokset ja Nesteen jalostamojen suunnitellut ja suunnittelemattomat seisokit.

Tarkempia tietoja Nesteen riskeistä ja riskienhallinnasta löytyy yhtiön vuosikertomuksesta ja tilinpäätöksen liitetiedoista.

Vastuullisuusriskit

Nesteen merkittävimmät vastuullisuusriskit voidaan luokitella seuraavalla tavalla:

Riski ilmaan ja veteen joutuvien päästöjen aiheuttamista ympäristöhaitoista

Nesteen toimintaa ohjaavat monet lait ja määräykset, joiden tarkoituksena on varmistaa turvallinen toiminta ja pienempi ympäristöjalanjälki. Tämän lisäksi vähähiiliseen talouteen siirtymiseen liittyy lisävaatimuksia, joilla on vaikutusta Nesteen tapaan hallinnoida jalostuspääomaansa. Se painottaa myös enemmän eri resurssien, kuten veden ja energian, tehokasta käyttöä. Varmistaakseen sovellettavien lakien ja määräysten jatkuvan noudattamisen

Neste on ottanut käyttöön sertifioituja johtamisjärjestelmiä, jotka vastaavat ISO:n ja OHSAS:n standardien vaatimuksia.

Vuotojen, räjähdysten ja muiden kemikaalivaarojen riski

Luonteensa takia Nesteen toimintoihin liittyy riski räjähdyksistä, vuodoista ja muista vaaroista, jotka voivat johtaa maaperän, pohjaveden tai meriveden saastumiseen. Erityisesti merenkulkuonnettomuuksilla voisi pahimmillaan olla katastrofaalinen vaikutus alueen ympäristöön. Neste on toteuttanut systemaattisia riskienhallintatoimenpiteitä minimoidakseen kemiallisten vaarojen todennäköisyyden. Toimenpiteisiin kuuluvat alusten turvallisuustarkastukset, systemaattiset turvallisuusmenettelyt, yhteistyökumppaneiden valinta ja suoritusjohtaminen sekä omaan toimintaan sisältyvä koulutus.

Riski jalostukseen hankittavien raaka-aineiden haitallisesta ympäristöjalanjäljestä

Nesteon jalostamoilla pääasiallisesti käytettyihin raaka-aineisiin kuuluvat erilaiset kasviöljyt, jäte- ja jäännösrasvat sekä erilaiset öljyt. Palmuöljyn käyttö on viime vuosina synnyttänyt maineriskin, kun palmuöljyn hankinnan kestävyys on herättänyt julkista keskustelua ja huolta niin kansalaisjärjestöissä kuin asiakkaiden keskuudessa. Vaikka palmuöljyn osuus yhtiön uusiutuvien raaka-aineiden kokonaiskäytöstä oli vain noin 20 prosenttia vuonna 2017, Neste on sitoutunut palmuöljyn vastuulliseen hankintaan ja toteuttanut useita toimenpiteitä parantaakseen toimitusketjunsä läpinäkyvyyttä.

Prosessiturvallisuuspoikkeamien tai onnettomuuksien riski

Neste on ottanut käyttöön kokonaisvaltaiset turvallisuussäännöt ja -menettelyt, ja yhtiö on sitoutunut jatkuvaan turvallisuustyöhön, johon kuuluu muun muassa koulutus, työn tulosten seuranta ja kokemuksista oppiminen.

Potentiaalisesti haitalliset ihmisoikeusvaikutukset

Neste on sitoutunut ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ihmisoikeussitoutumuksensa ja ihmisoikeusperiaatteidensa mukaisesti. Nesteon vuosina 2015 ja 2016 suorittamat ihmisoikeusvaikutusten arvioinnit tunnistivat yhtiön toiminnan terveys- ja turvallisuusasiat keskeiseksi ihmisoikeusriskiksi. Toimitusketjussa merkittävimmät riskit liittyvät pakkotyöhön, työsuhteiden ehtoihin sekä sosiaaliseen ja taloudelliseen kehitykseen erityisesti maanomistuksen osalta. Neste on käynnistänyt konserninlaajuisen ihmis- ja työoikeuksia koskevan ohjelman noudattaakseen ihmisoikeussitoutumustaan ja -periaatteitaan. Toimittajiin sovelletaan due diligence -prosessia, ja toimittajien on myös noudatettava Nesteon toimittajille suunnattuja eettisiä sääntöjä.

Korruptio- ja lahjontariski

Korruptio- ja lahjontariskiä pidetään tyypillisesti öljy- ja kaasusektorin luonteeseen liittyvänä toimintariskinä, joka johtuu sektorin globaalista luonteesta, paikallishallintojen kanssa solmituista sopimussuhteista ja monimutkaisista toimittajaverkostoista. Nesteellä on

nollatoleranssi kaikenlaiselle korruptiolle ja lahjonnalle. Ehkäistäkseen korruptiota ja lahjontaa Neste on kehittänyt vaatimustenmukaisuusohjelman, joka sisältää yhtiön asiaa koskevat politiikat (eettiset säännöt ja korruptionvastaiset periaatteet), erityiset verkkokoulutuspaketit ja Ethics Online -kanavan, jonka kautta voidaan ilmoittaa epäilyistä väärinkäytöksistä. Nesteon vastapuolten tulee noudattaa eettisiä sääntöjä ja läpikäydä määräystenmukaisuuden arviointi. Määräystenmukaisuuden arviointi kattaa seuraavat riskitekijät: sanktiot, poliittisesti vaikutusvaltaiset henkilöt, rahanpesu, korruptio, petos, lahjonta ja syrjintä.

Ympäristö, yhteiskuntavastuu ja hallinto (ESG)

Neste täyttää muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamista koskevan EU-direktiiviin sekä Suomen kirjanpitolakiin tehtyjen muutosten edellyttämät vaatimukset, jotka vaikuttivat yhteisöjen raportointiin ensi kertaa vuonna 2017. Lisäksi Neste raportoi soveltuvin osin GRI-standardien (Global Reporting Initiative) mukaisesti. Lisätietoa Nesteon vastuullisuudesta löytyy [Nesteon vuosikertomuksesta](#) ja [Nesteon sivustoilta](#).

Liiketoimintamalli

Neste työllisti vuonna 2017 keskimäärin 5 297 (5 013) henkilöä, joista 1 693 (1 585) työskenteli Suomen ulkopuolella. Joulukuun lopussa yhtiöllä oli 5 339 työntekijää (5 001), joista 1 758 (1 602) työskenteli Suomen ulkopuolella.

Neste tuottaa erilaisia perinteisiä öljytuotteita ja on maailman suurin uusiutuvan dieselin tuottaja. Neste tavoittelee johtavaa asemaa polttoaineratkaisujen toimittajana Itämeren alueella ja haluaa kasvaa uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvilla maailmanmarkkinoilla. Nesteon liiketoiminta-alueita ovat Uusiutuvat tuotteet, Öljytuotteet sekä Marketing & Services.

Neste on integroinut vastuullisuuden liiketoimintastrategiaansa varmistaakseen liiketoimintansa menestymisen pitkällä aikavälillä. Nesteon visiona on luoda vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä. Neste tuottaa yhteiskunnalle arvoa auttamalla asiakkaitaan vähentämään ilmastopäästöjä maa-, ilma- ja laivaliikenteen käyttöön kehittämällä puhtaammilla ratkaisuilla sekä kemikaali- ja muovitoimialoille kehittämällä uusiutuvilla ratkaisuilla.

Nesteon luotettavan NEXBTL-jalostusteknologian avulla erilaisia uusiutuvia raaka-aineita voidaan käyttää joustavasti. Uusiutuvien raaka-aineiden saatavuuden varmistaminen on keskeisen tärkeää Nesteon kasvustrategian onnistumisen kannalta. Neste jatkaa työtään tällä saralla. Yhtiö tulee myös keskittymään erinomaisen asiakaspalvelun sekä joustavien ja luotettavien asiakasratkaisujen tarjoamiseen.

Nesteon arvonmuodostus perustuu yhtiön korkealaatuisiin tuotteisiin, globaaliin raaka-ainehankinnan liiketoimintamalliin ja tuotemyyntiin, syvälliseen tietämykseen sekä fossiilisia että uusiutuvia polttoaineita koskevasta sääntelystä ja maailmanlaajuisen asiakaskunnan vaatimuksista sekä tuotteiden ja ratkaisujen jatkuvaan innovointiin ja kehittämiseen. Muut kuin taloudelliset varat – kuten tuotanto, myynti ja hankinta-asiantuntijuus – ovat oleellinen

osa Nesteen arvonmuodostusta. Yhtiön sisäisen osaamis pohjan ylläpitämiseen ja kehittämiseen panostetaan paljon.

Katso myös: [Näkymät vuodelle 2018](#)

Olennaisuus

Tämä ympäristö-, yhteiskuntavastuu- ja hallintaselvitys (ESG) keskittyy Nesteelle ja sen sidosryhmille olennaisimpiin, arvonmuodostukseen ja riskienhallintaan liittyviin vastuullisuus-aiheisiin. Neste tekee olennaisuusarvioinnin joka toinen vuosi. Viimeisin arviointi tehtiin syksyllä 2016 lähes 600 sidosryhmien edustajan kanssa, jossa tunnistettiin 24 olennaista aihetta. Seuraava arviointi tehdään vuonna 2018. Vuonna 2017 Neste ryhmitteli uudelleen ja yhdisteli nämä 24 aihetta yhdeksään aiheeseen varmistaakseen tarkemman keskittymisen niihin sekä päivittäisessä toiminnassaan että raportoinnissaan.

Nesteen yhdeksän olennaisuusaihetta liittyvät seuraaviin neljään muuta kuin taloudellisia raportointivaatimuksia koskevaan teemaan: Nesteen kannalta olennaisiksi tunnistettuihin *ympäristöasioihin* kuuluvat biodiversiteetin suojeleminen ja metsäkadon ehkäiseminen, resurssitehokkuus, häiriötön toiminta sekä ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuus. Olennaisia asioita, jotka liittyvät teemoihin *sosiaaliset näkökohdat ja työntekijät, ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja korruption ja lahjonnan torjunta* ovat ihmisoikeudet, oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen työllistäminen, häiriötön toiminta sekä ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuus. Seuraavat olennaiset aiheet liittyvät kaikkiin neljään teemaan: taloudellinen kestävyys ja vastuu omistajille, hyvä yritys kansalaisuus ja etiikka, vähähiiliset ratkaisut ja raaka-aineiden vastuullisuus.

Politiikat ja periaatteet

Nesteen keskeiset vastuullisuusperiaatteet koostuvat yhtiön eettisistä säännöistä, vastuullisuuspolitiikasta, Nesteen eettisistä säännöistä toimittajille ja konsernin riskienhallintapolitiikasta.

Ympäristöasiat

Kaikki Nesteen jalostamot ja yhtiön hallinnoimat huoltovarmuusvarastot on sertifioitu ISO 9001-, ISO 14001- ja OHSAS 18001 -standardien vaatimusten mukaisesti. Kaikilla Nesteen uusiutuvaa dieseliä tuottavilla jalostamoilla on EU:n säädösten mukaiset ISCC- (International Sustainability and Carbon Certification), RSPO- (Roundtable on Sustainable Palm Oil) ja HVO (Hydrotreated Vegetable Oil) Scheme -sertifikaatit. Yhdysvalloissa Nesteen uusiutuvien polttoaineiden vastuullisuutta seurataan Yhdysvaltain ympäristönsuojeluviraston (EPA) kestävyysvaatimusten mukaisesti.

Hankimme uusiutuvia raaka-aineita vain toimittajilta, jotka täyttävät tiukat kriteerimme ja noudattavat kaikilta osin biopolttoaineille avainmarkkinoillamme asetettuja sääntelyvaatimuksia. Kaikkien uusiutuvien raaka-aineiden toimittajiemme on läpäistävä raaka-aineiden tuotannon vastuullisuuteen liittyvä due diligence -prosessi. Potentiaalisille raakaöljyn toimittajille suoritetaan riskikatsauksen perusteella kaksivaiheinen arviointi, johon sisältyy

taloudellinen ja määräystenmukaisuuden arviointi. Nesteen toimittajasopimuksissa on tiukat auditointiehtdot.

Nesteen keskeiset uusiutuvien raaka-aineiden hankintaan liittyvät ympäristöpolitiikat ja periaatteet ovat yhtiön Metsäkadon ehkäisemistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevat ohjeet sekä Kestävän kehityksen periaatteet biopolttoaineille. Vuonna 2017 Neste käynnisti metsäkadon ehkäisemistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevan ohjeensa päivityksen yhteistyössä Consortium of Resource Experts (CORE) -yhteenliittymän kanssa. Päivitetyt ohjeet on määrä valmistua vuoden 2018 loppuun mennessä. Vuonna 2015 kaikki Nesteen palmuöljyn toimittajat sitoutuivat metsäkadon ehkäisemistä koskeviin periaatteisiin ja ulottivat sitoumukset koskemaan myös omia toimittajiaan. Neste tietää kaiken käyttämänsä palmuöljyn alkuperän aina yksittäisille viljelmille asti.

Sosiaaliset näkökohdat ja työntekijät

Nesteen sukupuolten välistä tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä koskevat periaatteet ja tasa-arvosuunnitelma ovat Suomen tasa-arvolainsäädännön mukaisia. Neste edistää tasa-arvoa muun muassa varmistamalla, että yhtiö toteuttaa syrjimättömyysperiaatetta rekrytoinnissaan, tehtävien jaossa, koulutusmahdollisuuksien tarjoamisessa ja palkitsemisessa. Tasa-arvosuunnitelman toteuttamista valvoo yhtiön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä.

Nesteen tavoiteena on estää tapaturmat ja poikkeamat kokonaan. Uskomme kaikkien tapaturmien ja poikkeamien olevan ehkäistävissä. Kehitämme jatkuvasti henkilöstömme ja omaisuutemme turvallisuutta parantamalla työolosuhteita ja käyttöomaisuuden hallintaa sekä Nesteen ja sen toimittajien ja muiden yhteistyökumppaneiden henkilöstön tietämystä ja tietoisuutta. Vuonna 2017 uudistimme konsernitason terveys-, turvallisuus- ja ympäristö (HSE) -hallintajärjestelmämme ja laadimme 15 uudistettua HSE-periaatetta.

Nesteen keskeiset sosiaalisia näkökohtia ja työntekijöitä koskevat politiikat ja periaatteet ovat yhtiön henkilöstöpolitiikka, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaate, palkkaperiaatteet, ylimmän johdon palkitsemisperiaatteet, henkilöstöetuja koskevat periaatteet ja rekrytoinnin periaatteet.

Katso myös: [Hallituksen monimuotoisuus](#)

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Neste on sitoutunut kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja vaatii samaa kaikilta yhteistyökumppaneiltaan. Nesteen keskeiset ihmisoikeuksia koskevat politiikat ja periaatteet ovat yhtiön ihmisoikeussitumus ja ihmisoikeusperiaatteet.

Neste sitoutui YK:n yritys vastuuta ohjaaviin periaatteisiin (UN Guiding Principles on Business and Human Rights) julkaisemalla ihmisoikeussitumuksen vuonna 2015. Perustuen vuonna 2016 tekemäämme konserninlaajuiseen ihmisoikeusarviointiin, joka antoi syvällistä ymmärrystä liiketoimintamme potentiaalisista vaikutuksista, aloitimme Nesteen ihmisoikeusperiaatteiden kehittämisen ja päivitimme samaan aikaan ihmisoikeussitomme. Toimitusjohtaja allekirjoitti Nesteen ihmisoikeusperiaatteet elokuussa 2017.

Neste rohkaisee myös liikekumppaneitaan laatimaan omia kehitysohjelmia tukemaan velloisuusiaan kunnioittaa ihmisoikeuksia. Neste kehittää parhaillaan toimittaja-auditointeja varten myös toimittajien vastuullisuuden viitekehystä, joka tulee sisältämään Nesteen toimittajille suunnatuissa eettisissä säännöissä, ihmisoikeusperiaatteissa ja muissa asiaan-kuluuissa politiikoissa määritellyt ihmisoikeuskriteerit.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Korruptiota ja lahjontaa ei suvaita missään muodossa. Neste kehittää ja parantaa toimiaan tällä saralla jatkuvasti. Nesteen keskeiset korruption- ja lahjonnanvastaiset politiikat ja periaatteet ovat yhtiön korruptionvastainen periaate, eettiset säännöt, eettiset säännöt toimittajille, toimitusketjun määräysten mukaisuuden periaatteet, seurantalistan tarkastelu-prosessi ja väärinkäytösten hallinnan periaate.

Tulokset ja suorituskykymittarit

Nesteen vastuullisuusohjeet, -politiikat ja -periaatteet koskevat koko yhtiötä, ja ne ohjaavat kaikkea yhtiön toimintaa. Tämän lisäksi Nesteen toiminta perustuu kansainvälisiin perussopimuksiin ja sitoumuksiin. Nesteen eettiset säännöt toimittajille määrittelevät ne perusvaatimukset, joita Neste odottaa toimittajiensa noudattavan, ja asettaa minimistandardit yhtiön vastuullisuuteen liittyville due diligence- ja tarkastusmenettelyille.

Vuonna 2017 Neste oli mukana Dow Jonesin kestävä kehityksen indeksissä yhdenneistoista kerran peräkkäin. Neste paransi suoritustaan ja kuului parhaan neljänneksen joukkoon. Nesteestä tuli ainoa energiayhtiö, joka on saavuttanut Leadership-luokan kolmessa CDP (Climate Disclosure Project) ohjelmassa: CDP Climate-, Forests- ja Water-ohjelmissä. Vain 16 yhtiötä koko maailmassa nousi Leadership-luokkaan kaikissa näissä kolmessa ohjelmassa, vaikka niissä arvioitiin lähes 2 500 yhtiötä eri puolilta maailmaa. Neste oli edelleen energiasektorin ainoa yhtiö, joka raportoi metsäjalanjälkensä läpinäkyvästi osana maailmanlaajuisesti tunnustettua CDP Forests-ohjelmaa. Tammikuussa 2018 Neste valittiin Global 100 -listalla maailman toiseksi vastuullisimmaksi suureksi yhtiöksi. Tämä on yhtiön kaikkien aikojen paras sijoitus. Yhtiö nosti sijoitustaan vuoden 2017 23. sijalta ja säilytti asemansa energia-alan vastuullisimpana yrityksenä.

Ympäristöasiat

Huhtikuussa 2017 paransimme raakapalmuöljyn toimitusketjumme läpinäkyvyyttä lanseeraamalla uuden raakapalmuöljyn liittyvän sivuston (Crude Palm Oil Dashboard). Sivustolla esitellään koko raakapalmuöljyn toimitusketjumme, myös kaikki palmuöljy-yhtiöt, -jalostamot ja -viljelmät, jotka toimittivat Nesteelle raakapalmuöljyä vuonna 2016. Sivusto päivitetään vuoden 2017 tiedoilla keväällä 2018. Vuonna 2017 aloitimme uuden toimittajien vastuullisuusportaalin kehittämisen luodaksemme digitaalisen kanavan uusiutuvien raaka-aineiden toimittajiemme arviointiin ja seurantaan sekä yhteydenpitoon heidän kanssaan. Järjestelmän ensimmäisen julkaistun version on määrä valmistua vuoden 2018 jälkipuoliskolla.

Nesteen toiminnasta aiheutuvat päästöt ympäristöön olivat vuonna 2017 olennaisia osin määräysten mukaiset kaikilla tuotantolaitoksilla. Yhtiön toiminnassa ilmeni kymmenen pientä ympäristölupapoiikkeamaa. Niillä oli rajallisia paikallisia ympäristövaikutuksia. Nesteen jalostamoilla tai muilla tuotantopaikoilla ei tapahtunut vakavia korvausvastuuseen johtaneita ympäristövahinkoja. Käynnistimme vuonna 2017 useita investointiprojekteja parantaaksemme oman toimintamme turvallisuutta ja ympäristönsuojelun tasoa. Saimme esimerkiksi päätökseen uuden raaka-ainesuojelun esikäsittely-yksikön (SDA) rakentamisen Porvoon jalostamolla.

Keskeiset tunnusluvut	2017	2016
Päästöluvat ja ylitykset: Ympäristölupapoiikkeamat Tavoite: Puolittaa öljytuotteissa tapahtuneiden poiikkeamien määrä vuonna 2018 verrattuna vuosina 2016–2017 tapahtuneisiin keskimääräiseen poiikkeamien määrään.	10	8
Energiatehokkuus, energiansäästötoimet GWh Tavoite: Tehostaa Nesteen energiankulutusta 500 GWh:a vuosina 2017–2025.	4	134
Nesteen uusiutuvilla polttoaineilla saavutettu kasviuonekaasupäästöjen vähenemä raakaöljypohjaiseen dieseliin verrattuna, milj. tonnia ¹⁾ Tavoite: Kasviuonekaasupäästöjen vähentäminen 7 milj. tonnilla vuonna 2017 ja 9 milj. tonnilla vuonna 2022.	8,3	6,7
Potentiaalisten uusiutuvien raaka-ainetoimittajien Due diligence -selvitysten lukumäärä ja tulokset.	Yhteensä: 91 hyväksytty: 46 kesken: 44 hylätyt: 1	Yhteensä: 49 hyväksytty: 31 kesken: 34 hylätyt: 4

¹⁾ Nesteen uusiutuvilla polttoaineilla saavutettu kasviuonekaasujen kumulatiivinen vähenemä verrattuna raakaöljypohjaiseen dieseliin. Laskentamenetelmä on EU:n uusiutuvan energian direktiivin (2009/28/EY) mukainen. Neste päivittää kasviuonekaasujen päästökertoimia vuosittain lainsäädäntöön ja sertifiointijärjestelmiin tehtyjen päivitysten mukaisesti. Sertifiointijärjestelmien päästökertoimia koskeva päivitys paransi Nesteen kasviuonekaasupäästöjen vähenemää vuonna 2017 edellisvuoteen verrattuna.

Sosiaaliset näkökohdat ja työntekijät

Neste valitsee joka vuosi tietyn painopistealueen vuosittaisen tasa-arvosuunnitelman toteuttamisessa. Vuonna 2017 yhtiö keskittyi rekrytointiprosessissaan tasa-arvokysymyksiin. Ulkopuolisen konsultin tekemä vuosia 2009–2016 koskeva henkilöstötietojen analyysi osoitti, että sukupuoli ei vaikuta urakehitykseen Nesteellä ja että naisten ja miesten palkkojen välinen ero on pieni. Neste on laajentamassa tasa-arvoon liittyvien asioiden seurantaan myös Suomen ulkopuolella sijaitsevilla toimipaikoilla. Neste liittyi yritysvastuuverkosto FIBSIn (Finnish Business Society) monimuotoisuusverkostoon marraskuussa 2017 vahvistaakseen Nesteen monimuotoisuuden johtamista.

Nesteen työturvallisuus (TRIF eli eli lääkinällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohti, mukaan lukien urakoitsijat) parani, ja vuodelle 2017 asetettu

tavoite saavutettiin. Saavutimme myös vuoden 2017 tavoitteemme prosessiturvallisuudessa (PSER eli prosessiturvallisuustapahtumien taajuus miljoonaa työtuntia kohti). Nesteen pitkän aikavälin turvallisuuden kehittämistoimenpiteitä jatketaan konserninlaajuisen turvallisuusohjelman mukaisesti. Ne keskittyvät käyttäytymiseen, johtajuuteen, toiminnan jämykkyuteen, prosessiturvallisuuteen sekä urakoitsijaturvallisuuteen. Lyhyen aikavälin toimenpiteet jatkuvat, ja niissä keskitytään edelleen kokemuksista oppimiseen sekä sovittujen toimenpiteiden vaikuttavuuteen.

Keskeiset tunnusluvut	2017	2016
TRIF ¹⁾ Tavoite vuodelle 2017: 2,1 ja vuodelle 2018: 2,0. Pitkän aikavälin tavoite: Nolla tapaturmaa.	2,1	2,8
PSER ²⁾ Tavoite vuodelle 2017: 2,4 ja vuodelle 2018: 1,7. Pitkän aikavälin tavoite: Nolla turvallisuuspoikkeamaa.	2,1	3,1
Uudet työntekijät ja henkilöstön vaihtuvuus.	Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus 9,8 %. Vakinaisen henkilöstön tulovaihtuvuus 13,8 %.	Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus 11,2 %. Vakinaisen henkilöstön tulovaihtuvuus 10,1 %.
Työntekijöiden sitoutuneisuus Tavoite: Aseman säilyttäminen globaalin viiteryhmän parhaassa neljänneksessä.	Kysely tehdään joka toinen vuosi.	78 % vastaajista on tyytyväisiä, ja he ovat sitoutuneita ja ylpeitä yhtiöstä. He olisivat myös valmiita suosittelemaan Nestettä työnantajana. Luku kuuluu globaalin viiteryhmän parhaaseen neljännekseen.

¹⁾ Total Recordable Incident Frequency (TRIF), lääkinällistä hoitoa vaativien tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohti, mukaan lukien urakoitsijat. Lukuun lasketaan mukaan sekä Nesteen että yhtiölle työskentelevien urakoitsijoiden henkilöstö. Joulukuun työtunnit ovat arvio, joka perustuu toteutuneisiin työtunteihin tammikuusta marraskuuhun vuonna 2017. Arviointivirhe on merkitykseton.

²⁾ Process Safety Event Rate (PSER), prosessiturvallisuustapahtumien taajuus miljoonaa työtuntia kohti. Joulukuun työtunnit ovat arvio, joka perustuu toteutuneisiin työtunteihin tammikuusta marraskuuhun vuonna 2017. Arviointivirhe on merkitykseton.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Vuonna 2016 suoritettuna konserninlaajuisen arvion lisäksi Neste on tehnyt ihmisoikeusvaikutusten arvioiteja kartoittaakseen tärkeitä ihmisoikeusasioita yhtiön palmuöljyn toimitusketjussa vuosina 2016 ja 2017. Vuodesta 2015 lähtien Neste on järjestänyt toimittajille vuosittaisen työpajan jakaakseen tietoa palmuöljyn toimitusketjussa tehtyjen ihmisoikeusvaikutusten arviointien tärkeimmistä havainnoista sekä kehittääkseen näiden valmiuksia, kertoakseen Nesteen odotuksista ja pitääkseen yhteyttä Nesteen toimittajiin ja

muihin keskeisiin sidosryhmiin. Helmikuussa 2017 pidetyssä työpajassa kerroimme Indonesian palmuöljyviljelmien ja puristamojen sosiaalisiin ja työelämän vastuullisuuskysymyksiin keskittyvän selvityksen keskeisistä havainnoista sekä vaikutuksesta ympäröiviin yhteisöihin. Arvioinnit toteutettiin marraskuun 2016 ja tammikuun 2017 välisenä aikana.

Keskeiset tunnusluvut	2017	2016
Toiminnot, joissa on toteutettu ihmisoikeuksien tarkastelu tai vaikutusarviointi Tavoite: Ihmisoikeusvaikutusten uudelleenarviointi yhtiön toiminnissa tapahtuvien muutosten mukaisesti.	Vuonna 2016 suoritettu ihmisoikeusvaikutusten arviointi on edelleen voimassa.	Neste teki konserninlaajuisen ihmisoikeusvaikutusten arvioinnin kaikissa toiminnoissaan vuonna 2016.
Osuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu sosiaalisten kriteerien mukaisesti Tavoite: Integroitu due diligence -järjestelmä, jolla voidaan seurata ja mitata toimittajien tehokkuutta uuteen toimittajien vastuullisuusportaaliin sisällytettyjen sosiaalisten kriteerien (ja muiden vastuullisuuskriteerien) perusteella.	Kaikki hyväksytyt uusiutuvien raaka-aineiden toimittajat.	Kaikki hyväksytyt uusiutuvien raaka-aineiden toimittajat.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Nesteen sivustolla avattiin uusi väärinkäytösten ilmoitusjärjestelmä, [Ethics Online](#), kaikille Nesteen ulkopuolisille sidosryhmille, myös sen toimitusketjussa työskenteleville työntekijöille. Ethics Online on valitusmekanismi, jonka kautta Nesteen sidosryhmät voivat esittää mahdollisia Nesteen toimintatapoihin liittyviä huolenaiheita ilman pelkoa rangaistuksista. Tapausten arvioinnista ja tutkinnasta vastaa sisäinen tarkastus. Mahdolliset poikkeamat tai väärinkäytökset tutkitaan ja niistä raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Vuonna 2017 Neste päivitti korruptionvastaisen verkkokoulutusmoduulinsa parantaakseen työntekijöidensä tietämystä korruption ehkäisemisen toimenpiteistä ja menetelmistä. Vuonna 2017 järjestimme koko Nesteen henkilöstölle (myös hallituksen jäsenille) suunnatun eettisiä sääntöjä koskevan koulutuksen. Nesteen kaakkoisaasialaisille toimittajille järjestämässä työpajassa oli Nesteen toimittajien eettisten sääntöjen koulutusta, jonka avulla Neste kertoi toimittajille, mitä se odottaa korruption torjunnalta. Vuonna 2018 tulemme jatkamaan Nesteen toimittajien eettisten sääntöjen koulutuksen tarjoamista uusiutuvien raaka-aineiden ja raakaöljyn toimittajillemme.

Keskeiset tunnusluvut	2017	2016
Nesteen väärinkäytösten ilmoitusjärjestelmän tai sisäisen tarkastuksen tai turvallisuusyksikön kautta raportoitujen väärinkäytösten määrä Tavoite: Väärinkäytöstopausten käsittelyyn liittyvien protokollien ja käytäntöjen edelleen kehittäminen.	13 väärinkäytöstopausta. Yhden tapauksen tutkinta jatkuu edelleen.	Ei tapauksia raportointikauden aikana.

Lisätietoja aiheista löytyy [Nesteen verkkosivuilta](#).

Näkymät vuodelle 2018

Maailmantalouden kehittyminen on heijastunut öljyn, uusiutuvien polttoaineiden sekä uusiutuvien raaka-aineiden markkinoihin, ja markkinoiden vaihtelun odotetaan jatkuvan. Tämänhetkisten markkinanäkemyksen mukaan Yhdysvaltain dollarin odotetaan pysyvän heikkona vuonna 2018.

Kasviöljyjen hintaerojen odotetaan vaihtelevan satonäkymien, sääilmiöiden ja eri raaka-aineiden kysynnän mukaan. Markkinoiden vaihtelujen odotetaan jatkuvan raaka-aineiden hintojen osalta ja vaikuttavan Uusiutuvat tuotteet -segmentin kannattavuuteen.

Neste odottaa Uusiutuvien tuotteiden lisämarginaalin pysyvän hyvällä tasolla vuonna 2018. Loppukäyttäjille 100 %:na toimitettavan uusiutuvan dieselin myyntimäärien osuuden kokonaisympäristöstä suunnitellaan kasvavan vuoden 2017 tasolta kohti 50 %:n tavoitetamme vuonna 2020. Kasviöljymarkkinan odotetaan pysyvän vaihtelevana, ja Nesteen tavoitteena on lisätä heikompileatuisen jäte- ja tähderaaka-aineen käyttöä entisestään. Uusiutuvan dieselin laitostemme käyttöasteiden odotetaan olevan korkeita, lukuun ottamatta Rotterdamin jalostamon suunniteltua neljän viikon huoltoseisokkia toisella neljänneksellä ja Singaporen jalostamon yhdeksän viikon suurseisokkia neljänneksellä neljänneksellä.

Öljytuotteiden maailmanlaajuisen kysynnän odotetaan pysyvän vahvana vuonna 2018 makrotalouden vankan kasvun myötä ja heijastuvan sekä tisleiden että bensiinin kysyntään. Viimeaikaiset arviot öljyn kysynnän kasvusta vuonna 2018 vaihtelevat ja ovat 1,3–1,7 miljoonaa barreilia päivässä. Maailman raakaöljyvarastot ovat alkaneet pienentyä vuoden 2017 toisen neljänneksen huipputasosta, minkä myötä raakaöljyn hinta on noussut yli 65 dollariin barreiliin. OPEC on päättänyt jatkaa tuotantoleikkauksia vuonna 2018, ja päätöksen odotetaan tukevan raakaöljyn hintaa ja markkinoita myös vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla.

Öljytuotteiden viitemarginaalin odotetaan jäävän alle vuoden 2017 keskiarvon vuoden 2018 alkupuolella, mutta vahvistuvan ajokauden alkamisen myötä keväällä. Öljytuotteiden tarjonnan ja kysynnän odotetaan olevan tasapainossa kysynnän kasvun jatkuessa vahvana. Edellisvuotta matalampien varastotasojen nähdään tukevan keskitislemarginaaleja. Raakaöljyn tarjonnan rajoitukset tuottajamaissa johtavat todennäköisesti vuotta 2017 hieman pienempään Urals-Brent -hinteroon. Uskomme OneRefinery-toimintojen hyvän luotettavuuden jatkuvan ja tukevan hyvää käyttöastetta vuonna 2018. Toteutamme useita suunniteltuja huoltoseisokkeja yksiköissämme keväällä ja syksyllä. Vuonna 2017 käyttöön otettu uusi syötön esikäsittely-yksikkö saavutti täyden suunnittelukapasiteetin vuoden loppuun mennessä.

Marketing & Services -segmentin myyntimäärien ja yksikkökatteiden odotetaan noudattavan edellisvuosien kausiluonteisuutta. Taloudellisen tuloksen parantamiseksi on käynnistetty useita toimenpiteitä.

Kaiken kaikkiaan odotamme vuoden 2018 olevan vahva Nesteelle.

Osingonjakoehdotus

Osinkopolitiikkansa mukaisesti Neste jakaa osinkoina vähintään 50 % vertailukelpoisesta tilikauden voitosta. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2017 olivat 1 948 miljoonaa euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että Neste Oyj jakaa vuodelta 2017 osinkoa 1,70 euroa (1,30) osaketta kohti eli osakkeiden lukumäärän perusteella yhteensä 435 miljoonaa euroa (332 milj.). Lisäksi hallitus esittää, että osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,85 euroa/osake maksettaisiin osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä maanantaina 9.4.2018 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että tämän erän osinko maksettaisiin maanantaina 16.4.2018. Osingon toinen erä 0,85 euroa/osake maksettaisiin osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä keskiviikkona 10.10.2018 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että toisen erän osinko maksettaisiin keskiviikkona 17.10.2018. Hallituksella on oikeus asettaa toiselle osinkoerälle uusi osingonmaksun täsmäytyspäivä ja osingonmaksupäivä, mikäli suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän säännöt tai niihin tehtävät muutokset sitä edellyttävät.

Esitetty osinko vastaa 3,2 %:n osinkotuottoa osakkeelle (laskettuna osakkeen hinnalla 53,35 euroa vuoden 2017 lopussa), ja se on 51 % yhtiön vertailukelpoisesta tilikauden voitosta vuonna 2017 ja 31 % korkeampi kuin edellisenä vuonna jaettu osinko.

Tunnusluvut

Tuloslaskelma		2017	2016	2015
Liikevaihto	milj. euroa	13 217	11 689	11 131
Liikevoitto	milj. euroa	1 171	1 155	699
– osuus liikevaihdosta	%	8,9	9,9	6,3
Vertailukelpoinen liikevoitto	milj. euroa	1 101	983	925
Voitto ennen veroja	milj. euroa	1 094	1 075	634
– osuus liikevaihdosta	%	8,3	9,2	5,7
Käyttökate (EBITDA)	milj. euroa	1 542	1 521	1 057
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	milj. euroa	1 472	1 349	1 284
Vertailukelpoinen tilikauden voitto	milj. euroa	851	793	726

Kannattavuus

Oman pääoman tuotto (ROE)	%	22,7	28,1	19,7
Sijoitetun pääoman keskimääräinen tuotto verojen jälkeen (ROACE)	%	17,5	16,9	16,3

Rahoitus ja taloudellinen asema

Korollinen nettovelka	milj. euroa	412	683	1 291
Velan osuus kokonaispääomasta	%	8,7	15,4	29,4
Velkaantumisaste	%	9,5	18,2	41,6
Omavaraisuusaste	%	55,8	50,6	46,1

Muut tunnusluvut

Sijoitettu pääoma	milj. euroa	5 533	5 226	4 991
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä osakkeisiin	milj. euroa	536	422	536
– osuus liikevaihdosta	%	4,1	3,6	4,8
Tutkimus- ja kehitysmenot	milj. euroa	44	41	41
– osuus liikevaihdosta	%	0,3	0,4	0,4
Henkilöstö keskimäärin		5 297	5 013	4 906

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2017	2016	2015
Tulos/osake (EPS)	euroa	3,56	3,67	2,18
Vertailukelpoinen tulos/osake	euroa	3,33	3,10	2,84
Oma pääoma/osake	euroa	16,96	14,60	12,06
Rahavirta/osake	euroa	4,28	4,67	2,91
Hinta/voitto -suhde (P/E)		14,99	9,94	12,66
Osinko/osake	euroa	1,70 ¹⁾	1,30	1,00
Osinko tuloksesta	%	47,8 ¹⁾	35,4	45,8
Efektiiivinen osinkotuotto	%	3,2 ¹⁾	3,6	3,6
Osakekurssi				
– Kurssi kauden lopussa	euroa	53,35	36,50	27,63
– Keskimurssi	euroa	38,34	32,25	23,54
– Alin kurssi	euroa	31,15	25,42	19,91
– Ylin kurssi	euroa	54,05	40,78	27,70
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj. euroa	13 679	9 359	7 084
Osakkeiden vaihdon kehitys				
– Vaihdettu osakemäärä	1 000	160 467	200 351	213 855
– Osuus osakkeiden kokonaismäärästä	%	63	78	84
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		255 775 535	255 696 935	255 568 717
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa		255 790 141	255 717 112	255 605 219

¹⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Tunnuslukujen täsmätyslaskelmat IFRS-tilinpäätökseen

Vertailukelpoisen liikevoiton ja raportoidun liikevoiton täsmätyslaskelmat on esitetty liitetiedossa 4, Segmentti-informaatio.

Vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen tilikauden voiton täsmätyslaskelma

milj. euroa	2017	2016
Vertailukelpoinen liikevoitto	1 101	983
IS Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-77	-79
IS Tuloverot	-180	-133
IS Määräysvallattomien omistajien osuus	-3	-4
Verot vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä	11	26
Vertailukelpoinen tilikauden voitto	851	793

Keskimääräisen sijoitetun pääoman tuoton täsmätyslaskelma, verojen jälkeen (ROACE), %

milj. euroa	2017	2016
Vertailukelpoinen liikevoitto, viim. 12kk	1 101	983
IS Rahoitustuotot	4	4
IS Kurssierot ja käypien arvojen muutokset	-2	-17
IS Tuloverot	-180	-133
Verot muista ROACE-tunnuslukuun vaikuttavista eristä	-1	16
Vertailukelpoinen tilikauden voitto verojen jälkeen	921	853
Sijoitettu pääoma keskimäärin	5 266	5 047
Keskimääräinen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE), %	17,5	16,9

Omavaraisuusasteen täsmätyslaskelma, %

milj. euroa	2017	2016
BS Oma pääoma	4 338	3 755
BS Varat yhteensä	7 793	7 443
Saadut ennakot	21	18
Omavaraisuusaste, %	55,8	50,6

Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Käyttökate (EBITDA)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	=	Vertailukelpoinen liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Vertailukelpoinen liikevoitto ¹⁾	=	Liikevoitto -/+ varastovoitot/-tappiot -/+ avoimien hyödyke- ja valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset -/+ omaisuuden myyntivoitot/-tappiot – vakuutus- ja muut korvaukset -/+ muut oikaisut
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Varastovoitot/-tappiot, avoimien hyödyke- ja valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset, omaisuuden myyntivoitot/-tappiot, vakuutus- ja muut korvaukset ja muut oikaisut
Vertailukelpoinen tilikauden voitto	=	Vertailukelpoinen liikevoitto – rahoitustuotot ja -kulut yhteensä – tuloverot – määräysvallattomien omistajien osuus – verot vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä
Oman pääoman tuotto (ROE), %	= 100 ×	$\frac{\text{Voitto ennen veroja – tuloverot, viim. 12 kk}}{\text{Oma pääoma keskimäärin, 5 kvartaalin loppuarvot}}$
Keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE), %	= 100 ×	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liikevoitto + rahoitustuotot + kurssierot ja käypien arvojen muutokset – tuloverot – verot muista ROACE-tunnuslukuun vaikuttavista eristä, viim. 12 kk}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin, 5 kvartaalin loppuarvot}}$
Sijoitettu pääoma	=	Oma pääoma yhteensä + korolliset velat
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – rahat ja pankkisaamiset
Velan osuus kokonaispääomasta, %	= 100 ×	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Korolliset nettovelat + oma pääoma yhteensä}}$
Velkaantumisasaste (gearing), %	= 100 ×	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Omavaraisuusaste, %	= 100 ×	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$
Sidotun pääoman tuotto, %	= 100 ×	$\frac{\text{Segmentin liikevoitto, viim. 12 kk}}{\text{Segmentin sidottu pääoma keskimäärin, 5 kvartaalin loppuarvot}}$
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	= 100 ×	$\frac{\text{Segmentin vertailukelpoinen liikevoitto, viim. 12 kk}}{\text{Segmentin sidottu pääoma keskimäärin, 5 kvartaalin loppuarvot}}$
Segmentin sidottu pääoma	=	Segmentin aineelliset hyödykkeet + aineettomat hyödykkeet + osuudet yhteisyrityksissä + vaihto-omaisuus + segmenteille kohdistetut korottomat saamiset ja velat – varaukset – eläkeveloitteet
Tutkimus- ja kehitysmenot	=	Tutkimus- ja kehitysmenot sisältävät tuloslaskelmaan kirjatut konsernin kaikkia liiketoiminta-alueita palvelevan Tutkimus ja teknologia -yksikön kulut sekä liiketoiminta-alueiden oman tutkimus- ja kehittämistoiminnan kulut. Luku sisältää aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot. Kulut esitetään bruttona vähentämättä saatuja avustuksia.

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden voitto}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Vertailukelpoinen tulos/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva vertailukelpoinen kauden voitto}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan nettorahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Hinta/voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Tulos/osake}}$
Osinko tuloksesta, %	=	$100 \times \frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$100 \times \frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}$
Keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa × viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa

Markkinatekijöiden tunnusluvut

Öljytuotteiden viitemarginaali (USD/bbl)	=	Tuotteiden arvo – raaka-ainekustannukset – jalostuksen oletetut muuttuvat kustannukset – myynnin rahtikustannukset
Öljytuotteiden kokonaisjalostusmarginaali (USD/bbl)	=	$\frac{\text{Vertailukelpoinen myyntikate} \times \text{keskimääräinen EUR/USD-valuuttakurssi kyseiselle ajanjaksolle} \times \text{keskimääräinen jalostuksen tuotesaanto}}{\text{Jalostettujen tuotteiden myyntivolyyymi} \times \text{barreleita tonnissa -muuntosuhte}}$
Öljytuotteiden lisämarginaali (USD/bbl)	=	Öljytuotteiden kokonaisjalostusmarginaali – öljytuotteiden viitemarginaali
Uusiutuvien tuotteiden viitemarginaali (USD/tonni)	=	Euroopan osuus myynnistä × (FAME – CPO) + Pohjois-Amerikan osuus myynnistä × (SME – SBO) ²⁾
Uusiutuvien tuotteiden vertailukelpoinen myyntikate (USD/tonni)	=	$\frac{\text{Vertailukelpoinen myyntikate}}{\text{Kokonaismyyntimäärä}}$
Uusiutuvien tuotteiden lisämarginaali (USD/tonni)	=	Vertailukelpoinen myyntikate – (viitemarginaali – oletetut muuttuvat tuotantokustannukset)

¹⁾ Liiketoimintaympäristössä, jossa Neste toimii, hyödykkeiden hinnat ja valuuttakurssit heilahtelevat ja voivat siten aiheuttaa merkittävää vaihtelua varaston arvoihin ja liikevoittoon. Vertailukelpoinen liikevoitto poistaa sekä varastovoitot/-tappiot, jotka ovat syntyneet raaka-aineiden hintojen muutoksista että avointen johdannaisten muutokset, ja siten kuvastaa paremmin yhtiön operatiivista suorituskykyä. Lisäksi se heijastaa Nesteen operatiivista rahavirtaa, jossa varaston arvostuksesta aiheutunut liikevoiton muutos kompensoidaan käyttöpääoman muutoksella. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat odottamattomia ja olennaisia tapahtumia, jotka eivät ole osa normaalia päivittäistä toimintaa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eräiä ovat muun muassa arvonalennukset ja niiden palautumiset, liiketoimintojen yhdistämiseen tai lopettamiseen liittyvät voitot tai tappiot, uudelleenjärjestelyihin liittyvät kustannukset sekä omaisuuden myyntivoitot tai -tappiot. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin luetaan vain tulosvaikutukseltaan yli miljoonan euron tapahtumat.

²⁾ FAME = rasvahapon metyyliesteri (biodiesel), CPO = palmuöljy, SME = soijaöljyn metyyliesteri (biodiesel), SBO = soijaöljy

Tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma	118
Konsernin laaja tuloslaskelma	118
Konsernin tase	119
Konsernin rahavirtalaskelma	120
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	121
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	122
Emoyhtiön tuloslaskelma	172
Emoyhtiön tase	172
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	173
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	174
Tilintarkastuskertomus	191

Katso myös:
Avainluvut 2017
[Lue lisää](#)

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liikevaihto	4, 5	13 217	11 689
Liiketoiminnan muut tuotot	6	22	71
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	16	1	14
Materiaalit ja palvelut	7	-10 927	-9 519
Henkilöstökulut	8	-372	-349
Poistot ja arvonalentumiset		-371	-366
Liiketoiminnan muut kulut	9	-399	-386
Liikevoitto		1 171	1 155
Rahoitustuotot ja -kulut	10		
Rahoitustuotot		4	4
Rahoituskulut		-79	-67
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset		-2	-17
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-77	-79
Voitto ennen veroja		1 094	1 075
Tuloverot	11	-180	-133
Tilikauden voitto		914	943
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		911	939
Määräysvallattomille omistajille ¹⁾		3	4
		914	943
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta konsernin voitosta laskettu osakekohtainen tulos (euroa/ osake)	12		
Laimentamaton		3,56	3,67
Laimennettu		3,55	3,66

¹⁾ Neste osti Jacobs Engineeringin 40 % osuuden Neste Jacobs Oy:stä syyskuussa 2017. Kaupan jälkeen Neste omistaa Neste Jacobsin kokonaan. Määräysvallattomien omistajien osuus sisältää Neste Jacobsin määräysvallattomille omistajille kuuluvan kumulatiivisen voiton hankintahetken 29.9.2017 saakka.

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Tilikauden voitto	914	943
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:		
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn uudelleenarvostaminen	2	-21
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot	-15	6
Rahavirran suojaukset		
kirjattu omaan pääomaan	69	-20
siirretty tuloslaskelmaan	-15	6
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltyjen sijoituskohteiden osuus muista laajan tuloksen eristä	2	-9
Yhteensä	40	-17
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	42	-38
Tilikauden laaja tulos yhteensä	956	905
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	952	902
Määräysvallattomille omistajille	3	4
	956	905

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernin tase

milj. euroa	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	15	100	87
Aineelliset hyödykkeet	14	3 856	3 747
Osuudet yhteisyrityksissä	16	213	216
Pitkäaikaiset saamiset	18	51	55
Laskennalliset verosaamiset	11	35	39
Johdannaissopimukset	17, 22	4	9
Myytavissä olevat rahoitusvarat	18	5	5
Pitkäaikaiset varat yhteensä		4 262	4 157
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19	1 563	1 416
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3, 20	1 097	1 034
Johdannaissopimukset	17, 22	86	48
Rahat ja pankkisaamiset	21	783	788
Lyhytaikaiset varat yhteensä		3 530	3 285
Varat yhteensä		7 793	7 443

milj. euroa	Liite	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	23		
Osakepääoma		40	40
Muu oma pääoma		4 298	3 693
Yhteensä		4 338	3 733
Määräysvallattomien omistajien osuus		0	22
Oma pääoma yhteensä		4 338	3 755
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	17, 24	1 032	1 117
Laskennalliset verovelat	11	269	246
Varaukset	25	55	53
Eläkevelvoitteet	26	131	136
Johdannaissopimukset	17, 22	0	2
Muut pitkäaikaiset velat	17, 24	17	11
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 504	1 565
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	17, 24	163	354
Verovelat	24	36	40
Johdannaissopimukset	17, 22	72	164
Ostovelat ja muut velat	17, 24	1 679	1 565
Lyhytaikaiset velat yhteensä		1 951	2 123
Velat yhteensä		3 455	3 688
Oma pääoma ja velat yhteensä		7 793	7 443

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta			
Voitto ennen veroja		1 094	1 075
Oikaisut			
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	16	-1	-14
Poistot ja arvonalentumiset		371	366
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua ¹⁾		-81	143
Rahoituskulut, netto	10	77	79
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot	6	-3	-28
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta		1 457	1 622
Käyttöpääoman muutokset			
Myynti- ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		-111	-147
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		-155	-321
Osto- ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		162	239
Käyttöpääoman muutos		-104	-229
Rahavarat liiketoiminnasta		1 353	1 393
Maksetut korot ja muut rahoituskulut			
Maksetut korot		-93	-73
Saadut korot		5	6
Realisoituneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot ¹⁾		-3	4
Maksetut välittömät verot		-169	-137
Rahoituskulut ja maksetut verot		-259	-200
Liiketoiminnan nettorahavirta		1 094	1 193

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-447	-381
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	15	-28	-26
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa		-27	0
Aineellisten hyödykkeiden myynnit		5	40
Muutokset pitkäaikaisissa saamisissa ja myytävissä olevat rahoitusvarat		31	9
Investointien rahavirta		-467	-359
Rahavirta ennen rahoituseriä		628	834
Rahoituksen rahavirta			
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut (-) / nostot (+)		8	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot		401	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-692	-387
Osingonjako emoyhtiön omistajille		-332	-256
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		-15	-1
Rahoituksen rahavirta		-631	-644
Rahavarojen muutos		-3	191
Rahavarat tilikauden alussa		788	596
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-2	1
Rahavarat tilikauden lopussa	21	783	788

¹⁾ Aiemmin 'Realisoituneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot' rivillä esitetyt käyttö pääoman suojaukset esitetään nyt rivillä 'Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua'. Muutos tehtiin takautuvasti, eikä sillä ole vaikutusta liiketoiminnan nettorahavirtaan.

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Liite	Osake- pääoma	Vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Käyvän arvon rahastot	Uudelleen arvostami- nen	Muunto- erot	Edellisten tilikausien voitto	Emoyhtiön omistajat	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016		40	20	1	-12	-39	-54	-59	3,186	3 084	20	3 104
Kauden voitto									939	939	4	943
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen						-23	-21	6		-38		-38
Kauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	-23	-21	6	939	902	4	905
Liiketoimet omistajien kanssa näiden toimiessa omistajan ominaisuudessa												
Osingonjako									-256	-256	-1	-257
Osakeperusteinen palkitseminen				3	2				-2	3		3
Siirto kertyneistä voittovaroista			1						-1	0		0
Oma pääoma 31.12.2016	23	40	20	4	-10	-62	-75	-52	3 867	3 733	22	3 755

milj. euroa	Liite	Osake- pääoma	Vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Käyvän arvon rahastot	Uudelleen arvostami- nen	Muunto- erot	Edellisten tilikausien voitto	Emoyhtiön omistajat	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017		40	20	4	-10	-62	-75	-52	3 867	3 733	22	3 755
Kauden voitto									911	911	3	914
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen						56	2	-15		42		42
Kauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	56	2	-15	911	952	3	956
Liiketoimet omistajien kanssa näiden toimiessa omistajan ominaisuudessa												
Osingonjako									-332	-332	-15	-347
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa									-17	-17	-11	-27
Osakeperusteinen palkitseminen				2	1				-1	2		2
Siirto kertyneistä voittovaroista			-1						1	0		0
Oma pääoma 31.12.2017	23	40	20	7	-9	-6	-73	-68	4 428	4 338	0	4 338

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Yrityksen perustiedot

Neste Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo. Yhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Yhtiön rekisteröity osoite on Keilaranta 21, PL 95, 00095 Neste, Suomi.

Neste Oyj tytäryrityksineen (yhdessä ”konserni”) luo vastuullisia vaihtoehtoja liikenteen, yritysten ja kuluttajien tarpeisiin. Uusiutuvien ratkaisujen ja öljynjalostuksen edelläkävijänä Neste tarjoaa puhtaamman liikenteen ja teollisuuden tuotteita, jotka perustuvat huippu-tutkimukseen ja Nesteen patentoituun teknologiaan. Neste auttaa asiakkaitaan pienentämään hiilijalanjälkeään kaikkialla maailmassa laadukkailla ja vähäpäästöisillä uusiutuvilla tuotteilla kuten uusiutuvalla dieselillä, uusiutuvalla lentopolttoaineella, uusiutuvilla liuottimilla ja biomuovin raaka-aineella sekä korkealaatuisilla öljytuotteilla, jotka voidaan yhdistää räätälöidyiksi palveluratkaisuiksi.

Nesteen asiakkaat hyötyvät paitsi laadukkaista tuotteista myös kattavista toimitus- ja logistiikkapalveluista niin kotimaassa kuin myös vientimarkkinoilla. Konsernin jalostamot sijaitsevat Suomen lisäksi Alankomaissa ja Singaporessa. Näiden lisäksi Neste omistaa osan perusöljyä tuottavasta laitoksesta Bahrainissa. Yhtiön liikenneasemaverkosto ja muut vähittäismyyntipisteet kattavat Suomen, Baltian maat ja Luoteis-Venäjän alueen.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt tämän konsernitilinpäätöksen 6.2.2018.

2 Laadintaperiaatteet

Seuraavassa esitetään tässä konsernitilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laadintaperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei toisin ole mainittu.

Laatimisperusta

Tämä konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti. Tilinpäätös täyttää myös Suomen kirjanpitolain vaatimukset sekä muut Suomessa voimassa olevat tilinpäätöksen laadintaa koskevat säännökset ja määräykset. Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisten hankintamenojen perusteella, lukuun ottamatta käypään arvoon laajan tuloslaskelman kautta arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen (mukaan lukien johdannaissopimukset) kirjaamista.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yksittäisistä luvuista lasketut summat saattavat poiketa esitetyistä summista, koska taulukoissa esitetyt luvut ovat tarkkoja arvoja.

Neste esittää laadintaperiaatteet kunkin liitetiedon yhteydessä parantaakseen tilinpäätöksen kunkin osa-alueen ymmärrettävyyttä. Liitetiedoissa on käytetty seuraavia symboleita **IS**, **OCI**, **BS** ja **CF** niillä riveillä, jotka ovat täsmäytettävissä konsernin tuloslaskelmaan (**IS** – Income Statement), laajaan tuloslaskelmaan (**OCI** – Other Comprehensive Income), taseeseen (**BS** – Balance Sheet) tai rahavirtalaskelmaan (**CF** – Cash Flow).

Käyttöön otetut uudet standardit ja niiden merkittävät muutokset ja tulkinnat

Vuoden 2017 aikana ei ole otettu käyttöön uusia standardeja eikä julkaistu muutoksia tai tulkintoja vanhoihin standardeihin, joilla olisi ollut merkitsevää vaikutusta Nesteen konsernitilinpäätökseen.

Uudet standardit, muutokset ja tulkinnat, joita ei ole vielä otettu käyttöön

Useita uusia standardeja, standardien muutoksia ja tulkintoja on jo julkaistu, mutta niitä ei ole sovellettu vielä tätä konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Konsernissa ryhdytään soveltamaan 1.1.2018 alkaen IFRS 9 -standardia, joka korvaa standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 ohjaa rahoitusvelkojen ja -varojen luokittelua, arvostamista sekä kirjaamista. IFRS 9 tuo myös uudet säännökset koskien suojauslaskentaa sekä uuden arvonalentumisen käsittelymallin, jota sovelletaan rahoitusvaroihin.

IFRS 9 -standardin mukaan rahoitusvarat on luokiteltava kolmeen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat. Luokittelu riippuu yrityksen toimintamallista sekä kyseisten rahoitusvarojen sopimukseen perustuvista kassavirroista. Standardin käyttöönotolla ei ole merkittäviä vaikutuksia konsernin rahoitusvarojen luokitteluun tai arvostamiseen. Rahoitusvarat, jotka aiemmin oli luokiteltu ”lainat ja saamiset” -ryhmään, luokitellaan IFRS 9 aikana jaksotettuun hankintamenoön, koska liiketoimintamallin mukaan varat pidetään eräpäivään asti ja ainoat sopimuksiin perustuvat kassavirrat ovat korko sekä pääoma. Sijoitukset oman pääoman ehtosiin instrumentteihin, jotka aiemmin kuuluivat ryhmään ”myytävissä olevat rahoitusvarat”, arvostetaan uuden standardin myötä käypään arvoon tulosvaikutteisesti tai mahdollisesti muihin laajan tuloksen eriin. Nesteen rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostamiseen ei tule muutoksia.

Uuden arvonalentumismallin mukaan arvonalentumisvaraus on kirjattava odotettujen luottotappioiden perusteella, eikä realisoituneiden tappioiden perusteella kuten IAS 39 vaati. Yleistä, odotettuihin luottotappioihin perustuvaa lähestymistapaa sovelletaan jaksotettuun

hankintamenoon ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatulle velkainstrumenteille. Kasvanut luottoriski huomioidaan arvonalentumisvarauksessa. Myyntisaamisten arvonalentumisvarauksiin Neste soveltaa yksinkertaistettua lähestymistapaa. Jokaisella liiketoiminnolla on myyntisaamisille oma luottotappioiden laskentamatriisi johtuen liiketoimintojen luonteiden erilaisuudesta. Tämä johtaa luottotappioiden varhaisempaan tunnistamiseen. Uuden arvonalentumismallin vaikutus avaavaan taseeseen 1.1.2018 on 1,3 milj. euroa.

IFRS 9 yksinkertaistaa suojauslaskennan tehokkuustestauksen vaatimuksia, mahdollistaa suojauslaskennan riskikomponenteille ja muuttaa aika-arvon käsittelyä. Nyt edellytetään taloudellista suhdetta suojauskohteen ja suojausinstrumentin välillä sekä samaa suojausastetta, jota yrityksen johto tosiasiallisesti käyttää riskienhallinnassa. Nesteelle konkreettinen muutos suojauslaskennan osalta on option aika-arvon kirjaaminen. Aiemmin se kirjattiin tulokseen, mutta IFRS 9:n myötä option aika-arvo kirjataan tuloslaskelman sijaan laajaan tulokseen, omaan pääomaan kuten option perusarvo. Suojauslaskennan osalta yhtiön suojauslaskentasuhteet (rahavirran suojauksen sekä käyvän arvon suojaukseen määritellyt valuutta- ja korkojohdannaiset) jatkuvat IFRS 9:n mukaan kuten aiemmin. Optioiden aika-arvon vaikutus avaavaan taseeseen 1.1.2018 on 1,3 milj. euroa.

IFRS 9 sallii suojauslaskennan soveltamisen myös hyödykkeiden riskikomponentteihin, mutta yhtiön aikomuksena ei ole soveltaa suojauslaskentaa hyödykejohtannaisiin. Konserni suojaa hyödykeriskien riskienhallintapolitiikan mukaisesti ja nämä johdannaiset esitetään edelleen käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 julkaistiin toukokuussa 2014. Standardi käsittelee tulouttamista ja määrittelee periaatteet, joiden mukaan tilinpäätöksessä esitetään käyttäjien kannalta hyödyllistä tietoa asiakassopimuksiin perustuvien myyntituottojen luonteesta, määrästä, ajoituksesta ja epävarmuudesta sekä myyntituottoihin liittyvistä rahavirroista. Myyntituotto kirjataan, kun asiakas saa määräysvallan tavaraan tai palveluun ja pystyy ohjaamaan sen käyttöä ja saamaan siitä koituvan hyödyn. IFRS 15 korvaa IAS 18 -standardin 'Tuotot' ja IAS 11 -standardin 'Pitkäaikaishankkeet' sekä niihin liittyvät tulkinnat.

Konserni alkaa soveltamaan standardia 1.1.2018 lähtien, ja se tulee soveltamaan mukautettua takautuvaa menettelyä.

Konserni on arvioinut, että IFRS 15 -standardin soveltamisella ei ole merkittävää vaikutusta konsernitiilinpäätökseen. Johto on arvioinut IFRS 15:n vaikutuksia Nesteen liiketoiminta-alueilla käytetyille sopimustyypeille. Valtaosa konsernin liikevaihdosta koostuu polttoaineiden ja muiden tuotteiden myynnistä. Myyntisopimukset ovat luonteeltaan vakiomuotoisia, ja niiden toimitusehdot on tutkittu, eikä niistä aiheudu merkittävää muutosta nykyiseen tuloutukseen. Tiettyjä varastointipalvelusopimuksia, alennuksia, bonuksia, sopimussakkoja, takuusitoumuksia ja muita erityisehtoja, jotka poikkeavat vakiomuotoisista sopimustyypeistä on myös analysoitu tarkemmin, eikä niillä ole vaikutusta Nesteen tuloutukseen verrattuna nykyisiin laadintaperiaatteisiin.

Osa konsernin tuotemyynneistä on CIF Incoterm -ehdon alaisia, joissa kokonaisyntihinta allokoidaan erillisille suoritevelvoitteille, joista ensimmäinen suoritevelvoite on tuote ja toinen on kuljetus (sisältäen kulut, vakuutuksen sekä rahdin). Tuotteelle allokoitu myyntihinta tuloutetaan lastauksen yhteydessä, ennen toimitusta. Kuljetuksen myyntihinta tuloutetaan kun jälkimmäinen suoritevelvoite on täytetty. Näiden allokoitu myyntihinta on vain pieni osa asiakassopimuksista syntyvistä myyntituotoista, ja myöhemmin tuloutettava myyntituotto olisi ollut 0,8 milj. euroa 31.12.2017. Vaikutus liikevoittoon vastaavien kulujen jälkeen on vielä pienempi.

Tytäryhtiö Neste Jacobs Oy:n valmistusasteen mukainen tulouttaminen on jo nykytilanteessa yhdenmukainen IFRS 15:n kanssa, sillä liikevaihto kirjataan ajan kuluessa.

Uusiutuvien tuotteiden RIN (Renewable Identification Number) ja LCFS (Low Carbon Fuels Standard) -sertifikaatteja, Blender's Tax Credit -verohelpotuksia sekä muita vastaavia erillisiä suoritevelvoitteita on myös arvioitu, eikä niistä aiheudu muutoksia nykyisiin tulouttamismenetelmiin verrattuna.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset, joka julkaistiin tammikuussa 2016, määrittää vuokrasopimusten kirjaamisen, arvostamisen, esittämisen ja tilinpäätöksessä esitettävien tietojen periaatteet. Standardin tavoitteena on varmistaa, että vuokralleottaja ja vuokralleantaja antavat olennaista tietoa tavalla, joka ottaa huomioon järjestelyiden tosiasiallisen luonteen. Tämä tieto antaa tilinpäätöksen käyttäjälle perusteet arvioida vuokrasopimusten vaikutuksia yhteisön taloudelliseen asemaan, taloudelliseen toimintaan ja rahavirtaan.

IFRS 16 korvaa standardin IAS 17 Vuokrasopimukset sekä IFRIC 4 Miten määritetään sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen. Standardi esittää yhden vuokralleottajan kirjanpidollisen ohjeistuksen ja edellyttää vuokralleottajan kirjaamaan varat ja velat kaikista yli 12 kuukautta ylittävistä vuokrasopimuksista, ellei niihin liittyvien varojen arvo ole vähäinen. Vuokralleottajan tulee kirjata taseeseensa omaisuuseräksi oikeus käyttää hyödykettä sekä vuokranmaksuihin liittyvä velvollisuus velkana. Vuokralleantajan kirjanpitokäytännön kannalta IFRS 16 standardiin sisältyy olennaisilta osiltaan IAS 17 standardin vaatimukset.

EU on hyväksynyt IFRS 16 standardin marraskuussa 2017 ja se tulee voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aiempi käyttöönotto on sallittu EU:n hyväksynnän jälkeen yhteisöille, jotka soveltavat IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista standardia IFRS 16 standardin käyttöönottohetkellä tai sitä aiemmin. Konserni alkaa soveltaa standardia 1.1.2019 lähtien, ja se tulee soveltamaan mukautettua takautuvaa menettelyä.

Konserni on alustavasti käynyt läpi vuokra-, palvelu- ja tiettyjä hankintasopimuksia arvioidakseen IFRS 16 standardin vaikutuksia. Standardin käyttöönotolla on vaikutuksia konsernin tilinpäätökseen ja joihinkin tunnuslukuihin, etenkin kun suurin osa pitkäaikaisista käyttöleasingsvastausta (esitetty liitetiedossa 30) tullaan kirjaamaan taseeseen. Vaikutuksella ei kuitenkaan arvioida olevan huomattavaa merkitystä taseen loppusummaan.

Millään muulla vielä käyttöön ottamattomalla IFRS- tai IFRIC-tulkinnalla ei katsota olevan merkittävää vaikutusta konsernille.

Arvioiden ja johdon harkinnan käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen kansainvälisten tilinpäätöskäytäntöjen mukaisesti edellyttää tiettyjä johdon arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laadintahetken taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin tilikaudella. Lisäksi johdon harkintaa edellytetään sovellettaessa laadintaperiaatteita esimerkiksi myytäväksi tarkoitettuja omaisuuseriä luokiteltaessa.

Arviot ja oletukset perustuvat johdon aiempiin kokemuksiin sekä muihin tekijöihin, ja sisältävät myös tulevaisuuden tapahtumia koskevia odotuksia, joiden oletetaan olevan perusteltuja. Käytettyjä arvioita ja oletuksia arvioidaan jatkuvasti. Toteutuneet tulokset voivat poiketa tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Yhtiö seuraa arvioiden ja oletusten muutoksia sekä arvioihin ja oletuksiin vaikuttavia tekijöitä käyttämällä useita sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset muutokset arvioissa ja oletuksissa otetaan huomioon niillä tilikausilla, joiden aikana arvio tai oletus muuttuu.

Merkittävimmät epävarmuutta sisältävät tekijät, jotka on tunnistettu konsernissa tärkeimmiksi arvioita ja johdon harkintaa vaativiksi on esitetty sen liitetiedon yhteydessä, johon nämä arviot vaikuttavat.

Konsernitilinpäätöksen yhdistely

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Neste Oyj:n ja kaikki ne yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä, jos se altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon olemalla osallisena yrityksessä ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä valtaansa yrityksessä. Tytäryritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, siihen hetkeen asti, kun konsernin määräysvalta lakkaa.

Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttämällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutettu vastike sisältää mahdolliset luovutetut varat ja hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat sekä liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset osuudet. Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvä mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankinta-ajankohtana ja luokitellaan velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu ehdollinen vastike arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia, vaan ne käsitellään hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tilikauden tuloksen erät ja muihin laajan tuloksen eriin kuuluvat erät kohdistetaan emoyhtiön omistajille ja

määräysvallattomille omistajille ja esitetään tuloslaskelman ja muiden laajan tuloksen erien yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omassa pääomassa erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Laaja tulos kohdistetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen, ellei määräysvallattomilla omistajilla ole sitovaa velvollisuutta olla kattamatta tappioita sijoituksensa ylittävältä osalta.

Kun konsernin määräysvalta lakkaa, jäljelle jäävä omistusosuus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyhtiönä, yhteisyhtiönä tai rahoitusvaroina. Lisäksi kyseisestä yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestelyt ovat sopimukseen perustuvia järjestelyitä, jotka tuottavat yhdelle tai useammalle osapuolelle yhteisen määräysvallan. Yhteinen määräysvalta vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestelyt luokitellaan yhteisiksi toiminnoiksi tai yhteisyhtiöiksi sijoittajien sopimusperusteisten oikeuksien ja veloitteiden mukaan pikemmin kuin yhteisjärjestelyn juridisen rakenteen perusteella. Konserni on arvioinut yhteisjärjestelyjensä luonteen ja määritellyt ne joko yhteisyhtiöiksi tai yhteisiksi toiminnoiksi.

Yhteinen toiminto on yhteisjärjestely, jossa osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia veloitteita. Yhteisyritys on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen.

Yhteisyritykset yhdistellään käyttämällä pääomaosuusmenetelmää. Yhteiset toiminnot yhdistellään rivi riviltä -menetelmällä, jonka perusteena on omistusosuuden mukainen osuus varoista, veloista, tuloista, kuluista ja rahavirrasta. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yhteisyritysosuudet kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä, ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista ja muista laajan tuloksen eristä. Jos konsernin osuus yhteisyhtiön tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus yhteisyhtiöstä (mukaan lukien mahdolliset pitkäaikaiset saamiset, jotka tosiasiallisesti muodostavat osan konsernin netto-sijoituksesta yhteisyhtiöön), konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista veloitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyhtiön puolesta.

Konsernin ja sen yhteisjärjestelyiden välisistä liiketapahtumista aiheutuvat realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaavasti. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuuserän arvonalentumisesta.

Strukturoidut yhteisöt

Konserni harjoittaa liiketoimintaa erityisiin liiketoimintatarkoituksiin suunniteltujen strukturoitujen yhteisöjen kanssa. Strukturoitu yhteisö on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet tai vastaavanlaiset oikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä, kenellä on määräysvalta yhteisössä. Esimerkki tästä on kun äänioikeudet liittyvät vain hallinnollisiin tehtäviin ja merkityksellisiä toimintoja ohjataan sopimukseen perustuvien järjestelyjen avulla.

Strukturoidut yhteisöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen, kun konsernin ja strukturoidun yhteisön välisen suhteen sisältö osoittaa konsernin käyttävän määräysvaltaa strukturoidussa yhteisössä. Konsernin osuudet konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömistä strukturoiduista yhteisöistä vaihtelee strukturoidun yhteisön luonteesta riippuen. Yhteisöjä ei ole yhdistelty, koska konsernilla ei ole näihin määräysvaltaa äänivallan, sopimuksen, rahoitusjärjestelyjen tai vastaavien kautta.

Yhtiön johto käyttää harkintaa määritellesään strukturoitujen yhteisöjen kirjanpitokäsitelyä. Äänivallan tai vastaavien oikeuksien lisäksi johto tarkastelee muiden tekijöiden kuten järjestelyn luonnetta, sopimukseen perustuvia järjestelyjä ja vaikutusvallan tasoa strukturoiduissa yhteisöissä.

Valuuttamääräiset tapahtumat

(a) Raportointivaluutta

Kunkin konserniyrityksen tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan yrityksen pääasiallisen taloudellisen toimintaympäristön valuuttaan ('toimintavaluutta'). Emoyhtiön toimintavaluutta on euro, ja konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön raportointivaluutta.

(b) Valuuttamääräiset tapahtumat

Valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan toimintavaluutaksi tapahtumapäivän kurssiin tai arvostuspäivän kurssiin, jos erät on arvostettu uudelleen. Valuuttamääräisten erien suorittamisesta syntyvät kurssierot sekä valuuttamääräisten saamis- ja velkaerien tilinpäätöspäivän kurssiin muuntamisesta syntyvät kurssierot esitetään tuloslaskelmassa, ellei kyseessä ole suojauslaskennan ehdot täyttävä tulevien kassavirtojen tai ulkomaisen tytäryrityksen nettosijoituksen suojaus, jolloin kurssierot esitetään konsernin laajassa tuloslaskelmassa.

(c) Tytäryritykset

Jos tytäryrityksen toimintavaluutta on muu kuin konsernin raportointivaluutta eikä tytäryritys toimi hyperinflaatiomaassa, sen tulos ja rahoitusasema muunnetaan raportointivaluutaksi seuraavasti:

- Taseen varat ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssilla.
- Tuloslaskelman tuotot ja kulut muunnetaan käyttämällä tilikauden keskikurssia (siinä tapauksessa, että keskikurssi ei ole riittävä arvio tapahtumapäivinä vallinneiden valuuttakurssien kumulatiivisesta vaikutuksesta, tuotot ja kulut muunnetaan käyttämällä tapahtumapäivien valuuttakursseja).
- Eri valuuttakurssien käytöstä syntyvät muuntoerot kirjataan omaksi eräkseen omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä tytäryrityksen oman pääoman muuntamisesta syntyvät muuntoerot ja nettosijoitusta suojaaviksi johdannaissopimuksiksi määriteltyjen valuuttajohdannaisten kurssierot kirjataan omaan pääomaan. Kun ulkomainen tytäryritys myydään, tällaiset kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osaksi myyntitulosta. Ulkomaisen tytäryrityksen hankinnasta syntyvää liikearvoa ja varojen käypään arvoon arvostamisesta hankintahetkellä syntyviä eriä käsitellään samalla tavalla kuin ulkomaisen yrityksen tase-eriä, ja ne muunnetaan raportointivaluutaksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

3 Taloudellisten riskien hallinta

Taloudellisten riskien hallintaan liittyvät periaatteet

Hallituksen hyväksymä konsernin riskienhallintapolitiikka sekä sitä tukevat riskienhallinnan periaatteet ja ohjeistukset määrittelevät suuntaviivat Nesteen kannalta merkityksellisten taloudellisten riskien tunnistamiselle, hallinnalle ja raportoinnille. Konsernin riskienhallintapolitiikka määrittelee muun muassa taloudellisten riskien ottoa säätelevät mandaatit ja limiitit.

Riskienhallinnan yleisiä periaatteita on kuvattu vuosikertomuksen riskienhallintaa koskevassa osuudessa.

Markkinariskit

Markkinariski on riski tai epävarmuus, joka aiheutuu markkinahintojen muutoksista ja niiden vaikutuksista liiketoimintaan. Nesteen kannalta keskeisimmät markkinariskit liittyvät hyödykkeiden hintoihin sekä valuuttakurssien ja korkotason vaihteluun. Kunkin markkinariskityypin sisältö ja hallintaperiaatteet on kuvattu seuraavissa kappaleissa. Neste hallitsee markkinariskejä erilaisilla johdannaisinstrumenteilla konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Markkinariskipositiot ovat päivittäisen seurannan ja valvonnan kohteena.

1. Hyödykehintariski

Neste kohtaa liiketoimintoissaan hyödykehintariskejä, jotka liittyvät pääasiassa raakaöljyn, uusiutuvien syöttöaineiden ja muiden syöttöaineiden markkinahintoihin sekä jalostettujen öljytuotteiden ja uusiutuvien tuotteiden markkinahintoihin. Nämä hinnat altistuvat merkittäville vaihteluille eri markkina-alueiden ajoittaisen ylijarjonnan ja tarjonnan tiukkuuden sekä kysynnän vaihtelun vuoksi.

Nesteen liiketoiminnan tulos perustuu ensisijaisesti öljytuotteiden ja uusiutuvien tuotteiden kysyntään ja hintoihin suhteessa raaka-aineiden tarjontaan ja hintoihin. Näillä tekijöillä sekä raaka-aineiden omalla käytöllä ja tuotantovolyymin on merkittävä vaikutus yhtiön Uusiutuvien tuotteiden ja Öljytuotteiden liiketoiminta-alueiden tulokseen ja rahavirtaan. Uusiutuvat tuotteet ja Öljytuotteet ovat Nesteen suurimmat liiketoiminta-alueet liikevaihdon, tuloksen ja sidotun pääoman osalta.

Neste jakaa liikevaihtoon, tulokseen ja sidottuun pääomaan vaikuttavat hyödykehintariskit kahteen pääluokkaan: varastohintariskiin ja jalostusmarginaaliriskiin.

Varastohintariski

Hintariskien hallinnan näkökulmasta Nesteen jalostamoiden varasto koostuu kahdesta osasta. Ensimmäistä ja suurinta osaa kutsutaan perusvarastoksi ja sen koko pysyy verrattain vakaana. Toista osaa kutsutaan Nesteessä transaktiopositioiksi. Se on perusvarastotasosta poikkeava varaston osa, jonka koko vaihtelee päivittäin.

Perusvarasto on vähimmäistaso, jolla voidaan kohtuullisesti varmistaa, että jalostamat voidaan pitää käynnissä eikä toimituksia vaaranneta. Se koostuu varastoista jalostamoilla ja logistiikassa. Perusvarasto sisältää lakisäätöisen velvoitevaraston.

Jos raakaöljy tai tuotemarkkinat ovat contangossa, eli sen hetkiset forward hinnat ovat korkeammat kuin spot hinnat, on Nesteellä aika-ajoin mahdollisuus toteuttaa fyysisen volyymin contango-varastointia. Nämä varastot eriytetään normaalista transaktiopositioista ja suojataan sen ulkopuolella.

Perinteisessä öljynjalostustoiminnassa perusvarasto on noin kymmenesosa fossiilisten polttoaineiden vuosittaisesta jalostuskapasiteetista. Karkealla tasolla jalostuskapasiteetti on noin 14 miljoonaa tonnia vuodessa. Uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnassa perusvaraston koko on noin puolet uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnan vuosittaisesta jalostuskapasiteetista.

Perusvarasto muodostaa Nesteen tuloslaskelmaan ja taseeseen kohdistuvan riskin, koska Neste arvostaa hankinnan ja valmistuksen kulut sekä raaka-aineet ja varastot FIFO-menetelmällä. Hintariskien hallintatoimia ei kohdisteta perusvarastoon. Nesteen varastoriskien hallintaperiaatteita sovelletaan transaktiopositioon siinä määrin kuin siitä voi aiheutua rahavirtariskejä syöttöainehankintojen, jalostamon tuotannon ja jalostettujen öljytuotteiden myynnin välisten suhteiden perusteella. Nesteen riskienhallintaperiaatteen mukaisesti koko avoinna oleva transaktiopositio suojataan viipymättä.

Transaktiopositio suojauksessa käytetään johdannaisinstrumentteja. Koska suojauksen kohteena olevien syöttöaineiden tai jalostettujen öljytuotteiden ominaisuudet eroavat siitä, mitä johdannaisilla voidaan ostaa tai myydä, ja koska Nesteen katsauskauden aikana käyttämien syöttöaineiden ja jalostamien öljytuotteiden laatu vaihtelee, liiketoimintaan kohdistuu aina jonkinasteinen perusriski. Perusriski on tyypillisesti suurempi Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnassa kuin fossiilisen polttoaineen jalostuksessa. Tämä johtuu syöttöainevalikoiman luonteesta ja käytettävien suojausinstrumenttien tiukkuudesta.

Jalostusmarginaaliriski

Kokonaisjalostusmarginaalin vaihtelu muodostaa merkittävän riskin, koska kokonaisjalostusmarginaali on tärkeä tulokseen vaikuttava tekijä Öljytuotteiden liiketoiminta-alueella.

Fossiilisten polttoaineiden jalostustoiminnassa jalostusmarginaaliriski muodostuu fossiilisista polttoaineista valmistettujen tuotteiden myyntihintojen ja niiden valmistukseen käytettyjen fossiilisten syöttöaineiden hintojen erosta. Nesteen korkean konversioasteen jalostamat lieventävät yhtiön perinteisen öljynjalostusliiketoiminnan jalostusmarginaaliriskiä.

Neste altistuu Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnassa suuremmalle marginaalivaihtelulle kuin fossiilisen polttoaineen jalostuksessa. Uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnassa jalostusmarginaali muodostuu pääasiassa uusiutuvan polttoaineen myyntihinnan ja käytetyn syöttöaineen hinnan erosta. Uusiutuvan dieselin hinnoittelun perusteena käytetyt hintanoteeraukset liittyvät ensisijaisesti öljytuotteisiin tai perinteiseen biodieseliin. Tuotehinnat vaihtelevat alueittain biomandaattien ja -kannustimien luonteen, paikallisen tarjonnan ja kysynnän sekä fossiilisten polttoaineiden hintojen mukaan. Euroopassa uusiutuvan dieselin hinnat määräytyvät pääasiassa biodieselin paikallisten hintojen mukaan. Tyypillisiä biodiesellaatuja ovat FAME (Fatty Acid Methyl Ester) ja RME (Rapeseed Methyl Ester). Pohjois-Amerikassa paikallinen biodieselreferenssi ja tyypillinen uusiutuvan polttoaineen hinnoittelun ajuri on SME

(Soy Methyl Esther). Syöttöainekustannukset riippuvat syöttöainevalikoimasta ja liittyvät tyypillisesti kasviöljyihin ja rasvoihin. Syöttöaineiden hintoihin vaikuttavat päätekijät ovat kysynnän ja tarjonnan välinen suhde, satoennusteet ja paikallinen sää. Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnassa marginaalin epävakausta hallitaan pääasiassa operatiivisilla toimilla.

Barrelikohtaisen marginaalin ja rahavirran varmistamiseksi Neste on määritellyt marginaalin suojausperiaatteet tärkeimmille jalostusliiketoimilleen. Fossiilisten polttoaineiden jalostustoiminnassa käytetyt suojausasteet ovat tyypillisesti maltillisia, ja ne ilmaistaan prosentteina vuotuisesta tuotantomäärästä. Uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnassa tavoiteltu suojausaste on tyypillisesti korkeampi. Suojausasteen voidaan odottaa kuitenkin vaihtelevan ajan mittaan. Uusiutuvien tuotteiden osalta suojausastetta mitataan ja seurataan prosentteina neljännesvuosittaisista myyntimääristä.

Jalostusmarginaalin suojauksessa käytetään johdannaisoppimuksia. Suojaukset kohdistuvat Nesteen kokonaisjalostusmarginaalin osatekijöihin sekä ennustettuun tai sovitettuun myyntiin ja jalostamoiden tuotantoon, jotka altistuvat kansainvälisten markkinahintojen vaihtelulle. Kuten transaktioposition suojauksessa, myös jalostusmarginaalin suojauksessa altistutaan jonkinasteiselle perusriskille, joka johtuu suojausten kohteena olevien erien ja käytettävissä olevien johdannaistuotteiden eroista. Perusriski on tyypillisesti suurempi Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnassa kuin fossiilisen polttoaineen jalostuksessa. Tämä johtuu syöttöainevalikoiman luonteesta ja käytettävien suojausinstrumenttien niukkuudesta.

Liitteessä 22 on esitetty hyödykejohdannaisiin liittyvä konsernin avoin johdannaisspositio tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 (31.12.2016).

2. Valuuttariski

Öljymarkkinoiden hinnoitteluvaluutta on Yhdysvaltain dollari, mutta Nesteen toiminta- ja raportointivaluutta on euro. Siksi Nesteen liiketoimintaan kohdistuu lyhyen aikavälin transaktioriskejä ja pitkän aikavälin valuuttariskejä.

Nesteen valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa epävarmuutta, jota valuuttakurssimuutokset aiheuttavat rahavirrassa, tuloksessa ja taseessa. Yleisesti ottaen tämä tapahtuu suojaamalla sovituihin ja ennakoituihin rahavirtoihin liittyviä valuuttariskejä sekä taseeseen sisältyviä valuuttariskejä (transaktiopositio) ja euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omaan pääomaan liittyviä riskejä (translaatiopositio).

Transaktioriski

Pääsääntöisesti liiketoiminta-alueet suojaavat erittäin todennäköiset valuuttamääräisiksi sovitut rahavirrat. Valuuttamääräiset nettorahavirrat ennustetaan rullaavasti seuraavan 12 kuukauden ajalta ja suojataan fossiilisten polttoaineiden osalta keskimäärin 80-prosenttisesti kuuden ensimmäisen kuukauden ajalta ja 40-prosenttisesti kuuden seuraavan kuukauden ajalta sekä uusiutuvien polttoaineiden osalta keskimäärin 70-prosenttisesti kuuden ensimmäisen kuukauden ajalta ja 30-prosenttisesti kuuden seuraavan kuukauden osalta. Riskineutraalista vertailupositioista voidaan poiketa konsernirahoituksen riskienhallinta-periaatteiden mukaisesti. Tärkein suojattava valuutta on Yhdysvaltain dollari. Muita keskeisiä

suojattavia valuuttoja ovat Malesian ringgit, Ruotsin kruunu, Norjan kruunu ja Singaporen dollari. Konsernin nettopositiota hallitaan valuuttatermiineillä ja optioilla. Johdannaisoppimukset solmitaan suojaustarkoituksessa, ja suurimpaan osaan sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa. Liiketoiminta-alueet vastaavat tulevien valuuttamääräisten nettorahavirtojensa ennustamisesta, ja konsernirahoitus sekä riskienhallinta vastaavat suojaustoimien toteuttamisesta.

Nesteellä on taseessaan valuuttamääräisiä varoja ja velkoja, kuten valuuttamääräisiä lainoja, talletuksia, nettokäyttöpääomaa ja kassavaroja muussa kuin kotivaluutassa. Pääperiaatteena on suojautua tältä taseriskiltä täydellisesti valuuttatermiinien ja optioiden avulla. Varastoihin liittyvän valuuttakurssiriskin suojaus kohdistuu perusvaraston ylittävään varasto-osuuteen samoin kuin varastohintariskin hallinta. Suojaamattomia positioita sallitaan konsernirahoituksen riskienhallintaperiaatteissa määritellyissä rajoissa. Nettokäyttöpääoma on taseen merkittävin ja eniten vaihtelua aiheuttava valuuttamääräinen erä. Monet konsernin liiketoimista liittyvät dollarimääräiseen liiketoimintaympäristöön. Tällaisia liiketoimia ovat esimerkiksi tuotteiden ja palveluiden myynnit sekä raakaöljyn ja muiden syöttöaineiden ostot. Siksi konserni suojaaa nettokäyttöpääomansa päivittäistä määrää osana edellä mainittua tasesuojausta, jonka tarkoituksena on vähentää euron ja Yhdysvaltain dollarin välisen valuuttakurssin aiheuttamaa vaihtelua. Tilikauden 2017 aikana päivittäin suojattava tasesuojauspositio vaihteli noin 769 miljoonan euron ja 1 538 miljoonan euron välillä (2016: 483 miljoonan euron ja 1 090 miljoonan euron välillä). Konsernirahoitus ja riskienhallinta vastaavat valuuttakurssiriskille altistuvien tase-erien yhdistämisestä suojattavaksi nettopositioksi sekä suojaustransaktioiden tekemisestä. Valuuttariskiä arvioidaan mittaamalla valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta historiallisia volatiliiteettejä käyttämällä.

Liitteessä 22 on esitetty valuuttajohdannaisiin liittyvän konsernin avoimen johdannaisspositio nimellisarvot ja käyvät arvot tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 (31.12.2016).

Translaatoriski

Konsernirahoitus ja riskienhallinta vastaavat myös Nesteen translaatoriskien hallinnasta. Translaatiopositio muodostuu sijoituksista tytäryrityksiin ja yhteisyrityksiin. Pääperiaatteena on olla suojaamatta translaatiopositiota. Neste saattaa kuitenkin pyrkiä vähentämään translaatoriskistä johtuvaa konsernin oman pääoman määrän vaihtelua suojaustoimenpiteillä. Translaatioposition suojaamiseen käytetään valuuttatermiinejä. Konsernirahoitus ja riskienhallinta päättävät mahdollisista suojaustoimista. Konsernin muiden kuin euromääräisten tytäryhtiöiden ja yhteisyritysten oma pääoma 31.12.2017 oli 267 miljoonaa euroa (2016: 250 miljoonaa euroa). Positio eri valuutoissa ja suojausasteet on esitetty alla olevassa taulukossa.

Konsernin translaatiopositio milj.euroa	2017			2016		
	Netto- sijoitus	Suojaus	Suojaus- aste %	Netto- sijoitus	Suojaus	Suojaus- aste %
SEK	189	0	0 %	182	0	0 %
RUB	54	0	0 %	45	0	0 %
USD	22	0	0 %	21	0	0 %
CAD	2	0	0 %	2	0	0 %
Muut	0	0	0 %	0	0	0 %
	267	0	0 %	250	0	0 %

3. Korkoriski

Neste altistuu korkoriskille pääasiassa korollisten nettovelkojensa myötä. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkokulujen vaihtelua tuloslaskelmassa. Konsernin velkapolitiikan riskineutraali korkosidonnaisuusaika on 12 kuukautta, ja se voi vaihdella kuudesta 96 kuukauteen. Vuoden 2017 lopussa korkosidonnaisuusaika oli 47 kuukautta. Korkosidonnaisuusajan lisäksi Neste käyttää korkovirtariskimittaria.

Konserni käyttää korkojohdannaisia velkapolitiikan korkosidonnaisuusajan mukauttamiseen. Konsernirahoitus ja riskienhallinta hallinnoi keskitetysti konsernin korkoriskipositiota. Liitteessä 22 on esitetty korkojohdannaisiin liittyvän konsernin avoimen johdannaispositioiden nimellisarvot ja käyvät arvot tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 (31.12.2016).

Alla olevassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisten velkojen korontarkastuksen ajankohdista:

Korontarkastuksen ajankohta	1 vuoden kuluessa			
	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit				
Joukkovelkakirjalainat	50	0	0	50
Lainat rahoituslaitoksilta	116	0	0	116
Muut lainat	11	0	0	11
Koronvaihtosopimusten vaikutus	74	-74	0	0
Kiinteäkorkoiset rahoitusinstrumentit				
Joukkovelkakirjalainat	0	468	399	867
Leasinglainat	3	21	77	101
Muut lainat	0	21	29	50
	254	436	505	1 195

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin korollinen vieras pääoma valuuttakohtaisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 (31.12.2016):

	2017	2016
EUR	998	1 290
USD	100	95
SGD	97	86
	1 195	1 471

4. Herkkyys markkinariskeille

Liikevoiton herkkyys konsernin liiketoimintaan liittyville markkinariskeille

Konsernin liiketoiminnan luonteen vuoksi konsernin taloudellinen tulos on herkkä edellä kuvatuille markkinariskeille. Seuraavassa taulukossa on kuvattu konsernin toiminnan kannalta keskeisten hinta- ja valuuttatekijöiden muutosten keskimääräistä vaikutusta yhtiön liikevoittoon vuonna 2018 (2017). Laskelma perustuu oletuksiin tavanomaisista markkina- ja liiketoimintaolosuhteista, eikä siinä ole otettu huomioon suojaustoimenpiteiden vaikutusta.

Keskimääräinen vaikutus liikevoittoon ilman suojauksia		2018	2017
+/- 10 %:n muutos euron ja dollarin välisessä valuuttakurssissa	milj. euroa	-145/+177	-136/+166
Kokonaisjalostusmarginaalin muutos +/-1,00 dollaria barreilita	milj. US dollaria	+/-110	+/-105
Raakaöljyn hinnan muutos +/-10 dollaria barreilita ¹⁾	milj. US dollaria	+/-100	+/-80
Uusiutuvien tuotteiden raaka-aineen hinnan muutos +/-100 dollaria tonnilta ¹⁾	milj. US dollaria	+/-125	+/-105
Uusiutuvien tuotteiden jalostusmarginaalin muutos +/-50 dollaria tonnilta ²⁾	milj. US dollaria	+/-130	+/-120

¹⁾ Varastovoivot/-tappiot eivät sisälly vertailukelpoiseen liikevoittoon

²⁾ Perustuu nimelliskapasiteettiin

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille

Seuraavassa on esitetty IFRS 7 -standardin edellyttämä herkkyysanalyysi. Se pyrkii havainnollistamaan konsernin tilikauden tuloksen ja oman pääoman herkkyyttä öljyn hinnan muutokselle, euron ja dollarin väliselle valuuttakurssille ja dollarin ja Malesian ringgitin väliselle valuuttakurssille sekä koroille, jotka johtuvat taseeseen 31.12.2017 (31.12.2016) sisältyvistä rahoitusinstrumenteista, kuten rahoitusvaroista ja rahoitusveloista sekä johdannaissopimuksista IFRS -standardien mukaisesti. Yllä mainituille markkinariskeille herkkiä rahoitusinstrumentteja ovat käyttöpääomaerät, kuten myyntisaamiset ja muut saamiset, sekä ostovelat

ja muut velat, korolliset velat, talletukset, rahat, pankkisaamiset ja johdannaissopimukset. Käyvän arvon muutoksen oletetaan kohdistuvan täysimääräisesti omaan pääomaan niiden johdannaissopimusten osalta, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

Öljyn hinnan muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on oletettu seuraavaa:

- Raakaöljyyn, öljytuotteisiin ja kasvisöljyihin liittyvien johdannaissopimusten hintatason muutoksen oletetaan olevan +/-20 %
- Laskelma sisältää jalostamoiden varastoposition hintariskiä suojaaviin öljyn johdannaissopimuksiin kohdistuvan herkkyyden. Vastaava kohde-etuutena oleva varastopositio ei kuitenkaan sisälly laskelmaan, koska vaihto-omaisuutta ei luokitella rahoitusinstrumentiksi
- Laskelma sisältää ennustettua jalostusmarginaalia suojaaviin öljyn johdannaissopimuksiin kohdistuvan herkkyyden. Kohde-etuutena oleva ennustettu jalostusmarginaalipositio ei kuitenkaan sisälly laskelmaan
- Eri öljytuotelaatujen hintaeroihin kohdistuvien öljyn johdannaissopimusten herkkyyks ei sisälly laskelmaan, koska hintojen ei oleteta vaihtelevan näiden sopimusten osalta
- Laskelma ei sisällä saman instrumentin eri maturiteettien välisiin hintaeroihin kohdistuvien raakaöljyn ja öljytuotteiden johdannaissopimusten herkkyyttä, koska hintojen ei oleteta vaihtelevan näiden sopimusten osalta

Euron ja dollarin välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- Euron ja dollarin välisen valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/-10 %
- Positio sisältää dollarimääräiset rahoitusvarat ja rahoitusvelat eli korolliset velat, talletukset, myyntisaamiset ja muut saamiset sekä ostovelat ja muut velat, rahat ja pankkisaamiset sekä johdannaissopimukset
- Positio ei sisällä tulevia dollarimääräisiä kassavirtoja

Dollarin ja Malesian ringgitin (MYR) välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- Dollarin ja ringgitin valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/-10 %
- Positio sisältää MYR-määräiset johdannaissopimukset
- Positio ei sisällä tulevia MYR-määräisiä kassavirtoja

Korkotason muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- Korkotason muutokseksi oletetaan yksi prosenttiyksikkö
- Positio sisältää korolliset rahoitusvelat, korolliset rahoitussaamiset ja koronvaihtosopimukset, mutta pankkitilien saldot eivät ole mukana positiossa
- Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit vaikuttavat tuloslaskelmaan lukuun ottamatta suojauslaskennan alaisia johdannaisia, jotka kirjataan omaan pääomaan

Seuraavassa taulukossa esitetty herkkyyksianalyysi ei välttämättä ole edustava, koska konserni altistuu markkinariskeille myös muiden tase-erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Esimerkiksi vaihto-omaisuus on tällainen tase-erä. Herkkyyksilaskelmissa ei ole otettu huomioon tulevia rahavirtoja, joihin kohdistuu merkittäviä suojaustoimenpiteitä. Siksi laskelmassa vaikuttaa ainoastaan suojausinstrumentin käyvän arvon muutos. Lisäksi euron ja dollarin välisen valuuttakurssin muutokselle herkän position suuruus vaihtelee merkittävästi, joten tilinpäätöshetken tilanne ei välttämättä kuvaa keskimääräistä tilannetta tilikauden aikana. Oma pääoma -sarake sisältää suoraan omaan pääomaan kirjatut erät. Tuloslaskelmaan vaikuttavat erät eivät ole mukana omassa pääomassa.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyyks markkinariskeille		2017		2016	
		Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+/- 20 %:n muutos öljyn hinnassa ¹⁾	milj. euroa	+/- 5	+/- 0	-/+ 34	-/+ 0
+/- 10 %:n muutos euron ja dollarin välisessä valuuttakurssissa	milj. euroa	+100/-124	+62/-61	+65/-76	+60/-69
1 %:n muutos markkinakoroissa	milj. euroa	+/-1	+/-0	+/-3	+/-0
+/- 10 %:n muutos dollarin ja ringgitin välisessä valuuttakurssissa	milj. euroa	-/+9	+/-0	-/+ 3	-/+0

¹⁾ Sisältää raakaöljyn, öljytuotteiden ja kasviöljyjen johdannaisia

5. Suojauslaskenta

Nesteellä on suojauslaskennassa valuutta- ja korkojohdannaisia. Valuuttajohdannaisia käytetään vähentämään valuuttakurssien vaihtelusta johtuvaa epävarmuutta ennakoitujen myyntien ja muiden tulevien tuottojen kassavirroissa sekä Nesteen taseessa. Valuuttajohdannaiset on määritelty joko tulevan liiketapahtuman suojaukseksi, kuten rahavirran, tai nettosijoituksen suojaukseksi. Konserni käyttää suojausinstrumentteina valuuttatermiinejä ja -optioita.

Konserni vähentää tuloslaskelman korkokustannusten vaihtelua koronvaihtosopimuksilla. Lisäksi se vähentää vaihtelua muokkaamalla velkasalkun korkosidonnaisuusaikaa. Korkojohdannaiset on määritelty tulevan liiketapahtuman suojaukseksi, kuten rahavirran suojaukseksi, tai taseeseen merkityn omaisuuserän tai velan käyvän arvon suojaukseksi.

Tulevan rahavirran suojaus

Suojauslaskennan edellytykset täyttävät johdannaissopimukset on määritelty tulevan rahavirran suojaukseksi. Tällaisia johdannaissopimuksia ovat esimerkiksi 12 seuraavan kuukauden ennakoituja Yhdysvaltojen dollarin määräisiä, Ruotsin tai Norjan kruunun määräisiä myyntejä suojaavat valuuttajohdannaiset sekä tilikaudella 2018 erääntyvä vaihtuvakorkoiseen velkaan liittyvä koronvaihtosopimus.

Jos johdannaissopimus täyttää rahavirran suojauksen ehdot ja sen suojausvaikutus voidaan osoittaa tehokkaaksi, käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan / laajaan

tuloslaskelmaan. Valuutta-optioihin liittyvän aika-arvon muutokset kirjataan kuitenkin tuloslaskelmaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Tilikausilla 2017 ja 2016 tehoton osuus oli vähäinen. Suojaustransaktioiden tehokkuutta testataan vuosineljänneksittäin.

Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä kaudella, jolloin suojauskohde vaikuttaa tulokseen eli kun esimerkiksi suojattu ennakoitu myynti toteutuu. Ennakoitua myyntiä suojaavien valuuttajohdannaissopimusten tehokkaan osuuden voitot ja tappiot kirjataan liikevaihtoon 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Vaihtuvakorkoisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten siirtyvät korot kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin, ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan omaan pääomaan / laajaan tuloslaskelmaan.

Käyvän arvon suojaus

Tietyt koronvaihtosopimukset on määritelty käyvän arvon suojausiksi. Käyvän arvon suojausiksi määriteltyjen ja käyvän arvon suojauslaskennan kriteerit täyttävien, erittäin tehokkaiden korkojohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan kirjataan myös korkojohdannaisten tulosvaikutusta kompensoiva omaisuus-erän tai velan suojatun osan käyvän arvon muutos sekä tehoton osa.

Tuloslaskelmaan kirjatut erät	2017	2016
Suojausinstrumenteista johtuvat voitot tai tappiot	-2	-8
Suojauksen kohteesta johtuvat voitot tai tappiot	3	7

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituksen riittämättömyyttä tai poikkeuksellisen korkeita rahoituskustannuksia tilanteessa, jossa liiketoiminnan olosuhteet heikentyvät odottamattomasti rahoitusta tarvittaessa. Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on ylläpitää riittävä maksuvalmius ja varmistaa likviditeetin saatavuus kaikissa olosuhteissa epävarmuuden vähentämiseksi.

Liiketoiminnan rahavirta on Nesteen pääasiallinen rahoituslähde. Lisäksi konserni pyrkii alentamaan likviditeetti- ja jälleerahoitusriskiään hajauttamalla lainojensa erääntymisaikoja. Likviditeetti- ja jälleerahoitusriskiä on minimoitu myös asettamalla eräitä muita limiittejä. Lyhytaikaisten korollisten velkojen määrä on rajoitettu suurempaan seuraavista: 500 miljoonaa euroa tai 30 % korollisten velkojen kokonaismäärästä. Käyttämättömien sitovien luottolimiittisopimusten ja ylimääräisten käteisvarojen yhteismäärän on aina oltava vähintään 500 miljoonaa euroa sekä riittäviä kattamaan ennustetut negatiiviset nettorahavirrat ja erääntyvät korolliset lainat 12 seuraavan kuukauden aikana.

Konsernin lainojen keskimääräinen erääntymisaika 31.12.2017 oli 4,5 vuotta (2016: 3,6 vuotta). Tärkeimmät olemassa olevat luottolimiittijärjestelyt ovat:

- Monivaluuttainen valmiusluottojärjestely (sitova), 1 500 miljoonaa euroa
- Luottolimiittisopimukset (sitova), 150 miljoonaa euroa
- Yritystodistusohjelma (ei-sitova), 400 miljoonaa euroa

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset	31.12.2017	31.12.2016
Vaihtuva korko		
– Rahat ja pankkisaamiset	783	788
– Luottolimiittisopimukset, vuoden kuluessa erääntyvät	150	150
– Valmiusluottojärjestelyt, yli vuoden kuluttua erääntyvät	1 500	1 500
	2 433	2 438

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat maturiteetit 31.12.2017

	2018 ¹⁾	2019	2020	2021	2022	2023–	Yhteensä
Muut kuin johdannaiset							
Ostovelat	1 163	0	0	0	0	0	1 163
Joukkovelkakirjalainat	69	166	13	13	333	412	1 006
– korkokulut	19	19	13	13	12	12	88
Joukkovelkakirjalainojen lyhennykset	50	147	0	0	321	400	918
Lainat rahoituslaitoksilta	102	14	0	0	0	0	116
– korkokulut	0	0	0	0	0	0	0
Rahoituslaitoslainojen lyhennykset	102	14	0	0	0	0	116
Rahoitusleasingvelat	16	16	17	16	15	187	267
– korkokulut	13	13	13	12	11	104	166
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset	3	3	4	4	4	83	101
Muut lainat	12	25	3	3	3	33	79
– korkokulut	4	3	2	2	2	5	18
Muiden lainojen lyhennykset	8	22	1	1	1	28	61
Muut kuin johdannaiset yhteensä	1 362	221	33	32	351	632	2 631
Hyödykejohdannaiset	70	0	0	0	0	0	70
Koronvaihtosopimukset: tuleva (-)	0	-2	0	0	0	0	-2
Bruttomääräisesti toteutettavat valuuttatermiinit							
– tuleva (-)	-2 399	0	0	0	0	0	-2 399
– lähtevä	2 348	0	0	0	0	0	2 348

¹⁾ Lyhennykset tilikaudella 2018 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat maturiteetit 31.12.2016

	2017 ¹⁾	2018	2019	2020	2021	2022–	Yhteensä
Muut kuin johdannaiset							
Ostovelat	1 030	0	0	0	0	0	1 030
Joukkovelkakirjalainat	287	77	427	11	11	511	1 324
– korkokulut	37	27	27	11	11	11	124
Joukkovelkakirjalainojen lyhennykset	250	50	400	0	0	500	1 200
Lainat rahoituslaitoksilta	101	8	14	0	0	0	123
– korkokulut	0	0	0	0	0	0	0
Rahoituslaitoslainojen lyhennykset	101	8	14	0	0	0	123
Rahoitusleasingvelat	15	15	16	15	14	161	236
– korkokulut	12	12	12	11	10	89	146
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset	3	3	4	4	4	72	90
Muut lainat	4	5	37	2	2	22	72
– korkokulut	4	4	4	1	1	4	18
Muiden lainojen lyhennykset	0	1	32	1	1	19	54
Muut kuin johdannaiset yhteensä	1 437	105	493	28	27	695	2 785
Hyödykejohdannaiset	102	0	0	0	0	0	102
Koronvaihtosopimukset: tuleva (–)	–3	–2	–3	0	0	0	–8
Bruttomääräisesti toteutettavat valuuttatermiinit							
– tuleva (–)	–2 016	0	0	0	0	0	–2 016
– lähtevä	2 064	0	0	0	0	0	2 064

¹⁾ Lyhennykset tilikaudella 2017 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin

Luotto- ja vastapuoliriski

Luotto- ja vastapuoliriski syntyy myynti-, suojaus- ja kaupankäyntitapahtumista sekä kassavarojen sijoittamisesta. Riski syntyy siitä, että vastapuoli voi jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Riskin suuruus määräytyy vastapuolen luottokelpoisuuden ja avoimen saldon perusteella. Luotto- ja vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, jotka syntyvät, kun vastapuoli jättää velvoitteensa suorittamatta. Luotto- ja vastapuoliriskin hallintaa koskevat limiitit, mandaatit ja periaatteet on määriteltä Nesteen

hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa sekä erillisessä luotto- ja vastapuoliriskin hallintaa koskevassa ohjeessa.

Riski määritellään sen Nesteelle aiheutuvan arvioidun vahingon suuruiseksi, joka syntyy, jos vastapuoli jättäisi velvoitteensa täyttämättä. Sallitut luottoriskirajat päätetään konsernitasolla, määritellään eri päätöksentekotasolla ja jaetaan Nesteen liiketoiminta-alueille, jotka vastaavat vastapuoliriskin hallinnasta rajojen puitteissa.

Myyntisopimusten luottolimiittejä määriteltäessä arvioidaan vastapuolten luottokelpoisuus. Tällöin päätetään, myönnetäänkö luottolimiitti vai vaaditaanko vakuus, kuten remburssi,

pankkitakaus tai emoyrityksen takaus. Jos vaaditaan vakuus, luottoriski arvioidaan vakuuden antajan taloudellisen tilanteen perusteella. Asiakkaalta voidaan myös vaatia ennakkomaksu ennen myyjien tuotteiden luovuttamista, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Lisäksi Neste voi alentaa vastapuoliriskejä myymällä myyntisaamia kolmannelle osapuolelle, kuten pankille. Myynnin yhteydessä oikeus saamiin siirtyy pankille. Saamiset myydään ja siirretään ilman takuuta ostajan luottokelpoisuudesta ja rajallisella takautumisoikeudella. Myyjä saa pankilta myyntihetkellä suorituksen myyntisaamisistaan. Palkkiot ja muut kulut vähennetään suorituksesta tai laskutetaan erikseen.

Vastapuolille myönnettävät luottolimiitit jaetaan kolmeen luokkaan sopimustyyppin mukaan: fyysisiin myyntisopimuksiin, johdannaissopimuksiin sekä sijoituksiin. Vastapuolien luottorajat on määritetty ajallisesti maksun suorittamiseen liittyvän riskin ja luottoriskiposition osalta. Konserni käyttää vastapuolen luottoriskin määrittelyssä kahdenlaisia valtuutuksia: luottoluokituslaitoksen luokittelemia vastapuolia koskevia päätöksentekovaltuutuksia ja luokittelemattomia vastapuolia koskevia päätöksentekovaltuutuksia. Pörssin ulkopuolisten johdannaissopimusten osalta (OTC-sopimukset) Neste on neuvotellut hyödyke-, valuutta- ja korkojohdannaista koskevat ISDA-puitesopimukset (International Swaps and Derivatives Association). Nämä sopimukset sallivat avoimen position netotuksen ja sopimuksen päättämisen maksujen laiminlyönnin seurauksena. Osaan johdannaista koskevista sopimuksista sisältyy luottoriskiä vähentävä Credit Support Annex, jonka mukaan sopimuksessa määritellyn rajan ylittävälle saldolle on annettava rahavakuus tai remburssi.

Netotussopimusten alaisten instrumenttien netotusten taloudelliset vaikutukset

31.12.2017	Bruttomääräisinä taseessa esitetyt rahoitusinstrumentit	Velat tai varat, joihin liittyy netotussopimuksia	Nettopositio
Rahoitusvarat			
Johdannaiset	90	36	54
Myyntisaamiset	4	3	1
Rahoitusvelat			
Johdannaiset	72	36	36
Ostovelat	7	3	4
31.12.2016			
Rahoitusvarat			
Johdannaiset	56	49	7
Myyntisaamiset	9	6	4
Rahoitusvelat			
Johdannaiset	166	49	117
Ostovelat	7	6	1

Neste vähentää luottoriskiä tekemällä rahoitussopimuksia ainoastaan hyväksytyjen vastapuolten kanssa. Vastapuolen luottoluokituksen vähimmäisvaatimus konsernirahoituksessa on määritelty Nesteen riskienhallintapolitiikassa. Ulkomaisilla tytäryrityksillä voi olla pankkileijä rahalaitoksissa, joilla ei ole luottoluokitusta. Tytäryritykset pienentävät tällaisiin rahalaitoksiin liittyviä luottoriskejä siirtämällä ylimääräiset kassavaransa säännönmukaisesti konsernirahoitukseen.

Nesteelle vakuutusturvaa tarjoavien vakuutusyhtiöiden ja jälleenvakuuttajien osalta luottoluokituksen vähimmäisvaatimus on määritelty konsernin rahoitusperiaatteissa.

Konsernin vastapuolien määrä on suuri, ja vastapuoliriski on kansainvälisesti hajaantunut. Merkittävimmät vastapuolet ovat suuria kansainvälisiä öljy-yhtiöitä ja rahoituslaitoksia. Konsernin altistuminen odottamattomille luottotappioille yhdessä raportointisegmentissä voi kuitenkin kasvaa riskikeskittymien kautta, jos konsernilla on useita vastapuolia samalla toimialalla tai maantieteellisellä alueella, jossa tapahtuu epäsuotuisia taloudellisia, poliittisia tai muita muutoksia. Näitä riskejä pienennetään ottamalla maariskit huomioon luottopäätöksenteossa.

Valtaosalla Nesteen hyödykejohdannaissopimusten vastapuolista tai niiden emoyrityksistä oli 31.12.2017 hyvä luottoluokitus (vähintään investment grade) kansainvälisiltä luottoluokituslaitoksilta. Kaikilla konsernirahoituksen ja riskienhallinnan valuutta- ja korkojohdannaisten vastapuolilla oli 31.12.2017 hyvä luottoluokitus (vähintään investment grade). Hyödykkeiden johdannaiskauppaa tehdään myös pörssin välityksellä, mikä pienentää luottoriskiä.

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty seuraavassa taulukossa. Avoimista myyntisaamisista 47 prosentissa vastapuolella tai sen emoyhtiöllä on vähintään investment grade -tason luottoluokitus. Myyntisaamisista 53 prosenttia on vastapuolilta, joilla ei ole investment grade -tason luottoluokitusta. Merkittävä osuus tästä saamisesta on suurelta joukolta yritys- ja yksityisasiakkaita.

Myyntisaamisten ikäjakauma	31.12.2017	31.12.2016
Erääntymättömät myyntisaamiset	912	824
1–30 päivää sitten erääntyneet myyntisaamiset	72	39
31–60 päivää sitten erääntyneet myyntisaamiset	1	3
Yli 60 päivää sitten erääntyneet myyntisaamiset	11	10
Myyntisaamiset yhteensä	996	875
Luottotappiovaraus	-2	-2
Myyntisaamiset, netto	994	874

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka takaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan epävakaisuudesta huolimatta. Vaikka konsernilla ei ole luottoluokituslaitoksen myöntämää julkista luottoluokitusta, konsernin tavoitteena on ylläpitää pääomarakennetta, joka vastaa hyvän luottoluokituksen (investment grade) jalostus- ja markkinointiyhtiöiden pääomarakennetta. Yhtiön hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä tarkastelemalla vähimmäisomavaraisuus-astetta eli korollisen nettovelan suhdetta korollisen nettovelan ja oman pääoman summaan. Korollinen nettovelka lasketaan vähentämällä rahat ja pankkisaamiset korollisista veloista. Konsernin velan osuus kokonaispääomasta tulee todennäköisesti vaihtelevaan suhdanne-sykliden mukaan, ja konsernin tavoitteena on pitää tunnusluku alle 40 %:n.

Velan osuus kokonaispääomasta	31.12.2017	31.12.2016
Korolliset velat	1 195	1 471
Rahat ja pankkisaamiset	783	788
Korollinen nettovelka	412	683
Oma pääoma yhteensä	4 338	3 755
Korollinen nettovelka ja oma pääoma yhteensä	4 750	4 438
Velan osuus kokonaispääomasta	8,7 %	15,4 %

Nettovelkojen täsmäytyslaskelma	Rahavarat	Rahoitus-leasing	Lainat	Yhteensä
Nettovelat 1.1.2017	788	-90	-1 381	-683
Rahavirrat	-3	3	281	281
Uudet rahoitusleasingvelat	0	-19	0	-19
Valuuttakurssierot ja muut arvostukset	-2	5	6	10
Muut muutokset, joihin ei liity maksua	0	0	0	0
Nettovelat 31.12.2017	783	-101	-1 095	-412

4 Segmentti-informaatio

Laadintaperiaate

Konsernin toiminta on jaettu neljään toimintasegmenttiin: Uusiutuvat tuotteet, Öljytuotteet, Marketing & Services ja Muut. Nesteen Öljyn Vähittäismyynti -liiketoiminta-alueen nimi on vastaisuudessa Marketing & Services. Liiketoiminta-alueeseen kuuluvat samat liiketoiminnat kuin tähänastiseen Öljyn vähittäismyyntiin. Segmenttien suoritusta tarkastellaan säännöllisesti ylimmän operatiivisen päätöksentekijän, toimitusjohtajan, toimesta, suorituksen arvioimiseksi ja resurssien kohdistamiseksi. Toimintasegmentit raportoidaan samalla tavalla kuin miten ne raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle.

Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu vertailukelpoiseen liikevoittoon ja vertailukelpoiseen sidotun pääoman tuottoon. Segmenttiraportoinnin laadintaperiaatteet ovat yhdenmukaiset konsernin laadintaperiaatteiden kanssa. Segmenttien väliset liiketapahtumat ovat markkinaehtoisia, ja ne eliminoidaan konserniyhdistelyssä. Segmenttien liikevoitto sisältää tulevien myyntien ja ostojen rahavirtoja suojaavien valuutta- ja hyödyke johdannaisten toteutuneet voitot ja tappiot, jotka on kirjattu tuloslaskelmaan.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan. Segmentin varat muodostuvat pääasiassa aineellisista hyödykkeistä, aineettomista hyödykkeistä, osuuksista yhteisyrityksissä, vaihto-omaisuudesta sekä operatiivisista saamisista. Laskennalliset verot, tulevan rahavirran suojaamiseksi solmitut johdannaissopimukset ja korolliset saamiset eivät sisälly segmentin varoihin. Segmentin velat sisältävät operatiiviset velat, eläkevelvoitteet ja varaukset. Verot, korolliset velat ja tulevan rahavirran suojaamiseksi solmitut johdannaissopimukset eivät sisälly segmentin velkoihin.

Nesteen liiketoimintarakenne

Konsernin liiketoiminnat on ryhmitelty kolmeen liiketoiminta-alueeseen ja seitsemään yhteiseen toimintoon. Liiketoiminta-alueet ovat tulosvastuisia yksiköitä ja vastaavat asiakkuuksista ja tuotteista sekä liiketoiminnan kehittämisestä. Liiketoiminta-alueet ovat Öljytuotteet, Uusiutuvat tuotteet ja Marketing & Services. Konsernin yhteisiä toimintoja ovat Talous ja strategia, Henkilöstö ja turvallisuus, Vastuullisuus ja yhteiskuntasuhteet, Teknologia, Uudet liiketoiminnat, Viestintä ja brändimarkkinointi sekä Lakiasiat.

Uusiutuvat tuotteet

Öljytuotteet

Marketing & Services

Toimintasegmentit

Konsernin toimintasegmentit kattavat seuraavat liiketoiminnot:

Uusiutuvat tuotteet -segmentti tuottaa, markkinoi ja myy uusiutuvaa dieseliä, uusiutuvaa lentopolttoainetta ja ratkaisuja, uusiutuvia liuottimia ja biomuovien raaka-aineita, jotka perustuvat Nesteessä kehitettyyn teknologiaan, kotimaisille ja kansainvälisille tukkumarkkinoille. Uusiutuvaa dieseliä valmistetaan Porvoon, Singaporen ja Rotterdamin jalostamoilla, joiden yhteiskapasiteetti on 2,6 miljoonaa tonnia vuodessa.

Öljytuotteet -segmentti valmistaa, markkinoi ja myy laajaa tuotevalikoimaa vähähiilisiä ratkaisuja, jotka perustuvat laadukkaisiin öljytuotteisiin ja niihin liittyviin palveluihin globaalille asiakaskunnalle. Tuotevalikoima sisältää dieselpolttoaineet, bensiinit, lento- ja laivaliikenteen polttoaineet, kevyet ja raskaat polttoöljyt, perusöljyt, bensiinikomponentit, erikoispoltoaineet, kuten pienmoottoribensiini, liuottimet, nestekaasut ja bitumit. Öljytuotteet jalostetaan Nesteen Suomen jalostamoilla Porvoossa ja Naantalissa. Perusöljyä valmistetaan myös yhteisyrityksessä Bahrainissa. Vuotuinen öljynjalostuskapasiteetti on 15 miljoonaa tonnia vuodessa. Neste Shippingin rahtaustoiminto kuuluu Öljytuotteiden segmenttiin.

Marketing & Services -segmentti markkinoi ja myy öljytuotteita sekä näihin liittyviä palveluita suoraan loppukäyttäjille. Tärkeimpiä asiakkaita ovat yksityisautoilijat, teollisuus, kuljetusyritykset, maanviljelijät sekä öljylämmittäjät. Liikennepolttoaineita markkinoidaan ja myydään sekä Nesteen oman vähittäismyöntiverkoston kautta että suoramyntinä.

Muut -segmentti sisältää suunnittelu- ja teknologiaratkaisuyritys Neste Jacobsin, Nesteen ja Petróleos de Venezuelan puoleksi omistaman yhteisyrityksen Nynasin sekä konsernin yhteiset kustannukset. Neste osti Jacobs Engineeringin 40 % osuuden Neste Jacobs Oy:stä syyskuussa 2017. Kaupan jälkeen Neste omistaa Neste Jacobsin kokonaan. Neste Jacobs Oy:n nimi muutettiin Neste Engineering Solutions Oy:ksi 1.1.2018.

Edellä esitettyihin segmentteihin ei sisälly sellaisia segmenttejä, joihin olisi yhdistelty useampia pienempiä segmenttejä.

Tuloslaskelman rivi 'Liiketoiminnan muut kulut' sisältää seuraavat liiketoimintasegmenteille keskeiset kuluerät:

Uusiutuvat tuotteet: kunnossapitokulut, suunnittelu- ja konsultointipalvelut, vuokrat, muut kiinteistökulut ja vakuutusmaksut

Öljytuotteet: kunnossapitokulut, suunnittelu- ja konsultointipalvelut, vuokrat, muut kiinteistökulut, HSE-kulut ja vakuutusmaksut

Marketing & Services: kunnossapitokulut, vuokrat, muut kiinteistökulut ja markkinointikulut.

Konsernin asiakasrakenne oli vuosina 2017 ja 2016 sellainen, ettei suuria keskittymiä muodostunut millään maantieteellisellä alueella tai toimintasegmentillä.

Konsernin toimintasegmenttien tiedot 31.12.2017 ja 31.12.2016 on esitetty alla olevassa taulukossa.

2017	Uusiutuvat tuotteet	Öljytuotteet	Marketing & Services	Muut	Eliminoinnit	Konserni	Liite
IS Ulkoinen liikevaihto	2 865	6 384	3 879	89	0	13 217	
Sisäinen liikevaihto	379	2 106	33	148	-2 666	0	
IS Liikevaihto yhteensä	3 243	8 490	3 912	237	-2 666	13 217	5
IS Liiketoiminnan muut tuotot	2	13	4	17	-14	22	6
IS Osuus yhteisyritysten tuloksesta	0	3	0	-2	0	1	16
IS Materiaalit ja palvelut	-2 500	-7 237	-3 699	-70	2 579	-10 927	7
IS Henkilöstökulut	-35	-144	-36	-157	0	-372	8
IS Poistot ja arvonalentumiset	-110	-213	-25	-24	0	-371	
IS Liiketoiminnan muut kulut	-124	-262	-88	-25	101	-399	9
IS Liikevoitto	476	650	69	-24	0	1 171	
IS Rahoitustuotot ja -kulut						-77	10
IS Voitto ennen veroja						1 094	
IS Tuloverot						-180	11
IS Tilikauden voitto						914	
Vertailukelpoinen liikevoitto	561	495	68	-24	0	1 101	
varastovoitot/-tappiot	-80	111	0	0	0	31	
avoimien hyödyke- ja valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset	-5	29	0	0	0	24	
omaisuuden myyntivoitot/-tappiot	0	3	0	0	0	3	
vakuutus- ja muut korvaukset	0	0	0	0	0	0	
muut oikaisut	0	12	0	0	0	12	
IS Liikevoitto	476	650	69	-24	0	1 171	
Investoinnit	122	307	37	70	0	536	
Segmentin varat	2 255	3 803	585	310	-308	6 646	
BS Osuudet yhteisyrityksissä	0	24	0	189	0	213	16
BS Laskennalliset verosaamiset						35	11
Kohdistamattomat varat						899	
BS Varat yhteensä	2 255	3 827	585	499	-308	7 793	
Segmentin velat	392	1 330	306	206	-295	1 939	
BS Laskennalliset verovelat						269	11
Kohdistamattomat velat						1 247	
BS Velat yhteensä	392	1 330	306	206	-295	3 455	
Segmentin sidottu pääoma	1 863	2 497	280	292	-12	4 920	
Sidotun pääoman tuotto, %	25,6	25,6	28,7	-8,7			
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	30,2	19,5	28,5	-8,7			

2016	Uusiutuvat tuotteet	Öljytuotteet	Marketing & Services	Muut	Eliminoinnit	Konserni	Liite
IS Ulkoinen liikevaihto	2 467	5 629	3 523	69	0	11 689	
Sisäinen liikevaihto	223	1 766	28	225	-2 241	0	
IS Liikevaihto yhteensä	2 690	7 395	3 552	294	-2 241	11 689	5
IS Liiketoiminnan muut tuotot	6	42	7	34	-19	71	6
IS Osuus yhteisyritysten tuloksesta	0	3	0	11	0	14	16
IS Materiaalit ja palvelut	-1 939	-6 266	-3 326	-64	2 076	-9 519	7
IS Henkilöstökulut	-32	-138	-33	-148	2	-349	8
IS Poistot ja arvonalentumiset	-109	-217	-22	-18	0	-366	
IS Liiketoiminnan muut kulut	-97	-256	-88	-121	177	-386	9
IS Liikevoitto	518	563	89	-11	-5	1 155	
IS Rahoitustuotot ja -kulut						-79	10
IS Voitto ennen veroja						1 075	
IS Tuloverot						-133	11
IS Tilikauden voitto						943	
Vertailukelpoinen liikevoitto	469	453	90	-23	-6	983	
varastovoitot/-tappiot	123	157	0	0	0	280	
avoimien hyödyke- ja valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset	-60	-57	0	0	0	-118	
omaisuuden myyntivoitot/-tappiot	0	11	0	12	0	23	
vakuutus- ja muut korvaukset	0	0	0	0	0	0	
muut oikaisut	-13	0	0	0	0	-13	
IS Liikevoitto	518	563	89	-11	-5	1 155	
Investoinnit	104	249	31	38	0	422	
Segmentin varat	2 191	3 560	545	307	-310	6 293	
BS Osuudet yhteisyrityksissä	0	21	0	195	0	216	16
BS Laskennalliset verosaamiset						39	11
Kohdistamattomat varat						894	
BS Varat yhteensä	2 191	3 581	545	502	-310	7 443	
Segmentin velat	380	1 157	350	253	-297	1 843	
BS Laskennalliset verovelat						246	11
Kohdistamattomat velat						1 599	
BS Velat yhteensä	380	1 157	350	253	-297	3 688	
Segmentin sidottu pääoma	1 811	2 424	196	249	-12	4 667	
Sidotun pääoman tuotto, %	28,6	23,2	47,3	-5,3			
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	25,9	18,7	47,5	-11,3			

Maantieteelliset tiedot

Konsernilla on tuotantolaitoksia Suomessa, Singaporessa, Alankomaissa sekä Bahrainissa ja vähittäismyyntiverkostoa Suomessa, Luoteis-Venäjällä, Virossa, Latviassa sekä Liettuassa. Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin liikevaihto asiakkaan sijaintimaan mukaan riippumatta tuotteen tai palvelun alkuperämaasta, sekä pitkäaikaiset varat ja investoinnit kohdemaan mukaan.

Liikevaihto on kohdistettu asiakkaan sijaintimaan mukaan. Pitkäaikaiset varat ja investoinnit on kohdistettu niiden sijaintimaan mukaan. Pitkäaikaiset varat pitävät sisällään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä osuudet yhteisyrityksissä. 'Muut Pohjoismaat' sisältää Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin. 'Itämeren alue' sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Venäjän ja Puolan. Konsernin toiminnot tällä maantieteellisellä alueella muodostuvat pääasiassa vähittäismyynnistä kyseisissä maissa.

2017	Suomi	Muut Pohjoismaat	Itämeren alue	Muut Euroopan maat	Pohjois- ja Etelä-Amerikka	Muut maat	Konserni
IS Liikevaihto kohdemaan mukaan	4 559	2 546	1 227	3 038	1 411	435	13 217
Pitkäaikaiset varat	2 664	188	105	682	0	529	4 168
Investoinnit	419	0	17	78	0	22	536

2016	Suomi	Muut Pohjoismaat	Itämeren alue	Muut Euroopan maat	Pohjois- ja Etelä-Amerikka	Muut maat	Konserni
IS Liikevaihto kohdemaan mukaan	4 181	1 983	1 135	2 504	1 790	96	11 689
Pitkäaikaiset varat	2 545	195	103	650	0	557	4 049
Investoinnit	315	0	8	84	0	15	422

5 Liikevaihto

Laadintaperiaate

Tuotteiden myynnistä syntyvät tuotot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan, kun tuotteiden omistukseen sisältyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Palveluiden myynnistä syntyvät tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Tuotteiden vaihdosta kirjataan tuottoa vain silloin, kun tuotteita vaihdetaan erilaisiin tuotteisiin. Kiinteähintaiset suunnittelu- ja rakennussopimukset tuloutetaan valmiusasteen mukaisesti tehtyjen työtuntien perusteella. Tappiovaraus kirjataan, kun siihen havaitaan tarve ja summa voidaan arvioida luotettavasti. Teknologialisenssien myynti tuloutetaan, kun oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle.

Liikevaihto kirjataan bruttomenetelmällä, kun yhteisö toimii päämiehenä ja kantaa liiketoimintaan liittyvät merkittävät riskit ja edut. Päämiehen lukuun kerätyt liiketoiminnan tuotot eivät ole liikevaihtoa, vaan ne käsitellään komissiona.

Liikevaihto sisältää varsinaisen liiketoiminnan tuotot vähennettynä käteisalennuksilla ja välillisillä veroilla, kuten arvonlisäverolla ja öljytuotteiden valmistajan suorittamalla polttoaineverolla, sekä lakisäätöisellä huoltovarmuusmaksulla. Valmiiden öljytuotteiden vähittäismyyntihintaan tietyissä maissa sisältyvä lakisäätöinen polttoainevero sisältyy liikevaihton tuotemyyntiin. Vastaava summa sisältyy valmiiden öljytuotteiden hankintahintaan ja tuloslaskelmassa 'Materiaalit ja palvelut' -riviin.

Blender's Tax Credit (BTC), sekä Low Carbon Fuels Standard (LCFS) ja Renewable Identification Number (RIN) -sertifikaatit kirjataan liikevaihtoon. Blender's Tax Credit kirjataan liikevaihtoon jos Yhdysvaltojen hallitus päättää sen myöntää. Päätös tehdään vuosittain. BTC on polttoaineen jakelijoille tarkoitettu kannustin, joka edistää uusiutuvan polttoaineen käyttöä helpottamalla biomandaattien ehtojen saavuttamista.

	2017	2016
Tuotteiden myynti	13 060	11 526
Palvelujen myynti	152	158
Rojaltit	4	3
Muu	1	1
IS Liikevaihto	13 217	11 689

Tuotteiden myynti sisältää konsernin omien jalostamoiden, muiden tuotantolaitosten ja vähittäismyyntiketjun tuotemyynnin, muun jalostettujen öljytuotteiden ja raaka-aineiden myynnin sekä öljytradingin. Valmiiden öljytuotteiden vähittäismyyntihintaan sisältyvä polttoainevero, 1 485 milj. euroa (2016: 1 457 milj. euroa), sisältyy liikevaihton tuotemyyntiin. Vastaava summa sisältyy tuloslaskelmassa 'Materiaalit ja palvelut' -riviin, liitetieto 7.

Tuotteiden myyntiin sisältyvä öljy-trading sisältää kansainvälisillä ja alueellisilla markkinoilla käydyn fyysisen tradingkaupan kaupankäynnin tuloksen, joka syntyy lyhyellä aikavälillä tapahtuvasta öljytuotteiden ja raaka-aineiden hankinnasta ja edelleen myynnistä ja jonka tarkoituksena on hyötyä taloudellisesti hintojen ja marginaalien lyhyen aikavälin vaihtelusta.

Myyntiin kohdentuvien johdannaissopimusten, jotka täyttävät rahavirran suojauksen ehdot, nettovoitot ja -tappiot sisältyvät liikevaihtoon ollen 25 milj. euroa (2016: -3 milj. euroa).

Palvelujen myynti muodostuu pääasiassa kuljetuspalveluista ja Neste Jacobsista, joka kuuluu Muut-segmenttiin.

6 Liiketoiminnan muut tuotot

Laadintaperiaate

Muu kuin varsinaisen toiminnan liikevaihto kirjataan muihin tuottoihin. Muita tuottoja ovat esimerkiksi aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot sekä vuokratuotot.

	2017	2016
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	3	28
Vuokratuotot	7	22
Valtion avustukset	6	6
Vakuutuskorvaukset	0	10
Muut	7	5
IS Liiketoiminnan muut tuotot	22	71

Valtion avustukset liittyvät pääasiassa varustamotoimintaan, joka on oikeutettu hakemaan tiettyjä avustuksia Suomen lainsäädännön perusteella. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot vuonna 2016 liittyvät pääasiassa Ekokem yhtiön vähemmistöosuuden myyntiin.

7 Materiaalit ja palvelut

	2017	2016
Materiaalit ja tarvikkeet	11 007	9 780
Varaston muutos	-150	-317
Ulkopuoliset palvelut	70	56
IS Materiaalit ja palvelut	10 927	9 519

Valmiiden öljytuotteiden vähittäismyyntihintaan sisältyvä polttoainevero 1 485 (2016: 1 457 milj. euroa) sisältyy materiaaleihin ja tarvikkeisiin. Vastaava summa sisältyy liikevaihtoon, liitetieto 5.

Ilman suojauslaskentaa olevien hyödyke- ja valuuttajohdannaisten nettovoitot ja -tappiot olivat 85 milj.euroa (2016: -144 milj. euroa). Ostoihin liittyvien johdannaisten, jotka täyttävät rahavirran suojauksen ehdot, nettotulos oli 0 milj. euroa (2016: -5 milj. euroa). Molemmat edellä mainitut erät sisältyvät materiaaleihin ja tarvikkeisiin.

8 Henkilöstökulut

	2017	2016
Palkat ja palkkiot	290	266
Sosiaalikulut	23	26
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	45	42
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	9	8
Muut kulut	5	7
IS Henkilöstökulut	372	349
Henkilöstö (keskimäärin)	2017	2016
Uusiutuvat tuotteet	301	267
Öljytuotteet	1 718	1 693
Marketing & Services	1 432	1 354
Muut	1 846	1 699
	5 297	5 013

9 Liiketoiminnan muut kulut

	2017	2016
Vuokrat ja muut kiinteistökulut	47	44
Kunnossapitokulut	137	143
Palvelut	120	107
Vakuutukset	17	18
Muut	78	73
IS Liiketoiminnan muut kulut	399	386

Vuokrat sisältävät maa-alueiden, toimitilojen sekä koneiden ja laitteiden vuokrat. Palvelut sisältävät suunnittelu- ja konsultointipalvelut, tietojärjestelmäpalvelut ja muut palvelut. Muut kulut muodostuvat matkustus-, terveys-, turvallisuus- ja ympäristö- sekä mainoskuluista.

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Tutkimusmenot sisältyvät tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin.

	2017	2016
Tilintarkastajan palkkiot, PricewaterhouseCoopers, 1 000 euroa		
Lakisääteinen tilintarkastus	1 326	936
Veroneuvonta	66	67
Muut palvelut	352	221
	1 745	1 224

PricewaterhouseCoopers Oy:n suorittamat muut kuin lakisääteiset tilintarkastuspalvelut Neste -konsernin yhtiöille tilikaudella 2017 olivat yhteensä 361 tuhatta euroa. Palvelut koostuivat veroneuvonnasta (33 tuhatta euroa) ja muista palveluista (328 tuhatta euroa).

10 Rahoitustuotot ja -kulut

	2017	2016
Rahoitustuotot		
Osinkotuotto myytävissä olevista sijoituksista	0	0
Korkotuotot lainoista ja myyntisaamisista	4	4
Muut rahoitustuotot	0	0
	4	4
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta veloista	-42	-60
Korkojohdannaiset, ilman suojauslaskentaa	1	0
Korkojohdannaiset, suojauslaskennan alaiset	1	-1
Muut rahoituskulut ¹⁾	-38	-6
	-79	-67
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset		
Lainat ja saamiset	11	-15
Muut	-13	4
Ilman suojauslaskentaa olevat valuuttajohdannaiset	0	-6
	-2	-17
IS Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-77	-79

¹⁾ 2017 'Muut rahoituskulut' sisältää Q2/2017 toteutettuun joukkovelkakirjalainojen osittaiseen takaisinostoon liittyviä kertaluonteisia kuluja.

	2017	2016
Liikevoittoon sisältyvät johdannaissopimuksista johtuvat nettovoitot ja -tappiot		
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskennan alaiset	25	-8
Valuutta- ja hyödykejohdannaiset, ilman suojauslaskentaa	85	-144
	110	-151

Nettovoitot ja -tappiot sisältävät liikevoittoon kirjattavien johdannaissopimusten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot. Ilman suojauslaskentaa oleviin johdannaissopimuksiin sisältyy suojaustarkoituksissa solmittujen johdannaissopimusten nettotulosta 80 milj. euroa (2016: -137 milj. euroa) ja kaupankäyntitarkoituksissa solmittujen sopimusten nettotulosta 5 milj. euroa (2016: -7 milj. euroa). Kaupankäyntitarkoituksissa pidetyt rahoitusinstrumentit sisältävät myös fyysisten trading-transaktioiden nettotuloksen joidenkin sopimusten osalta, jotka voidaan nettosetllata ja eivät ole oman ennakkoidun hankinnan, myynnin tai käytön tarkoituksiin tehtyjä. Ilman suojauslaskentaa olevien johdannaissopimusten nettotulos sisältyy materiaalit ja palvelut -erään (liite 7).

Myyntiin kohdentuvien johdannaissopimusten, jotka täyttävät rahavirran suojaus ehdot, nettovoitot ja -tappiot sisältyvät liikevaihtoon (liite 5). Ostoihin liittyvien johdannaisten, jotka täyttävät rahavirran suojaus ehdot, nettotulos sisältyy materiaalit ja palvelut -erään (liite 7).

11 Tuloverot

Laadintaperiaate

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutos. Jakamattomista ulkomaisista voittovaroista tehty laskennallisen veron kirjaus perustuu oletettuihin olosuhteisiin ja johdon näkemykseen jaettavista voittovaroista. Suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavaan erään.

Laskennallinen verovelka ja verosaaminen lasketaan velkamenetelmän mukaisesti kaikista taseen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan niin suurena kuin se todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivänä voimassa olevia verokantoja ja olettamalla, että ne ovat voimassa, kun laskennallinen verosaaminen realisoidaan tai verovelka maksetaan.

Laskennallisia verovelkoja ja -saamia netotetaan silloin, kun on laillinen oikeus netottaa tuloverosaamia ja -velkoja ja kun laskennalliset verot kohdistuvat samaan veronsaajaan. Verotappioista ja muista käyttämättömistä verohyvityksistä on kirjattu laskennallinen verosaaminen sen verohyödyn osalta, jonka katsotaan olevan todennäköisesti hyödynnettävissä tulevaisuuden verotettavia tuloja vastaan.

Arvioiden ja johdon harkinnan käyttö

Tuloverojen ja laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen määrittäminen sekä laskennallisen verosaamisen määrän kirjaaminen edellyttävät johdon arvioita.

Konsernilla on laskennallisia verosaamia ja verovelkoja, joiden arvioidaan realisoituvan kirjattaviksi tuloslaskelmaan tiettyinä ajanjaksoina tulevaisuudessa. Laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen laskennassa konsernin on tehtävä tiettyjä tulevaisuuden veroseuraamuksiin liittyviä oletuksia ja arvioita. Tällaiset veroseuraamukset johtuvat varojen ja velkojen tilinpäätökseen kirjattujen kirjanpitoarvojen ja niiden verotuksellisten arvojen eroista.

Konsernin tuloslaskelmassa esitetyn verokulun tärkeimmät osatekijät

	2017	2016
Tilikauden verot	166	150
Tilikaudella kirjatut oikaisut aikaisempien tilikausien veroihin	0	2
Laskennallisten verojen muutos	14	-20
IS Tuloverot	180	133

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattujen tuloverojen täsmäytys Suomen yhteisöverokannan mukaiseen tuloveroon:

	2017	2016
IS Voitto ennen veroja	1 094	1 075
Suomen verokannan mukainen tulovero 20 %	-219	-215
Suomen ja ulkomaisten tytäryritysten verokantojen ero	38	81
Viron yhteisöverokannan muutos	1	0
Vähennyskelvottomat kulut	-1	-2
Tuloverot jakamattomista voittovaroista	0	-1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0	-2
Yhteisyritysten nettotulokset	0	2
Laskennallisten verosaamisten arvostus	0	1
Muut	1	3
IS Tuloverot	-180	-133

Konsernin efektiivinen verokanta oli 16 % (12 %), joka on Suomen lakisääteistä 20 %:n verokantaa alempi. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että Nesteellä on liiketoimintaa Virossa, Latviassa, Liettuassa, Singaporessa ja Sveitsissä, joissa on Suomea matalampi verotus. Nesteen Uusiutuvien tuotteiden jalostamoinvestointeihin Singaporessa vuosina 2008–2010 sovelletaan Singaporen lainsäädännön mukaista verovapautta vuosina 2010–2023.

Laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen muutos:

2017	1.1.2017	Tuloslaskelmaan kirjatut erät	Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät	Kurssierot ja muut muutokset	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset					
Verotappiot	6	-4	0	0	2
Varaukset	3	1	0	0	4
Eläkkeet	27	-1	0	0	26
Käyttöomaisuus	12	13	0	0	25
Rahoitusinstrumentit	8	-8	0	0	0
Muut väliaikaiset erot	4	2	0	0	6
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	59	3	0	0	62
Netotettu laskennallista verovelkaa vastaan	-20	-7	0	0	-27
BS Laskennalliset verosaamiset	39	-4	0	0	35
Laskennalliset verovelat					
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	234	10	0	0	244
Tuloverot jakamattomista voittovaroista	11	0	0	0	11
Rahoitusleasing	0	0	0	0	0
Muu käyttöomaisuus	19	14	0	0	34
Rahoitusinstrumentit	0	-7	12	0	5
Muut väliaikaiset erot	2	-1	0	0	1
Laskennalliset verovelat yhteensä	267	16	12	0	295
Netotettu laskennallista verosaamista vastaan	-20	-7	0	0	-27
BS Laskennalliset verovelat	246	9	12	0	269

2016	1.1.2016	Tuloslaskelmaan kirjatut erät	Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät	Kurssierot ja muut muutokset	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset					
Verotappiot	2	4	0	0	6
Varaukset	2	0	0	0	3
Eläkkeet	23	-1	5	0	27
Käyttöomaisuus	6	6	0	0	12
Rahoitusinstrumentit	0	0	8	0	8
Muut väliaikaiset erot	4	1	0	-1	4
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	36	11	13	0	59
Netotettu laskennallista verovelkaa vastaan	-8	-13	0	0	-20
BS Laskennalliset verosaamiset	29	-2	13	0	39
Laskennalliset verovelat					
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	242	-8	0	0	234
Tuloverot jakamattomista voittovaroista	12	-1	0	0	11
Rahoitusleasing	1	-1	0	0	0
Aktivoidut korot	11	0	0	0	11
Rahoitusinstrumentit	0	0	0	0	0
Muut väliaikaiset erot	6	1	3	0	10
Laskennalliset verovelat yhteensä	272	-9	3	0	267
Netotettu laskennallista verosaamista vastaan	-8	-13	0	0	-20
BS Laskennalliset verovelat	265	-22	3	0	246

Verotappioita ja muita käyttämättömiä verohyvityksiä, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, on yhteensä 3 miljoonaa euroa (2016: 7 milj. euroa). Näistä 2 miljoonaa euroa vanhenee vuosina 2018–2026 ja 1 miljoonaa euroa voi hyödyntää ilman aikarajoitetta.

Tytäryhtiöiden jakamattomien voittovarojen osalta on kirjattu laskennallinen verovelka, jos voitonjaon yhteydessä tulisi maksettavaksi tuloveroa.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät laskennalliset verot:

	2017		
	Ennen veroja	Verokulu (-) / tuotto	Verojen jälkeen
OCI Etuusperusteisen eläkejärjestelyn uudelleenarvostaminen	2	0	2
OCI Muuntoerot	-15	0	-15
Rahavirran suojaukset			
OCI kirjattu omaan pääomaan	84	-15	69
OCI siirretty tuloslaskelmaan	-19	3	-15
OCI Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoituskohteiden osuus muista laajan tuloksen eristä	2	0	2
OCI Muut laajan tuloksen erät	54	-13	42
	2016		
	Ennen veroja	Verokulu (-) / tuotto	Verojen
OCI Etuusperusteisen eläkejärjestelyn uudelleenarvostaminen	-26	5	-21
OCI Muuntoerot	6	0	6
Rahavirran suojaukset			
OCI kirjattu omaan pääomaan	-25	5	-20
OCI siirretty tuloslaskelmaan	6	0	6
OCI Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoituskohteiden osuus muista laajan tuloksen eristä	-9	0	-9
OCI Muut laajan tuloksen erät	-48	10	-38

12 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva voitto osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä kauden aikana. Laimentamatonta osakkeiden keskimääräistä lukumäärää on oikaistu omilla osakkeilla, 613 545 osaketta (2016: 686 574), kuten kerrotaan liitetiedossa 23. Laimennusvaikutuksella oikaistussa osakekohtaisessa tuloksessa otetaan huomioon osakeperusteisten kannustinjärjestelmien vaikutus. Yhtiö ei ole myöntänyt optio-oikeuksia.

	2017	2016
IS Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, milj. euroa	911	939
Kantaosakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, jota on käytetty jakajana laskettaessa laimentamatonta osakekohtaista tulosta, 1 000 kpl	255 776	255 697
Kantaosakkeiden kokonaismäärä, mukaan lukien omat osakkeet, jota on käytetty jakajana laskettaessa laimennettua osakekohtaista tulosta, 1 000 kpl	256 404	256 404
IS Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	3,56	3,67
IS Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	3,55	3,66

13 Osakekohtainen osinko

Vuonna 2017 osinkoa maksettiin 1,30 euroa osakkeelta, yhteensä 332 milj. euroa (2016: 1,00 euroa osakkeelta, yhteensä 256 milj. euroa). 5.4.2018 kokoontuvalle yhtiökokoukselle ehdotetaan, että osinkoa jaettaisiin 1,70 euroa osaketta kohden, jolloin osinko vuodelta 2017 olisi kokonaisuudessaan 435 milj. euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

14 Aineelliset hyödykkeet

Laadintaperiaate

Aineelliset hyödykkeet koostuvat pääosin jalostamoista ja muista tuotantolaitoksista, varastosäiliöistä ja merenkulkulaivastosta sekä polttonesteiden vähittäismyyntiketjun koneista ja kalustosta. Konserni omistaa asemaverkoston kauppiasasemia lukuun ottamatta. Aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Alkuperäinen hankintameno koostuu hyödykkeen välittömästä hankinnasta aiheutuneista menoista sekä alkuperäisen arvion mukaiset menot hyödykkeen purkamisesta ja siirtämisestä sekä sen sijaintipaikan palauttamisesta alkuperäiseen tilaan. Hankintamenoon saattaa sisältyä valuuttamääräisiin hankintoihin kohdistuvia tulevan kassavirran suojaustuloksia, jotka on kirjattu omasta pääomasta osaksi hankintamenoa. Hankitun tytäryrityksen aineelliset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä.

Myöhemmin syntyviä menoja sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai merkitään taseeseen erillisenä omaisuuseränä ainoastaan silloin, kun on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Jalostamoissa ja muissa tuotantolaitoksissa 3–5 vuoden välein toteutettavien määräaikaisten kunnossapitoseisokkien menot kirjataan taseeseen ja poistetaan seisokkien välisenä aikana. Muut korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Maa-alueita ei poisteta. Kalliovaraston pohjalle jäävä raakaöljy ja tuotantoprosessissa käytettävät katalyyttien jalometallit sisältyvät muihin aineellisiin hyödykkeisiin, ja ne poistetaan mahdollisen käytön mukaan substanssipoistoina. Aineellisten hyödykkeiden poistot lasketaan hankintameno ja jäännösarvon erotuksesta tasapoistoina niiden arvioidulle taloudelliselle pitoajalle seuraavien poistoaikojen mukaan:

Rakennukset ja rakennelmat, mukaan lukien terminaalit	20–40 vuotta
Tuotantokoneet ja kalusto, mukaan lukien erikoisvaraosat	15–20 vuotta
Merenkulkulaivasto	15–20 vuotta
Vähittäismyyntiketjun koneet ja kalusto	5–15 vuotta
Muut kulkuneuvot, koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	20–40 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset pitoajat tarkistetaan tilinpäätöspäivänä. Jos ne eroavat aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti. Hyödykkeen kirjanpitoarvosta vähennetään arvonalentumistappio, jotta kirjanpitoarvo vastaa hyödykkeen kerrytettävissä olevaa rahamäärää, jos kirjanpitoarvo on tätä arvoa suurempi. Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot lasketaan vertaamalla myyntihintaa kirjanpitoarvoon. Myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, ja ne sisältyvät 'Liiketoiminnan muihin tuottoihin' tai 'Liiketoiminnan muihin kuluihin'.

Vieraan pääoman menot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Poikkeuksena on tilanne, jossa ne johtuvat jäljempänä esitetyt ehdot täyttävän hyödykkeen rakentamisesta. Tällöin ne aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi hyödykkeen hankintamenoa, kun menot johtuvat merkittävästä uusinvestoinnista, kuten uudesta tuotantolaitoksesta tai tuotantolinjasta.

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Tutkimusmenot sisältyvät tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin. Kehitysmenoja aktivoidaan ainoastaan silloin, kun ne täyttävät tiukat ehdot eli liittyvät esimerkiksi uusiin tuotteisiin, jotka ovat kaupallisesti ja teknisesti käyttökelpoisia. Konsernin kehitysmenot eivät pääosin täytä aktiivoinnin edellytyksiä, ja ne kirjataan kuluksi syntymiskaudella.

Rahoitusleasing

Rahoitusleasingsopimuksiksi luokitellaan aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyä olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista. Tällaisilla sopimuksilla hankitut omaisuuserät merkitään vuokrakauden alkaessa taseeseen määrään, joka vastaa vuokrauksen kohteena olevan omaisuuden käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa vuokrakauden alussa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoituskuluihin ja velan maksuun. Vastaava leasingvuokravastuu rahoituskuluilla vähennettynä merkitään korollisiin velkoihin. Rahoitusjärjestelyyn liittyvä korkokustannus kirjataan tuloslaskelmaan vuokrakauden aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingsopimuksella hankitut omaisuuserät poistetaan niiden taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana.

Järjestelyä, joka ei täytä rahoitusleasingin luokitteluvaatimuksia mutta siirtää oikeuden käyttöä omaisuuserää ja siirtää vuokralle ottajalle oikeuden kontrolloida omaisuuserän käyttöä, tarkastellaan IFRIC 4 -tulkintojen pohjalta.

Muut vuokrasopimukset

Muita vuokrasopimuksia ovat vuokrasopimukset, joissa omistukselle ominaiset olennaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle. Näiden sopimusten perusteella suoritetut maksut, jotka liittyvät aineellisiin hyödykkeisiin, kirjataan vuokranantajan myöntämällä kannustimilla vähennettynä tuloslaskelmaan tasasuuruusina erinä vuokra-ajalle jaksotettuna.

2017	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	75	2 215	4 045	318	366	7 019
Kurssierot	-1	-5	-2	0	0	-8
Lisäykset	2	73	455	16	-64	481
Vähennykset	-1	5	-14	-8	-4	-22
Uudelleenryhmittelyt	0	0	79	-59	-24	-3
Hankintameno 31.12.2017	76	2 288	4 563	267	274	7 468
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	0	899	2 266	108	0	3 272
Kurssierot	0	-2	-1	0	0	-4
Vähennykset	0	2	-11	-3	0	-12
Uudelleenryhmittelyt	0	0	24	-25	0	-1
Tilikauden poistot	0	73	279	4	0	356
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	0	971	2 557	84	0	3 612
BS Kirjanpitoarvo 1.1.2017	75	1 316	1 779	210	366	3 747
BS Kirjanpitoarvo 31.12.2017	76	1 317	2 006	182	274	3 856
2016	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	73	2 189	4 005	321	165	6 753
Kurssierot	2	12	5	0	0	19
Lisäykset	1	53	101	27	214	396
Vähennykset	-1	-22	-87	-30	-9	-149
Uudelleenryhmittelyt	0	-17	21	0	-4	0
Hankintameno 31.12.2016	75	2 215	4 044	318	366	7 019
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	0	835	2 073	100	0	3 008
Kurssierot	0	6	3	0	0	9
Vähennykset	0	-17	-70	-14	0	-101
Uudelleenryhmittelyt	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poistot	0	75	259	22	0	356
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	0	899	2 265	108	0	3 272
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	73	1 353	1 932	221	165	3 745
BS Kirjanpitoarvo 31.12.2016	75	1 316	1 779	210	366	3 747

Rahoitusleasing

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä, joissa konserni on vuokralleottaja, seuraavassa taulukossa esitetyt määrät:

	2017	2016
Hankintameno	130	108
Kertyneet poistot	40	33
Kirjanpitoarvo	90	74

Vieraan pääoman aktivoidut menot

Investointihankkeisiin liittyviä korkokuluja on aktivoitu tilikaudella 2017 6,5 milj. euroa (2016 5,5 milj. euroa), pääosin Öljytuotteissa. Erä sisältyy 'Aineellisiin hyödykkeisiin'. Korkoprosenttina on käytetty kuukausittain laskettua konsernin keskimääräistä korollisten velkojen korkokantaa. Keskimääräiseksi aktivointikorkokannaksi muodostui tilikaudella 2017 3,3 % (2016: 3,5 %).

15 Aineettomat hyödykkeet

Laadintaperiaate

Aineettomat hyödykkeet liikearvoa lukuun ottamatta kirjataan alkuperäiseen hankintamenuon ja poistetaan tasapoistoin niiden taloudellisena pitoaikana. Aineettomat hyödykkeet muodostuvat seuraavista eristä:

Tietokoneohjelmat

Tietokoneohjelmien lisenssit aktivoidaan hankintamenuon ja ohjelman käyttöön saattamisesta aiheutuneiden menojen arvoon. Menot sisältävät ohjelmistokehitykseen kohdistuvat työntekijäkustannukset sekä asiantuntijapalkkiot, jotka vaikuttavat suoraan hyödykkeen toimintakuntoon saattamiseen. Aktivointi riippuu käytettävästä teknologiasta; esimerkiksi pilvipalveluita ei aktivoida. Hankintameno poistetaan tasapoistoina lisenssien arvioituna taloudellisena pitoaikana (3–5 vuotta). Tietokoneohjelmien päivitykseen ja ylläpitoon liittyvät menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Tavaramerkit ja lisenssit

Tavaramerkeillä ja lisensseillä on määriteltävissä oleva taloudellinen pitoaika, ja ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla. Tavaramerkit ja lisenssit poistetaan tasapoistoina taloudellisena pitoaikanaan (3–10 vuotta).

Liikearvo

Liikearvo muodostuu hankitun tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksen siitä konsernille kuuluvan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, joka hankintahetkellä ylittää hankintamenuon. Tytär-yritysten hankintaan liittyvä liikearvo sisältyy aineettomiin oikeuksiin. Taseeseen merkitty liikearvo testataan arvonalentumisen varalta ja kirjataan taseeseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä arvonalentumisilla. Testaus suoritetaan vuosittain sekä tarpeen vaatiessa, jos on viitteitä arvonalentumisesta. Tehtyjä arvonalentumispoistoja ei peruuteta. Myydyn yrityksen myyntivoitto tai -tappio sisältää myytyyn yritykseen kohdistuneen liikearvon tasearvon. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Kohdistaminen tehdään niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän siitä hankinnasta, josta liikearvo on syntynyt.

Diskonttokorko edustaa liiketoiminta-alueittain määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) verojen jälkeen, jota oikaistaan testauksen yhteydessä verovaikutuksella. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto-prosentti, markkinariskipremio, toimialakohtainen betakerroin, tavoitepääomarakenne, vieraan pääoman kustannus sekä maariskit. WACC%:ia ja kasvuprosenttia käytetään ainoastaan arvonalentumistestaukseen.

Neste Jacobs -alakonsernissa suunnitelmien tärkeimmät oletukset liittyvät suunnittelu- ja projektijohtopalveluiden kysyntään ja hintatasoon sekä laskutusasteeseen. Arvonalentumistauksen tärkein muuttuja on käyttökatteeseen vaikuttava laskutusaste.

Öljytuotteissa suunnitelmien tärkeimmät oletukset liittyvät öljytuotteiden kysyntään ja marginaalitasoon.

Päästöoikeudet

Tulevan päästöoikeuskauden vajetta kattamaan ostetut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin oikeuksiin hankintamenoon, ja ilmaiseksi saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa eli nolnaan.

Päästöoikeuksien palautusvelvollisuuden kattamiseksi kirjataan varaus, jos ilmaiseksi saadut ja vajetta kattamaan hankitut päästöoikeudet eivät kata toteutuneita päästöjä. Varaus arvostetaan sen todennäköiseen arvoon veloitteen toteutumisajankohtana. Toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erotus sekä varauksen todennäköisessä arvossa tapahtuvat muutokset kirjataan liikevoittoon.

Muun kuin rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän arvonalentuminen

Poistoja ei kirjata aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton tai jotka eivät vielä ole käyttövalmiita. Tällaisille aineettomille hyödykkeille tehdään vuosittain arvonalentumistesti. Arvonalentumistesti tehdään myös omaisuuserille, joita poistetaan niiden taloudellisena pitoaikana, jos on viitteitä siitä, että niiden tasearvo ylittää niiden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan konsernin tuloslaskelmaan siinä määrin kuin tasearvo ylittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä on nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo. Liikearvoa lukuun ottamatta muuhun kuin rahoitusvaroihin kuuluvaan omaisuuserään tehtyjen arvonalentumisten perusteet tarkistetaan tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen peruuttamisen toteamiseksi.

Arvioiden ja johdon harkinnan käyttö

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumista testataan aina kun on viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Kun kerrytettävissä oleva rahamäärä on kirjanpitoarvoa pienempi, arvonalentumistappio kirjataan välittömästi kuluksi ja kirjanpitoarvoa pienennetään vastaamaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näissä laskelmissa ennakoidut rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin, kolmen vuoden ajanjakson kattaviin taloudellisiin suunnitelmiin. Näiden laskelmien laadinta edellyttää johdon arvioita tulevaisuuden odotuksista. Tärkeimpiä oletuksia ovat arviot liiketoiminnan tulevasta kassavirroista sekä korkokannasta, jolla nämä kassavirrat diskontataan nykyhetkeen.

2017	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	11	204	216
CF Lisäykset	0	28	28
Vähennykset	0	-4	-4
Hankintameno 31.12.2017	11	228	240
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	0	129	129
Vähennykset	0	-4	-4
Tilikauden poistot	0	15	15
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	0	140	140
BS Kirjanpitoarvo 1.1.2017	11	76	87
BS Kirjanpitoarvo 31.12.2017	11	88	100

2016	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	11	182	193
CF Lisäykset	0	26	26
Vähennykset	0	-4	-4
Hankintameno 31.12.2016	11	204	216
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	0	122	122
Vähennykset	0	-3	-3
Tilikauden poistot	0	10	10
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	0	129	129
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	11	60	71
BS Kirjanpitoarvo 31.12.2016	11	76	87

Liikearvon arvonalentumistestaus

Konserniliikearvo on allokoitu seuraaville konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille: Liikenne- polttoaineet osana Öljytuotteet-raportointisegmenttiä ja Neste Jacobs -alakonserni osana Muut-segmenttiä.

Segmenttitason yhteenveto liikearvon kohdistamisesta:

	WACC%	2017	2016
Öljytuotteet	6,5	2	2
Muut	5,7	9	9
		11	11

10 % lasku rahavirroissa tai 2 prosenttiyksikön nousu diskonttokorossa ei johtaisi tilanteeseen, jossa rahavirtaa tuottavien yksikköjen kirjanpitoarvo ylittäisi niiden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kolmen vuoden ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu käyttäen 1,0 % nimellistä kasvuprosenttia.

16 Osuudet yhteisyrityksissä

Kirjanpitoarvo	2017	2016
Tilikauden alussa 1.1.	216	220
IS, CF Osuus yhteisyritysten tuloksesta	1	14
Muuntoerot	-8	-8
OCI Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltyjen sijoituskohteiden osuus muista laajan tuloksen eristä	2	-9
Muut muutokset	2	-1
BS Tilikauden lopussa 31.12.	213	216

Konsernin merkittävimmät sijoitukset julkisesti noteeraamattomiin yhteisyrityksiin tilikauden lopussa on esitetty seuraavassa taulukossa:

	Kotipaikka	Liiketoiminta- suhteen luonne	2017	2016
			Omistusosuus (%)	Omistusosuus (%)
Glacia Limited	Bermuda	Liite 1	50,00	50,00
Nynas AB (publ)	Ruotsi	Liite 2	49,99	49,99
Kilpilahden Voimalaitos Oy	Suomi	Liite 3	40,00	40,00

Liite 1: Glacia Limited on 50/50-omistusosuudella Nesteen ja Stena-konserniin kuuluvan Stena Maritime AG:n yhteisyritys. Yhtiö omistaa Aframax-kokoluokan raakaöljytankkerin, joka on liittynyt Nesteen laivastoon tammikuussa 2007. Neste on tehnyt laivasta 10 vuoden aikarahtaussopimuksen, jota on jatkettu kahdella vuodella, joten sopimusaikaa on jäljellä yksi vuosi.

Yhtiön johto on luokitellut tämän omistuksen yhteisyritykseksi, koska se on järjestelty erillistä sijoitusvälinettä käyttäen, jonka oikeudellinen muoto erottaa järjestelyn varat ja velat osakkeenomistajien varoista ja veloista. Varojen ja velkojen kohdistamiseen liittyvien merkittävien päätösten tekeminen vaatii kaikkien osakkeenomistajien yksimielistä hyväksyntää.

Liite 2: Nynas AB (publ) on ruotsalainen yhtiö, joka on erikoistunut markkinoimaan ja tuottamaan bitumituotteita Euroopassa ja nafteenisia perusöljyjä maailmanlaajuisesti. Neste omistaa yhtiön osakkeista 49,99 %. Loput 50,01 % Nynasin osakkeista omistaa venezuelalaisen öljy-yhtiön tytäryritys, Petróleos de Venezuela S.A. Nynasia johdetaan 50/50-yhteisyrityksenä, vaikka toinen omistaja omistaa enemmistön osakepääomasta.

Yhtiön johto on luokitellut tämän omistuksen yhteisyritykseksi, koska se on järjestelty erillistä sijoitusvälinettä käyttäen, jonka oikeudellinen muoto erottaa järjestelyn varat ja velat osakkeenomistajien varoista ja veloista sekä sijoittajien sopimuksen ehdot ja edellytykset ja muut faktat ja olosuhteet eivät anna Neste Oy:lle tai Petróleos de Venezuela S.A.:lle oikeuksia Nynas AB (publ) varoihin tai velvollisuuksia sen velkoihin.

Liite 3: Kilpilahden Voimalaitos Oy on yhteisyritys, joka tuottaa höyryä ja muita käyttöhyödykkeitä Nesteen jalostamon ja Borealikesen petrokemiantuotannon tarpeisiin Porvoossa. Neste ja Veolia omistavat Kilpilahden Voimalaitos Oy -nimisestä yhteisyrityksestä kumpikin 40 % ja loput 20 % omistaa Borealis.

Yhtiön johto on luokitellut tämän omistuksen yhteisyritykseksi, koska se on järjestelty erillistä sijoitusvälinettä käyttäen, jonka oikeudellinen muoto erottaa järjestelyn varat ja velat osakkeenomistajien varoista ja veloista ja merkittävien päätösten tekeminen vaatii kaikkien osakkeenomistajien yksimielistä hyväksyntää. Uuden voimalaitoksen kapasiteetti on tarkoitettu palvelemaan myös ulkoisia asiakkaita Nesteen ja Borealikesen lisäksi, ja siten optimoimaan kaikkien osakkeenomistajien tuottoja. Johto on myös huomionnut, että Kilpilahden Voimalaitos Oy vastaa voimalaitostoiminnoista itsenäisesti, Veolian operoimana.

Yhteisyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Yhteenvedo konsernin yhteisyritysten tilinpäätöstiedoista:

	Kilpilahden Voimalaitos Oy		Glacia Limited		Nynas AB (publ)	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Pitkäaikaiset varat	328	186	27	35	582	610
Lyhytaikaiset varat						
Rahat ja pankkisaamiset	42	25	15	11	84	39
Muut lyhytaikaiset varat (pl. Rahat ja pankkisaamiset)	43	35	0	0	676	608
Lyhytaikaiset varat yhteensä	85	60	15	11	760	647
Pitkäaikaiset velat						
Rahoitusvelat (pl. Ostovelat ja varaukset)	345	192	0	0	462	424
Muut pitkäaikaiset velat	0	0	0	0	116	142
Pitkäaikaiset velat yhteensä	345	192	0	0	579	566
Lyhytaikaiset velat						
Rahoitusvelat (pl. Ostovelat ja varaukset)	0	0	0	0	113	43
Muut lyhytaikaiset velat	56	53	1	2	274	259
Lyhytaikaiset velat yhteensä	56	53	1	2	387	302
Nettovarallisuus	11	0	41	42	376	388
Liikevaihto	124	85	9	11	1 522	1 321
Poistot ja arvonalentumiset	8	7	4	4	59	47
Korkotuotot	0	0	0	0	7	2
Korkokulut	2	0	0	0	20	15
Tuloverot	0	0	0	0	-1	10
Voitto/tappio	2	0	2	4	-4	22

Taloudellista informaatiota koskevan yhteenvedon täsmäyttäminen

Taloudellista informaatiota koskevan yhteenvedon täsmäyttäminen yhteisyritysten kirjanpitoarvoon.

Taloudellista informaatiota koskeva yhteenvedo	Kilpilahden Voimalaitos Oy		Glacia Limited		Nynas AB (publ)	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Nettovarallisuus 1.1.	0	0	42	37	388	402
Investointi yhteisyritykseen	9	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	2	0	2	4	-4	22
Muut laajan tuloksen erät	0	0	-4	1	-8	-36
Nettovarallisuus 31.12.	11	0	41	42	376	388
Osuus yhteisyrityksessä	4	0	20	21	188	194
Kirjanpitoarvo	4	0	20	21	188	194

Nynas AB (publ):n virallista tilinpäätöstä ei julkaista konsernin raportointiaikataulun mukaisesti. Nynas AB (publ) 2017 ja 2016 tilinpäätöstiedot perustuvat 30.9.2017 ja 30.9.2016 julkaistuihin osavuositarkastuksiin. Glacia Limited:in ja Kilpilahden Voimalaitos Oy:n osuudet ovat yhdistelty yhtiöiden alustavien raportointikauden tuloksien mukaan.

Liiketoimet yhteisjärjestelyjen kanssa on esitetty liitetiedossa 28.

Vastuusitoumukset liittyen konsernin osuuksiin yhteisjärjestelyissä on eritelty liitteessä 30.

17 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

Laadintaperiaate

Konsernin rahoitusvarat ja saamiset luokitellaan IAS 39 standardin mukaan. Luokittelu tehdään rahoitusvarojen käyttötarkoituksen mukaan. Rahoitusvarojen hankinnat ja myynnit kirjataan niiden selvityspäivänä (pois lukien johdannaiset). Rahoitusvarat, joita ei myöhemmin arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, arvostetaan alun perin käypään arvoon lisättynä välittömällä hankintakuluilla. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeus

rahoitusvaraan liittyvään kassavirtaan on lakannut tai siirtynyt pois konsernista ja kun rahoitusvaran omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet pois konsernilta.

Rahoitusvarojen ja velkojen yksityskohtaisemmat laadintaperiaatteet löytyvät liitetiedoista 18, 20, 21, 22 ja 24.

Rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen 31.12.2017 (31.12.2016):

2017 Tase-erä	Suojaus- laskennan alaiset johdannaiset	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja saamiset	Myytävisissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
BS Pitkäaikaiset saamiset			51			51	51	18
BS Johdannaissopimukset	2	2				4	4	22
BS Myytävissä olevat rahoitusvarat				5		5	5	18
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset ¹⁾			1 094			1 094	1 094	20
BS Johdannaissopimukset	29	58				86	86	22
BS Rahat ja pankkisaamiset			783			783	783	21
Rahoitusvarat	30	60	1 928	5	0	2 023	2 023	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
BS Korolliset velat					1 032	1 032	1 065	24
BS Johdannaissopimukset	0	0				0	0	22
BS Muut pitkäaikaiset velat					17	17	17	24
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
BS Korolliset velat					163	163	163	24
BS Johdannaissopimukset	2	70				72	72	22
BS Ostovelat ja muut velat					1 679	1 679	1 679	24
Rahoitusvelat	2	70	0	0	2 892	2 964	2 997	

¹⁾ poislukien ei-rahamääräiset varat

2016 Tase-erä	Suojaus- laskennan alaiset johdannaiset	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
BS Pitkäaikaiset saamiset			55			55	55	18
BS Johdannaissopimukset	8	1				9	9	22
BS Myytävissä olevat rahoitusvarat				5		5	5	18
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset ¹⁾			1 029			1 029	1 029	20
BS Johdannaissopimukset	2	46				48	48	22
BS Rahat ja pankkisaamiset			788			788	788	21
Rahoitusvarat	10	47	1 873	5	0	1 934	1 934	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
BS Korolliset velat					1 117	1 117	1 172	24
BS Johdannaissopimukset	2	0				2	2	22
BS Muut pitkäaikaiset velat					11	11	11	24
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
BS Korolliset velat					354	354	355	24
BS Johdannaissopimukset	46	118				164	164	22
BS Ostovelat ja muut velat					1 565	1 565	1 565	24
Rahoitusvelat	48	118	0	0	3 047	3 213	3 270	

¹⁾ poislukien ei-rahamääräiset varat

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit luokitellaan tasoihin käyvän arvon määrittämiseen käytettävien arvostusmenetelmien syöttötietojen perusteella:

Taso 1: syöttötiedot täysin samanlaisille varoille ja veloille toimivilla markkinoilla noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja

Taso 2: syöttötiedot muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, jotka ovat havainnoitavissa varoille tai veloille joko suoraan tai epäsuorasti

Taso 3: varoja tai velkoja koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

Käyvän arvon hierarkia 2017

Rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	3	0	3
Hyödykejohdannaiset	0	1	0	1
BS Myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	5	5
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	0	4	5	8
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	58	0	58
Hyödykejohdannaiset	1	28	0	29
Lyhytaikaiset rahoitusvarat	1	86	0	86
Rahoitusvarat yhteensä	1	89	5	94

Rahoitusvelat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	0	0	0
Hyödykejohdannaiset	0	0	0	0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	0	0	0	0
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	1	0	1
Valuuttajohdannaiset	0	1	0	1
Hyödykejohdannaiset	8	62	0	70
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	8	64	0	72
Rahoitusvelat yhteensä	8	64	0	72

Tilikauden 2017 aikana ei ollut siirtoja käypien arvojen tasojen 1 ja 2 välillä. Tasolta 3 ei ollut siirtoja muille tasoille eikä sinne ollut siirtoja muilta tasoilta. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät listaamattomien yhtiöiden osuuksia yhteensä 5 milj. euroa (2016: 5 milj. euroa), joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää. Tällaiset varat arvostetaan hankinta-hintaan, vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Käyvän arvon hierarkia 2016

Rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	8	0	8
Hyödykejohdannaiset	0	1	0	1
BS Myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	5	5
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	0	9	5	13
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	4	0	4
Hyödykejohdannaiset	0	43	0	43
Lyhytaikaiset rahoitusvarat	0	47	0	48
Rahoitusvarat yhteensä	0	56	5	61

Rahoitusvelat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	2	0	2
Hyödykejohdannaiset	0	0	0	0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	0	2	0	2
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	62	0	62
Hyödykejohdannaiset	48	53	0	102
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	48	116	0	164
Rahoitusvelat yhteensä	48	118	0	166

Tilikauden 2016 aikana ei ollut siirtoja käypien arvojen tasojen 1 ja 2 välillä. Tasolta 3 ei ollut siirtoja muille tasoille eikä sinne ollut siirtoja muilta tasoilta.

18 Pitkäaikaiset saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat

Laadintaperiaate

Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset ovat muita kuin johdannaissopimuksia, joita ei ole noteerattu julkisesti ja joilla on kiinteä tai määriteltävissä oleva maksupäivä. Varat kuuluvat pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin, ellei niiden eräpäivä ole 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä, jolloin ne ovat lyhytaikaisia rahoitusvaroja. Lainat ja muut saamiset merkitään taseeseen jaksotettuun hankintamenoan efektiivisen koron menetelmällä.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat muita kuin johdannaissopimuksia, jotka on luokiteltu tähän luokkaan tai jotka eivät kuulu luokkiin "käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat" tai "lainat ja saamiset". Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat listaamattomien yhtiöiden osakkeista. Ne kuuluvat taseen pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin, ellei johdon aikomuksena ole myydä rahoitusvaraa 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Voitot tai tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista kirjataan 'Liiketoiminnan muihin tuloihin' tai 'Liiketoiminnan muihin kuluihin'.

Pitkäaikaiset saamiset	Kirjanpitoarvo	
	2017	2016
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	44	47
Muut saamiset	7	9
BS Pitkäaikaiset saamiset	51	55

Lainasaamisten käypä arvo ei poikkea merkittävästi kirjanpitoarvosta. Lainasaamisiin liittyvä maksimiluottoriski vastaa niiden kirjanpitoarvoa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat sijoituksia listaamattomiin osakkeisiin, ja ne arvostetaan hankintamenoan vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää toimivan markkinan puuttuessa.

19 Vaihto-omaisuus

Laadintaperiaate

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoan tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmällä (first-in, first-out). Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoan sisällytetään raaka-aineet, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät menot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (määritelty normaalitoiminta-asteen mukaan). Nettorealisointiarvo on tavallisessa liiketoiminnassa saatu arvioitu myyntihinta vähennettynä arvioiduilla välittömällä myyntikululla. Trading-tarkoituksessa hankitut varastot arvostetaan tilinpäätöspäivänä käypään arvoon vähennettynä välittömällä myyntikululla. Standardivaraosat sisällytetään vaihto-omaisuuteen ja kirjataan tulosvaikutteisesti käytön mukaan.

Arvioiden ja johdon harkinnan käyttö

Nettorealisointiarvo perustuu luotettavimpiin arviointihetkellä käytävissä oleviin arvioihin. Arvioita tehtäessä otetaan huomioon raportointikauden jälkeiset myyntihinnan ja myyntikulujen vaihtelut siinä määrin kuin niistä on lisänäyttöä raportointikauden päättyessä.

	2017	2016
Materiaalit ja tarvikkeet	659	643
Valmiit tuotteet ja tavarat	897	765
Muu vaihto-omaisuus	7	8
BS Vaihto-omaisuus	1 563	1 416

Öljyn hinnanmuutoksista johtuvat kumulatiiviset varastovoitot yhteensä 31 milj. euroa (2016: 280 milj. euroa) sisältäen 19 milj. euroa (2016: 6 milj. euroa) varaston alaskirjausta tilikauden lopussa.

20 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Laadintaperiaate

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, jos saaminen on eräänynyt yli 90 päivää sitten tai jos on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, todennäköinen konkurssi tai rahoituksellinen uudelleenjärjestely sekä maksujen laiminlyönti ovat viitteitä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Epävarmojen saamisten arvonalentuminen arvioidaan säännöllisesti analysoimalla aikaisempia luottotappioita, asiakkaiden luottokelpoisuutta, aiempia maksuviivästyksiä ja muutoksia asiakkaiden maksuehdoissa. Kirjattava arvonalentuminen on saamisen tasearvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen tulevien kassavirtojen nykyarvon erotus. Saamisen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan 'Liiketoiminnan muihin kuluihin'. Kun myyntisaamisia myydään kolmannelle osapuolelle, konsernille maksetaan suoritus, josta on vähennetty palkkiot ja muut järjestelyn kulut. Järjestelystä aiheutuneet kulut kirjataan rahoituskuluihin. Konserni kirjaa myyntisaamisen pois taseesta, kun sopimukselliset oikeudet omaisuuserästä kertyviin rahavirtoihin päättyvät tai kun omaisuuserä ja siihen liittyvät riskit ja hyödyt siirretään kolmannelle osapuolelle.

	Kirjanpitoarvo	
	2017	2016
Myyntisaamiset	994	874
Muut saamiset	70	118
Ennakkomaksut	10	13
Siirtosaamiset	23	29
BS Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 097	1 034

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Myyntisaamisiin ja muihin saamisiin liittyvä maksimiluottoriski on niiden kirjanpitoarvo. Myyntisaamisista kirjattu luottotappio oli 1 milj. euroa (2016: 1 milj. euroa).

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 3, Taloudellisten riskien hallinta, 'Luotto ja vastapuoliriski' -osiossa.

Konserni ei myynyt tilikauden 2017 aikana myyntisaamisia rahoitusyhtiölle. Tilikauden 2016 aikana konserni myi myyntisaamisia rahoitusyhtiölle, mutta myytyjen myyntisaamisten määrä ei ollut merkittävä.

21 Rahat ja pankkisaamiset

Laadintaperiaate

Rahat ja pankkisaamiset esitetään taseessa hankintamenuun. Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteisvarat, lyhytaikaiset pankkitalletukset ja muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden maturiteetti on enintään kolme kuukautta.

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät seuraavat erät:

	2017	2016
Kassavarat	757	768
Lyhytaikaiset talletukset	26	20
BS, CF Rahat ja pankkisaamiset	783	788

Rahoihin ja pankkisaamisiin liittyvä maksimiluottoriski on niiden kirjanpitoarvo.

22 Johdannaissopimukset

Laadintaperiaate

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen käypään arvoon sinä päivänä, jolloin johdannaissopimus solmitaan, ja arvostetaan uudelleen käypään arvoon tilinpäätöspäivänä. Ne sisältyvät lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, paitsi jos ne realisoituvat yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä, jolloin ne kirjataan pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin tai velkoihin. Arvostuserosta syntyvän voiton tai tappion kirjaamistapa riippuu siitä, onko johdannaissopimus määritetty suojausinstrumentiksi. Jos johdannaissopimus on määritetty suojausinstrumentiksi, kirjaamistapa riippuu suojatun kohteen luonteesta. Konserni määrittää tietyt johdannaissopimukset joko:

- 1) erittäin todennäköisten ennakoitujen liiketoimien suojausiksi (rahavirran suojaus),
- 2) taseeseen merkittyjen varojen tai velkojen tai taseeseen merkitsemättömien kiinteä-
ehtoisten sitoumusten suojausiksi (käyvän arvon suojaus) tai
- 3) ulkomaisiin tytäryrityksiin tehtyjen nettosijoitusten suojausiksi.

Konserni dokumentoi sopimuksen solmimishetkellä suojauksen kohteen ja suojaavan instrumentin välisen yhteyden sekä riskienhallintapolitiikan tarkoituksen ja strategian suojaus-toimenpiteiden tekemiseen. Myös suojauksen tehokkuuden arviointi dokumentoidaan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen voimassaoloaikana sen todentamiseksi, että suojaustransaktiot ovat erittäin tehokkaita suojaamaan käyvän arvon muutoksia tai tulevia rahavirtoja. Suojauslaskennasta suojaustyypeittäin on lisätietoja liitetiedossa 3.

Jos johdannaissopimus täyttää rahavirran suojauksen ehdot ja sen suojausvaikutus voidaan osoittaa tehokkaaksi, käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan / muihin laajan tuloksen eriin. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan niillä kausilla, joilla suojauskohde vaikuttaa tulokseen eli esimerkiksi silloin, kun suojattu ennakoitu myynti toteutuu. Ennakoitua Yhdysvaltain dollarin, Ruotsin ja Norjan kruunun määräistä myyntiä suojaavien valuuttajohdannaissopimusten tehokkaan osuuden voitot ja tappiot kirjataan liikevaihtoon. Vaihtuvakorkoisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten korkoelementti kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin, ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset merkitään omaan pääomaan / muihin laajan tuloksen eriin. Jos ennakoitun liiketapahtuman ei enää odoteta tapahtuvan, omaan pääomaan kirjattu kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Käyvän arvon suojausiksi määritettyjen ja nämä ehdot täyttävien johdannaissopimusten käypien arvojen muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin kirjataan myös johdannaissopimusten tulosvaikutusta kompensoivat omaisuuserän tai velan suojatun osan käyvän arvon muutokset.

Johdannaissopimukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja

Tietyt johdannaissopimukset eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, vaikka näitä sopimuksia solmitaan pääasiassa suojaustarkoituksissa. Näiden sopimusten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa liikevoittoon. Rahoitukseen liittyvien johdannaissopimusten osalta muutos kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aika ne ovat syntyneet.

Korko- ja valuuttajohdannaisten nimellisarvot

	2017			2016		
	Voimassaoloaika			Voimassaoloaika		
	< 1 vuosi	1–2 vuotta	Yhteensä	< 1 vuosi	1–3 vuotta	Yhteensä
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset	50	0	50	0	50	50
Valuuttatermiinit	714	0	714	954	0	954
Valuuttaoptiot						
– Ostetut	339	0	339	388	0	388
– Asetetut	339	0	339	388	0	388
	1 442	0	1 442	1 730	50	1 780
Käyvän arvon suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset	0	74	74	100	200	300
	0	74	74	100	200	300
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset	0	26	26	0	0	0
Valuuttatermiinit	1 634	0	1 634	1 132	0	1 132
	1 634	26	1 660	1 132	0	1 132

Hyödyke johdannaisten määrät

	2017			2016		
	Määrä miljoonaa bbl			Määrä miljoonaa bbl		
	Voimassaoloaika			Voimassaoloaika		
	< 1 vuosi	1–2 vuotta	Yhteensä	< 1 vuosi	1–3 vuotta	Yhteensä
Ilman suojauslaskentaa olevat hyödyke johdannaiset pl. sähkö- ja kaasujohdannaiset¹⁾						
Termiinit ja futuurit						
– Myyntisopimukset	17	0	17	27	0	27
– Ostosopimukset	15	0	15	17	0	18
	32	0	32	44	1	45
Ilman suojauslaskentaa olevat sähkö- ja kaasujohdannaiset						
Termiinit ja futuurit						
– Ostosopimukset	1 981	884	2 865	1 716	665	2 381
	1 981	884	2 865	1 716	665	2 381

¹⁾ Hyödyke johdannaiset ilman suojauslaskentaa sisältävät öljy-, kasviöljy- ja rahtijohdannaisia. Ne ovat trading-tarkoituksessa solmittuja johdannaissopimuksia ja rahavirran suojauksia, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	Käypä arvo 2017				Käypä arvo 2016			
	Positiivinen		Negatiivinen		Positiivinen		Negatiivinen	
	< 1 vuosi	1–2 vuotta	< 1 vuosi	1–2 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset	0	0	1	0	0	0	0	2
Valuuttatermiinit	22	0	0	0	0	0	35	0
Valuuttaoptiot								
– Ostetut	3	0	1	0	1	0	3	0
– Asetetut	3	0	0	0	0	0	8	0
	29	0	2	0	1	0	46	2
Käyvän arvon suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset	0	2	0	0	0	8	0	0
	0	2	0	0	0	8	0	0
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset	0	1	0	0	0	0	0	0
Valuuttatermiinit	29	0	0	0	3	0	17	0
	29	1	0	0	3	0	17	0

	Käypä arvo 2017				Käypä arvo 2016			
	Positiivinen		Negatiivinen		Positiivinen		Negatiivinen	
	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta
Hyödykejohdannaiset								
Ilman suojauslaskentaa olevat hyödykejohdannaiset¹⁾								
Termiinit ja futuurit								
– Myyntisopimukset	1	0	60	0	1	0	89	0
– Ostosopimukset	28	1	10	0	42	1	12	0
	29	1	70	0	43	1	102	0

¹⁾ Hyödykejohdannaiset ilman suojauslaskentaa sisältävät öljy-, kasviöljy-, rahti-, sähkö- ja kaasujohdannaisia. Ne ovat trading-tarkoituksessa solmittuja johdannaissopimuksia ja rahavirran suojaus, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

	2017				2016			
	Varat		Velat		Varat		Velat	
	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset
Täsmäytys taseeseen								
BS Johdannaissopimukset	86	4	72	0	48	9	164	2

Käyvän arvon määrittäminen

Koronvaihtosopimusten käyvät arvot ovat ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvoja. Valuuttatermiinisopimukset on laskettu käyttämällä arvonmäärittäsmalleja ja markkina-noteerauksia 29.12.2017. Valuuttaoptioiden käyvät arvot on laskettu käyttämällä markkina-noteerauksia 29.12.2017 ja Black and Scholes -optiohinnoittelumallia.

Pörsseissä noteerattujen hyödykejohdannaisten käyvät arvot perustuvat 29.12.2017 markkinahintoihin. Pörssien ulkopuolella tehtyjen hyödykejohdannaisten käyvät arvot perustuvat niistä aiheutuvien markkinanoteerausten mukaisten kassavirtojen nykyarvoon.

23 Oma pääoma

Osakepääoma

Kaupparekisteriin merkitty emoyhtiön osakepääoma 31.12.2017 oli 40 000 000 euroa jaettuna 256 403 686 samanarvoiseen osakkeeseen. Osakkeen nimellisarvoa ei ole määritetty. Osakepääomassa ei ole tapahtunut muutoksia vuosina 2017 tai 2016.

	Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	Omat osakkeet, 1 000 kpl	Ulkona olevat osakkeet, 1 000 kpl
Rekisteröity 1.1.2017	256 404	-687	255 717
Omien osakkeiden luovutus		73	73
Rekisteröity 31.12.2017	256 404	-614	255 790
Rekisteröity 1.1.2016	256 404	-798	255 605
Omien osakkeiden luovutus		112	112
Rekisteröity 31.12.2016	256 404	-687	255 717

Omat osakkeet

15.3.2017 Neste Oyj on luovuttanut yhteensä 73 029 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta vastikkeetta osakepalkkiojärjestelmään 2013 kuuluville avainhenkilöille osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. Osakkeiden luovuttaminen suunnatulla maksuttomalla osakeannilla perustuu Neste Oyj:n yhtiökokouksen 1.4.2015 hallitukselle antamaan valtuutukseen. Ohjelmassa palkkionsaajina on 79 yhtiön johtoon ja henkilöstöön kuuluvaa henkilöä. Luovutuksen jälkeen yhtiön hallussa on 613 545 omaa osaketta, joiden hankintameno on vähennetty yhtiön omasta pääomasta.

Muu oma pääoma

Vararahasto sisältää muuta sidottua pääomaa kuin osakepääomaa.

Käyvän arvon rahastot sisältävät rahavirran suojaukseksi solmittujen ja suojauslaskennan ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksen tehokkaan osan, suoraan omaan pääomaan kirjatut erät liittyen myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä osakkeina selvitettävistä osakeperusteisista maksuista tuloslaskelman kulukirjausta vastaavan määrän.

Muuntoerot sisältävät konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä tytäryrityksen oman pääoman muuntamisesta syntyvät muuntoerot, ulkomaisen tytäryrityksen nettosijoituksen suojauksen käypien arvojen muutokset sekä ulkomaisten tytäryritysten tuloslaskelman keskikurssilla muuntamisesta ja taseen tilinpäätöspäivän kurssilla muuntamisesta syntyvät kurssierot.

24 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

Laadintaperiaate

Rahoitusvelat merkitään taseeseen alun perin saatujen nettovarojen arvoon vähennettynä välittömällä kuluilla. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan taseeseen jaksotettuun hankintamenuun ja saatujen nettovarojen ja lainan nimellismäärän erotus kirjataan korkokuluksi lainan juoksuaikana efektiivisen koron menetelmällä.

Velat luetaan pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan, elleivät ne eräänny alle 12 kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Käytössä oleva pankkitilin limiitti kirjataan taseeseen lyhytaikaisiin velkoihin. Valmiusluottojärjestelyiden palkkiot on aktivoitu ja jaksotetaan luottojärjestelyn voimassaoloajalle.

	Kirjanpitoarvo	
	2017	2016
Pitkäaikaiset velat		
Joukkovelkakirjalainat	867	954
Lainat rahoituslaitoksilta	14	22
Rahoitusleasingvelat	98	87
Muut lainat	53	54
Muut pitkäaikaiset velat	14	7
Siirtovelat	4	4
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 050	1 128
BS joista korollisia	1 032	1 117

Pitkäaikaisen korollisten velkojen käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla tai tilinpäätöshetken markkina-arvon avulla. Joukkovelkakirjalainojen hierarkialuokkaan 1 kuuluva käypä arvo oli 900 milj. euroa (2016: 1 009 milj.euroa). Muiden pitkäaikaisen velkojen käyvät arvot eivät poikkea merkittävästi niiden kirjanpitoarvoista.

	Kirjanpitoarvo	
	2017	2016
Lyhytaikaiset velat		
Joukkovelkakirjalainat	50	250
Lainat rahoituslaitoksilta	102	101
Rahoitusleasingvelat	3	3
Muut lainat	8	0
Saadut ennakot	13	17
Ostovelat	1 163	1 030
Muut lyhytaikaiset velat	398	407
Verovelat	36	40
Siirtovelat	104	112
Lyhytaikaiset velat yhteensä	1 879	1 959
BS joista korollisia	163	354

Lyhytaikaisten korollisten velkojen käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla tai tilinpäätöshetken markkina-arvon avulla. Joukkovelkakirjalainojen hierarkialuokkaan 2 kuuluva käypä arvo oli 50 milj. euroa (2016: 252 milj.euroa). Muiden lyhytaikaisten velkojen käyvät arvot eivät poikkea merkittävästi niiden kirjanpitoarvoista.

Konsernin korollisten velkojen koronmuutosten ajankohdat on esitetty liitetiedossa 3, Taloudellisten riskien hallinta, 'Markkinariskit' -osiossa.

Joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut

Listatut joukkovelkakirjat	Koron peruste	Korko, %	Efektiiivinen korko, %	Valuutta	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
2012/2019	Kiinteä	4,0000	4,0780	EUR	147	149
2015/2022	Kiinteä	2,1250	2,2080	EUR	321	319
2017/2024	Kiinteä	1,5000	1,5080	EUR	400	399
Yhteensä 31.12.2017						867

Lisäksi ei-julkinen, vaihtuvakorkoinen Private Placement -laina 50 milj EUR (2011/2018)

Rahoitusleasingvelkojen tulevat vähimmäisleasingmaksut ja niiden nykyarvo taseessa

	2017			2016		
	Vähimmäisleasingmaksut	Tulevat rahoituskulut	Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	Vähimmäisleasingmaksut	Tulevat rahoituskulut	Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo
Maksettavat leasingmaksut:						
Yhden vuoden kuluessa	16	13	3	15	12	3
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	80	60	20	73	55	18
Yli viiden vuoden kuluttua	171	93	78	150	80	69
Leasingmaksut yhteensä	267	166	101	238	147	90

Rahoitusleasingvelat sisältävät Singaporen jalostamoon liittyviä sopimuksia. Sopimukset on tehty kahden paikallisen yrityksen kanssa, jotka tarjoavat käyttöhyödykkeitä sekä terminaalipalveluja. Suurimmat sopimusten piirissä olevat omaisuuserät ovat säiliöt ja laiturit, joita käytetään jalostamon tuotteiden ja raaka-aineiden logistiikkaan ja laitteet, joita käytetään jalostamon sivutuotteiden kierrätykseen. Leasingosopimusten kestoajat ovat 15 ja 30 vuoden välillä.

25 Varaukset

Laadintaperiaate

Konsernin tiettyihin toimintoihin liittyy niiden luonteen vuoksi ympäristökustannusten ja -vastuiden riski, joka aiheutuu valmistettaessa, käytettäessä, varastoitaessa, sijoitettaessa, kuljettaessa meri- ja maateitse sekä myytäessä aineita, joita ympäristöön joutuessaan saatetaan pitää ympäristön pilaantumista aiheuttavina. Myös kiinteistöjen tai liiketoimintojen ostaminen tai omistaminen voi johtaa korvausvastuuseen.

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite aikaisemman tapahtuman seurauksena ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksia voi syntyä ympäristövelvoitteista, oikeudenkäynneistä, uudelleenjärjestelyistä ja tappiollisista sopimuksista. Ympäristövaraukset merkitään taseeseen ympäristölainsäädännön ja muiden määräysten voimassa olevan tulkinnan mukaisesti silloin, kun yllä mainitut varauksen kirjaamisedellytykset täyttyvät. Konsernin eläkevaraukset on kirjattu taseeseen.

Jos samankaltaisia velvoitteita on useita, voimavarojen siirtymisen todennäköisyys määritetään tarkastelemalla veloitteiden ryhmää yhtenä kokonaisuutena. Varaus kirjataan, vaikka voimavarojen siirtymisen todennäköisyys olisi pieni jokaisen samaan ryhmään kuuluvan yksittäisen erän osalta.

Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Nykyarvon laskennassa käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja kyseistä velvoitetta koskevista erityisriskeistä tarkasteluhetkellä. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi.

Arvioiden ja johdon harkinnan käyttö

Varausten kirjausedellytyksistä päätettäessä ja varausten määrää määritettäessä joudutaan käyttämään arvioita veloitteen olemassaolosta ja määrästä. Kirjattu määrä on paras arvio veloitteen aiheuttamista kustannuksista tilinpäätöshetkellä tai jos sen siirtäisi kolmannelle osapuolelle. Arvio aikaisemman tapahtuman taloudellisista vaikutuksista edellyttää johdon harkintaa, joka perustuu aiempiin samankaltaisiin tapahtumiin ja tarvittaessa ulkopuolisten asiantuntijoiden näkemyksiin. Arviot voivat poiketa tulevaisuudessa toteutuvan veloitteen määrän ja olemassaolon osalta. Tunnistettujen varausten lisäksi, konsernilla on joitakin taseen ulkopuolisia vastuita, joista tulevaisuudessa mahdollisesti toteutuvia velvoitteita (ajotus, kustannukset) ei voida ennustaa luotettavasti.

Ympäristövastuut ovat merkittävien taseessa esitetty varaus. Ympäristövastuut perustuvat johdon tekemään parhaaseen arvioon kunnostamiskustannuksista. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun yhtiö on laatinut ja julkaissut yksityiskohtaisen suunnitelman uudelleenjärjestelystä.

	Ympäristö- varaukset	Päästö- oikeuksien palautus- velvoite	Muut varaukset	Yhteensä
BS Tilikauden alussa 1.1.2017	50	2	1	53
Varausten lisäykset	12	0	1	12
Tilikauden aikana käytetyt varaukset	-7	-2	0	-9
Peruutetut käyttämättömät varaukset	-1	0	0	-1
BS Tilikauden lopussa 31.12.2017	54	0	1	55

	Ympäristö- varaukset	Päästö- oikeuksien palautus- velvoite	Muut varaukset	Yhteensä
Tilikauden alussa 1.1.2016	36	0	3	39
Varausten lisäykset	15	2	0	17
Tilikauden aikana käytetyt varaukset	-1	0	-3	-4
Peruutetut käyttämättömät varaukset	0	0	0	0
BS Tilikauden lopussa 31.12.2016	50	2	1	53

Ympäristövaraukset koostuvat pääasiallisesti konsernin ARO-varauksista (Asset Retirement Obligation), jotka liittyvät vähittäismyymyksiin ja jalostamoihin, joiden odotetaan realisoituvan 1–50 vuodessa. Konserni kirjaa varauksen purkamisesta syntyvistä kustannuksista siinä suuruudessa, kuin se on velvollinen puhdistamaan jo tehtyä vahinkoa. Varaukset diskontataan niissä tapauksissa kun rahan aika-arvon muutos on oleellinen.

Konsernin varauksiin sisältyvä kurssiero on epäolennainen.

Päästöoikeudet

Nesteen Suomen jalostamot, Porvoossa ja Naantalissa kuuluvat Euroopan unionin päästökauppajärjestelmään, ja jalostamoille myönnettiin yhteensä 20,3 miljoonaa tonnia päästöoikeuksia kaudelle 2013–2020. Päästöoikeuksien palautusvelvollisuuden kattamiseksi kirjataan varaus, jos ilmaiseksi saadut ja vajetta kattamaan hankitut päästöoikeudet eivät kata toteutuneita päästöjä. Tulevan päästöoikeuskauden vajetta kattamaan ostetut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin oikeuksiin hankintamenoon, ja ilmaiseksi saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa eli nolnaan.

Konsernitaseessa 31.12.2017 ei ole päästöoikeuksien palautusvelvollisuuden kattamiseen liittyvää varausta (2016 varaus 2 milj. euroa). Tilikaudella 2017 toteutuneet hiilidioksidipäästöt olivat 3,4 milj. tonnia (2016: 3,2 milj. tonnia). Konsernin päästöoikeuksien nettomyynnit ja -hankinnat olivat 31. joulukuuta 2017 päättyneellä tilikaudella 0,8 miljoonaa tonnia (2016: 0,3 milj. tonnia).

26 Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet

Laadintaperiaate

Konserniyhtiöillä on eri maissa pääasiassa eläkevakuutusyhtiöissä hoidettuja eläkejärjestelyjä, jotka kattavat maiden lainsäädännölliset ja sopimukselliset vaatimukset. Eläkejärjestelyt koostuvat sekä maksupohjaisista että etuuspohjaisista järjestelyistä. Eläkevakuutusyhtiössä vakuutettu Suomen lakisääteinen työeläke käsitellään maksupohjaisena järjestelyinä konsernitilinpäätöksessä.

Maksupohjaisiin järjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota suoritus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta. Järjestelyt, jotka eivät täytä maksupohjaisen järjestelyn ehtoja, käsitellään etuuspohjaisina järjestelyinä.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä konsernille voi jäädä järjestelystä veloitteita tai varoja tilikauden maksun suorittamisen jälkeen. Etuuspohjainen veloite kuvaa maksettavista etuuksista johtuvien tulevien rahavirtojen nykyarvoa, joka on laskettu ennakoituun etuusyksikköön perustuvalla menetelmällä (projected unit credit method). Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten, vastaavan maturiteetin omaavien joukkovelkakirjojen (AA-luokitus) korkoa. Eläkemenot on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi jakamalla kustannus työntekijöiden palvelusajalle auktorisoidujen vakuutusmatemaatikkojen laskelmien perusteella. Nettokorko sisältyy tuloslaskelman rahoituskuluihin.

Konsernitaseeseen merkitty velka (tai varat) on etuuspohjaisen veloitteen eläkevastuun määrä tilinpäätöshetkellä vähennettynä järjestelyyn liittyvien varojen käyväällä arvolla. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, jotka syntyvät kokemukseräisistä oikaisuista ja muutoksista vakuutusmatemaattisissa oletuksissa, kirjataan omaan pääomaan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Konsernin etuuspohjaisille eläkejärjestelyille tehdään vakuutusmatemaattiset arvostukset vuosittain.

Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Nykyarvon laskennassa käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja kyseistä veloitetta koskevista erityisriskeistä tarkasteluhetkellä. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi.

Arvioiden ja johdon harkinnan käyttö

IAS 19 -standardin mukainen etuuspohjainen eläkelaskenta perustuu seuraaviin johdon arvioita edellyttäviin tekijöihin: tilikauden eläkekulun ja eläkeveloitteen laskemisessa käytettävä diskonttauskorko, palkkatason tuleva kehitys ja vakuutusyhtiön asiakashyvitys. Näissä oletuksissa tapahtuvilla muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus eläkevastuuseen ja tulevaan eläkekuluun.

Konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Suomessa, Belgiassa ja Sveitsissä. Merkittävimmät eläkejärjestelyt ovat Suomessa, joka kattaa 97 % (2016: 96 %) konsernin etuuspohjaisista veloitteista ja 98 % konsernin järjestelyyn kuuluvien varojen kokonaismäärästä. Suomen lisäeläkejärjestely, joka kattaa merkittävän osan etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä on ollut suljettu 1.1.1994 lähtien. Vakuutettu lisäeläkejärjestely muodostuu etuuspohjaisista ryhmäeläkevakuutuksista, jotka ovat rakenteeltaan samanlaisia lukuun ottamatta vanhuuseläkeikää ja eläkkeen karttumissääntöjä.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet ovat pitkäaikaiseen työsuhteeseen liittyviä palkkioita, jotka käsitellään IAS 19 mukaisina rahastoimattomina etuuspohjaisina järjestelyinä.

Suomen etuuspohjaisen eläkejärjestelyn ominaispiirteet

Konsernilla on Suomessa vapaaehtoinen rajattua työntekijäryhmää koskeva lisäeläkejärjestely kokonaiseläkekarttuman kattamiseksi. Lisäeläkejärjestely hoidetaan vakuutusyhtiössä. Suomessa astui 1.1.2017 voimaan lakisääteistä työeläkettä koskeva lainuudistus. Yhtiö ei kompensoi lainuudistuksesta johtuvia muutoksia pääosassa lisäeläkejärjestelyitä, minkä vuoksi uudistuksella ei ollut merkittävää vaikutusta etuuspohjaiseen eläkevelkaan.

Eläkejärjestelyn lisäeläke-etuus määräytyy vakuutus sopimuksessa määritellyn kokonaiseläkkeen perusteella, joka on kokonaiseläkkeen ja lakisääteisen eläkkeen erotus laskettuna 63 vuoden iästä vanhuseläkkeen osalta. Kokonaiseläke on eläkejärjestelystä riippuen enintään 60 % tai 66 % lisäeläkepalkasta, joka määräytyy indeksillä tarkistettujen eläketapahtumaa edeltäneiden 10 vuoden ansioiden perusteella. Sopimuksen mukaisia etuuksia ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä hautausavustus. Vakuutetut vanhuseläkeiät ovat 60, 62 ja 65 vuotta. Joissakin vakuutus sopimuksissa lisäeläketurvaan sisältyy myös oikeus varhennettuun vanhuseläkkeeseen.

Vakuutusyhtiö perii vuosittain työnantajalta vakuutusmaksua karttuvien etuuksien kattamiseksi. Vakuutusmaksut määritetään niin, että vanhuseläke-etuus on kokonaan rahastoitu eläkeikään mennessä. Lisäksi työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä rahoitetaan työssäoloaikana perittävillä riskivakuutusmaksuilla. Vakuutusmaksut perustuvat viimeiseen tiedossa olevaan palkkatasoon, johon ei huomioida tulevia palkankorotus oletuksia, sekä kiinteään 1,5 % laskuperustekorkoon. Vakuutusyhtiö takaa eläkevaroille vakuutusmaksujen laskennassa käytettävää korkoa vastaavan korkotuoton.

Työnantajan maksamat lisämaksut kattavat vuoden aikana tapahtuneen eläkeindeksin nousun. Vakuutusyhtiön maksama indeksihyvitys laskee lisämaksua. Vakuutusyhtiö määrittää indeksihyvityksen suuruuden vuosittain.

Konserni on vakuuttanut etuuksien indeksikorotukset vuosittain sitä mukaan, kuin etuuksia on korotettu. Jos vakuutusyhtiön myöntämä asiakashyvitys ei riitä kattamaan vuosittaisia indeksikorotuksia, vakuutusyhtiö perii työnantajalta vakuutusmaksua, jota käytetään vuotuisten indeksikorotusten kattamiseen. Vakuutusyhtiön asiakashyvitys vaihtelee vuosittain.

Etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät riskit

Etuuspohjaiset järjestelyt altistavat konsernin useille riskeille. Työnantajan etuuspohjaiseen velvoitteeseen vaikuttaa diskonttokorko, jonka määrittely pohjautuu raportointitietojen joukkovelkakirjalainoihin. Laskennassa käytetyn diskonttokoron aleneminen kasvattaa etuuspohjaista velvoitetta. Kuitenkin, diskonttokoron tuoton aleneminen kasvattaa omaisuuserän käypää arvoa, jolloin tuotossa tapahtunut muutos vaikuttaa vain osittain etuuspohjaiseen nettovelkaan.

Järjestelyn etuudet on sidottu työeläkeindeksiin, johon vaikuttavat inflaatio ja yleinen ansiotasoindeksi. Korkeampi inflaatio nostaa työeläke-indeksiä, joka lisää eläkevelkaa sekä vuotuisia työntajalta perittäviä vakuutusmaksuja.

Työsuhteessa olevien henkilöiden ansiotasoindeksiä korkeampi palkkakehitys lisää järjestelyn luvattuja etuuksia samalla kasvattaen eläkevelkaa ja työnantajan vuosittaisia vakuutusmaksuja henkivakuutusyhtiölle.

Jos henkilöiden toteutunut elinaja poikkeaa oletetusta, kantaa vakuutusyhtiö tästä aiheutuvan pitkäikäisyysriskin. Mahdolliset elinajaodotteen tarkistukset laskentaoletuksissa vaikuttavat IFRS:n mukaiseen työnantajan eläkevastuuseen. Vakuutusyhtiö vastaa elinajanodotteen liittyvistä riskeistä kokonaan jo maksettujen etuuksien osalta. Kuolevuusriski vaikuttaa työnantajaan vain, jos vakuutusyhtiö kuolevuusoletuksen muuttamisen johdosta korottaa tulevaisuudessa kertyvien etuuksien maksua.

Etuuspohjaiset veloitteet

Etuuspohjaisten järjestelyiden tulosvaikutteinen kulu	2017	2016
Työsuorituksen perustuva kulu	9	8
Nettokorko (+kulu/-tuotto)	2	2
Uudelleen arvostaminen, muut pitkäaikaiseen työsuhteeseen liittyvät palkkiot	0	1
Tulosvaikutteisesti kirjattu kulu etuuspohjaisista järjestelyistä	11	11

Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn uudelleenmäärittäminen	2017	2016
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot		
Väestötilastollisten oletusten muutokset	-1	1
Taloudellisten oletusten muutokset	4	-63
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, poislukien nettokorkoon liittyvät erät	-9	32
Kokemusperäiset muutokset	7	4
Laajaan tuloksetmaan kirjattu, uudelleenmäärittämisestä johtuva vaikutus yhteensä	2	-27

Taseeseen merkityt erät	2017	2016
Rahastoitujen etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo	493	508
Rahastoimattomien etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo	9	8
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-370	-381
BS Etuuspohjainen nettovelka	131	136

Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon muutokset	2017	2016
Varat 1.1.	381	346
Korkotuotot	5	7
Varojen tuotto, poislukien nettokorkokuluun sisältyvä korkotuotto	-9	32
Työnantajan suorittamat maksut	14	15
Maksetut etuudet	-20	-19
Varat 31.12.	370	381

Järjestelyn varat ovat vakuutusyhtiöiden vastuulla ja osana vakuutusyhtiöiden sijoitusomaisuutta. Niiden jakautumisesta omaisuuslajeittain ei ole saatavissa järjestelykohtaisia tietoja.

Järjestelyyn sisältyvän veloitteen nykyarvon muutos	2017		2016	
	Rahastoidut	Rahastoimattomat	Rahastoidut	Rahastoimattomat
Velvoite 1.1.	508	8	451	8
Kauden työsuorituksen perustuva kulu	8	1	7	1
Korkokulu	7	0	9	0
Vakuutusmatemaattisista olettamista johtuvat muutokset	-11	0	58	1
Veloitteen täyttäminen	0	0	-1	0
Maksetut etuudet	-19	-1	-17	-1
Velvoite 31.12.	493	9	508	8

Arvioidut maksusuoritukset etuuspohjaisiin järjestelyihin vuonna 2018 ovat 13 milj. euroa.

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset (ilmoitettu painotettuina keskiarvoina)	2017	2016
Diskonttokorko, %		
Suomi	1,43 %	1,37 %
Muut maat	0,96 %	0,96 %
Tuleva palkankorotus, %		
Suomi	3,0 %	3,0 %
Muut maat	2,0 %	2,0 %
Vakuutusyhtiön asiakashyvitys, %		
Suomi	0,0 %	0,0 %
Muut maat	0,0 %	0,0 %
Etuuksien korotus, %		
Suomi	1,8 %	1,8 %
Muut maat	0,0 %	0,0 %

Merkittävien vakuutusmatemaattisten olettamien herkkyyshanalyysi

Jokseenkin mahdolliset muutokset tietyissä merkityksellisissä vakuutusmatemaattisissa oletuksissa muiden muuttujien pysyessä ennallaan olisivat vaikuttaneet etuus pohjaiseen velvoitteeseen seuraavasti:

Olettamien	Muutos olettamassa		Vaikutus etuus pohjaiseen velvoitteeseen	
			2017	2016
Diskonttokorko				
	0,50 % korotus	milj. euroa	-34	-36
	0,50 % vähennys	milj. euroa	36	38
Palkankorotus oletama				
	0,50 % korotus	milj. euroa	9	10
	0,50 % vähennys	milj. euroa	-9	-10
Etuuksien korotus				
	0,50 % korotus	milj. euroa	29	30
	0,50 % vähennys	milj. euroa	-28	-29

- 0,50 % korotus/vähennys diskonttokorossa aiheuttaisi 6,6 %/7,0 %:n vähennyksen/korotuksen etuus pohjaisessa eläkevelvoitteessa
- 0,50 % korotus/vähennys palkankorotus olettamassa aiheuttaisi 1,8 %/1,7 %:n korotuksen/vähennyksen etuus pohjaisessa eläkevelvoitteessa
- 0,50 % korotus/vähennys työeläkeindeksissä aiheuttaisi 5,8 %/5,5 %:n korotuksen/vähennyksen etuus pohjaisessa eläkevelvoitteessa

Yllä kuvattu herkkyyshanalyysi ei välttämättä anna oikeaa kuvaa muutosten todellisista vaikutuksista. Jos useampi oletamus muuttuisi samanaikaisesti, näiden muutosten yhteisvaikutus ei välttämättä olisi sama kuin yksittäisten muutosten summa. Jos oletukset muuttuvat toisin kuin yllä kuvatuissa määrin, ei vaikutus etuus pohjaiseen velvoitteeseen ole välttämättä lineaarinen.

Diskonttaamattoman eläkevastuun maturiteettijakauma	2017
Seuraavan 12 kk:n kuluessa	21
1-5 vuotta	89
5-10 vuotta	99
Yli 10 vuotta	264
Yhteensä	473

Etuus pohjaisen velvoitteen keskimääräinen kesto raportointikauden päättyessä on 13 vuotta.

27 Osakeperusteiset maksut

Laadintaperiaate

Osakepalkkiojärjestelmät käsitellään kirjanpidossa osakkeina selvitettävänä järjestelyinä. Se osuus ansaitusta palkkiosta, jonka osallistujat saavat osakkeina, käsitellään osakkeina selvitettävänä järjestelyinä. Se osa ansaitusta palkkiosta, joka maksetaan rahana verojen ja muiden lakisääteisten maksujen suorittamiseksi, käsitellään rahana selvitettävänä järjestelyinä. Ansaittu palkkio ja siihen liittyvät sosiaalkulut kirjataan tuloslaskelmaan ansaintajaksolle ja rajoitusjaksolle jaksotettuna. Osakkeina selvitettävän osuuden tuloslaskelmakirjausta vastaava summa kumuloidaan omaan pääomaan, ja rahana selvitettävän osuuden osalta taseeseen kirjataan velka. Osakkeina selvitettävä osuus arvostetaan palkkion myöntöpäivän käypään arvoon. Taseen velka arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöspäivänä, ja käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelman liikevoittoon.

Yhtiön kaikkien osakepohjaisten kannustinjärjestelmien tarkoituksena on yhdenmukaistaa omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä. Hallitus valitsee vuosittain ylimmästä johdosta ja avainhenkilöistä henkilöt kannustinjärjestelmän piiriin.

1.1.2016 alkaen voimassa ollut osakepalkkiojärjestelmä

Yhtiön hallitus päätti 14.12.2015 uuden osakeperusteisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin ylimmälle johdolle ja avainhenkilöille. Järjestelmä koostuu kolmesta erillisestä ohjelmasta, jolla kullakin on 3 vuoden ansaintajakso. Ohjelmat ovat alkaneet vuosien 2016, 2017 ja 2018 alussa. Mahdolliset maksut suoritetaan vuosina 2019, 2020 ja 2021 osaksi yhtiön osakkeina ja osaksi käteismaksuna. Rahana maksettava osuus kattaa palkkioista aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Hallitus on päättänyt ansaintakriteereistä ja tavoitetasoista sekä maksettavien palkkioiden maksimitasosta kullekin alkaneelle kolmen vuoden ansaintajaksolle. Ansaintakriteerit ansaintajaksolle 2016-2018, 2017-2019 ja 2018-2020 ovat konsernin kumulatiivinen vertailukelpoinen vapaa kassavirta (75 %) ja yhtiön osakkeen kokonaistuotto verrattuna STOXX Europe 600 indeksiin (25 %). Tavoiteansaintataso allokointihetkellä toimitusjohtajalle ja konsernin johtoryhmälle 2016-2018 ansaintajaksolla on noin 40 % kiinteästä vuosipalkasta. 2017-2019 ja 2018-2020 ansaintajaksolla tavoitetaso on noin 30 % kiinteästä vuosipalkasta. Maksimitavoitetaso toimitusjohtajalle on 100 % kiinteästä vuosipalkasta ja johtoryhmän jäsenille noin 80 %. Palkkiot osakeohjelmasta ja vuositason lyhyen aikavälin kannustinohjelman perusteella yhteensä maksettavat palkkiot eivät voi minään vuonna ylittää 120 % ohjelmaan osallistujan kiinteästä vuosipalkasta.

Palkkion saajat eivät saa myydä tai luovuttaa palkkioksi saamiaan osakkeita ansaintajaksoa seuraavan rajoitusajanjakson aikana. Rajoitusajanjakso on kolme vuotta vuosien 2016-2018 ohjelmassa ja yksi vuosi 2017-2019 ja 2018-2020 ohjelmissa.

Järjestelmään liittyy palkkiona saatavien osakkeiden omistusvaade. Osakkeita on omistettava, kunnes johtoryhmän jäsenen osakeomistus yhtiössä yhteensä vastaa hänen kiinteän vuosipalkkansa arvoa, ja muun avainhenkilön osakeomistus yhtiössä yhteensä vastaa puolta hänen kiinteän vuosipalkkansa arvosta.

1.1.2013 alkaen voimassa ollut osakepalkkiojärjestelmä

Yhtiön hallitus päätti 13.12.2012 uuden osakeperusteisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin ylimmälle johdolle ja avainhenkilöille.

Kannustinjärjestelmää sovelletaan kolmen vuoden jaksoissa, jotka ovat alkaneet vuosina 2013, 2014 ja 2015. Hallitus on päättänyt kullekin ansaintajaksolle ansaintakriteerit, niille asetettavat tavoitteet sekä maksettavan palkkion enimmäistason vuosittain sekä koko ansaintajaksolle. Ansaintajakson 2013–2015 ansaintakriteerit ovat konsernin vertailukelpoinen vapaa rahavirta (75 %) ja Uusiutuvat Tuotteet -liiketoimintayksikön vertailukelpoinen liikevoitto (25 %). Ansaintajaksojen 2014–2016 sekä 2015–2017 ansaintakriteerit ovat konsernin kumulatiivinen vertailukelpoinen vapaa rahavirta (75 %) ja osakkeen kokonaistuotto suhteessa kymmeneen öljyalalla toimivan yrityksen vertailuryhmään (25 %). Osakeohjelman ja vuositason lyhyen aikavälin kannustinohjelman perusteella yhteensä maksettavat palkkiot eivät voi minään vuonna ylittää 120 % ohjelmaan osallistujan kiinteästä vuosipalkasta.

Palkkion saajat eivät saa myydä tai luovuttaa palkkioksi saamiaan osakkeita ansaintajaksoa seuraavan rajoitusajanjakson aikana. Rajoitusajanjakso on kolme vuotta yhtiön toimitusjohtajan sekä johtoryhmän osalta, ja yksi vuosi muiden palkkion saajien osalta.

Vuoden 2014–2016 osakepalkkiojärjestelyn ansaintakausi päättyi 31.12.2016. Ansaintakriteerit saavutettiin täysin ja osakkeet luovutettiin osallistujille 2017. Maksetun palkkion bruttomäärä oli 5,7 milj. euroa, vastaten 167 693 osakkeen arvoa. Palkkion saajille luovutettiin 73 029 osaketta ja loppuosa maksettiin käteisenä verojen ja muiden lakisääteisten maksujen suorittamista varten. Osakkeen käypä arvo luovutushetkellä oli 33,9 euroa. Konsernin johtoryhmän jäsenille luovutettiin 58 513 (2016: 76 768) osakkeen arvoa vastaava palkkio.

1.1.2010 alkaen voimassa ollut osakepalkkiojärjestelmä

Yhtiön hallitus päätti joulukuussa 2009 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on ollut kolme kolmen kalenterivuoden ansaintajaksoa, jotka ovat alkaneet vuosina 2010, 2011 ja 2012. Ohjelman 2011–2013 ansaintajakso päättyi 31.12.2013 ja rajoitusjakso päättyi 1.1.2017. Ohjelma 2012–2014 päättyi 31.12.2014 ja rajoitusjakso päättyi 1.1.2018.

Osakepalkkiojärjestelmän kirjanpito kirjauksissa käytetyt oletukset on kerrottu seuraavissa taulukoissa:

Järjestelmä	Osakepalkkiojärjestelmä 2016		Osakepalkkiojärjestelmä 2013			Järjestelmä 2010
	Osakealokaatio		Raha-alokaatio			Osakealokaatio
Järjestelmän tyyppi	Järjestelmä 2017–2019	Järjestelmä 2016–2018	Järjestelmä 2015–2017	Järjestelmä 2014–2016	Järjestelmä 2013–2015	Järjestelmä 2012–2014
Instrumentti						
Myöntämispäivät	19.1.2017	1.2.2016	11.2.2015	1.2.2014	10.2.2013	2.1.2012
Osakepalkkion käypä arvo myöntämishetkellä, euroa	30,18	26,09	–	–	–	6,70
Osakekurssi myöntämishetkellä, euroa	34,22	28,74	–	–	–	8,10
Ansaintajakson alkamispäivä	1.1.2017	1.1.2016	1.1.2015	1.1.2014	1.1.2013	1.1.2012
Ansaintajakson päättymispäivä	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Rajoitusjakson päättymispäivä	31.3.2021	30.4.2022	31.3.2019/31.3.2021	31.3.2018/31.3.2020	31.3.2017/31.3.2019	1.1.2018
Muutokset tilikauden aikana, osakealokaatio¹⁾	Osakkeet	Osakkeet				Osakkeet
Osakepalkkioiden määrä kauden alussa, kpl	0	241 062				369 711
Kauden aikana myönnetty	157 648	0				0
Kauden aikana menetetyt	1 840	2 320				0
Kauden aikana vapautuneet	0	0				0
Osakepalkkioiden määrä kauden lopussa, kpl	155 808	238 742				369 711
Järjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä kauden lopussa	85	89	82	77	10	58
Osakekurssi tilinpäätöspäivänä, euroa	53,35	53,35	53,35	33,96	26,52	23,28
Ansaintakriteerien toteumaoletus, %	66 %	88 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Arvio palautuvien osakepalkkioiden määrästä ennen rajoitusjakson päättymistä, %	10 %	10 %	0 %	0 %	0 %	0 %

¹⁾ Muutokset raha-alokaatioissa tilikauden aikana: 149 481 osaketta vapautunut 2013–2015 järjestelmästä, 883 osaketta menetetty 2014–2016 järjestelmästä ja 562 osaketta menetetty 2015–2017 järjestelmästä.

Osakkeen arvo myöntämishetkellä, eli osakkeen käypä arvo, on määritelty seuraavasti: osakkeen myöntämishetken arvo on myöntämispäivän osakekurssi vähennettynä arvioiduilla ansaintajakson aikana maksettavilla osingoilla.

Tuloslaskelmaan sisältyvä kulu on eritelty seuraavassa taulukossa:

	2017	2016
Osakeperusteisten maksujen kuluvaikutus, osakkeina maksettavat	3	3
Osakeperusteisten maksujen kuluvaikutus, käteisenä maksettavat	5	4
Tuloslaskelman kulukirjaus yhteensä	7	6

Osakepalkkiojärjestelmiin liittyvä taseeseen kirjattu velka oli 6 milj. euroa (2016: 5 milj. euroa). Tilikausilla 2018–2022 realisoituvan kulukirjauksen arvioidaan 31.12.2017 olevan 8 miljoonaa euroa. Todellinen määrä voi poiketa arvioidusta.

28 Lähipiiritapahtumat

Suomen valtiolla on 50,1 % omistusosuudella määräysvalta konserniin. Loput 49,9 % osakkeista on laajasti jakautunut eri sijoittajille.

Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiöt, yhteisjärjestelyt, (liitetieto 29) ja yhteisöt, joissa määräysvaltaa käyttää Nesteen merkittävien osakkeenomistaja Suomen valtio. Lähipiiriin kuuluvat myös hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet (yrityksen johtoon kuuluvat avainhenkilöt) ja yrityksen johtoon kuuluvien avainhenkilöiden läheiset perheenjäsenet sekä yritykset, joissa heillä tai heidän perheenjäsenillään on määräysvalta.

Konsernin emoyritys on Neste Oyj. Liiketoimet konsernin ja sen lähipiiriin kuuluvien tytäryritysten kesken on eliminoitu konserniyhdistelyssä, eivätkä ne sisälly tämän liitetiedon lukuihin. Muiden lähipiiriin kuuluvien yritysten kanssa tehdyt liiketoimet on eritelty alla olevassa taulukossa. Kaikki liiketoimet Nesteen ja muiden suomalaisten valtionyhtiöiden välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti.

Liiketoimet lähipiirin kanssa

2017	Tavaroiden ja palveluiden myynnit	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Saamiset	Rahoitus- tuotot ja -kulut	Velat
Yhteisyrietykset	158	135	81	1	4
Muu lähipiiri	33	46	4	0	0
Yhteensä	191	182	84	1	4

2016	Tavaroiden ja palveluiden myynnit	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Saamiset	Rahoitus- tuotot ja -kulut	Velat
Yhteisyrietykset	131	95	74	0	8
Muu lähipiiri	41	63	8	0	3
Yhteensä	173	158	82	0	10

Yrityksen johtoon kuuluvien avainhenkilöiden tai heidän määräysvallassaan olevien yritysten kanssa ei ollut merkittäviä liiketoimia.

Valtaosa Nesteen ja sen yhteisyrietysten välisistä liiketoimista ovat Nynasin ja Kilpilahden Voimalaitoksen kanssa. Liiketoimet Nynasin kanssa ovat pitkäaikaisen sopimuksen mukaisesti bitumituotteiden myyntiä Nesteen Suomen jalostamolta Naantalista sekä prosessiöljyn myyntiä Nesteen Suomen jalostamolta Porvoosta. Nesteen liiketoimet Kilpilahden Voimalaitoksen kanssa muodostuvat pääasiassa höyryn ostosta sekä raskaan polttoöljyn, veden ja asfalteenin myynnistä.

Hallituksen ja ylimmän johdon palkat ja palkkiot

1 000 euroa	2017	2016
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	4 026	3 975
Lakisääteiset eläkkeet	660	653
Lisäeläkkeet	1 682	1 445
Osakeperusteiset etuudet	1 996	2 169
Yhteensä (sisältää lakisääteiset eläkkeet)	8 364	8 241

Ylin johto koostuu toimitusjohtajasta sekä johtoryhmän jäsenistä. Ylimmältä johdolta ei ole ollut lainasaamisia 31.12.2017 eikä 31.12.2016.

Nesteen toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille myönnettyjen osakepalkkioiden määrät on kerrottu liitetiedossa 27, Osakeperusteiset maksut.

Toimitusjohtajan sekä johtoryhmän palkat ja palkkiot

1 000 euroa	Toimitusjohtaja		Johtoryhmä	
	2017	2016	2017	2016
Vuosittaiset palkkiot				
Peruspalkka	667	686	1 973	1 846
Verotettavat etuudet	22	7	107	102
Vuosikannustinpalkkio (lyhyt-aikainen kannustinjärjestelmä)	238	260	594	683
Vuosittaiset palkkiot yhteensä	927	953	2 674	2 631
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän palkkiot				
Lisäeläkemaksut	1 191	957	491	488
Osakepalkkiojärjestelmä	597	630	1 399	1 539
Palkkiot yhteensä	2 715	2 540	4 563	4 657

Hallituksen jäsenten palkkiot

1 000 euroa	2017	2016
Hallituksen jäsenet 31.12.2017		
Jorma Eloranta	77	77
Matti Kähkönen, 5.4.2017 alkaen	47	0
Martina Flöel, 5.4.2017 alkaen	41	0
Laura Raitio	47	46
Jean-Baptiste Renard	54	53
Willem Schoeber	52	59
Marco Wirén	47	47
Hallituksen aiemmat jäsenet		
Maija-Liisa Friman, 5.4.2017 asti	14	61
Kirsi Sormunen, 5.4.2017 asti	10	47
Heike van de Kerkhof, 5.4.2017 alkaen, 30.11.2017 asti	37	0
Hallituksen kaikki jäsenet yhteensä	426	391

Hallituksen palkkiot sisältävät vuosipalkkion sekä kokouspalkkion, joka maksetaan jokaisesta kokouksesta sekä hallituksen valiokuntien kokouksista, joihin hallituksen jäsen osallistuu. Hallituksen jäsenet eivät kuulu yhtiön palkitsemisjärjestelmien piiriin, eivätkä siten saa tulos- tai osakepalkkiota.

Toimitusjohtajan molemminpuolinen irtisanomisaika on 6 kuukautta. Jos yhtiö irtisanoor toimitusjohtajan, hän on oikeutettu irtisanomisajan (6 kuukautta) palkan lisäksi 18 kuukauden palkkaa vastaavaan erorahaan.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta, ja eläkejärjestelmä on etuusperusteinen. Eläkkeen määrä on 60 % eläkepalkasta, joka on eläketapahtumavuotta edeltävien 10 viimeisen vuoden aikana maksettujen TyEL:iin mukaisten vuosiansioiden perusteella laskettu keskimääräinen kuukausipalkka. Eläke on vakuutettu vakuutusyhtiössä, ja vuoden 2017 osalta vakuutusmaksu oli 1 191 tuhatta euroa (2016: 957 tuhatta euroa). Eläkejärjestelmän nettovastuu 31.12.2017 oli 454 tuhatta euroa (2016: 862 tuhatta euroa). Lakisääteiset eläkevakuutusmaksut vuonna 2017 olivat 170 tuhatta euroa (2016: 174 tuhatta euroa).

Aiempien toimitusjohtajien eläkejärjestelmien vastuut 31.12.2017 olivat 1 517 tuhatta euroa (2016: 1 657 tuhatta euroa).

29 Konserniyritykset

Tytäryritys	Konsernin omistusosuus, %	Maa
Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 21	100,00 %	Suomi
LLC Neste Saint-Petersburg	100,00 %	Venäjä
Navidom Oy	50,00 %	Suomi
Neste (Suisse) S.A.	100,00 %	Sveitsi
Neste AB	100,00 %	Ruotsi
Neste Affiliate B.V.	100,00 %	Alankomaat
Neste Canada Inc.	100,00 %	Kanada
Neste Components B.V.	100,00 %	Alankomaat
Neste Eesti AS	100,00 %	Viro
Neste Insurance Limited	100,00 %	Guernsey
Neste Jacobs Aktiebolag	100,00 %	Ruotsi
Neste Jacobs AS (uus)	100,00 %	Norja
Neste Jacobs B.V.	100,00 %	Alankomaat
Neste Jacobs Oy	100,00 %	Suomi
Neste Jacobs Pte. Ltd.	100,00 %	Singapore
Neste Markkinointi Oy	100,00 %	Suomi
Neste N.V.	100,00 %	Belgia
Neste Netherlands B.V.	100,00 %	Alankomaat
Neste Oil Bahrain W.L.L.	100,00 %	Bahrain
Neste Renewable Fuels Oy	100,00 %	Suomi
Neste Shipping Oy	100,00 %	Suomi
Neste Singapore Pte. Ltd.	100,00 %	Singapore
Neste US, Inc.	100,00 %	Yhdysvallat
Neste USA, L.L.C.	100,00 %	Yhdysvallat
SIA Neste Latvija	100,00 %	Latvia
UAB Neste Lietuva	100,00 %	Liettua
US Active Oy	100,00 %	Suomi

Osakkuusyritys	Konsernin omistusosuus, %	Maa
Neste Arabia Co. Ltd. (ei toiminnassa)	48,00 %	Saudi-Arabia

Yhteisjärjestely	Konsernin omistusosuus, %	Luokittelu	Maa
A/B Svartså Vattenverk – Mustiojen Vesi-laitos O/Y	40,00 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Bahrain Lube Base Oil Company B.S.C. (Closed)	45,00 %	Yhteinen toiminto	Bahrain
Glacia Limited	50,00 %	Yhteisyryitys	Bermuda
Kilpilahden Voimalaitos Oy	40,00 %	Yhteisyryitys	Suomi
NSE Biofuels Oy Ltd	50,00 %	Yhteisyryitys	Suomi
Nynas AB (publ)	49,99 %	Yhteisyryitys	Ruotsi
Oy Innogas Ab	50,00 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Porvoon Alueverkko Oy	33,33 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	31,50 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Tapaninkylän Liikekeskus Oy	40,03 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Vaskiluodon Kalliovarasto Oy	50,00 %	Yhteinen toiminto	Suomi

Taloudellista tietoa tytäryrityksistä, joissa määräysvallattomilla omistajilla on merkittävä omistusosuus

	Neste Jacobs Oy 2016	Navidom Oy 2017	2016
Määräysvallattomien omistajien omistusosuus	40,00 %	50,00 %	50,00 %
Lyhytaikaiset varat	88	0	0
Pitkäaikaiset varat	7	0	0
Lyhytaikaiset velat	45	0	0
Pitkäaikaiset velat	0	0	0
Liikevaihto	154	1	1
Tilikauden voitto	9	0	0
Osingonjako määräysvallattomille omistajille	1	0	0
Liiketoiminnan rahavirta	16	0	0
Investointien rahavirta	-12	0	0
Rahoituksen rahavirta	-3	0	0

Neste osti Jacobs Engineeringin 40 % osuuden Neste Jacobs Oy:stä syyskuussa 2017. Kaupan jälkeen Neste omistaa Neste Jacobsin kokonaan.

Konsernitilinpäätöksen sisältymättömät strukturoidut yhteisöt

Vuonna 2015, Neste myi koko osakekantansa Aurora Kilpilahti Oy:stä (ennen: Kilpilahden Sähkönsiirto Oy) InfraVian hallinnoimalle infra-rahastolle Infravia European Fund II:lle. Kaupan jälkeen Nesteellä ei ole suoria eikä epäsuoria omistuksia yhtiössä. Aurora Kilpilahti Oy on vastuussa korkea- ja keskijännitteisen sähkön jakelusta Kilpilahden teollisuusalueella, missä Nesteen Suomen jalostamo Porvoossa sijaitsee. Nesteen lisäksi Aurora Kilpilahti Oy:n asiakkaisiin kuuluu myös muut alueella toimivat yritykset.

Koska Kilpilahden sähkönjakeluverkko vaatii merkittäviä investointeja. Neste valitsi InfraVian sen sähkönjakelu kumppanikseen edistääkseen investointien tehokasta toteutusta ja varmistaakseen luotettavan sähkönjakelun Kilpilahdessa.

Sopimusjärjestelyjen puitteissa Aurora Kilpilahti Oy:n kanssa, Neste osallistuu ja tukee yhtiötä eri tavoin ja voidaan tulkita, että Nesteellä on mahdollisuus vaikuttaa Aurora Kilpilahti Oy:n tekemiin investointeihin. Aurora Kilpilahti Oy jakaa sähköä Nesteelle ja Neste pysyy sähkönjakeluverkon kapasiteetin pääasiallisena käyttäjänä. Aurora Kilpilahti Oy toimii Nesteeltä 30 vuodeksi vuokratulla maa-alueella ja KED Oy:llä on optio jatkaa vuokra-sopimusta. Neste toimittaa pienen ja jatkuvasti vähenevän osan käyttöpalveluista, joita tarvitaan sähkönjakelussa. Neste ei ole tarjonnut minkäänlaista taloudellista tai muuta tukea Aurora Kilpilahti Oy:lle ilman sopimuksellista veloitetta.

Edellä mainittujen tekijöiden perusteella Neste on määrittänyt, että sillä on vaikutusvalta Aurora Kilpilahti Oy:ssä ja käsittelee yhtiötä konsernitilinpäätöksen sisältymättömänä strukturoituna yhteisönä. Yhtiön johto on arvioinut suurimman mahdollisen tappion ottaen huomioon Nesteen osallistumisen luonteen Aurora Kilpilahti Oy:ssä sekä yhtiön merkityksestä Nesteelle operatiivisesta näkökulmasta. Nesteen altistuminen riskille on pääosin riippuvainen sähkönjakeluverkon tehokkaasta toiminnasta.

Konsernitilinpäätöksen sisältyvät strukturoidut yhteisöt

Neste on käsitellyt vuonna 2014 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ja Huolto-varmuuskeskuksen kanssa tehdyt alusten takaisinvuokraussopimukset strukturoituna yhteisönä. Neste takaa järjestelyssä aluksien jäännösarvon sekä tietyn takuutuoton.

30 Vastuositoumukset

	2017	2016
Annetut vakuudet ja vastuositoumukset		
Omasta puolesta sitoumuksiin annetut		
Kiinteistökiinnitykset	17	17
Pantit	116	116
Vastuositoumukset ja muut vastuut	40	48
Yhteensä	174	182
Yhteisjärjestelyjen puolesta annetut		
Pantit	45	46
Takaukset	1	1
Yhteensä	46	47
Muiden puolesta annetut		
Takaukset	1	2
Vastuositoumukset ja muut vastuut	0	0
Yhteensä	1	2
	221	230

Käyttöleasingsopimukset

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten vastaisten vähimmäisvuokrien kokonaismäärä

Käyttöleasingvastuut	2017	2016
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	74	79
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	61	80
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	71	78
	206	237

Konsernin käyttöleasingsitoumukset liittyvät pääosin laivojen aikarahtaus sopimuksiin sekä maa-alue- ja toimistovuokriin. Maa-alueisiin, rakennuksiin, koneisiin ja kalustoon liittyviä leasingvuokrakuluja on kirjattu tuloslaskelmaan 121 milj. euroa (2016: 113 milj. euroa).

Sitoumukset

Sitoumukset	2017	2016
Sitoumus aineellisten hyödykkeiden ostamiseen	32	26
	32	26

Ota tai maksa - sopimukset

Konsernin ota tai maksa -sopimukset liittyvät vedynhankintasopimuksiin. Sopimuksiin liittyy volyymiperusteinen vedynostovelvoite. Sopimusten perusteella vuosina 2011–2026 maksettavat kiinteät palkkiot 31.12.2017 tilanteessa on esitetty seuraavassa taulukossa.

Ota tai maksa sopimusten perusteella maksettavat kiinteät palkkiot	2017	2016
Maksettava summa	17	17
Maksettava summa tilikauden jälkeen	132	150
Maksettava summa yhteensä	149	167

31 Riita-asiat ja mahdolliset oikeusprosessit

Aiempien vuosien biopolttoaineiden jakeluvelvoitelainsäädäntöön liittyvien riita-asioiden käsittely päättyi Nesteelle suotuisasti vuonna 2017. Maaliskuussa 2017 korkein hallinto-oikeus päätti, että vuonna 2014 Nesteen maksama ja elokuussa 2015 Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisun perusteella Tullin Nesteelle palauttama 44 miljoonan euron seuraamusmaksu oli perusteeton. Kesäkuussa 2017 Helsingin hallinto-oikeus päätti, että vuonna 2015 määrätty 17 miljoonan euron seuraamusmaksu oli niin ikään perusteeton ja Verohallinto palautti seuraamusmaksun Nesteelle heinäkuussa 2017 eikä aio hakea muutosta päätökseen. Riita-asia kahden vuonna 2013 vientimenettelyyn asetetun laivatoimituksen valmisteverosta päättyi Nesteelle suotuisasti elokuussa 2017, kun verohallinnon oikeudenvallontayksikkö ei hakenut muutosta hallinto-oikeudelta Suomen Tullin päätökseen olla kantamatta yhteensä noin 18 miljoonan euron valmisteveroa, veronlisäystä ja veronkorotusta.

Nesteellä on vireillä muutoksenhakuasia vientimenettelyyn asetetuista tuotteista kanteesta valmisteverosta. Suomen tulli määräsi vuonna 2016 Nesteelle maksettavaksi valmisteveroa, veronlisäystä ja veronkorotusta yhteensä noin 16 miljoonaa euroa valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoon käytettävän EMCS-järjestelmän virheellisen käytön vuoksi. Maksu kirjattiin kuluksi tilikaudella 2016. Neste katsoo kuitenkin, että valmisteveroa ei voi määrätä maksettavaksi EMCS-järjestelmän käyttöön liittyvän virheen vuoksi, kun tuotteet on asetettu vientimenettelyyn ja ne ovat riidattomasti poistuneet EU:n alueelta. Neste katsoo, että valmisteveron määrääminen maksettavaksi on ristiriidassa EU:n valmisteverolainsäädännön tarkoituksen, yleisen suhteellisuusperiaatteen ja Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännön kanssa. Neste aikoo valittaa asiasta Helsingin hallinto-oikeuteen vuonna 2018.

Neste Shipping on ollut yhtenä varustamona mukana väylämaksujen palauttamista koskevassa kanteessa. Helsingin kärjäoikeuden helmikuussa 2015 antaman tuomion mukaan Neste Shipping saa valtiolta noin 23 miljoonaa euroa palautuksena perusteettomasti vuosina 2001–2004 kerätyistä väylämaksuista. Valtio valitti päätöksestä Helsingin hovioikeuteen, joka päätti asian valtion hyväksi ja kumosi kärjäoikeuden ratkaisun elokuussa 2016. Tämän jälkeen varustamot, Neste Shipping mukaan lukien, hakivat valituslupaa Korkeimpaan oikeuteen, minkä seurauksena yhdelle varustomalle myönnettiin valituslupa. Koska Korkein oikeus ei joulukuussa 2017 antamallaan tuomiolla muuttanut hovioikeuden tuomiota lopputuleman osalta, Neste Shippingin valituslupahakemus ei oletettavasti tule johtamaan hovioikeuden tuomion lopputuleman muuttamiseen.

Nesteellä on riita-asia välimiesmenettelyssä erään yhteisjärjestelyn toisten osapuolten kanssa, joiden vaatimuksia Neste pitää perusteettomina. Kiistassa myös Neste on nostanut vastakanteet ja johto arvioi, että asia saadaan ratkaistua vuoden 2019 aikana.

Neste Oil Bahrain W.L.L. on saanut tammikuussa 2018 tiedon Bahrainin valtiovarainministeriön nostamasta kanteesta, joka koskee alustavaa maksuvelvoitetta sekä tiettyjä muita vaatimuksia, jotka liittyvät yhtiön väitettyyn tuloverovelkaan. Yhtiö pitää kannetta perusteettomana ja aikoo puolustautua sitä vastaan toimivaltaisissa oikeusasteissa.

Lisäksi konserniyhtiöt ovat asianosaisina eräissä konsernin liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä tai riita-asioissa. Johdon arvion mukaan näiden lopputulokset ovat vaikeasti ennustettavia, mutta niillä ei ole todennäköisesti olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

32 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen konsernissa ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

Emoyhtiön tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liikevaihto	2	7 595	6 429
Valmiiden tuotteiden varastojen muutos		18	59
Liiketoiminnan muut tuotot	3	15	58
Materiaalit ja palvelut	4	-6 397	-5 459
Henkilöstökulut	5	-207	-197
Poistot ja arvonalentumiset	6	-185	-179
Liiketoiminnan muut kulut	7	-306	-278
Liikevoitto/-tappio		533	433
Rahoitustuotot ja -kulut	8	-47	112
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		486	545
Tilinpäätössiirrot	9	252	84
Tuloverot	10	-143	-95
Tilikauden voitto		595	534

Emoyhtiön tase

milj. euroa	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	11, 12		
Aineettomat hyödykkeet		78	64
Aineelliset hyödykkeet		1 914	1 804
Sijoitukset		2 122	2 096
		4 114	3 964
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	13	788	747
Pitkäaikaiset saamiset	14	4	19
Lyhytaikaiset saamiset	15	1 403	1 041
Rahat ja pankkisaamiset		705	727
		2 900	2 533
Vastaavaa yhteensä		7 013	6 497
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	16		
Osakepääoma		40	40
Muut rahastot		26	-15
Edellisten tilikausien voitto		1 352	1 151
Tilikauden voitto		595	534
		2 013	1 710
Tilinpäätössiirtojen kertymä	17	979	925
Pakolliset varaukset	18	2	5
Vieras pääoma	19		
Pitkäaikainen vieras pääoma		1 034	1 114
Lyhytaikainen vieras pääoma		2 985	2 742
		4 019	3 856
Vastattavaa yhteensä		7 013	6 497

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	486	545
Poistot ja arvonalentumiset	185	179
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-83	61
Rahoitustuotot ja -kulut	47	-112
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	-3	-28
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	632	645
Käyttöpääoman muutos		
Korottomat liikesaamiset, lisäys (-) / vähennys (+)	-161	-223
Vaihto-omaisuus, lisäys (-) / vähennys (+)	-41	-185
Korottomat velat, lisäys (+) / vähennys (-)	533	196
Käyttöpääoman muutos	331	-213
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	963	433
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-62	-50
Saadut osingot	26	164
Maksetut välittömät verot	-121	-93
Toteutuneet kurssierot	0	13
Liiketoiminnan rahavirta	805	467
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-310	-263
Käyttöomaisuuden myyntitulot	4	12
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-27	0
Investoinnit omistusyhteyseritysosakkeisiin	0	0
Myyntitulot ja pääomanpalautukset tytäryhtiöosakkeista	0	404
Myyntitulot muista osakkeista	0	12
Muiden sijoitusten muutos, lisäys (-) / vähennys (+)	31	-83
Investointien rahavirta	-302	83
Rahavirta ennen rahoitusta	504	550

milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden myynti	0	0
Pitkäaikaisten velkojen nostot	399	150
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset	-681	-377
Lyhytaikaisten velkojen muutos	10	-99
Maksetut osingot	-332	-256
Saadut ja maksetut konserniavustukset	79	202
Rahoituksen rahavirta	-526	-379
Laskelman mukainen rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-23	170
Rahavarat tilikauden alussa	727	557
Rahavarat tilikauden lopussa	705	727
Taseen mukainen rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-23	170

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet

Neste Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöstä koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina, ellei muuta ole kerrottu. Taulukoiden luvut ovat tarkkoja arvoja, ja tästä johtuen yksittäisistä luvuista lasketut summat saattavat poiketa esitetyistä summista.

Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan myyntituotot vähennettynä alennuksilla sekä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla, kuten arvonlisäveroilla, valmistajana suoritetuilla valmisteveroilla ja huolto-varmuusmaksuilla. Tuotteiden vaihdosta kirjataan tuottoa vain kun tuotteilla vaihdetaan erilaisiin tuotteisiin.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot, saadut avustukset ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyniin liittyvät säännölliset tuotot, kuten vuokrat.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuerinä. Rahoituserien kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvälineistä johdannaiset arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Rahoitusvälineistä muut lainat ja saamiset sekä muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät noteeraamattomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenuon.

Lainat ja saamiset koostuvat rahavaroista, myönnettyistä lainoista sekä myynti- ja muista saamisista. Muut rahoitusvelat sisältävät korollisia velkoja sekä osto- ja muita velkoja.

Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja kirjataan tuloslaskelmaan. Jos johdannaisopimus täyttää rahavirran suojauksen ehdot ja on tehokas, käyvän arvon muutos kirjataan omaan pääomaan. Derivatiivit merkitään taseeseen käypään arvoon sinä päivänä, jolloin johdannaisopimus solmitaan, ja muut rahoitusvarat ja -velat niiden selvityspäivänä. Johdannaiset arvostetaan uudelleen käypään arvoon tilinpäätöspäivänä ja arvostuserosta syntyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli suojauslaskentaa ei sovelleta.

Johdannaissopimukset

Yhtiö solmii johdannaissopimuksia pääasiassa suojautuakseen hyödykkeiden hintariskiltä, valuuttakurssivaihteluilta ja korkotason vaihteluilta.

Ilman suojauslaskentaa olevien johdannaissopimusten nettotulos kirjataan tuloslaskelmassa liikevoittoon (materiaalit ja palvelut) tai rahoitukseen liittyvien johdannaissopimusten osalta rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Suojauslaskenta

Suojauslaskennassa käytettäviä johdannaissopimuksia ovat valuuttatermiinit, optiot sekä korkojohdannaiset.

Käyvän arvon suojaus

Emoyhtiö käyttää käyvän arvon suojauslaskentaa vähentääkseen korkotason muutoksista johtuvien korollisten velkojen käyvän arvon muutosten vaikutusta. Käyvän arvon suojauslaskennassa käytettävien johdannaisten käyvän arvon muutos sekä käyvän arvon suojauslaskennan piirissä olevien rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksen se osuus, joka syntyy suojattavan riskin vaikutuksesta, kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Rahavirran suojaus

Yhtiö soveltaa suojauslaskentaa vähentämään tulevien rahavirtojen valuuttakurssien ja korkojen vaihtelusta johtuvaa tulosvaihtelua. Valuuttajohdannaiset, jotka suojaavat tulevia valuuttamääräisiä rahavirtoja ja täyttävät suojauslaskennan ehdot, kirjataan tuloslaskelmaan kun ne erääntyvät, ja alla oleva suojauskohde vaikuttaa tulokseen. Koronvaihtosopimusten voitot ja tappiot, jotka suojaavat korkopositiota, jaksotetaan eräpäivään asti, jolloin ne kirjataan alla olevan velan korkotulojen tai -kulujen oikaisuksi.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenuosta vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla sekä lisätyn tehdyillä arvonkorotuksilla. Aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen pitoaikaan. Maa-alueita ei poisteta.

Poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Tuotantokoneet ja kalusto, mukaan lukien erikoisvaraosat	15–20 vuotta
Muut kulkuneuvot, koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	20–40 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteella hankintamenuon tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen luovutushintaan ottaen huomioon mahdollisten suojausten vaikutus. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenuon sisällytetään raaka-aineet, välittömät valmistuspalkat sekä muut välittömät menot. Yhtiö on aktivoinut tilikaudella valmiiden tuotteiden ja tavaroiden hankintamenuon normaalitytoiminta-asteen mukaan määritetyn osuuden valmistuksen yleiskustannuksista. Standardivaraosat sisällytetään vaihto-omaisuuteen ja ne kirjataan tulosvaikutteisesti käytön mukaan.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Tutkimusmenot sisältyvät tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin. Kehitysmenoja aktivoidaan ainoastaan silloin, kun ne täyttävät tiukat ehdot eli liittyvät esimerkiksi uusiin tuotteisiin, jotka ovat kaupallisesti ja teknisesti käyttökelpoisia. Yhtiön kehitysmenot eivät pääosin täytä aktivoinnin edellytyksiä, ja ne kirjataan kuluksi syntymiskaudella.

Konsernitilisaamiset/velat

Konsernitilierät esitetään luonteensa mukaan lyhytaikaisina saamisina tai velkoina.

Eläkekulut

Lakisääteinen eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirtoihin kirjataan konserniyritysten väliset konserniavustukset ja poistoeron muutos.

Laskennalliset verot

Laskennalliset verot on kirjattu väliaikaisista eroista, jotka johtuvat varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon erosta. Laskennallinen vero on laskettu vahvistettua verokantaa käyttäen.

Pakolliset varaukset

Vastaisuudessa toteutuvat menot ja ilmeiset menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen yhtiö on veloitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi ja taseen pakollisiin varauksiin. Tällaisia erä ovat esim. eläkevastuut, takausvastuut, todettujen ympäristövahinkojen tulevat puhdistusmenot ja päästöoikeuksien palautusvelvollisuus, sekä uudelleenjärjestelyvaraukset. Varaukset perustuvat johdon arvioon tulevasta veloitteesta

2 Liikevaihto

Liikevaihto toimialoittain	2017	2016
Öljytuotteet	7 529	6 376
Uusiutuvat tuotteet	4	1
Marketing & Services	0	0
Muut	62	129
Liiketoimintojen välinen myynti	0	-76
	7 595	6 429

Liikevaihto markkina-alueittain	2017	2016
Suomi	3 305	2 931
Muut Pohjoismaat	713	671
Baltian maat, Venäjä ja Puola	506	472
Muu Eurooppa	2 934	1 752
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	2	475
Muut maat	134	127
	7 595	6 429

3 Liiketoiminnan muut tuotot

	2017	2016
Vuokratuotot	9	24
Myyntivoitot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	3	15
Osakkeiden myyntivoitot	0	12
Vakuutuskorvaukset	0	5
Saadut avustukset	1	1
Muut	2	0
	15	58

4 Materiaalit ja palvelut

	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	6 412	5 571
Varastojen muutos	-24	-121
	6 389	5 450
Ulkopuoliset palvelut	9	9
	6 397	5 459

5 Henkilöstökulut

	2017	2016
Palkat ja palkkiot	163	150
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	39	36
Muut henkilöstökulut	7	13
Käyttöomaisuuteen aktivoituid palkat	-3	-3
	207	197

Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkat ja palkkiot on esitetty konsernitilinpäätöksen yhteydessä liitteessä 28.

Henkilöstö keskimäärin	2017	2016
Toimihenkilöt	1 393	1 303
Työntekijät	1 031	1 000
	2 424	2 303

6 Poistot ja arvonalentumiset

	2017	2016
Suunnitelman mukaiset poistot	183	173
Romutukset	3	6
Keskeneräisten hyödykkeiden romutukset	-1	0
	185	179

7 Liiketoiminnan muut kulut

	2017	2016
Vuokrat ja muut kiinteistökulut	23	17
Kunnossapitokulut	132	109
Muut	151	152
	306	278

Tilintarkastajan palkkiot, PricewaterhouseCoopers

1 000 euroa	2017	2016
Lakisääteinen tilintarkastus	664	339
Veroneuvonta	28	20
Muut palvelut	238	207
	930	566

8 Rahoitustuotot ja -kulut

	2017	2016
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	26	163
Omistusyhteisyryyksiltä	0	0
Muilta	0	0
Osinkotuotot yhteensä	26	164
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	4	2
Korkotuotot muilta	1	0
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	5	3
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0	0
Muilta	-1	0
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	-1	1
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-2	-1
Muille	-62	-50
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-63	-51
Kurssierot	-16	-4
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-47	112

Korkotuottojen ja -kulojen yhteismäärät	2017	2016
Korkotuotot	6	3
Korkokulut	-26	-46
Nettokorot	-19	-43

9 Tilinpäätössiirrot

Poistoeron muutos	2017	2016
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-53	5
Konserniavustukset		
Saadut konserniavustukset	305	79
Konserniavustukset yhteensä	305	79
Tilinpäätössiirrot yhteensä	252	84

10 Tuloverot

	2017	2016
Tuloverot varsinaisesta liiketoiminnasta	143	95
Tuloverot aikaisemmilta vuosilta	0	0
Laskennallisen verosaamisen muutos	0	0
	143	95

11 Pysyvät vastaavat

Hankintamenon muutos 2017

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	1	151	152
Lisäykset	0	27	27
Vähennykset	0	-1	-1
Siirrot erien välillä	0	0	0
Hankintameno 31.12.2017	1	178	178
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	1	87	88
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	0	-1	-1
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0	13	13
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	1	100	101
Tasearvo 31.12.2017	0	78	78

Hankintamenon muutos 2016

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	1	127	128
Lisäykset	0	26	26
Vähennykset	0	-2	-2
Siirrot erien välillä	0	0	0
Hankintameno 31.12.2016	1	151	152
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	1	81	82
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	0	-2	-2
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0	8	8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	1	87	88
Tasearvo 31.12.2016	0	64	64

Hankintamenon muutos 2017

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	26	1 164	2 442	119	260	4 011
Lisäykset	0	51	359	2	287	699
Vähennykset	0	-8	-19	-4	-418	-450
Siirrot erien välillä	0	0	26	-26	0	0
Hankintameno 31.12.2017	26	1 206	2 809	90	129	4 260
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	0	600	1 587	47	0	2 234
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	0	-8	-14	-9	0	-31
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0	33	135	2	0	171
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	0	626	1 708	39	0	2 374
Arvonkorotukset	6	21	0	0	0	0
Tasearvo 31.12.2017	31	602	1 101	51	129	1 914
Koneiden ja laitteiden tasearvo						1 101

Hankintamenon muutos 2016

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	25	1 193	2 494	108	136	3 957
Lisäykset	0	28	57	20	138	242
Vähennykset	0	-37	-128	-9	-14	-189
Siirrot erien välillä	0	-19	19	0	0	0
Hankintameno 31.12.2016	26	1 164	2 442	119	260	4 011
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	0	591	1 577	42	0	2 209
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	0	-23	-114	-9	0	-146
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0	32	123	15	0	170
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	0	600	1 587	47	0	2 234
Arvonkorotukset	6	22	0	0	0	28
Tasearvo 31.12.2016	31	586	856	71	260	1 804
Koneiden ja laitteiden tasearvo						856

Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet omistus- yhteisyryksissä	Saamiset omistus- yhteisyryksiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	1 973	73	0	46	3	0	2 096
Lisäykset	27	0	3	0	0	0	30
Vähennykset	0	-1	0	-3	0	0	-4
Hankintameno 31.12.2017	2 000	72	3	43	3	0	2 122
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	0	0	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	0	0	0	0	0	0	0
Tasearvo 31.12.2017	2 000	72	3	43	3	0	2 122

Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet omistus- yhteisyryksissä	Saamiset omistus- yhteisyryksiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	2 377	1	0	0	4	0	2 382
Lisäykset	0	73	0	46	0	0	119
Vähennykset	-404	-1	0	0	0	0	-406
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2016	1 973	73	0	46	3	0	2 096
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	0	0	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	0	0	0	0	0	0	0
Tasearvo 31.12.2016	1 973	73	0	46	3	0	2 096

Korolliset ja korottomat saamiset	2017	2016
Korollinen	114	119
Koroton	0	0
	115	119

12 Arvonkorotukset

	Arvonkorotukset 1.1.2017	Lisäykset	Vähennykset	Arvonkorotukset 31.12.2017
Maa-alueet	6	0	0	6
Rakennukset	22	0	0	21
Arvonkorotukset yhteensä	28	0	0	27

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät

Arvonkorotukset perustuvat tekohetken laskennalliseen nykykäyttöarvoon. Arvonkorotuksista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa.

13 Vaihto-omaisuus

	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	396	372
Valmiit tuotteet ja tavarat	386	367
Ennakkomaksut	6	7
	788	747
Jälleenhankintahinta	796	758
Kirjanpitoarvo	788	747
Erotus	8	11

14 Pitkäaikaiset saamiset

	2017	2016
Pitkäaikaiset ennakkomaksut	1	2
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Muut pitkäaikaiset saamiset	4	9
Laskennalliset verosaamiset	0	8
	4	19

15 Lyhytaikaiset saamiset

	2017	2016
Myyntisaamiset	337	345
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	386	289
Muut saamiset	458	134
Siirtosaamiset	59	91
Yhteensä	902	513
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	28	27
Muut saamiset	1	0
Yhteensä	29	27
Muut saamiset	44	84
Siirtosaamiset	90	72
	1 403	1 041
Siirtosaamiset	2017	2016
Korot	1	2
Johdannaisopimukset	156	151
Muut	8	10
	164	163

16 Oman pääoman muutos

	2017	2016
Osakepääoma 1.1.	40	40
Osakepääoma 31.12.	40	40
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-22	-5
Lisäykset	1 585	4
Vähennykset	-1 547	-22
Käyvän arvon rahasto 31.12.	15	-22
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	8	5
Omien osakkeiden luovutus	2	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	10	8
Kertyneet voittovarot 1.1.	1 685	1 406
Maksetut osingot	-332	-256
Tilikauden voitto	595	534
Kertyneet voittovarot 31.12.	1 947	1 685
Aktivoidut kehittämisenot	-10	0
Jakokelpoiset voittovarot	1 948	1 670

17 Tilinpäätössiirtojen kertymä

	2017	2016
Poistoero	979	925

18 Pakolliset varaukset

	2017				2016			
	Uudelleenjärjestely-varaukset	Ympäristövaraukset	Päästöoikeuksien palautusvelvollisuus	Yhteensä	Uudelleenjärjestely-varaukset	Ympäristövaraukset	Päästöoikeuksien palautusvelvollisuus	Yhteensä
Tilikauden alussa 1.1.	0	3	2	5	3	2	0	5
Varausten lisäykset	0	0	0	0	0	1	2	3
Varausten vähennykset	0	1	2	3	3	0	0	3
Tilikauden lopussa 31.12.	0	2	0	2	0	3	2	5

19 Vieras pääoma

	2017	2016
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	867	954
Saadut ennakot	8	1
Velat saman konsernin yrityksille		
Muut pitkäaikaiset velat	150	150
Laskennalliset verovelat	2	
Muut pitkäaikaiset velat	3	3
Siirtovelat	4	5
	1 034	1 114
Viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua erääntyvät korolliset velat	2017	2016
Joukkovelkakirjalainat	719	497

Pitkäaikaisten velkojen käypä arvo on määritetty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla tai tilinpäätöshetken markkina-arvon avulla. Joukkovelkakirjalainojen käypä arvo oli 900 milj. euroa (2016: 1 261 milj.euroa), joista 900 milj. euroa kuuluu käyvän arvon hierarkiassa luokkaan 1. Muiden pitkäaikaisten velkojen käyvät arvot eivät poikkea merkittävästi niiden kirjanpitoarvoista.

Lyhytaikainen vieras pääoma	2017	2016
Joukkovelkakirjalainat	50	250
Lainat rahoituslaitoksilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	797	667
Velat saman konsernin yrityksille		
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	89	43
Muut lyhytaikaiset velat	1 504	1 138
Siirtovelat	35	45
Yhteensä	1 627	1 226
Velat omistusyhteisyrittäjille		
Ostovelat	4	0
Yhteensä	4	0
Muut lyhytaikaiset velat	347	338
Siirtovelat	160	260
	2 985	2 742

Lyhytaikaisten velkojen käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla tai tilinpäätöshetken markkina-arvon avulla. Joukkovelkakirjalainojen käypä arvo oli 50 milj. euroa (2016: 252 milj. euroa), joista 50 milj. euroa kuuluu käyvän arvon hierarkiassa luokkaan 2. Muiden lyhytaikaisten velkojen käyvät arvot eivät poikke merkittävästi niiden kirjanpitoarvoista.

Lyhytaikaiset siirtovelat	2017	2016
Palkat ja henkilösivukulut	50	53
Korot	11	21
Verot	31	9
Johdannaissopimukset	117	222
Muut	1	0
	210	306

Korolliset ja korottomat velat	2017	2016
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Korollinen	1 020	1 099
Koroton	15	16
	1 034	1 114
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Korollinen	1 490	1 365
Koroton	1 480	1 377
	2 970	2 742

Joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut

Listatut joukkovelkakirjat	Koron peruste	Korko, %	Efekttiivinen korko, %	Valuutta	Nimellis-arvo	Tasearvo
2012/2019	Kiinteä	4,0000	4,0780	EUR	147	149
2015/2022	Kiinteä	2,1250	2,2080	EUR	321	319
2017/2024	Kiinteä	1,5000	1,5080	EUR	400	399
Yhteensä 31.12.2017						867

Lisäksi, ei-julkinen, vaihtuvakorkoinen Private Placement -laina 50 milj EUR (2011/2018)

20 Annetut vakuudet ja vastuuitoumukset

Vastuuitoumukset	2017	2016
Leasingvastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	3	3
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	3	3
	6	6
Vastuuitoumukset omasta puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	17	17
Annetut pantit	0	0
Muut vakuudet	21	18
	38	35
Vastuuitoumukset konserniyritysten puolesta		
Takaukset	105	94
	105	94
Vastuuitoumukset omistusyhteisyrittäjien puolesta		
Takaukset	1	1
	1	1
Vastuuitoumukset muiden puolesta		
Takaukset	1	2
	1	2
Vastuuitoumukset yhteensä	150	137

21 Johdannaissopimukset

Korko- ja valuuttajohdannaisten nimellisarvot

	2017			2016		
	Voimassaoloaika		Yhteensä	Voimassaoloaika		Yhteensä
	< 1 vuosi	1–2 vuotta		< 1 vuosi	1–3 vuotta	
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	50	0	50	0	50	50
Valuuttatermiinit	518	0	518	967	0	967
Valuuttaoptiot						
– Ostetut	120	0	120	178	0	178
– Asetetut	120	0	120	178	0	178
	808	0	808	1 323	50	1 373
Käyvän arvon suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	0	74	74	100	200	300
	0	74	74	100	200	300
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	0	26	26	0	0	0
Valuuttatermiinit	1 830	0	1 830	1 119	0	1 119
Konsernin sisäiset valuuttatermiinit	574	0	574	467	0	467
Valuuttaoptiot						
– Ostetut	219	0	219	0	0	0
– Asetetut	219	0	219	0	0	0
Konsernin sisäiset valuuttaoptiot						
– Ostetut	219	0	219	210	0	210
– Asetetut	219	0	219	210	0	210
	3 280	26	3 306	2 006	0	2 006

¹⁾ Koronvaihtosopimukset erääntyvät 2 vuodessa.

Hyödykejohdannaisten määrät

	2017			2016		
	Määrä miljoonaa bbl			Määrä miljoonaa bbl		
	Voimassaoloaika			Voimassaoloaika		
	< 1 vuosi	1–3 vuotta	Yhteensä	< 1 vuosi	1–3 vuotta	Yhteensä
Ilman suojauslaskentaa olevat hyödykejohdannaiset pl. sähkö- ja kaasujohdannaiset²⁾						
Termiinit ja futuurit						
– Myyntisopimukset	17	0	17	28	0	29
– Ostosopimukset	16	0	16	19	0	19
Konsernin sisäiset termiinit ja futuurit						
– Myyntisopimukset	15	0	15	15	0	15
– Ostosopimukset	15	0	15	16	0	17
	63	0	63	78	2	80
	Määrä GWh			Määrä GWh		
	Voimassaoloaika			Voimassaoloaika		
	< 1 vuosi	1–3 vuotta	Yhteensä	< 1 vuosi	1–3 vuotta	Yhteensä
Ilman suojauslaskentaa olevat sähkö- ja kaasujohdannaiset						
Termiinit ja futuurit						
– Myyntisopimukset	0	0	0	0	0	0
– Ostosopimukset	1 981	884	2 865	1 716	665	2 381
Konsernin sisäiset termiinit ja futuurit						
– Myyntisopimukset	832	372	1 204	765	196	961
– Ostosopimukset	0	0	0	0	0	0
	2 813	1 256	4 069	2 481	861	3 342

²⁾ Hyödykejohdannaiset ilman suojauslaskentaa sisältävät öljy-, kasviöljy- ja sähkö- ja kaasujohdannaisia. Ne ovat trading-tarkoituksessa solmittuja johdannaissopimuksia ja rahavirran suojauksia, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	Käypä arvo 2017				Käypä arvo 2016			
	Positiivinen		Negatiivinen		Positiivinen		Negatiivinen	
	< 1 vuosi	1–2 vuotta	< 1 vuosi	1–2 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	0	0	1	0	0	0	0	2
Valuuttatermiinit	17	0	0	0	0	0	15	0
Valuuttaoptiot								
– Osetut	2	0	0	0	1	0	3	0
– Asetetut	1	0	0	0	5	0	8	0
	20	0	1	0	6	0	32	2
Käyvän arvon suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	0	2	0	0	0	8	0	0
	0	2	0	0	0	8	0	0
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	0	1	0	0	0	0	0	0
Valuuttatermiinit	35	0	0	0	0	0	15	0
Konsernin sisäiset valuuttatermiinit	1	0	12	0	11	0	1	0
Valuuttaoptiot								
– Osetut	1	0	1	0	1	0	3	0
– Asetetut	2	0	0	0	0	0	8	0
Konsernin sisäiset valuuttaoptiot								
– Osetut	0	0	1	0	0	0	1	0
– Asetetut	0	0	2	0	5	0	0	0
	39	1	16	0	17	0	28	0

¹⁾ Koronvaihtosopimukset erääntyvät 2 vuodessa.

Hyödykejohtannaiset	Käypä arvo 2017				Käypä arvo 2016			
	Positiivinen		Negatiivinen		Positiivinen		Negatiivinen	
	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta
Ilman suojauslaskentaa olevat hyödykejohtannaiset²⁾								
Termiinit ja futuurit								
– Myyntisopimukset	5	0	60	0	10	0	91	0
– Ostosopimukset	28	1	14	0	43	1	22	0
Konsernin sisäiset termiinit ja futuurit								
– Myyntisopimukset	14	0	21	0	14	0	36	0
– Ostosopimukset	49	0	5	0	60	0	10	0
	96	1	100	0	127	1	159	0

²⁾ Hyödykejohtannaiset ilman suojauslaskentaa sisältävät öljy-, kasviöljy- ja sähkö- ja kaasujohdannaisia. Ne ovat trading-tarkoituksessa solmittuja johdannaisopimuksia ja rahavirran suojauksia, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Täsmäytys taseeseen	2017				2016			
	Varat		Velat		Varat		Velat	
	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset
Johdannaisopimukset	156	4	117	0	151	9	219	3

Käyvän arvon määrittäminen

Johdannaisopimukset on alun perin merkitty taseeseen ja uudelleenarvostettu tilinpäätöspäivänä käypiin arvoihin, eli hintaan, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Koronvaihtosopimusten käyvät arvot ovat ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvoja. Valuuttatermiinisopimukset on laskettu käyttämällä arvonmääritysmalleja ja markkinanoteerauksia 29.12.2017. Valuuttaoptioiden käyvät arvot on laskettu käyttämällä markkinanoteerauksia 29.12.2017 ja Black and Scholes -optioarvostumallia.

Hyödykepörsseissä noteerattujen johdannaisopimusten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin.

Hyödykepörsien ulkopuolella tehtyjen hyödykejohtannaisten käyvät arvot perustuvat niistä aiheutuvien markkinanoteerausten mukaisten kassavirtojen nykyarvoon.

Johdannaissopimusten käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarat	2017				2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	0	3	0	3	0	8	0	8
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0
Hyödykejohdannaiset	0	1	0	1	0	1	0	1
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	5	5	0	0	5	5
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	59	0	59	0	7	0	7
Hyödykejohdannaiset	7	89	0	96	25	102	0	127
Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	0	0	0	0	0	2	0	2
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0
Hyödykejohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	0	1	0	1	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	14	0	14	0	58	0	58
Hyödykejohdannaiset	13	87	0	100	58	101	0	159

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit luokitellaan tasoihin käyvän arvon määrittämiseen käytettävien arvostusmenetelmien syöttötietojen perusteella:

Taso 1: syöttötiedot täysin samanlaisille varoille ja veloille toimivilla markkinoilla noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja

Taso 2: syöttötiedot muita kuin tasolle 1 kuuluvia hintoja, jotka ovat havainnoitavissa varoille tai veloille joko suoraan tai epäsuorasti

Taso 3: varoja tai velkoja koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot)

22 Muut vastuut

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuonna 2008 tai sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, mikäli kiinteistön verollinen käyttö vähenee 10 vuoden tarkistuskauden aikana.

23 Osakkeet ja osuudet

	Kotipaikka	Osakkeet kpl	Osuus-%	Kirjanpitoarvo 31.12.2017 1 000 euroa
Tytäryritykset				
Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 21	Suomi	16 000	100,00	36 725
LLC Neste Saint-Petersburg	Venäjä	10	100,00	58 427
Navidom Oy	Suomi	50	50,00	1
Neste Eesti AS	Viro	10 000	100,00	5 927
Neste Jacobs Oy	Suomi	2 100	100,00	27 780
Neste Markkinointi Oy	Suomi	210 560	100,00	51 467
Neste AB	Ruotsi	2 000 000	100,00	23 972
Neste Components Finance B.V.	Alankomaat	40	100,00	8 022
Neste Affiliate B.V.	Alankomaat	26 090	100,00	19 177
Neste Insurance Limited	Guernsey	7 000 000	100,00	3 000
Neste N.V.	Belgia	4 405 414	99,99	13 753
Neste (Suisse) S.A.	Sveitsi	200	100,00	62
Neste US, Inc.	Yhdysvallat	1 000	100,00	19 528
Neste Renewable Fuels Oy	Suomi	200	100,00	1 676 901
Neste Shipping Oy	Suomi	101	100,00	55 452
				2 000 194
Omistusyhteisyritykset				
A/B Svartså Vattenverk – Mustijoen Vesilaitos O/Y	Suomi	14	40,00	124
Kilpilahden Voimalaitos Oy	Suomi	20 000	40,00	3 351
Neste Arabia Co. Ltd.	Saudi-Arabia	480	48,00	0
Porvoon Alueverkko Oy	Suomi	40	33,33	7
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	Suomi	630	31,50	5
Vaskiluodon Kalliovarasto Oy	Suomi	330	50,00	7
				3 494

Muut osakkeet ja osuudet

CLEEN Oy	Suomi	100	100
East Office of Finnish Industries Oy	Suomi	1	10
Kiinteistö Oy Anttilankaari 8	Suomi	51	545
Kiinteistö Oy Himoksen Aurinko-paikka	Suomi	51	457
Kiinteistö Oy Katinkullan Hiekkaniemi	Suomi	102	903
Kiinteistö Oy Katinkultaniemi	Suomi	51	398
Kiinteistö Oy Kuusamon Tähti 1	Suomi	51	457
Kiinteistö Oy Laavutieva	Suomi	51	311
Kiinteistö Oy Lapinniemi & Osakeyhtiö Lapinniemi	Suomi	24	125
Posintra Oy	Suomi	190	34
			3 340

Puhelinosaakkeet ja -osuudet

Elisa Oyj	Suomi	1	0
Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy	Suomi	3	1
Osuuskunta PPO	Suomi	1	0
Savonlinnan Puhelinosuuskunta SPY	Suomi	1	1
			2
Liittymismaksut			63
Yhteensä			2 007 093

24 Riita-asiat ja mahdolliset oikeusprosessit

Aiempien vuosien biopolttoaineiden jakeluvuittelainsäädäntöön liittyvien riita-asioiden käsittely päättyi Nesteelle suotuisasti vuonna 2017. Maaliskuussa 2017 korkein hallinto-oikeus päätti, että vuonna 2014 Nesteen maksama ja elokuussa 2015 Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisun perusteella Tullin Nesteelle palauttama 44 miljoonan euron seuraamusmaksu oli perusteeton. Kesäkuussa 2017 Helsingin hallinto-oikeus päätti, että vuonna 2015 määrätty 17 miljoonan euron seuraamusmaksu oli niin ikään perusteeton ja Verohallinto palautti seuraamusmaksun Nesteelle heinäkuussa 2017 eikä aio hakea muutosta päätökseen. Riita-asia kahden vuonna 2013 vientimenettelyyn asetetun laivatoimituksen valmisteverosta päättyi Nesteelle suotuisasti elokuussa 2017, kun verohallinnon oikeudenvilvontayksikkö ei hakenut muutosta hallinto-oikeudelta Suomen Tullin päätökseen olla kantamatta yhteensä noin 18 miljoonan euron valmisteveroa, veronlisäystä ja veronkorotusta.

Nesteellä on vireillä muutoksenhakuasia vientimenettelyyn asetetuista tuotteista kannetusta valmisteverosta. Suomen tulli määräsi vuonna 2016 Nesteelle maksettavaksi valmisteveroa, veronlisäystä ja veronkorotusta yhteensä noin 16 miljoonaa euroa valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoon käytettävän EMCS-järjestelmän virheellisen käytön vuoksi. Maksu kirjattiin kuluksi tilikaudella 2016. Neste katsoo kuitenkin, että valmisteveroa ei voi määrätä maksettavaksi EMCS-järjestelmän käyttöön liittyvän virheen vuoksi, kun tuotteet on asetettu vientimenettelyyn ja ne ovat riidattomasti poistuneet EU:n alueelta. Neste katsoo, että valmisteveron määrääminen maksettavaksi on ristiriidassa EU:n valmisteverolainsäädännön tarkoituksen, yleisen suhteellisuusperiaatteen ja Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännön kanssa. Neste aikoo valittaa asiasta Helsingin hallinto-oikeuteen vuonna 2018.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöksi ja hallituksen toimintakertomuksen sekä tilinpäätöksen allekirjoitus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2017 olivat 1 948 miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa, että Neste Oyj jakaa vuodelta 2017 osinko 1,70 euroa osaketta kohti eli yhteensä 435 miljoonaa euroa. Loppuosa jakokelpoisista varoista jätetään voittovarioihin.

Espoossa 6. päivänä helmikuuta 2018

Jorma Eloranta

Martina Flöel

Laura Raitio

Matti Kähkönen

Willem Schoeber

Marco Wirén

Jean-Baptiste Renard

Matti Lievonen
toimitusjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2018

PricewaterhouseCoopers Oy
tilintarkastusyhteisö

Markku Katajisto
KHT

Tilintarkastuskertomus

Neste Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Neste Oyj:n (y-tunnus 1852302-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

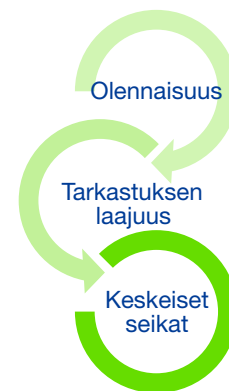
Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 9.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

Olennaisuus

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: 50 miljoonaa € (edellinen vuosi 40 miljoonaa €)

Konsernitarkastuksen laajuus

- Tilintarkastuksemme on käsittänyt konsernin kaikki merkittävät jalostamot sekä valitut myyntiyhtiöt

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Liikevaihdon tuloutusajankohta
- Vaihto-omaisuuden arvostus
- Järjestelmäympäristö ja sisäiset kontrollit
- Riita-asiat ja mahdolliset oikeusprosessit
- Uusiutuvien polttoaineiden kannustimet Yhdysvalloissa

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä

tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatus konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus

50 miljoonaa € (edellinen vuosi 40 miljoonaa €)

Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde

Noin 5 % tuloksesta ennen veroja (edellinen vuosi noin 4 % tuloksesta ennen veroja)

Perustelut vertailukohteen valinnalle

Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi tuloksen ennen veroja, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi tulos ennen veroja on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosentiosuudeksi 5 %, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksytyjen määrällisten rajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Tilintarkastuksen laajuuteen ovat sisältyneet jalostamot ja toiminnot Suomessa, Sveitsissä, Singaporessa, Alankomaissa, Ruotsissa ja Yhdysvalloissa, kattaen tärkeimmät yhtiöt Uusiutuvat tuotteet, Öljytuotteet sekä Marketing & Services -segmenteissä. Olemme edellä mainituissa raportointiyksiköissä suoritettujen tarkastustoimenpiteiden, sekä konsernin tasolla suorittamiemme lisätarkastustoimenpiteiden, kautta hankkineet riittävän määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä konsernin taloudellisista tiedoista kokonaisuutena konsernitilinpäätöstä koskevan lausuntomme perustaksi.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden

tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Liikevaihdon tuloutusajankohta

Katso liitetieto 5 tilinpäätöksestä

Konsernilla on useita erilaisia tulovirtoja Uusiutuvat tuotteet, Öljytuotteet ja Marketing & Services -segmenteissä.

Sekä Uusiutuvat tuotteet että Öljytuotteet-segmenteissä tapahtuu toimituksia, joiden voidaan katsoa olevan yksittäin tarkasteltuina merkittäviä. Katsomme, että näissä segmenteissä lähellä tilikauden loppua toteutuviin liiketapahtumiin liittyy riski siitä, että liiketapahtumia kirjattaisiin väärälle tilikaudelle (katko). Marketing & Services -segmentin liikevaihto koostuu lukuisista pienistä liiketapahtumista, maksuajat ovat lyhyitä, tapahtumat eivät ole monimutkaisia ja automatisointi on viety pitkälle, joten katkoon liittyvä riski on tässä segmentissä pienempi.

Näin ollen katkoon kohdistuva työmme on painottunut Uusiutuvat tuotteet -segmenttiin ja Öljytuotteet-segmenttiin. Tähän kohdistuu EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Vastasimme katkoon liittyvään virheellisuuden riskiin tarkastamalla taseeseen sisältyviä saldoja ja yksittäisiä tapahtumia, jotka ovat toteutuneet joko välittömästi ennen vuoden vaihdetta tai heti sen jälkeen.

Tarkastimme yksittäisiä jaksotettuja myyntitapahtumia ja taseeseen sisältyviä myyntisaamissaldoja tilinpäätöshetkellä.

Yksittäisten tapahtumien tarkastus painottui Uusiutuvat tuotteet -segmentin ja Öljytuotteet-segmentin tapahtumiin, jotka ovat toteutuneet lähellä tilikauden loppua. Hankimme myyntisopimusten ehtojen ja toimitusasiakirjojen, tai järjestelmästä tuotettujen raporttien perusteella evidenssiä sen tueksi, että tulouttaminen on tapahtunut oikea-aikaisesti.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Vaihto-omaisuuden arvostus

Katso liitetieto 19 tilinpäätöksestä

Konsernilla on merkittäviä määriä vaihto-omaisuutta sekä Uusiutuvat tuotteet -segmentissä että Öljytuotteet-segmentissä. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Laskelmat ovat monimutkaisia, ja niihin sisältyy eri lähteistä saatavia syöttötietoja, mistä aiheutuu virheriskiä. Olemme tämän johdosta keskittyneet varaston arvostuksen oikeellisuuteen tarkastuksessamme.

Uusiutuvat tuotteet -segmentin tärkein tuote, Neste uusiutuva diesel, valmistetaan useista erilaisista raaka-aineista, kun taas Öljytuotteet-segmentin tuotteet on jalostettu yhdestä raaka-aineesta, joka on raakaöljy.

Uusiutuvat tuotteet

Uusiutuvat tuotteet -segmentissä vaihto-omaisuus kuvastaa ostohintoja, joihin vaikuttavia tekijöitä ovat erilaisten raaka-aineiden, kuten jäte- ja tähdeaineiden ja kasviöljyjen, markkinahinnat sekä ostettujen raaka-aineiden jakautuminen.

Vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo vastaa johdon parasta arviota todennäköisistä myyntihinnoista, jotka riippuvat useista eri tekijöistä, sekä myynnin odotetusta jakautumisesta raaka-aineittain.

Öljytuotteet

Öljytuotteet-segmentissä vaihto-omaisuuden hankintameno kuvastaa ostohintoja, joihin raakaöljyn markkinahinnat vaikuttavat, sekä jalostuskustannuksia.

Vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvoon vaikuttavat jalostettujen tuotteiden kuten bensiinin ja dieselin markkinahinnat sekä raakaöljyn hinnat.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Vaihto-omaisuuteen kuuluvien hyödykkeiden hankintameno määritetään olettaen, että hyödykkeet on luovutettu siinä järjestyksessä kuin ne on hankittu (FIFO-periaate).

Uusiutuvat tuotteet

Tarkastimme raaka-aineiden ja esikäsiteltyjen tuotteiden hankintamenoa tekemällä vertailuja ostolaskuihin. Varmistuimme samalla siitä, että FIFO-periaatetta on sovellettu oikein ja oikeita ostohintoja käytetty.

Valmiiden tuotteiden hankintameno tarkastuksessa varmistimme, että tuotannossa käytettyjen raaka-aineiden hinnat täsmäävät raaka-aineiden ostolaskuihin. Lisäksi tarkastimme, että varastoon aktivoidut tuotantokustannukset perustuvat jalostamokustannuksiin ja ovat asianmukaisia.

Nettorealisointiarvon tarkastuksemme kattoi raaka-aineet, esikäsitellyt tuotteet ja valmiit tuotteet. Vertasimme raaka-aineita ja esikäsiteltyjä tuotteita relevantteihin markkinahintoihin, mikäli sellaisia on ollut saatavilla. Jos markkinahintaa ei ole ollut saatavilla tuotteelle, vertasimme varaston arvoa raaka-ainetasolla jälleen hankintahintaan tai viimeisimpien hankintojen ostohintojen keskiarvoon. Tarkastimme valmiiden tuotteiden nettorealisointiarvon vertaamalla vuoden viimeisimmän kuukauden myyntien keskihintaa varastossa olevan valmiin tuotteen varastoarvoon. Vertailuissa varmistimme, että alimman arvon periaate toteutui.

Öljytuotteet

Vertasimme raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden hankintamenoa ostolaskuihin ja varmistimme, että FIFO-periaatetta on sovellettu oikein ja oikeita ostohintoja käyttäen. Tarkastimme jalostuksesta aiheutuneita menoja asianomaisten jalostamojen toteutuneiden jalostuskustannusten perusteella.

Nettorealisointiarvon tarkastuksemme on kattanut otoksen valmiita tuotteita ja raaka-aineita. Vertasimme kunkin erän hankintamenoa saman yhdisteen asiaankuuluvaan markkinahintaan. Jos täsmälleen samanlaista yhdistettä ei ollut saatavilla markkinoilla, käytimme vertailussa samankaltaisten yhdisteiden markkinahintoja.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Järjestelmäympäristö ja sisäiset kontrollit

Konsernin järjestelmäympäristö on hajanainen toimintasegmenttien erilaisesta luonteesta johtuen. Konsernissa on lisäksi parhaillaan käynnissä uuden ERP-järjestelmän käyttöönotto.

Hajanaisesta järjestelmäympäristöstä aiheutuu riskejä, jotka liittyvät järjestelmiin pääsyn valvontaan, muutosten hallintaan ja eri järjestelmien väliseen tiedonsiirtoon. Olemme tämän takia määrittäneet järjestelmäympäristön tilintarkastuksen painopistealueeksi.

Johto on pienentänyt tätä riskiä manuaalisten kontrollien avulla.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Vastasimme hajanaisesta järjestelmäympäristöstä aiheutuviin riskeihin testaamalla sekä järjestelmiin että liiketoimintaprosesseihin liittyviä kontrolleja. Tarkastimme tämän lisäksi riittävän määrän yksittäisiä tapahtumia.

Keskeisten IT-järjestelmien osalta keskityimme järjestelmien pääsy- ja muutostenhallintakontrolleihin. Tarkastus kattoi myös jo osittain käyttöönotetun uuden ERP-järjestelmän.

Testasimme lisäksi järjestelmien välisiin liittyviin ja eri järjestelmien väliseen tiedonsiirtoon liittyviä kontrolleja.

Havaitsimme tiettyjä heikkouksia eräissä kontrolleissa, jotka liittyvät keskeisten järjestelmien pääsynvalvontaan. Olemme raportoineet näistä heikkouksista johdolle, ja sisällytimme tarkastustoimenpiteisiimme tarpeellisen määrän yksittäisten tapahtumien tarkastusta vähentääksemme heikkouksista johtuvia riskejä tilintarkastuksessa riittävän alhaiselle tasolle.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Riita-asiat ja mahdolliset oikeusprosessit

Katso liitetieto 31 tilinpäätöksestä

Neste on asianosaisena muutamissa oikeusprosesseissa, osassa kantajana ja osassa vastaajana. Näiden joukossa on joitakin kanteita, joiden menestymisen johto on arvioinut erittäin epätodennäköiseksi. Tällöin kanteita ei ole käsitelty kirjanpidossa eikä esitetty liitetiedoissa. Useissa tapauksissa Neste on nostanut vastakanteita toista osapuolta vastaan.

Riita-asioiden ja mahdollisten oikeusprosessien kirjanpitokäsittelyä koskevaan arviointiin liittyy johdon harkintaa, erityisesti kanteen menestymisen todennäköisyyden arvioinnissa, ja olemme tämän takia määrittäneet tämän tilintarkastuksen painopistealueeksi. Kanteista johtuva riski liittyy etenkin siihen, onko tilinpäätöksessä esitetty niistä riittävät tiedot ja onko tilinpäätökseen merkitty riittävästi varauksia.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Konsernitilinpäätöksessä esitettävien tietojen riittävyteen ja siihen merkittyjen varausten riittävyteen liittyvään riskiin vastaamiseksi hankimme ulkopuoliset vahvistukset suoraan Nesteen oikeudellisilta neuvonantajilta. Keskustelimme tapauksista konsernin johdon kanssa ja kävimme läpi Nesteen ja riita-asioiden muiden osapuolten välistä kirjeenvaihtoa ja dokumentteja. Luimme hallituksen kokousten pöytäkirjat ja kävimme läpi konserniyhtiöiden oikeudellisia kuluja sen varmistamiseksi, että kaikki tapaukset on tunnistettu.

Tarkastimme kirjanpitoon kirjattuja varauksia ja kävimme läpi tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja sen toteamiseksi, ovatko ne edellä kuvattujen toimenpiteidemme perusteella riittävät.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Uusiutuvien polttoaineiden kannustimet Yhdysvalloissa

Katso liitetiedot 5 ja 19 tilinpäätöksestä

Nesteellä on myyntitoimintaa Yhdysvalloissa. Tämä myyntitoiminta keskittyy lähinnä Kalifornian alueelle.

Neste saa uusiutuvien polttoaineiden kannustimia liittyen uusiutuvien polttoaineiden maahantuontiin ja myyntiin Yhdysvalloissa ja Kaliforniassa RIN:n (Renewable Identification Number) ja LCFS:n (California Low Carbon Credit) muodossa.

RIN:t ja LCFS:t käsitellään kirjanpidossa valtionavustuksina, kun tuotevarasto vastaanotetaan Yhdysvalloissa. RIN:t ja LCFS:t käsitellään kirjanpidossa osana varastoa siinä määrin kuin ne on erotettu fyysisistä polttoaineista, mikä tapahtuu, kun fossiilista polttoainetta sekoitetaan uusiutuvaan polttoaineeseen.

Määritimme uusiutuvien polttoaineiden kannustimet Yhdysvalloissa tarkastuksen painopistealueeksi, koska on olemassa riski, että niiden kirjanpitokäsittely tai käytetyt kirjanpitoarvot eivät olisi asianmukaiset.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastus uusiutuvien polttoaineiden kannustimista Yhdysvalloissa sisälsi saldon täsmäytämisen EPA:n (Environmental Protection Agency) hallinnoimiin järjestelmiin ja saldojen todentamista osto- ja myyntisopimuksia vastaan.

Arvostukseen kohdentuva tarkastuksemme sisälsi:

- RIN ja LCFS-luokitusten arvostuksen vertaamisen noteerattuihin markkinahintoihin sekä erotuksen järjestyksen arvioimisen ottaen huomioon markkinoiden likviditeetin
- RIN:n ja LCFS:n arvon vertaamisen Nesteen aikaisempien kausien myyntihintatietoihin.

Täsmäytimme lisäksi laskelmat kirjanpitoon, varmistaen samalla että Nesteen laadintaperiaatteita oli noudatettu.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätös-standardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen.

Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 3.4.2014 alkaen yhtiöjakoisesti 4 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 6.2.2018

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Markku Katajisto
KHT